

"20ನೇಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಭೌತಿಕತೆಯ ಪಂತದಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣು ಕುಕ್ಕಿಸುವಂತಹ ವಿಸ್ಮಯ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯಗಳು ಸಾಧಿಸಿರುವುದಕ್ಕೆ ನಾವೇ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಅದೇ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ನಾವು ಮಾನಸಿಕ ಪಂತದಲ್ಲಿಯೇ ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಸುಖವನ್ನು ಗಳಿಸಲು ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನವ ಜನಾಂಗವು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ಆಕ್ರಮಿತವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಅದೆಲ್ಲ ಪರಿಹಾರವಾಗುವುದು ನಾವು ಪರಮಾರ್ಥ ವಿಕಾಸದತ್ತ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ನೀಡಿದಾಗಲೇ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ."

ದಿನನಿತ್ಯದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಾವು ಅನೇಕ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅಂದರೆ ಮಗ/ಮಗಳಾಗಿ ತಂದೆ/ತಾಯಿಯಾಗಿ, ಮಿತ್ರನಾಗಿ, ಪತಿ/ಪತ್ನಿಯಾಗಿ, ಸಮಾಜದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಇರುತ್ತೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬಹುಶಾಲು ಆಕ್ರಮಿಸುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುತ್ತ, ಅವನ್ನೇ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

- ಯಾವುದನ್ನೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸದಿರಿ ಮತ್ತು ಯಾವುದು ನಿಮ್ಮನ್ನು ನಿರಾಶೆಗೊಳಿಸದು
- ಯಾವಾಗ ನಿಮ್ಮನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿದೋ ಆಗ ಪರರನ್ನು ಕಾಪಾಡುವಿರಿ
- ನಿಮ್ಮ ಆಂತರ್ಯದ ಶಾಂತಿಗೆ ನೀವೇ ಹೊಣೆಗಾರರು
- ಜಗತ್ತು ಅಲೆಗಳ ಸರಣಿಯಲ್ಲದೆ ಬೇರಲ್ಲ
- ನೀವೆ ನಿಮ್ಮ ಸ್ವರ್ಗ ಮತ್ತು ನರಕದ ನಿರ್ಮಾತರು
- ಜೀವನ ದುಃಖದಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿಲ್ಲ
- ಈ ಜಗತ್ತು ಒಂದು ರೂರಂಗ
- ದಂಟಿಭರಿತ ನಿಸ್ಸಾರ್ಥ ಪ್ರೀತಿ
- ಪರರಿಗೆ ನಿಂದೆ ಬೇಡ
- ನಿಷ್ಪಕ್ಷ ಪಾತದಿಂದಿರಿ
- ವ್ಯವಹಾರ ಚಾಕುರಕೆ

MAHA BODHI SOCIETY
BUDDHA VACHANA TRUST
 MAHA BODHI SOCIETY
 GANDHINAGAR, BANGALORE-09, INDIA

ಮಂಜುಳವಾಣಿ ಸ್ವ. ಶ್ರೀ ಮೋಕ್ಷ : ೧೨೪೫

ನೀವು ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು

ಅನುವಾದ : ಅನೀಶ್ ಬೋಧಾ

ನೀವು ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

ಮೂಲ : ಪೂಜ್ಯ ಡಾ|| ಕೆ. ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಾನಂದ ಮಹಾಠೇರ
 ಅನುವಾದ : ಅನೀಶ್ ಬೋಧಾ

ನಮೋ ತಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಅರಹತೋ ಸಮಾಸಂಬುಧಸ್ಸ

ಉಚಿತ ಹಂಚಿಕೆ - ಧರ್ಮದಾನಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತ್ರ
For Free distribution only

ನೀವು ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಸಮನ್ವಯಗಳು

ಲೇಖಕರು :

ಡಾ|| ಕೆ. ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಾನಂದ ಮಹಾಥೇರ

ಅನುವಾದಕರು :

ಅನೀಶ್ ಬೋಧ್

ಬುದ್ಧ ವಚನ ಟ್ರಸ್ಟ್
ಮಹಾ ಬೋಧೀ ಸೊಸೈಟಿ
ಗಾಂಧಿನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು-560 009

ಪ್ರಕಾಶನ :

ಬುದ್ಧ ವಚನ ಟ್ರಸ್ಟ್

14, ಕಾಳಿದಾಸ ಮಾರ್ಗ

ಗಾಂಧಿನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು-560 009

ದೂರವಾಣಿ : 080-22250684

ಫ್ಯಾಕ್ಸ್ : 080-22264438

E-mail : books@mahabodhi.info

ಪ್ರಥಮ ಮುದ್ರಣ - 1000 ಪ್ರತಿಗಳು - 2011

© ಬುದ್ಧವಚನ ಟ್ರಸ್ಟ್

@ ಅನೀಶ್ ಬೋಧ್

E-mail : aneeshbodh@gmail.com

Mobile : 8050333925

ಮುಖಪುಟ ವಿನ್ಯಾಸ : ಅನೀಶ್ ಬೋಧ್

ಮುದ್ರಕರು :

ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದ್ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್

ಸರಸ್ವತಿಪುರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು-560 096

ದೂ : 080-23498198, ಮೊ : 9916461691

ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು

ನನ್ನಲ್ಲಿ ಬೋಧಿಜ್ಞಾನ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಲು ಮತ್ತು ವಿಕಾಸವಾಗಲು ಕಾರಣಕರ್ತರಾದ ಸರ್ವ ಪೂಜ್ಯರಿಗೂ, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲೂ ಧರ್ಮ ಪ್ರವರ್ತನೆ ಮಾಡಿ ನಾನಾಲೀತಿಯ ಮಹಾ ಸೇವಾ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪರಮಪೂಜ್ಯ ಬುದ್ಧರಕ್ಷಿತ ಥೇರರವರಿಗೂ, ನನಗೆ ಲೇಖಕನಾಗಲು ಪ್ರೇರಣೆ ಮತ್ತು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಸದಾ ನೀಡುವ ಪೂಜ್ಯ ಆನಂದ ಭಂತ್ಯೆಯವರಿಗೂ, ಸ್ಫೂರ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಿದ ಡಿ.ವಿ. ರಾಜಾರಾಂರವರಿಗೂ, ಈ ಕೃತಿ ರಚಿಸಲು ಮೂಲ ಪ್ರೇರಕರೂ, ಸಲಹೆ ನೀಡಿದವರೂ ಹಾಗೂ ಪೂರ್ಣವಾಗುವವರೆಗೂ ನಿರಂತರ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸಿದ ನರೇಶ್‌ರವರಿಗೂ, ಹಾಗೆಯೇ ಕೃತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಾರ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿದ ಮಹಾ ಉಪಾಸಕರಾದ ಎ.ಎಂ. ರಾಜಣ್ಣನವರಿಗೂ, ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕರೆಡು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿದಂತಹ ರಾಮಚಂದ್ರಗೌಡ, ಕೆ.ಎಸ್.ಎ.ಎಸ್.ರವರು ಈ ಕೃತಿಗೆ ಧನ್ಯದಾನವನ್ನು ಸಹಾ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೂ ಹಾಗೂ ನನಗೆ ಸದಾ ಉತ್ತೇಜನ, ಚಾಲನೆ ಉಂಟುಮಾಡುವಂತಹ ನನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಮಿತ್ರರಿಗೂ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಓದುಗರಿಗೂ, ಸುಂದರವಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸಿದ ಮತ್ತು ಶ್ರೇಯೋಭಿಲಾಷಿಯಾದ ಅರವಿಂದ್ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್‌ನ ಗೌಡರಿಗೂ, ನನ್ನ ಅಸ್ಪಷ್ಟ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು ಅಂದವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಿ ಡಿ.ಐ.ಪಿ. ಮಾಡುವ ಮೋಹನ್‌ರವರಿಗೂ ಹಾಗೂ ಖತರರಿಗೂ ನನ್ನ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು.

—ಅನೀಶ್ ಬೋಧ್

ಮುನ್ನುಡಿ

ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಸರ್ವಕಾಲಿಕ ಮತ್ತು ಸರ್ವ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿವೆ. ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಲ್ಲದ ಜನರೇ ಇಲ್ಲವೆನ್ನಬಹುದು. ಕೆಲವರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಭೂತಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ದರ್ಶಿಸುವಂತೆ ಅವನ್ನು ಬೃಹತ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಪಾರ ಸಂಕಷ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಗೂ ಒತ್ತಡದಲ್ಲಿಯೂ ನೆಲೆಸುವರು. ಕೆಲವರು ಅವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದಲೂ ಅಲಕ್ಷಿಸಿ ಮುಂದೆ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರದೆ ಹೆಣಗುವರು. ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ದಿಕ್ಕೇ ತೋಚದವರು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಆಟದ ಹಂತಗಳಂತೆ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ದಾಟುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ, ವಿಶ್ಲೇಷಿತವಾಗಿ ಅರಿಯುವವರಿಗೆ ಅವುಗಳ ಮೂಲ ಕಾರಣಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹವರಿಗೆ ಅದರ ಪರಿಹಾರ ಮಾರ್ಗವು ಸಿಗುತ್ತದೆ.

ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಶಮನಮಾಡುವ ಗುಂಪುಗಳು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹೇರಳವಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಈಗಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ಮುಂದೆ ಸಮಸ್ಯೆಯೇ ಮತ್ತೆ ಉಗಮಿಸದಂತೆ ಮಾಡುವ ಬೋಧಿಜ್ಞಾನವು ಕೇವಲ ಬುದ್ಧರಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಅವರ ಶಿಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು, ದುಃಖಗಳು ಇಲ್ಲದಂತಹ ನಿಬ್ಬಾಣ ತಲುಪಬಹುದು. ಅಂತಹ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಬೋಧಿಜ್ಞಾನದ ಬೆಳಕಿನಿಂದಾಗಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿ, ಬೋಧಿಪ್ರಾಪ್ತಿಯ ಅಷ್ಟಾಂಗ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಆಧುನಿಕತೆಯ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ, ಮಹಾಥೇರರಾದ ಡಾ|| ಕೆ. ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಾನಂದರು ಇಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಕೃತಿಯು 5 ಅಧ್ಯಾಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಪ್ರಥಮ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ದುಃಖಗಳ ಅಥವಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯಿಂದ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಮಾನವನೇ ತನ್ನ ಸುಖ ದುಃಖಗಳ, ಉನ್ನತಿ ಅವನತಿಗಳ ಹೊಣೆಗಾರ ಎಂದು ಅತ್ಯಂತ ವಿವರವಾಗಿ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ದ್ವಿತೀಯ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮದ ಅಮೂಲ್ಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಧರ್ಮವು ಅದೆಷ್ಟು ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಸರಳವಾಗಿ ಬಹುಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮೂರನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ತಾನು ಹಾಗೂ ತನ್ನ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಬರುವಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ವಿಷದವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ಹೊರಬರುವ ಬಗೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ನಾಲ್ಕನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ವಿಶ್ಲೇಷಿತವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅಂತಿಮ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯ ಮನೋಭಾವದ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೊಂದಿಗೆ ನಾವು ಜ್ಞಾನೋಚಿತವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ, ನಮ್ಮನ್ನು ಹೇಗೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿಕೊಂಡು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮತ್ತು ಪರರು ಹೇಗೆ ಸೌಖ್ಯ, ಉನ್ನತಿ ಮತ್ತು ಕ್ಷೇಮವನ್ನು ಗಳಿಸಬಹುದೆಂದು ಪರಮಪೂಜ್ಯ ಧರ್ಮಾನಂದರು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬರುವಂತಹ ಸರ್ವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಹಾಗೆಯೇ ಅವುಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ ಜ್ಞಾನವಿದೆ. ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಲೌಕಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಸರ್ವ ಬೋಧನೆಯಿದ್ದು, ಪರಮಾರ್ಥ ಜೀವನದ ಪರಿಚಯವೂ ಇದೆ. ಅವರ ಬರವಣಿಗೆಯ ಶೈಲಿ, ಅಧ್ಯಾಯಗಳು, ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳು, ವಿಷಯಗಳು, ನೇರವಾಗಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವಂತಹ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಕಂಡು ನಾನು ಚಕಿತನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇದರ ಲಾಭವಾಗಲೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ವರೂ ಸರ್ವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಲಿ.

ಭವತು ಸಬ್ಬ ಮಂಗಳಂ

ಇಂತಿ ನಿಮ್ಮ

ಅನೀಶ್ ಬೋಧ್

ಪರಿವಿಡಿ

ಅಧ್ಯಾಯ-1 : ಸಮಸ್ಯೆಗಳು - ಅವುಗಳ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಕಾರಣ

1.1	ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವೇನು ?	1
1.2	ಕೆಲವೊಂದು ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ	9
1.3	ಮಾನವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ತೀವ್ರಬಯಕೆ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ.	12
1.4	ನಮ್ಮ ಮೋಹವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು	13
1.5	ನಾವು ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಅಂತಸ್ತನ್ನು (ಮಟ್ಟ) ಅರಿಯಲೇಬೇಕು	14
1.6	ನೀವೇ ನಿಮ್ಮ ಸ್ವರ್ಗ ಮತ್ತು ನರಕ ನಿರ್ಮಿಸುವವರು	15
1.7	ಜೀವನವು ದುಃಖದಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿಲ್ಲ	16
1.8	ಈ ಜಗತ್ತು ಒಂದು ರಣರಂಗ	19
1.9	ಮಾನವನೇ ಕಾರಣಕರ್ತ (ಹೊಣೆಗಾರ)	20
1.10	ಮಾನವ ದೌರ್ಬಲ್ಯಗಳು	21
1.11	ನಾವು ಹೇಗೆ ಬಾಡಿಗೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ	21
1.12	ಸೋಲುತ್ತಿರುವ ಯುದ್ಧ	23
1.13	ಸಂತೃಪ್ತಿಯ ಸುಲಾಭಗಳು	24
1.14	ಮನಸ್ಸಿನ ಸ್ವರೂಪ	26
1.15	ಸಾಮಾನ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಸುಖಿಯಾಗಿರಿ	28
1.16	ಸಂತೋಷ ಮತ್ತು ಸುಖ	29
1.17	ಅಪಾರ ಮೂರ್ಖತನ	30
1.18	ಆಧುನಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು	31
1.19	ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು	33
1.20	ಒತ್ತಡವು ನಾಗರಿಕತೆಯ ರೋಗ	35
1.21	ಒತ್ತಡದೊಂದಿಗೆ ಹೋರಾಟ	41
1.22	ಒತ್ತಡವು ರೋಗದೇಡೆ ಕರೆದೊಯ್ಯಬಲ್ಲದು	42

ಅಧ್ಯಾಯ-2 : ಧಮ್ಮದ ಪಾತ್ರ

2.1 ಧಮ್ಮವು ಹೇಗೆ ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಬಲ್ಲದು	44
2.2 ಮಾನವನಿಗೆ ಬುದ್ಧ ಧಮ್ಮ ಕೋರುವುದೇನು?	46
2.3 ಈ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಆದಿ ಇದೆಯೇ?	47
2.4 ಧಾರ್ಮಿಕ ಘರ್ಷಣೆ	49
2.5 ಮೌಲ್ಯಯುತ ಮಾನವ ಜೀವನ	49
2.6 ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಸ್ವರೂಪ	51
2.7 ಜೀವನದ ರಸಾಯನ ಶಾಸ್ತ್ರ	53
2.8 ಜೀವನದ ಅನಿಶ್ಚಿತತೆಗಳು	57
2.9 ಲಾಭ ಮತ್ತು ನಷ್ಟ	59
2.10 ಕೀರ್ತಿ ಮತ್ತು ಅಪಕೀರ್ತಿ	62
2.11 ಸ್ತುತಿ ಮತ್ತು ನಿಂದೆ	65
2.12 ಸುಖ ಮತ್ತು ದುಃಖ	68
2.13 ಮಾನವನ ಘನತೆ	73
2.14 ಜೀವನದ ಸ್ವರೂಪ	78
2.15 ಇಂದ್ರಿಯ ಸುಖಾಸಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ	79
2.17 ಅತ್ಯಪ್ತತೆ	82
2.18 ಸಾವಿನ ನಂತರ ಅಮರತ್ವ	83
2.19 ಈ ಜಗವ ಬಿಡಲು ಅಂಜಿಕೆಯೇಕೆ?	85
2.20 ಧಾರ್ಮಿಕ ತತ್ವಗಳು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ	86

ಅಧ್ಯಾಯ-3 : ತಾನು ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ

3.1 ನಾವು ನಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಏಕೆ ಸ್ನೇಹದಿಂದಿಲ್ಲ?	91
3.2 ಕುಟುಂಬದ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು	92
3.3 ವಿಚ್ಛೇದನ	93
3.4 ಗರ್ಭಪಾತ	94
3.5 ಮಕ್ಕಳ ಶೋಷಣೆ	95
3.6 ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು	96

3.7 ಸಾಮೂಹಿಕ ಪ್ರಚೋದನೆ	97
3.8 ಸಹನೆ ಮತ್ತು ತಾಳ್ಮೆ	98
3.9 ಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯವರಾಗಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ	99
3.10 ಪಳಗದ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಯ ಅಪಾಯ	100
3.11 ಭಯ ಮತ್ತು ಚಿಂತೆ	101
3.12 ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಿ	103
3.13 ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುವುದು	104
3.14 ಸುಖ ಮತ್ತು ಭೌತಿಕವಾದ	105
3.15 ನಮ್ಮನ್ನೇ ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು	109
3.16 ಕೆಡುಕಿನ ಬದಲು ಒಳಿತನ್ನು ಹಿಂತಿರುಗಿಸುವಿಕೆ	111
3.17 ಪಕ್ಷಪಾತರಹಿತರಾಗಿ	112
3.18 ವೈವಾಹಿಕ ಜೀವನ	113
3.19 ಕಾಲವೇ ನಮ್ಮ ಶೋಕ/ಗಾಯಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ	114
3.20 ಆರೋಗ್ಯಕರ ವಾತಾವರಣ	115
3.21 ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಪ್ರಜ್ಞಾ	116
3.22 ಆಧುನಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ	117
3.23 ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ?	119

ಅಧ್ಯಾಯ - 4 : ಮಾನವ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ

4.1 ಮಾನವನ ಅದ್ವಿತೀಯ ಸ್ಥಾನಮಾನ	123
4.2 ಪರರೊಂದಿಗೆ ಸೌಹಾರ್ದತೆಯಿಂದ ಜೀವಿಸುವಿಕೆ	125
4.3 ಭಿನ್ನತೆಯ ಹಕ್ಕಿಗಾಗಿ ಪರರಿಗೆ ಅನುಮತಿಸುವಿಕೆ	125
4.4 ನಿಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಕಡೆ ಮಾತ್ರ ಗಮನಹರಿಸಿ	127
4.5 ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಮಾನವರೇ	128
4.6 ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಸಮನಾಗಿಯೇ ಒಳ್ಳೆಯವರಲ್ಲ	128
4.7 ಮಾನವರ ವರ್ಗೀಕರಣ	129
4.8 ಶಿಷ್ಟಾಚಾರಗಳು ಮತ್ತು ವಾಡಿಕೆಗಳು	130
4.9 ಸ್ತ್ರೀ ವಿರುದ್ಧ ಪಕ್ಷಪಾತ	132

4.10 ಪರರಿಗೆ ದೂಷಿಸಬೇಡಿ	135
4.11 ಮಾನವನ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆ	136
4.12 ಮಾನವನ ಸ್ವರೂಪ	137
4.13 ಪೋಷಕರ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ	140
4.14 ಮಾನವ ಮತ್ತು ಅವನ ಮಧು (ಜೇನು)	143
ಅಧ್ಯಾಯ – 5 : ಸಮಾಧೃಷ್ಟಿಕೋನ (ಯೋಗ್ಯ ಮನೋಭಾವ)	
5.1 ಔಷಧಗಳ ದುರುಪಯೋಗದ ಅಪಾಯ ಮತ್ತು ಮದ್ಯಪಾನತ್ವ	146
5.2 ಕುಡುಕತನ	147
5.3 ಪರರೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಕೆ ಬೇಡ	147
5.4 ತೊಂದರೆಕಾರರನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಹೇಗೆ?	148
5.5 ಪ್ರಗತಿ ಮತ್ತು ಮಾಲಿನ್ಯ	149
5.6 ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ	151
5.7 ಪರಸ್ಪರ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ	153
5.8 ನಿಮ್ಮ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ	154
5.9 ಏನನ್ನೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬೇಡಿ ಮತ್ತು ಯಾವುದೂ ನಿಮಗೆ ನಿರಾಶೆಯ ದುಃಖ ತರಲಾರದು	156
5.10 ಕ್ಷಮಿಸಿ ಮತ್ತು ಮರೆತುಬಿಡಿ	158
5.11 ನಿಮ್ಮ ಮಾನಸಿಕ ವ್ಯಥೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ?	159
5.12 ನಿಮ್ಮನ್ನೇ ಬದಲಾಯಿಸಿ	162
5.13 ಜೀವನದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿ	163
5.14 ಯಾವಾಗ ನೀವು ನಿಮ್ಮನ್ನೇ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿರೋ ಆಗ ಪರರನ್ನು ಕಾಪಾಡುವಿರಿ	164
ಅಧ್ಯಾಯ – 6 : ಪಂಚಶೀಲಗಳು	167

ಕೊಡುಗೆ :

**“ಸಬ್ಬ ದಾನಂ ಧಮ್ಠ ದಾನಂ ಜಿನಾತಿ”
ಎಲ್ಲ ದಾನಗಳಲ್ಲಿ ಧಮ್ಠ ದಾನವು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದು**

“ಈ ಕೃತಿಯು ಉಚಿತವಾಗಿಯೇ ಸರ್ವರಿಗೂ ಸಿಗುವಂತೆ, ಆರ್ಥಿಕ
ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದಂತಹ ದಾನ ಹೃದಯಿಗಳಾದ
ಶ್ರೀ ಕೆ. ರಾಮಚಂದ್ರೇಗೌಡರು, ಕೆ.ಎಸ್.ಎ.ಎಸ್.
ಜಾಯಿಂಟ್ ಕಂಟ್ರೋಲರ್ ಫೈನಾನ್ಸ್

ಇವರಿಗೆ ಆರೈಕೆ ಭಿಕ್ಷುಗಳು ಸದಾ ಹಾರೈಸಲಿ ಹಾಗೂ ರಕ್ಷಿಸಲಿ.
ಈ ಮಹಾ ದಾನದ ಫಲವಾಗಿ ಇವರ ತಂದೆಯವರಾದ
ದಿವಂಗತ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು, ಅಚ್ಚೇನಹಳ್ಳಿ, ಮಾಲೂರು ತಾ||,
ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ. ಇವರಿಗೆ ಇದರ ಸಮಸ್ತ ಪುಣ್ಯವು ಲಭಿಸಲಿ
ಹಾಗೂ ಒಳಿತಾಗಲಿ. ಹಾಗೆಯೇ ಅವರ ಕುಟುಂಬದ ಸರ್ವರೂ
ಸದಾ ಸುಖಿಯಾಗಿ ಮತ್ತು ಕ್ಷೇಮವಾಗಿ ಸದಾ ಇರುವಂತಾಗಲಿ.

“ಭವತು ಸಬ್ಬ ಮಂಗಳಂ”

ನೀವು ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

ಲೇಖಕರು: ಪರಮ ಪೂಜ್ಯ ಡಾ|| ಕೆ. ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಾನಂದರವರು

ಅನುವಾದ : ಅನೀಶ್ ಬೋಧ್

ಅಧ್ಯಾಯ-1

ಸಮಸ್ಯೆಗಳು - ಅವುಗಳ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಕಾರಣ

1.1 ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸದೆ ಇರುವಂತಹ ಮಾನವನಿರುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅಜ್ಞಾನವೇ ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ನಾವು ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಕೊನೆ ಉಸಿರಿನ ತನಕ ನಾನಾರೀತಿಯ ಕ್ಷೋಭೆಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದಿದ್ದೇವೆ. ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ನಮಗೆ ನೀಡಿರುವ ಬುದ್ಧಿವಾದವೇನೆಂದರೆ ನಾವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ಹೊರಬರಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ನಾವು ಅವುಗಳ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಮೂಲ ಉದಯವನ್ನು (ಕಾರಣವನ್ನು) ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ಮಾನವನ ಜೀವಿತದ (ಅಸ್ತಿತ್ವದ) ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಚಿಂತಿಸಲು ಸಹಾ ಬುದ್ಧಿವಾದವನ್ನು ನುಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೂ ನಾವೇಕೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಲ್ಲ, ಆದರೆ 'ಸತ್ಯವನ್ನೇ ಮಿಥ್ಯವೆಂದು ಬಗೆದಾಗ' ಅಥವಾ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಆಗು-ಹೋಗುಗಳನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ನಾವು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಲ್ಲೂ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮನ್ನು ನೋಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಇವೆಲ್ಲಾ ಏಕೆಂದರೆ ನಾವು ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಎಂದೂ ಹಾಗೂ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಆಗು-ಹೋಗುಗಳು ನಮ್ಮ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಸಂಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾವೆಂದೂ ಚಿಂತಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ.

ನಾವು ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ, ನಾವು ಅನಗತ್ಯ ಭಯಪಡುವಿಕೆಗೆ, ಚಿಂತೆಪಡುವಿಕೆಗೆ ಮತ್ತು ಅಸುರಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನರಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣವಿರುವುದಿಲ್ಲ (ಸನ್ನಿವೇಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ). ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಸಹಾ ತುಂಬಾ ಸುಖಿಯಾಗಿರಲು ಮತ್ತು ಶಾಂತಿಯಿಂದಿರಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನರು ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಿಜಕ್ಕೂ ಶಾಂತಿಯ ಅನುಭೂತಿಯನ್ನು ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ? ನಾವು ಕೆಲವು ಕ್ಷಣಗಳ ಸುಖವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಸಾಧ್ಯತೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಏನನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುವೆವು. ಆದರೆ ಹೇಗಾದರೂ ಗಳಿಸಿದ, ಯಾವುದೇ ಸುಖವಾಗಲಿ ಅದು ಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಅದು ಎಂದಿಗೂ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ತೃಪ್ತಿಯುತ ಅಧಿಕಕಾಲ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಆದರೆ ಈ ಜೀವಿತದಲ್ಲೇ ಶಾಶ್ವತ ಸುಖವು ಸಾಧ್ಯ. ಆದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತಿಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಾಗ ಮಾತ್ರ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾವೆಂದೂ ದುಃಖದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನಾಗಲಿ ಮತ್ತು ದುಃಖದ ಕಾರಣಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಅರ್ಥವೇ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ನಾವು ಈಗಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವಂತೆ ಹೊಸ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವೆವು. ಹೇಗೆಂದರೆ ಸಿಂಹವೊಂದು ಬಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಾಗ, ಅದನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಠಿಣವಾಗಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದಷ್ಟು ಅದು ಮತ್ತಷ್ಟು ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಬಂಧಿಯಾಗುವಂತೆ ಆಗುವುದು.

ಒಂದುವೇಳೆ ಹೊಸ ಸಮಸ್ಯೆ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿದ್ದರೆ, ನಾವು ಅದನ್ನು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿದ್ದಷ್ಟು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ದುಃಖ ಶಮನಕ್ಕೆ ಏನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಬಹುದೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಮಗೆ ಗ್ಯಾಸ್ಟ್ರಿಕ್ ಅಲ್ಸರ್ ಆದಾಗ ಅಪಾರ ನೋವು ಪಡುತ್ತೇವೆ, ಡಾಕ್ಟರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗುತ್ತೇವೆ. ಡಾಕ್ಟರ್ ಆಪರೇಷನ್ ಮಾಡಲೇಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಾವು ವಾಸ್ತವವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಹಾಗಾದಾಗ ನಾವು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೋವು ಆಗುವುದು ಎಂದು ಗೊತ್ತಿದ್ದೂ ವಾಸ್ತವ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಹಾಗಾಗಲು ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಬೇರೆ ಪರಿಹಾರ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಇದನ್ನೇ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಆಗ ನಾವು ಇರುವ ಸಮಸ್ಯೆಯಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹೊಸ ಸಮಸ್ಯೆಯಾದ ಆಪರೇಷನ್‌ಗೆ ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಆಗ ನಾವು ಕೊನೆಗೂ ನೋವಿನಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗುವೆವು ಎಂದು ಅರಿವಾಗಿ ನೋವನ್ನು ಸಹಿಸಲು, ಅಸುಖವನ್ನು ಸಹಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸುವೆವು. ಇದೇರೀತಿಯಾಗಿ ನಾವು ಈಗಿರುವ ಬೃಹತ್ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ನೋವುಗಳನ್ನು ಸಹಿಸುವೆವು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನಾವು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ನಗುಮೋಗದಿಂದ ನೋವನ್ನು ಎದುರಿಸುವೆವು.

ನಾವು ಇನ್ನೊಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸದೆಯೇ ಅಥವಾ ಏನನ್ನಾದರೂ ಭೌತಿಕವಾಗಿ ಅಥವಾ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡದೆಯೇ ಇರುವಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ದಾಟಲಾರವು. ನಾವು ಹಠಮಾರಿಯಾಗಿ ಇದ್ದು ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯದ ಮಾತಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನಾವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಧಾನವನ್ನು ಹುಡುಕುವೆವು ಮತ್ತು 'ತೆಗೆದುಕೊ ಮತ್ತು ನೀಡು' ಎಂಬ ನೀತಿಗೆ ಮೊರೆಹೋಗಿ ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವೆವು. ತಾಳ್ಮೆ, ಕ್ಷಮೆ ಮತ್ತು ಸಹನೆಗಳು ನಮ್ಮ ಹಲವಾರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತವೆ. ನಾವೇನಾದರೂ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥಯುತ ಅಹಂಕಾರವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುತ್ತ ಹೋದರೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಘರ್ಷಣೆಗಳು, ತಿಕ್ಕಾಟಗಳು ಶತ್ರುತ್ವ ಮತ್ತು ಹಿಂಸೆಗಳನ್ನು ತಡೆಯಬಹುದು.

ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾದ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಗಾತ್ಮಕ ವಿಧಾನವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ

ತೇವೆ ಹಾಕುವಂತಹ ವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಕಾಲದ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಜೀವಿಯ ಟೊಳ್ಳು ಸುಖಕ್ಕಾಗಿ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಅವರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಮೂಲ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಬೇಧಿಸಿಕೊಂಡು ಅರಿಯುವ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಧಾನ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸಲು ಬೋಧಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಅವರ ವಿಧಾನವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಕ್ಷೀಣಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವಂತಹ ದ್ವಂದ್ವದಲ್ಲಿದೆ. ಬದಲಾಗಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನೇ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡುವದಾಗಿತ್ತು. ಹೇಗೆಂದರೆ ಕೆಲವು ವೈದ್ಯರು ರೋಗದ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಹೊರತು ರೋಗವನ್ನಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಗಂಭೀರವಾದ ತಲೆನೋವು ಬಂದಾಗ ನಾವು ನೋವು ನಿವಾರಕಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ನಂತರ ನಮಗೆ ನೋವು ನಿವಾರಣೆಯಾದಂತೆ ಭಾಸವಾಗುವುದು, ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ನೋವು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದು ಪೂರ್ಣ ನಿವಾರಣೆಯಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನೋವು ಪುನಃ ಮರುಕಳಿಸುವುದು. ಅಂತಹ ಔಷಧಿಯು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಶಮನ ನೀಡುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ನೋವಿನ ಮೂಲ ಕಾರಣವಾದುದನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ.

ಊಹಿಸಿರಿ ! ನಮ್ಮ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ನೋವುಯುಕ್ತ ಗಾಯಗಳಿವೆ, ಹಲವಾರು ರೀತಿಯ ಔಷಧದ ಸೇವನೆಯ ನಂತರ ನಾವು ಅದರ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವೆವು. ನಂತರ ಯಾರಾದರೂ ಈಗ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ, ನಾವು ತುಂಬಾ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಚೆನ್ನಾಗಿರುವೆವು ಎಂದು ಹೇಳುವೆವು. ಆದರೆ 'ಉತ್ತಮ'ವೆನ್ನುವುದು ಸಾಪೇಕ್ಷ ಕಾಲಾವಧಿಯ ಪದವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಇದರ ಅರ್ಥವೇನೆಂದರೆ ಈಗ ಮಾತ್ರ ಜೀವಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೋವಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ನಾವು ಪರರಿಗೆ ಹೇಳುವಂತಹ ಉತ್ತಮವಾಗಿದ್ದೇವೆ ಅಥವಾ ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದೇವೆ ಅಥವಾ ಕ್ಷೇಮವಾಗಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವುದು 'ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಯಿಲ್ಲ' ಎಂದರ್ಥವಷ್ಟೇ. ಅದರಿಂದಲೇ ಯಾರಾದರೂ 'ಹೇಗಿದ್ದೀರಿ?' ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ 'ಓ ನಾನು ಚೆನ್ನಾಗಿರುವೆನು, ಕುಶಲವಾಗಿರುವೆನು' ಎಂದು ಹೇಳುವೆವು. ಆದರೂ ಸಹಾ ಹಾಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ನಾವು ಪರಮಾರ್ಥದ ಪೂರ್ಣ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಮಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ತಿಳಿದಿರುವಂತಹ ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ, ಯಾವುದೇ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅದೇರೀತಿಯ ಅಥವಾ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೊಸ ವಿಧವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ನೋವುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಗುರಿಯಾಗುವೆವು. ನಮ್ಮ ಭೌತಿಕ ಶರೀರವೇ ಬಹಳಷ್ಟು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನಾವು ಜೀವನವಿಡೀ ನಮ್ಮ ಪ್ರಮುಖ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಅಲಕ್ಷಿಸಿ, ಅವುಗಳ ಶುಶ್ರುಷೆ ಮಾಡುವೆವು. ಆದರೆ ನಾವು ಸೇವೆ ಮಾಡಿದಷ್ಟೂ ಹಲವು ಹೊಸ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಹುಟ್ಟಿ ಕ್ಷೋಭೆಗೊಳಿಸುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಅಂತ್ಯವಿಲ್ಲದ ಯುದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರ ಮಾರ್ಗ ವಿಧಾನವು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಶಮನಗೈಯುವ ನೋವು ನಿವಾರಕವಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಬುಡಸಮೆತ ಕಿತ್ತುಹಾಕುವಂತಹದ್ದಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಹಲವಾರು ಜನರು ಬುದ್ಧರ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸಲು ಕಷ್ಟಕರ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಒಮ್ಮೆ ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ಘೋಷಿಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲಾ ದುಃಖಗಳ ಕಾರಣವು, ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೊಡನೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿರುವ ಗೋಜಿನೊಂದಿಗೆ ಸಿಲುಕಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜೀವನದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವವನು ಶೀಲವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅಂದರೆ ನೈತಿಕತೆಯ ವರ್ತನ ಅಥವಾ ಸ್ವಶಿಸ್ತು ಶೀಲದ ಅರ್ಥವೇನೆಂದರೆ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ನೀತಿಯುತ ಶಿಸ್ತು ಆಗಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಪ್ರಾಜ್ಞ ಪ್ರಯತ್ನಶಾಲಿಯು ಹೇಗೆ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಮೂಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದೆಂದು ತಿಳಿದಿರುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವೊಂದನ್ನು ಜಯಿಸಿರುತ್ತಾನೆ.

ಇಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರ ಬುದ್ಧಿವಾದವೇನೆಂದರೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗಬೇಕೆಂದರೆ ಒಳ್ಳೆಯವರಾಗುವುದು, ಯತ್ನಶೀಲರಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಜ್ಞಯುತರಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಅಂತಿಮ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಲು ಬೇರಾವ ಮಾರ್ಗವೂ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಮಗೆ ಸಮಸ್ಯೆ ಉಂಟಾದಾಗ ನಾವು ಪರರಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸಲಹೆಗಳಿಗಾಗಿ ಹುಡುಕುವೆವು. ಆಗ ಅವರು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ದೇವಾಲಯಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹಲವು ದೇವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಅಥವಾ ಪೂಜ್ಯನಿಯ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ. ಆದರೆ ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರ ಮಾರ್ಗವು ಇದಲ್ಲ. ಅವರ ಬುದ್ಧಿವಾದವು ಸಮಸ್ಯೆ ಹೇಗೆ ಉದಯಿಸಿತು, ಎಲ್ಲಿ ಉದಯಿಸಿತು ಎಂದು ಹುಡುಕುತ್ತ, ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ನೇರವಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ನಾವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರರನ್ನೇ ಹೊಣೆ ಮಾಡಿ ದೂಷಿಸುವೆವು. ಇದೇ ನಮಗೆ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ನಾವು ಪ್ರಮಾಣಿಕರಾಗಿದ್ದರೆ, ಪರರನ್ನು ದೂಷಿಸದೆ, ನಮ್ಮಿಂದಲೇ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಮೂಲವನ್ನು ಹುಡುಕುವೆವು. ಪರರಿಗೆ ಒಂದು ಬೆರಳು ತೋರಿಸಿದಾಗ ಉಳಿದ ಮೂರು ಬೆರಳುಗಳು ನಮ್ಮತ್ತಲೇ ಸೂಚಿಸುವ ನುಡಿಗಟ್ಟನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಪ್ರತಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲೂ ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಣಾಮವು ಉಂಟು. ಅದೇರೀತಿ ಪ್ರತಿ ಕೆಟ್ಟ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಪರಿಣಾಮವು ಇದೆ. ನೆನಪಿಡಿ: 'ಮೋಡವಿಲ್ಲದೆ ಮತ್ತು ಬಿರುಗಾಳಿಯಿಲ್ಲದೆ ಕಾಮನಬಿಲ್ಲು ರಚಿತವಾಗದು'.

ಆದರೆ ಸಮಸ್ಯೆಯಿರುವುದು ಎಲ್ಲೆಂದರೆ ನಾವು ಯಾವುದೇ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಿದಾಗ, ಆ ಸಮಸ್ಯೆಯ ನಿಜವಾದ ದುಃಖಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ದುಃಖವನ್ನು ನಾವು ನಮ್ಮ ಕಲ್ಪಿತ ಶತ್ರು, ಸಂಶಯ ಮತ್ತು ಆಧಾರಹೀನ ಕಲ್ಪನೆಗಳಿಂದ ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ನಾವು ಪರರ ಬುದ್ಧಿವಾದಕ್ಕೆ ಹುಡುಕಾಡುವೆವು. ಆದರೆ ಅವರ ಬುದ್ಧಿವಾದವು ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಮೂಢನಂಬಿಕೆ ಅಥವಾ ಕಲ್ಪನೆ ಅಥವಾ ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಿಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಯಥೋಚಿತ ಸತ್ಯವಾಗಿದೆ. ನೀವೇ ಗಮನಿಸಿ, ಜನರು ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯ ನುಡಿಯುವವರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹರಿಸಲು ಹೋಗಿ, ಅವರ ಮೌಢ್ಯವನ್ನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಕೆಲವು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದಾಗ ದುರಾದೃಷ್ಟ ಎಂದು ಬಗೆದು, ಪುನಃ ಲಾಭ ಮತ್ತು ಅದೃಷ್ಟ ಪಡೆಯಲು, ಅವರು ವಿಭಿನ್ನರೀತಿಯ

ಶಾಂತಿ ಮಾಡಿಸುವಿಕೆ, ಯಂತ್ರ ಕಟ್ಟುವಿಕೆ, ಮಂತ್ರ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುವಿಕೆ, ತಂತ್ರ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವಿಕೆ ಮೊದಲಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಬುದ್ಧರು ನಮಗೆ ಬುದ್ಧಿವಾದ ನುಡಿದಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಶೀಲತೆಯ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಸರಿಪಡಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಸಮಯ ವ್ಯರ್ಥಮಾಡದೆ, ಪೂರ್ಣ ಶ್ರಮ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನದ ಬಳಕೆ ಮಾಡುವುದೇ ಹೊರತು ಮೌಢ್ಯಕ್ಕೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿ, ಅರ್ಥಹೀನ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಹಣ ಮತ್ತು ಸಮಯ ವ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುವುದಲ್ಲ.

ಯಾರಾದರೂ ತಮಗೆ ಪವಾಡಶಕ್ತಿಯಿದೆ, ಅತೀಂದ್ರಿಯ ಶಕ್ತಿಯಿದೆ, ರೋಗ ಗುಣಪಡಿಸುವ ಸ್ವರ್ಶಕ್ತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡಾಗ, ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರು ಸ್ವಯಿಚ್ಛೆಯಿಂದ ಅವರಲ್ಲಿಗೆ ಧಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಅಪಾರ ಹಣ ನೀಡಿ, ಅದೃಷ್ಟ ಮತ್ತು ಯಶಸ್ಸು ಪಡೆದವು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಹಿಂತಿರುಗುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಂತರ ತಾವು ಮೋಸ ಹೋದವು ಎಂದು ತಿಳಿದು ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪಪಡುತ್ತಾರೆ. ಅದೃಷ್ಟ ಪಡೆಯುವುದು ಸುಲಭವಲ್ಲ ಮತ್ತು ತಾವು ಬಯಸಿದ್ದು ಪಡೆಯಲಿಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ಇರುವುದನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ತಮ್ಮಿಂದಾಗಿಯೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಂದುಕೊಳ್ಳುವರು. ನಾವು ನಮ್ಮ ಹಲವಾರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನೇ ಅರಿತಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾವು ಯೋಚಿಸುವ ವಿಧಾನವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗದೆ, ಕಲ್ಪನೆ ಮತ್ತು ಭ್ರಮೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅಜ್ಞಾನ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಯೋಗ್ಯ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯಿಂದ ಲಭಿಸುವ ಜೀವನ ವಿಧಾನವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸಲು ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಲೇ ಇಲ್ಲ. ಹಲವಾರು ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಧಮ್ಮವು ನಮಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಅರಿವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಲ್ಲದು. ಏಕೆಂದರೆ ಧಮ್ಮವು ಮಾನವ ಸ್ವಭಾವ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಹೇಗೆಂದು ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಹಲವಾರು ಜನರು ಯೋಚಿಸುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಧಮ್ಮವು ಕೇವಲ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲು ಮತ್ತು ಕೆಲವೊಂದು ವಿಧಿ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಲು ಮಾತ್ರ. ಎಂದು. ನಾವು ಅಂತಹ ಕಿರಿದಾದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಾಗ, ಹೇಗೆ ತಾನೆ ನಾವು ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಯಥಾರ್ಥವಾಗಿ ಅರಿತು, ನಮ್ಮ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತಗೊಳಿಸುವೆವು? ನಾವು ಧಮ್ಮವನ್ನು ಸುಖ ಪ್ರಾಪ್ತಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವಷ್ಟು ಮೌಲ್ಯಯುತವಾದುದು ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಇಂದು ನಾವು ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ಹೇಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತಗೊಳಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಶಾಂತಿಗೆ ಮತ್ತು ಸುಖಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸುಶಿಕ್ಷಣಗೊಳಿಸಲು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಮಯವೇ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ.

ಇದರ ಫಲಿತಾಂಶ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಹಿತಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಯೇ ಭೌತಿಕ ಅಗತ್ಯತೆಗಳು ಇವೆ. ಆದರೂ ನಾವು ಎಂದಿಗೂ ತೃಪ್ತರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಗತ್ಯಕ್ಕಿಂತ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತೇವೆ. ಪರರ ಜೀವನಗಳ ಬೆಲೆ ತೆತ್ತಾದರೂ ಇಂದ್ರಿಯ ಸುಖವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅಂತಹ ಸುಖಗಳು ಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಾವು ಬಯಸಿದ್ದನ್ನು ಪಡೆದ ಕೂಡಲೇ ನಾವು ಅದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವೆವು. ಇದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಅರಿಯಬಹುದಾದ ಫಲಿತಾಂಶವೇನೆಂದರೆ

ನಾವು ನಿರಂತರ ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಅಂತಹುದೇ ವಿಷಯಗಳನ್ನೇ. ಮತ್ತೆ ನಾವು ಸದಾ ಅತ್ಯಪರಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯುವೆವು. ನಾವು ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವಾಗ, ಗೋಣಗುಟ್ಟುವೆವು, ಕೋಪ ತೋರಿಸುವೆವು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವೆವು ಮತ್ತು ಪರರೇ ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಕಾರಣಕರ್ತರೆಂದು ದೂಷಿಸುವೆವು.

ಇಂದು ನಾವು ಯೋಚಿಸುವುದೇನೆಂದರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಹೊಂದಿದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಸುಖವಾಗಿವೆ ಎಂದು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ನೀಡುವ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಅವರು ಹೇರಳವಾದ ಭೌತಿಕ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ಆದರೆ ವಾಸ್ತವವೇನೆಂದರೆ ಅವರು ಹಲವಾರು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ದೇಶಗಳಿಗಿಂತ ಅಸುಖಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷತಃವಾಗಿ ಮಾನಸಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಶೀಲಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಿಲ್ಲದೆ, ಇಂದ್ರಿಯ ಸುಖಗಳ ದಾಸರಾಗಿರುವುದು ಮತ್ತು ಭೌತಿಕ ಸುಖಗಳ ಗುಲಾಮರಾಗಿರುವುದು. ಒತ್ತಡ, ಭಯ, ಆತಂಕ ಮತ್ತು ಅಭದ್ರತೆಯು ಅವರ ಮನಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಕ್ಷೋಭೆ ತರುತ್ತಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಮಾನಸಿಕ ಕ್ಷೋಭೆಯು ಮಾನವನ ಜೀವನ ವಿಧಾನಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

ಹಲವಾರು ಔದ್ಯಮಿಕ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹಗರಣಗಳು ಅತಿದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರೆಂದೂ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಕಲಿತಿಲ್ಲ. ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರು ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನೇ ಕಳೆದುಕೊಂಡು, ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತ, ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಏನು ಮಾಡುವುದು ಎಂದು ದ್ವಂದ್ವಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಚಿಂತೆ. ಇವೆಲ್ಲವು ಸ್ಪರ್ಧೆ, ಅಸೂಯೆ ಮತ್ತು ಭಯದಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಜನರು ಕೇವಲ ತಮ್ಮನ್ನೇ ತೊಂದರೆ ಸಿಲುಕಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಹಲವರನ್ನು ಘಾಸಿಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಕೆಟ್ಟ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಿ, ಶಾಂತವಾಗಿ ಜೀವಿಸುವವರಿಗೆ ಹಾನಿ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಕಿರುದಾರಿಗಳಿಲ್ಲ.

ನಾವು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಅರಿಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಆದರೆ ದಾರಿ ತಪ್ಪಿಸುವ ಯೋಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಬಾರದು. ಉದಾಹರಿಸುವುದಾದರೆ: 'ಸುಖವನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಪಡೆಯಬಹುದು; ಜೀವನವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇರಲಾರವೇ?' ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ದುಃಖಿತರಾಗುವುದು ಅಥವಾ ಆಗದಿರುವುದು. ನಾವು ವಿಷಯಗಳತ್ತ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಎಷ್ಟು ಹರಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದರ ಮೇಲಿದೆ. ನಮಗೆ ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಉಂಟಾದ ತಕ್ಷಣ ನಾವು ಪರರ ಮೇಲೆ ಅವರು ಮಾಟ, ವಾಮಾಚಾರ ಮಾಡಿಸಿರಬಹುದೆಂದು ಸಂಶಯಪಡುತ್ತೇವೆ ಹೊರತು ಆ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ತಾವೇ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತರು ಎಂದು ಒಪ್ಪಲು ಸಿದ್ಧರಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಹಾಗೇ ಯತಾರ್ಥವಾಗಿ ಚಿಂತಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಿಲ್ಲ.

ಇಂದು ಜನರು ಯಾವುದು ಸತ್ಯ/ಯೋಗ್ಯವಾದುದು ಮತ್ತು ಯಾವುದು ತಪ್ಪು/ಅಯೋಗ್ಯವಾದುದು ಎಂದು ತಿಳಿಯದೇ ಅಜ್ಞಾನದ ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲೇ ಜೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಪಾಪಗಳ ಕೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಯೋಚಿಸುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಅವರು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಆ ಕ್ಷಣಿಕ ಸುಖಗಳು ನಿತ್ಯವೆಂದು, ಶಾಶ್ವತವೆಂದು. ಆದರೆ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಅವು ಅನಿತ್ಯವಾಗಿವೆ, ಅಶಾಶ್ವತವಾಗಿವೆ, ಪರಿವರ್ತನೆಶೀಲವಾಗಿವೆ, ಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿವೆ.

ಆದರೆ ಇಂತಹ ತೀಕ್ಷ್ಣ ಪ್ರಭೆಯ ಸತ್ಯವನ್ನು ಸಹಾ ಜನರು ತಿಳಿಯಲಾರದೆ, ಕ್ಷಣಿಕ ಅವಧಿಯ ಸುಖಗಳಲ್ಲೇ ತಲ್ಲೀನರಾಗಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚುಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತೊಡಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಇಂದ್ರಿಯ ಸುಖಗಳಿಗೆ ಗುಲಾಮರಾಗುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಸತ್ಯವನ್ನು ಅರಿಯದಷ್ಟು ಅಂಧರಾಗಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ದುರ್ಬಲ ಹೃದಯಗಳವರಲ್ಲಿ, ದೃಢ ಬಲಿಷ್ಠ ಹೃದಯಗಳಾಗುವುದು, ಅಜ್ಞಾನಿಗಳ ನಡುವೆ ಪ್ರಾಜ್ಞರಾಗುವುದು, ಸಹನೆಗೆಟ್ಟವರ ನಡುವೆ ಸಹನೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದು; ಭಾವೋದ್ರೇಕಗಳ ಮತ್ತಿನವರ ನಡುವೆ, ಪ್ರಶಾಂತ ಚಿತ್ತದಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದು; ದ್ವೇಷಿಸುವವರ ನಡುವೆ ದಯಾಳು ಆಗಿರುವುದು; ಇಂತಹವುಗಳು ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕಡುಕಷ್ಟ ಆಗಿರುವಂತಹ ಸಾಧನೆಗಳಾಗಿವೆ.

ಈ ಕಾಲದ ಭೌತಿಕ ಯಶಸ್ಸಿನ ಜನರು ಅಂತಹ ವಿಶಿಷ್ಟ ಅನುಭೂತಿಗಳನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಲೇ ಇಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಅದ್ಭುತವಾದ ಭೌತಿಕ ಉನ್ನತೆಯಿದ್ದರೂ ಧರ್ಮದ ಪರಮಾರ್ಥದ ಉನ್ನತಿಯನ್ನು ಅಲಕ್ಷಿಸಿರುವುದು ಅತಿ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯಕರವಾಗಿದೆ. ಇಂದು ಮನುಕುಲವು ಭೌತಿಕತೆಯ ಸಾಧನೆಗಳಿಂದ ಕುರುಡಾಗಿ ಭೌತಿಕತೆಯೇ ಸರ್ವ ವಿಷಯಗಳ ಅಂತಿಮ ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಅಂಧಕಾರದಿಂದ ಕೂಡಿದೆ.

ಅವರು ಭೌತಿಕವಾದವೇ, ಭೌತಿಕ ಸುಖವೇ ನಿಜ ಸುಖವನ್ನು ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ನಿಜಸುಖವನ್ನು ಮತ್ತು ನಿಜ ಕ್ಷೇಮವನ್ನು ಧರ್ಮದಿಂದ ಅರಿಯಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ತಮ್ಮ ಅನ್ವೇಷಣೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಧರ್ಮದ ಸಾಂತ್ವನ ಮತ್ತು ಭೌತಿಕತೆಯು ಜೊತೆಯಿದ್ದಾಗಲೇ ಸರ್ವರಿಗೂ ಸುಖ ಸಿಗುವುದು.

ಇಂದು ನಾವು ಎಲ್ಲೆಡೆ ಶೀಲದ ಶಿಥಿಲತೆಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆಧುನಿಕ ಸಮೂಹ ಮಾಧ್ಯಮದಿಂದಾಗಿ ನಾವಿಂದು ಮಾನವನ ಅಮಾನವೀಯತೆಯನ್ನು ಹಿಂದೆಂದೂ ಕೇಳದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅರಿಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಸಮಾಜದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಇರುವಂತಹ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು, ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮರೆತಿದ್ದಾರೆ ಅಥವಾ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಲಕ್ಷಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತಮ್ಮ ಲಾಭದ ಮತ್ತು ಭೌತಿಕ ಗಳಿಕೆಗಾಗಿ ಕ್ರೂರ ಸೆಣಸಾಟ ನಡೆಸಿ, ಸಭ್ಯತೆಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನೇ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮಾನವನ ಘನತೆಯಂತಹ ವಿಷಯವು ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ವಿಪತ್ತಿನ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹಲವು ಮಂದಿ ಮಾನವತೆಯ ಘನತೆ ಮತ್ತು ಶೀಲದ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮಿತಿಮೀರಿದ ಮಾನವನ ಲೋಭವನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಿ, ಮಾನವತೆಯ

ಸಭ್ಯತೆ ಹಾಗೂ ಧರ್ಮದ ಸಾಂತ್ವನದ ಸಮ್ಮಿಶ್ರತೆಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲು, ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಮಾನವರು ಇಂದು ಅಂತರಿಕ್ಷವನ್ನು ಜಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮನ್ನು ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಜೀವಿಗಳಾಗಿ ಏರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಭ್ಯ ಮಾನವರಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಪರರಲ್ಲಿ ಮೈತ್ರಿ ಮತ್ತು ಕರುಣೆ ತೋರಲು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಹಗರಣಗಳ ದುಃಸ್ಥಿತಿಯು ಇರುವುದು ಏಕೆಂದರೆ ಜನರು ಅಧುನಿಕ ನಾಗರಿಕತೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸಲು ಮಿಥ್ಯಾ ಹಾದಿಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿರುವುದಾಗಿದೆ. ಅವರು ಭೌತಿಕತೆಯೊಂದೇ ಸುಖದ ಮಾರ್ಗ ಎಂದು ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದಾಗಿದೆ. ಇದು ಭ್ರಾಂತಿಯಾಗಿದೆ, ಅವರು ತಪ್ಪಾದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಧರ್ಮದ/ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯ ನಾಯಕರ ಬುದ್ಧಿವಾದವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ, ತಮ್ಮಿಚ್ಛೆಯಿಂದಲೇ ಈ ದುಃಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಅದೇವೇಳೆ ಒಪ್ಪಬಹುದಾದಂತಹ ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ವಿಜ್ಞಾನವು ಅತಿಶೀಘ್ರ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಮತ್ತು ಭೌತಿಕ ಗಳಿಕೆಯ ಮಾಪನವನ್ನು ನೀಡಿದೆ, ಆದರೆ ಅಂತಹ ಭೌತಿಕತೆಯ ಲಾಭದ ಪರಿಣಾಮ ಸ್ವರೂಪವು ಭ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಮತ್ತು ಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಭ್ರಮಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಅಲ್ಪಾವಧಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮನಾಯಕರ ಉದಾತ್ತ ಬೋಧನೆಗಳಂತೆ ಸಾಗಿದರೆ ನಿಜ ಶಾಶ್ವತ ಸುಖ ಮತ್ತು ಭ್ರಾಂತಿಕಾರಕವಲ್ಲದುದು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಧರ್ಮದ ಸಾಂತ್ವನವಿಲ್ಲದ ಭೌತಿಕತೆಯ ಗಳಿಕೆಯು ಎಂದಿಗೂ ನಿಜ ಮತ್ತು ನಿತ್ಯ ಸುಖವನ್ನು ನೀಡಲಾರದು.

ಮಾನವನ ಪರಮಾರ್ಥದ ಉನ್ನತಿಗೆ ಧರ್ಮದ ಆಧಾರವು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಅದರಿಂದಾಗಿಯೇ ಚಿತ್ತಪ್ರಶಾಂತತೆ ಮತ್ತು ನಿತ್ಯ ಸುಖವು ಲಭಿಸುವುದು. ನಾವು ಮಾನವನ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಅರಿಯಲು ಇತಿಹಾಸ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದಾಗ ನಮಗೆ ತಿಳಿಯುವುದೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನವರಲ್ಲಿರುಷ್ಟು ಸಹಾ ನಮ್ಮ ನೈತಿಕತೆ ಬೆಳೆದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಸಹಾ ನಾವು ನಮ್ಮ ನಾಗರಿಕತೆಯನ್ನು ವೈಭವೀಕರಿಸುವ ನಾಟಕವಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮದ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶವೇನೆಂದರೆ ಮಾನವನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರಣವನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು. ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ಈ ಲೌಕಿಕ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಯಾಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಲವಾಗಿರುವ ಸ್ವಾರ್ಥದ ಬಯಕೆಗಳಿಂದ ಆಗಿದೆ. ಹಾಗೂ ಅವರು ಇನ್ನೂ ಬಿಡಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೆಂದರೆ ಮೂರು ವಿಧವಾದ ತೀವ್ರ ಬಯಕೆ. ಈ ಮೂರು ತೀವ್ರ ಬಯಕೆಗಳೇ ನಮ್ಮ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ, ನಮ್ಮ ಪುನರ್ಜನ್ಮಕ್ಕೆ ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ಸಾವಿರಾರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಕ್ಷೋಭೆಗಳಿಗೂ ಇದೇ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಬುದ್ಧರ ಹೇಳಿಕೆಯ ಉದಾತ್ತವಾದ ಅರ್ಥವು ಸಿಗಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನು ಅತಿ ಪ್ರಾಜ್ಞತೆಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಅವು ಉಂಟಾಗಲು ಸಾಧ್ಯ.

ವಿಶ್ವವಿಖ್ಯಾತ ತತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳು ಮತ್ತು ಮನಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಸಹಾ ಈ ಮೂರು ಬಲಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಬೇರೆ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ ಅಷ್ಟೇ. ಉದಾಹರಿಸುವುದಾದರೆ: ಜರ್ಮನ್ ಲೇಖಕ ಅರ್ಥಾತ್ ಶ್ಯೂಪೆನ್‌ಹೇರ್ ಈ ಮೂರು ಬಲಗಳನ್ನು ಹೀಗೆ ಹೆಸರಿಸಿದ್ದಾರೆ: ಲೈಂಗಿಕತೆ, ಸ್ವರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ.

ಆಸ್ಟ್ರಿಯಾದ ಮನಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ ಸಿಗ್ಮಂಡ್ ಪ್ರಾಡ್ ಇವುಗಳನ್ನು ಹೀಗೆ ಹೆಸರಿಸಿದ್ದಾನೆ: ಕಾಮೇಚ್ಚೆ, ಅಹಂ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಾವಿನ ಪ್ರವೃತ್ತಿ. ಹಾಗೆಯೇ ಪ್ರಾಡ್‌ನ ಖ್ಯಾತ ಶಿಷ್ಯನಾದ ಕಾರ್ಲ್ ಜಂಗ್ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ: 'ಈ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಎಲ್ಲಾರೀತಿಯ ಸೃಜನಾತ್ಮಕತೆಯು ಪುಟಿಯುತ್ತದೆ'.

ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು 25 ಶತಮಾನಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಸಂಶೋಧಿಸಿದ್ದ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ, ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾನ್ ಚಿಂತನಕಾರರು ಈ ರೀತಿ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಅವರ ವಿವರಣೆ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ನಮಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೋಚರಿಸುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ಇವರೆಲ್ಲರ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಎಷ್ಟೋ ಪಟ್ಟು ಮೀರಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

1.2 ಕೆಲವೊಂದು ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ

ನಾವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳೊಂದಿಗೆ ನಮ್ಮ ಜೀವನವಿಡೀ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಡೆಯುವ ಯಾವ ಹಾದಿಯು ಇಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ: ನಾವು ರೋಗವನ್ನಾಗಲಿ, ವೃದ್ಧಾಪ್ಯವಾಗಲಿ ಹಾಗೂ ಮರಣವನ್ನಾಗಲಿ ತಡೆಯಲಾರೆವು. ಹಾಗಿರುವಾಗಲೂ ಕೆಲವೊಂದು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಜನರು ಜೀವನವನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗೆಯಿಂದ ಜನರಿಂದಲೇ ಉಂಟಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವೊಂದು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮನೋ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅವು ಮೋಹದಿಂದ, ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ, ಸಂಶಯ ಮತ್ತು ಭಯದಿಂದ ಉಂಟಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಮಾನಸಿಕ ಅಸಮತೋಲನ ಅಥವಾ ಮನಸ್ಸಿನ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಗೆ ಹುಚ್ಚು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಇನ್ನೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ. ಮಾನವನು ನೈತಿಕತೆಯ ಹಾದಿಯನ್ನು ಭಂಗಿಸಿ ತನ್ನ ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಸುಖವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಪರರನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಆಂತರಿಕವಾಗಿ ಆಹ್ವಾನಿಸಿ ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯದಿಂದ ಪ್ರಚೋದಿತವಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಅತ್ಯಪ್ಪಿ, ದುಃಖ, ಉದ್ವೇಗ, ಭಯ ಮತ್ತು ಅಸುರಕ್ಷತೆಯು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಜಗತ್ತು ನಿರಾಶೆಯ ಭಾವದಿಂದಲೇ ಕೂಡಿದೆ. ನಾವು ಅಂದುಕೊಂಡಿರುವುದು ಯಾವುದೂ ಸಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಾವು ಎಂತಹುದೇ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನೂ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಎದುರಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಬೇಕು.

ನಾವು ಆ ಕೆಟ್ಟ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಬದಲಿಸಲಾರೆವು ನಿಜ, ಆದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ನಾವು ನಮ್ಮನ್ನು ಬದಲಿಸಬಲ್ಲೆವು. ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಬದಲಿಸಲಾಗದಿದ್ದರೆ ಅವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದೆ ಬೇರೆ ಹಾದಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಅಪರಿಹಾರದ (ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದ) ಅದಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷದಿಂದ ರಾಜೀನಾಮೆ ನೀಡುವುದೇ ಉತ್ತಮ. ಆದರೆ ಇದು ವಿಧಿ ನಿಯಂತ್ರಕವಲ್ಲ, ನಾವು ಅತ್ಯಪ್ಪಿಯ, ದುಃಖದ ಅನುಭೂತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ನಾವು ಜೀವನದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ಅರಿತಿರುವುದು. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ವಿಷಯಗಳು ಎಂದಿಗೂ ನಮ್ಮ ಬಯಕೆಗಳಂತೆಯೇ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅರಿತಾಗ ನಮ್ಮ ಮನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶಾಂತತೆಯು ಸೃಷ್ಟಿಸಲ್ಪಡುವುದು.

ಇದರ ಅರ್ಥವು ನಮಗೆ ಎದುರಾಗುವ ಪ್ರತಿ ವಿಪತ್ತಿಗೂ ತಲೆಬಾಗುವುದು ಎಂದಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ನಮ್ಮ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಬದಲಿಸಬಹುದೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನಾವು ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸೋಣ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಜ್ಞಾನವು ನಾವು ಈ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಗುರಿ ತಲುಪಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಸಂಭವಿಸುವುದೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿದಾಗ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಚಿಂತಿಸಬಾರದು. ಒಬ್ಬ ಆಧುನಿಕ ಕವಿಯು ಇದನ್ನು ಬಹು ಚಂದವಾಗಿ ಹೀಗೆ ನುಡಿದಿದ್ದಾನೆ:

"ಸೂರ್ಯನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿ ರೋಗಕ್ಕೂ ಪರಿಹಾರವಿದೆ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲ. ಪರಿಹಾರವೊಂದು ಇದ್ದಾಗ ಹುಡುಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ ಚಿಂತಿಸದಿರು."

ಕೆಲವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ತಮ್ಮ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವರು. ಆದರೆ ಇಷ್ಟದಂತೆ ನಡೆಯದ ದುರ್ಘಟನೆಗಳು ಬಂದಾಗ, ನಿರಾಶೆಯುತರಾದಾಗ ನಷ್ಟ, ರೋಗ, ಪ್ರಿಯರ ವಿಯೋಗ ಉಂಟಾದಾಗ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸಮತೋಲನ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವರು. ಅವರು ಉಬ್ಬುತ್ತಾರೆ ಅಥವಾ ಕುಗ್ಗುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಾಜ್ಞರು ಉನ್ನತಿಯ ಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲೂ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಇದರ ಅರ್ಥವು ನೀವು ನಗಲಾರದ ಅಥವಾ ಮುಗುಳ್ಳಗೆ ಬೀರಲಾರದ ಜೋಲು ಮೊಗದವರಾಗಿರಿ ಎಂದಲ್ಲ. ಅಂತಹುದರಿಂದ ದೂರವಿರಿ ಎಂದರ್ಥ. ನಾವು ಉನ್ನತಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ನಮ್ಮನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಿದರೆ ನಾವು ದುಃಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗಲೂ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ದುಃಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಆತನು ಸಮಾಧಾನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಈ ರೀತಿಯ ದುಃಸ್ಥಿತಿಯು ಆತನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರು ಇದೇರೀತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಯಲ್ಲಿರುವರು ಎಂದೂ ಅರಿಯಬೇಕು.

ಪರರ ಕೆಲವು ವಿಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಕಂಡಾಗ ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಯು ಏನೇನೂ ಅಲ್ಲ, ವಾಸ್ತವವೇನೆಂದರೆ ಪರರು ಸಹಾ ಸಮಸ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಅರಿತಾಗ ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಯು ಪರಿಹಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ತುಸು ಸಾಂತ್ವನ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ಈ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಜಗದಲ್ಲಿ ನಿಜ ಸುಖ ಎಂಬುದೇ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅರಿಯಬೇಕಾದರೆ ಸುತ್ತಲೂ ವೀಕ್ಷಿಸುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಯಾವ ಕುಟುಂಬ ಸಾವು-

ನೋವುಗಳಿಂದ, ಪ್ರಿಯ ವಿಯೋಗದಿಂದ ನರಳಿಲ್ಲ? ಯಾವುದಾದರೂ ವ್ಯಕ್ತಿ ರೋಗ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮುಕ್ತಿ ಪಡೆದಿರುವನೋ? ಹಾಗೆಯೇ ಕೆಲವರು ಈ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ದೇಹ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿನ ದೊಡ್ಡ ವಿಪತ್ತಿನಿಂದ ಪಾರಾಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅನಿತ್ಯದ ನಿಯಮದ ಆ ಕರಾಳ ಕೈಯು ತನ್ನ ಕ್ರೂರತನವನ್ನು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲೇ ತೋರಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ನಂತರ ಇಡೀ ಯೌವನ ಮುಪ್ಪಾಗಬಹುದು, ಆರೋಗ್ಯವು ರೋಗವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಟಾಗುತ್ತದೆ, ಶಕ್ತಿಯು ದುರ್ಬಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಸುಂದರತೆಯು ಕುರೂಪವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇಡೀ ಜೀವನ ಸಾವಿನಲ್ಲಿ ಅಂತ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಯಾವ ಅಧಿಕಾರದ ಶಕ್ತಿಯಾಗಲಿ, ಜ್ಞಾನವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಐಶ್ವರ್ಯವಾಗಲಿ ತಡೆಯಲಾರದು.

ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಬದಲಾಗುವ ಜಗತ್ತಿನ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸ್ವಪ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾದರೂ ಏನು? ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅಳುವುದು ವ್ಯರ್ಥ. ಅದು ವಿಷಯವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಜಗತ್ತಿನ ಈ ಸ್ವಪ್ನ ನಿಜ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಅರಿತು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಬದುಕೋಣ. ನಾವು ನಕುಲಪಿತನಿಗೆ ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ನೀಡಿದ ಬುದ್ಧಿವಾದವನ್ನು ನೆನೆಯೋಣ. ನಕುಲಪಿತನು ತನ್ನ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯದಲ್ಲಿ, ರೋಗದಿಂದ ತತ್ತರಿಸಿ ಭಗವಾನರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದಾಗ, ಭಗವಾನರು ಆತನಿಗೆ ಹೇಗೆ ನುಡಿಯುತ್ತಾರೆ: 'ಶರೀರಕ್ಕೆ ರೋಗವಿದ್ದರೂ, ಮನಸ್ಸು ಸದಾ ಆರೋಗ್ಯದಿಂದಿರಲಿ' ಹೀಗೆ ನೀನು ನಿನ್ನನ್ನು ಸುಶಿಕ್ಷಿಸಿಕೋ'. ಆದ್ದರಿಂದ ಸುಖ ಎನ್ನುವುದು ಮನಸ್ಸಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿದೆ.

ಏನು ಸಂಭವಿಸಿತು ಎನ್ನುವುದಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ಸಂಭವಿಸಿದಾಗ ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಹೇಗಿತ್ತು ಎಂಬುದೇ ನಮ್ಮ ಸುಖದ ಅಥವಾ ದುಃಖದ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತದೆ. ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಚಿತ್ತಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕಡಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಸಿಗುವುದು ನಾವು ಅವುಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದಾಗ, ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ. ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಕೇವಲ ಬಾಹ್ಯ ಜಗತ್ತಿನ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಸುಖವು ಆಂತರಿಕ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ, ಬಾಹ್ಯದ ಸಂಭವಿಸುವಿಕೆಯಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ಆಂತರಿಕ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಅದು ಮಾತ್ರ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

“ಜೀವನವು ಸುಮಧುರ ಹಾಡಿನಂತೆ,

ಹರಿಯುವಾಗ ಆನಂದವಾಗಿರುವುದು ಸುಲಭವೇ ಸರಿ.

ಯಾವಾಗ ಜೀವನ, ಮರಣ ಸದೃಶದಂತೆ ತಪ್ಪಾದಾಗ

ಆಗಲೂ ಮುಗುಳ್ಳಗೆ ಬೀರುವಂತಹ

ಮಾನವನ ಜೀವನವು ಮೌಲ್ಯಯುತವೇ ಸರಿ.”

ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರು ಹತಾಶೆಯಿಂದ, ಖಿನ್ನತೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ನರದೌರ್ಬಲ್ಯದಿಂದ ನರಳುತ್ತಿರುವರು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಗೊಂದಲಗಳು ಇದ್ದಾಗ, ತೊಂದರೆ ಇದ್ದಾಗ ಶಾಂತವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕಲಿತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕೇವಲ ಇಂದ್ರಿಯ ಬೋಗಕ್ಕೆ ತಲ್ಲೀನರಾಗುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಬಯಕೆ ಬೆಳೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರು

ಧರ್ಮದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಹೊಂದಿಲ್ಲವೋ ಅವರು ಇಂದ್ರಿಯ ಭೋಗದಲ್ಲಿ ಅತಿಯಾಗಿ ತಲ್ಲೀನವಾಗುವಿಕೆಯೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಜನರು ಅನಾರೋಗ್ಯಕರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಾರೆ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಮತ್ಸರ, ದ್ವೇಷ, ಶತ್ಯತ್ವ, ನಂತರ ಹಿಂಸೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಶಿಸ್ತಿನ ಜನರು ಇಡೀ ಜಗತ್ತನ್ನೇ ಯುದ್ಧರಂಗವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಒಮ್ಮೆ ಹಿಂಸೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದರೆ ಕೆಲಕಾಲ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಶಾಂತಿಗಾಗಿ ಪರಿಶ್ರಮಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಆ ಧಾರಾವಾಹಿಯು ಮರೆತು, ಹೊಸದೊಂದು ಉದ್ಭವವಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ದುಃಖ ಆವರಿಸುತ್ತದೆ.

ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಇದೆಲ್ಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಜನರು ಸೈತಾನನೇ (ದುಷ್ಟಶಕ್ತಿ) ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಕಾರಣ ಎಂದು ಆರೋಪಿಸಿ ದುಃಖದಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಆ ಸೈತಾನನೊಂದಿಗೆ ಹೋರಾಡಲು ಅವರು ದೇವರಕಡೆ ತಿರುಗುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅವರು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲು ಮತ್ತು ಪೂಜಿಸಲು ಮುಂದಾಗಿ ಆ ದೇವರು ಈ ದೇವರುಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಯಾಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲಾರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೆಲ್ಲಾ ತಮ್ಮಿಂದಲೇ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಾವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವವರು ಯಾರು ಎಂದು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ಇಡೀ ಲೋಕ (ಜಗತ್ತು) ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಯಾವಾಗ ನೀವು ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ ಕೂಡಿರುವಿರೋ ಆಗ ಇಡೀ ಜಗತ್ತೇ ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು, ಆಗ ಶಾಂತಿ ಕೇವಲ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲದೆ ಸರ್ವತ್ರ ವ್ಯಾಪಿಸುತ್ತದೆ. ಆಗ ನೀವು ಯಾವುದೇ ದಿವ್ಯಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಾ ಶಾಂತಿಗಾಗಿ ಬೇಡುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಒಳಿತು, ಕೆಡತು, ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಹಿಂಸೆ ಇವೆಲ್ಲಾ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಜನರ ಮಾನಸಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳಿಂದಾಗಿ ಅವೆಲ್ಲಾ ಜೀವಂತವಾಗಿದೆ.

ಸೃಷ್ಟಿಯ ಆದಿಯನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸಿದಾಗ ಸಕಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಮೂಲವನ್ನು ಅರಿಯುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಪಳಗದ ಅಪಕ್ಷ ಜನರು ಮಾತ್ರ ನಂಬುತ್ತಾರೆ. ಬುದ್ಧರು ನಮಗೆ ನೀಡಿದ ಬುದ್ಧಿವಾದ ಏನೆಂದರೆ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಆದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ತಲೆಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದಿರುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಅಂತಹ ತರ್ಕ, ಊಹೆಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಯಾವೊಂದು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಸಿಗಲಾರದು.

1.3 ಮಾನವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ತೀವ್ರಬಯಕೆ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಜೀವಿಗಿಂತ, ಮಾನವರು ಸುಖಗಳ ತೀವ್ರ ಬಯಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಪರರ ಸುಖ ಕ್ಷೇಮಗಳನ್ನು ಯೋಚಿಸದೆ, ಇಂದ್ರಿಯ ಸುಖದ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಇಂದ್ರಿಯ ಭೋಗಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ದೀರ್ಘಾಯುವಾಗಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಆಸ್ತಿಯನ್ನು

ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ತೀವ್ರ ಬಯಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಅತಿಯಾಗಿ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರು ಸಾಯಲು ಭಯಪಡುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಆಸ್ತಿಯಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಲು ಸಿದ್ಧರಿಲ್ಲ.

ಬೇರೆ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಬಗೆಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಮತ್ತು ಅವುಗಳಲ್ಲೇ ಮುಳುಗುವ ಬುದ್ಧಿ ಇಲ್ಲ. ಅವು ತಮ್ಮ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ಜೀವದಿಂದ ಉಳಿಯಲು ಮತ್ತು ಪರರಿಗೆ ವಂಚಿಸದೆ, ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತವೆ. ಕೇವಲ ಮಾನವರು ಮಾತ್ರವೇ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತ, ಅಗತ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವವನು ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇತರ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಕೇವಲ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತವೆ, ತಮಗೆ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲದ್ದನ್ನು ಅವು ಉಳಿದವುಗಳಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಡುತ್ತವೆ.

ಆರ್ಥರ್ ಶ್ಯಾಪೆನ್ ಹ್ಯೂಯೆರ್ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ಇದೆ: “ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನುವುದು ಸಮುದ್ರದ ನೀರಿನಂತೆ, ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಕುಡಿದಷ್ಟು, ಬಾಯಾರಿಕೆಯು ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಇದೇ ಸತ್ಯ, ಕೀರ್ತಿಯ ದಾಹಕ್ಕೂ ಸಹ ಅನ್ವಯಿಸುವುದು.”

1.4 ನಮ್ಮ ಮೋಹವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು

ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ನಾವು ಹಲವಾರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ನರಳುತ್ತಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಭ್ರಮೆ ಮತ್ತು ಭ್ರಾಂತಿಗಳ ಪರಿಣಾಮದಿಂದಲೇ ಆಗಿದೆ. ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರ ಬುದ್ಧಿವಾದವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ನಾವು ಮಾನವನ ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನು ಬೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಕಿತ್ತುಹಾಕಬಹುದು. ಯಾವಾಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳು ಉದಯಿಸುತ್ತವೋ ಆಗ ನಾವು ನಮ್ಮ ಪ್ರಜ್ಞಾಶೀಲತೆಯನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬಲಿಷ್ಠಗೊಳಿಸಿ ಮತ್ತು ಸ್ವಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿ ಅವುಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಗ ಮಾತ್ರ ನಾವು ಬಹಳಷ್ಟು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ದಾಟಬಹುದು ಮತ್ತು ಬಹಳಷ್ಟು ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಿತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಸರಳವಾಗಿ ಇನ್ನಿಲ್ಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೆಲವೊಂದು ಧರ್ಮಗಳು ಈ ರೀತಿಯ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ವಾಸ್ತವದಿಂದ ಪರಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಷಯಗಳು, ನಮಗೆ ಆಗುವ ಪ್ರತಿ ಒಳಿತಿಗೆ, ಭಾಗ್ಯಕ್ಕೆ ದೇವರೇ ಕಾರಣಕರ್ತನಾಗಿದ್ದಾನೆ ಮತ್ತು ನಮಗೆ ಏನಾದರೂ ಕೆಟ್ಟದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸೈತಾನನೇ ಕಾರಣವೆಂದು ದೂಷಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ದೃಷ್ಟಿಯ ಬೌದ್ಧರಿಗೆ ಅಂತಹ ನಂಬಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ, ಹುರುಳಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದಿರುತ್ತಾರೆ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರು ನಾವೇಕೆ ಅಸುಖಿಗಳು ಮತ್ತು ನಾವೇಕೆ ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತರಾಗಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಈ ಸನ್ನಿವೇಶಕ್ಕೆ ಹೊಣೆಗಾರರು ಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯಲು ಯತ್ನಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ನಾವೇ ನೇರ ಹೊಣೆಗಾರರಾಗಿದ್ದು ಮತ್ತೆ ಇನ್ನಿತರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಾದಂತಹ ಜನಾಂಗಿಯ, ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಸಹಾ ಮಾನವತೆಯನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸುತ್ತವೆ.

ಈ ಬಗೆಯ ಮನುಕುಲದ ಶಿಥಿಲೀಕರಣಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ನೈತಿಕತೆಯ ಅವನತಿಯು ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾಗಿ ಸಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಮತ್ತು ಕಲುಶಿತ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದಾಗಿ ಜನರು ಕೆಳಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಸಾಗುತ್ತಿರುವುದು, ಮಾನವನು ನಿರಂತರ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಆತನು ತಪ್ಪಾದ ಗುರಿಗಳನ್ನು ತಲುಪಿದ್ದಾನೆ, ತಪ್ಪಾದ ಹಾದಿಯನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಮತ್ತು ತಪ್ಪು ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ವೈಭವೀಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿಯೇ ಆತನು ಹೆಚ್ಚು ದುಃಖವನ್ನು ಮತ್ತು ಅಸುರಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಅಪರಾಧಿ ಮನೋಭಾವನೆಯು ಚಿಂತೆ, ತನ್ನನ್ನೇ ದ್ವೇಷಿಸುವಂತಹುದು, ನಿರಾಶೆ ಇವೆಲ್ಲವೂ ತಡೆಯಿಲ್ಲದೆ ತುತ್ತತುದಿಗೇರಿವೆ. ಆತನು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ಆತನು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ತನ್ನಲ್ಲೇ ತನ್ನ ಅಂತರ್ಮಯ ಪ್ರತಿ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಮೂಲ ಹಾಗೂ ಪರಿಹಾರವಿದೆ ಎಂದು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

1.5 ನಾವು ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಅಂತಸ್ತನ್ನು (ಮಟ್ಟ) ಅರಿಯಲೇಬೇಕು

ನಮ್ಮ ಸಾಂತ್ವನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಾರ್ಗವೆಂದರೆ ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಮಾನಸಿಕ ಯಾತನೆ ಮತ್ತು ಅಸುಖಗಳನ್ನು ನಾವು ಪರರೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ದುಃಖದ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಅಳೆಯುವುದು, ಏಕೆಂದರೆ ಆಗ ನಾವು ಅದುಃಖಿಗಳಾದ ಜಗತ್ತೇ ನಮ್ಮ ವಿರುದ್ಧವಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಲಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕುಸಿಯುತ್ತಿದೆ. ನಾವೊಬ್ಬರೇ ಇದರಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕುತ್ತ ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇವೆ. ಮಾರ್ಗದ ಅಂತ್ಯ ಸಮೀಪಿಸಿತು ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇವೆ, ಹಾಗಿರುವಾಗಲೂ ನಾವು ವಿಚಾರಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸಿದರೆ ಮತ್ತು ಪಕ್ಷಪಾತವಿಲ್ಲದೆ ಸನ್ನಿವೇಶಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಕಟ್ಟಿದರೆ ನಾವು ಶುಭವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಆಗ ನಾವು ಪರರಿಗಿಂತ ಎಷ್ಟೋ ಪಟ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುವ ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಷಯಗಳು ಮತ್ತು ಕೆಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮ ಹವ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ. ನಂತರ ನಾವು ಈ ಎರಡು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತುಲನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಜೀವನವು ನಮಗೆ ಸದಾ ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅನಗತ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ನಾವೇ ಗಾಢ ಒತ್ತನ್ನು ನೀಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಹಲವರ ಸ್ಥಿತಿಯು ನಮಗಿಂತ ಕೆಟ್ಟದಾಗಿ ಇದ್ದರೂ ಸಹಾ ನಾವು ಅದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಸದಾ ಇರುತ್ತವೆ. ಆಗ ಚಿಂತೆಯುಳ್ಳವರಾಗಿ ನಮ್ಮ ಖಿನ್ನತೆ ಮತ್ತು ನೋವುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಬದಲು, ಅವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವ ದೃಢತೆ ತಾಳಬೇಕು.

ನಾವು ಯಾವುದೇ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಾಗಲಿ ಅಥವಾ ವಿವಾದಗಳಾಗಲಿ ಎದುರಾದಾಗ ಅವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವ ದೃಢನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ನಾವು ಇದಕ್ಕೂ ಕೆಟ್ಟದಾದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಈ ಹಿಂದೆಯೇ ಅನುಭವಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಅರಿತು ಹೊಸ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಸಿದ್ಧತೆ ನಡೆಸಬೇಕು. ಅದರಿಂದಲೇ ನಾವು ಚಿಕ್ಕದ ಚಿಕ್ಕವನ್ನು ಬಳಸುವೆವು.

ಯಾವಾಗಲೂ ಇದು ಚಲಿಸುವುದು. ಅದೇರೀತಿ ಜೀವನವು ಸಹಾ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಚಲಿಸುವುದು, ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುಕಾಲ ಉಳಿಯಲಾರದು, ಅದೇರೀತಿ ಜೀವನದ ಉಪಚಾರವು ಎಂದಿಗೂ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಲಾರದು. ಸದಾ ನೆನಪಿಡಿ “ಇದು ಮುಂದೆ ಸಾಗುವುದು (ಗತಿಸುವುದು)” ಎಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶವೇ ಬರಲಿ, ಈ ಬಗೆಯ ಮನೋರಚನೆಯಿಂದಾಗಿ, ನಾವು ಕೂಡಲೇ ಸ್ವ-ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ಪಡೆದು, ನಮಗಾಗಿ ಇರುವ ಮತ್ತು ಬರುವ ಎಂತಹುದೇ ಸಮಸ್ಯೆಯಿರಲಿ ಎದುರಿಸಲು ಸಮರ್ಥರಾಗುವೆವು.

ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ಹೊರಬರಲು ನಾವು ಯಾವುದೇ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರೂ ಸಹಾ, ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ತೃಪ್ತಿಪಡೆಯಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸ್ವಾರ್ಥ ಕ್ಷೀಣಿಸಲು ಮತ್ತು ತೀವ್ರ ಬಯಕೆಯಿಂದ ಹೊರಬರಲು ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವವರೆಗೂ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಮಾನವನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಂದ ಹೊರಬರುವಿಕೆಯ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ಜಗತ್ತು ದುಃಖದಲ್ಲಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತು ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಆಗುಹೋಗುಬಿಡುಗಳು, ನಮ್ಮ ಶರೀರವೂ ಸಹಾ. ಜಗತ್ತೇ ಹೀಗಿರುವಾಗ ಹೇಗೆತಾನೇ ನಾವು ಬದುಕಿರುವವರೆಗೂ ಪೂರ್ಣ ತೃಪ್ತಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ? ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು ನಾವು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಂತೆ ಹಲವು ರೀತಿಯ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪಡೆಯಲು ಯತ್ನಿಸಿ, ನಮ್ಮ ಮನದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು.

1.6 ನೀವೇ ನಿಮ್ಮ ಸ್ವರ್ಗ ಮತ್ತು ನರಕ ನಿರ್ಮಿಸುವವರು

“ನೀವು ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸುಖಿಯಾಗಿ ಮತ್ತು ಶಾಂತಿಯಾಗಿ ಜೀವಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸಿದರೆ, ನೀವು ಪರರಿಗೂ ಸಹಾ ಸುಖಿಯಾಗಿ ಮತ್ತು ಶಾಂತಿಯಾಗಿ ಜೀವಿಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಿ. ಹಾಗಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ಈ ಜಗತ್ತು ಜೀವಿಸಲು ಅರ್ಹವಾಗುತ್ತದೆ.” ಹೀಗಲ್ಲದೆ ನೀವು ಈ ಉದಾತ್ತ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ, ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನೀವು ಸುಖವನ್ನಾಗಲಿ ಮತ್ತು ಶಾಂತಿಯನ್ನಾಗಲಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾರಿ. ನೀವು ಈ ಸುಖ ಮತ್ತು ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕೇವಲ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಿಂದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಸ್ವರ್ಗದಿಂದಾಗಲಿ ಪಡೆಯಲಾರಿ.

ನೀವು ಮಾನವತೆಯ ಘನತೆ ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯುವಂತಹ ನೈತಿಕ ತತ್ವಗಳ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಜೀವಿಸಿದರೆ ಇಲ್ಲೇ ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೇ, ಈಗಲೇ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವಿರಿ. ಅದರಂತೆಯೇ ನೀವು ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆದು ಮೌಲ್ಯಯುತ ಮಾನವನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಧಿಕ್ಕರಿಸಿದರೆ ಈ ಪೃಥ್ವಿಯಲ್ಲೇ ನರಕಾಗ್ನಿಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಬಲ್ಲೀರಿ. ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಕಮ್ಮ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅರಿಯದೆ ಜೀವಿಸಿದರೆ ನಾವು ಬಹಳಷ್ಟು ಬಾರಿ ಎಡವುವೆವು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಾನವನು ಸಹಾ ಅಹಿಂಸಾಯುತವಾಗಿ ಮತ್ತು ಗೌರವಯುತ ಜೀವನವನ್ನು ಇಚ್ಛಿಸಿ ಅದರಂತೆಯೇ ಯತ್ನಿಸಿದರೆ, ಆಗ ಜನರು ನಿಜ ಸ್ವರ್ಗದ ಆಹ್ಲಾದಾನಂದವನ್ನು, ಸಾವಿನ ನಂತರ ಪಡೆಯಲು ಇಚ್ಛಿಸುವುದನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಶೀಲವಂತಿಕೆಗೆ ಉಡುಗೊರೆಯಾಗಿ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಪಾಪಕ್ಕೆ

ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿ ನರಕಕ್ಕೆ ದೂಡುವುದು. ಇಂತಹ ಕಲ್ಪನೆ ಅಗತ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನದೇ ಆಗಿದೆ. ಶೀಲ (ನೈತಿಕತೆ) ಮತ್ತು ಪಾಪ (ದುಶ್ಚೀಲತೆ) ಇವೆರಡು ಈ ಜಗತ್ತಿನ ತಡೆಯಲಾಗದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳಾಗಿವೆ. ಕರುಣೆಯಿಂದೇ ಸಕಲ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಸುಗತಿ ನೀಡುವ ಏಕೈಕ ಹಾದಿಯಾಗಿದೆ.

ಸಹನೆಯಿಂದ ಸದಾ ಕೂಡಿದವರಾಗಿ ಮತ್ತು ಪರರ ಉನ್ನತಿ ಮತ್ತು ಸುಖದ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿನಂದನಾ ಆನಂದ, ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು, ನಾವು ಇದೇ ತೇಜೋಮಯ ಅವಿರೋಧವುಳ್ಳಂತಹ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಸಮಾಜದ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಉನ್ನತಿಗಾಗಿ ಬಳಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ನಾವು ಇಲ್ಲಿಯತನಕ ಮಾನವ ಪಂದ್ಯಾಟದಲ್ಲಿ ಸಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಖ್ಯಾತನಾಮರು ನಮಗೆ ಹಾದಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶೀಲವಂತಿಕೆಯ ಹಾದಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ನಿಮಗೆ ನೀವೇ ಮತ್ತು ಪರರಿಗೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇಂದಿನ ಮಾನವ ಅವನಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ; ಅವನೇನಲ್ಲವೋ ಅದಾಗಿದ್ದಾನೆ. “ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದಲ್ಲಿ ಈ ಗ್ರಹವು ಹುಚ್ಚರ ಆಶ್ರಮವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಜನರು ಧರ್ಮವನ್ನು, ರಾಜಕೀಯವನ್ನು, ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು, ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು, ಸ್ಪರ್ಧೆಯನ್ನು, ಜೀವನ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ತರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಪರರನ್ನು ವಿವೇಚಿಸುತ್ತಾರೆ, ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಾರೆ.”

1.7 ಜೀವನವು ದುಃಖದಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿಲ್ಲ

ನಾವೇನಾದರೂ ಆಳವಾದ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಜೀವನವು ನಿಜಕ್ಕೂ ನಿತ್ಯ ದುಃಖಕರ ಎಂದು ಒಪ್ಪುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಪ್ರತಿಕ್ಷಣ ಶಾರೀರಿಕವಾಗಿ, ಭಾವುಕವಾಗಿ ಅಥವಾ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ದುಃಖಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಶಾರೀರಿಕವಾಗಿ, ಭಾವುಕವಾಗಿ ಅಥವಾ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ದುಃಖಿಸದ ಏಕೈಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನೀವು ಎಂದಾದರೂ ಹುಡುಕಿರುವಿರಾ? ಯಾರು ಸಂತೃಪ್ತವನ್ನು ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಮಾಡಿರುವರೋ ಅವರು ಸಹ ಶರೀರವಿರುವ ತನಕ ಶಾರೀರಿಕ ನೋವಿನಿಂದ ಮುಕ್ತರಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜೀವನ ಮತ್ತು ದುಃಖ ಬೇರ್ಪಡಿಸಲಾಗದಂತಹದು.

ಯಾರಾದರೂ ಈ ರೀತಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಬಹುದು. “ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅನಿಶ್ಚಿತ ವಿಷಯವು ಯಾವುದು?” ಅದಕ್ಕಿರುವ ನಿಜವಾದ ಉತ್ತರ ಎಂದರೆ “ಜೀವನವೇ ಅತಿ ಅನಿಶ್ಚಿತವಾದಂತಹ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ” ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಾಡುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಸಹಾ ದುಃಖದಿಂದ ಮತ್ತು ಮರಣದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಥವಾ ನುಣುಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿದೆ. ನಾವು ಒಂದು ಕ್ಷಣವನ್ನು ಸಹಾ ಅಲಕ್ಷಿಸಿದರೆ, ನಮ್ಮ ಜೀವನ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅಷ್ಟೇ ಸಾಕು. ನಮ್ಮ ದಿನನಿತ್ಯದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು, ತಿನ್ನುವುದು, ಕುಡಿಯುವುದು, ನಿದ್ರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ನಡೆಯುವುದು ಇವೆಲ್ಲವೂ ದುಃಖ ಮತ್ತು ಮರಣದಿಂದ ತಡೆಯಲು ನಾವು ಹೊಂದಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ವಿಧಾನಗಳಾಗಿವೆ.

ಆದರೂ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಹಲವು ಬಗೆಯ ಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಸುಖಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಅಂತಹ ಆಸೆಗಳನ್ನು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸುತ್ತ, ಇರುವ ಮುಂದಿನ

ಕ್ಷಣಗಳೇ, ಸುಖವನ್ನಿತ್ತ ಆ ವಿಷಯಗಳೇ ದುಃಖವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯುವ ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಸುಖದ ಉದಾತ್ತ ಭಂಡಾರವು ಶ್ರೀಮಂತನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿದೆ, ಬದಲಾಗಿ ಸರ್ವಸುಖ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದವನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪರಿವರ್ತಿತ ಆಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಪ್ಪಿಕರವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ದುಃಖಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ “ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಸುಖಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಇರಬೇಕೆನ್ನುವ ಆಸೆಗಳಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಬಯಕೆ ಇರುವುದೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಒಬ್ಬನು ದುಃಖದಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ”. ಇರುವಿಕೆಗೆ ಆಸೆಯು ಅತಿಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಯಾವಾಗ ಇರುವಿಕೆ (ಅಸ್ತಿತ್ವ) ಸಂಭವಿಸುವುದೋ ಆಗ ದುಃಖವನ್ನು ತಡೆಯಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಹಲವಾರು ಜನರು ಶಾಶ್ವತವಾದ ಜೀವನವನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತ ಚಿಂತನೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದ ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ದೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯವು ಅತಿ ಬೇಸರದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ದಿನವನ್ನು ಮುಂದೆ ಸಾಗಿಸಲು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ! ಮಾನವನ ದೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯದ ಬಯಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಚೈನಾದ ಒಂದು ನಾಣ್ಯದಿಯು ಹೀಗಿದೆ: “ಮಾನವ ತನಗೆ ತಾನೇ ಮೂರ್ಖನನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಆತನು ದೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯವಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ, ಆದರೂ ಮುಪ್ಪಿಗೆ ಹೆದರುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.”

ಸಹಜವಾಗಿ ಆತನ ಇಚ್ಛೆಯು ಸದಾ ಯುವಕನಾಗಿ ನಿರಂತರ ಜೀವನ ಸುಖಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಬುದ್ಧರ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಅವರರಾಗಿ ಜೀವಿಸುವಿಕೆಯ ತೀವ್ರ ಬಯಕೆಯು ಸ್ವಾರ್ಥದ ಬಯಕೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ದುಃಖಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವೇನಾದರೂ ಈ ರೀತಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸಾಂತ್ವನಗೊಳಿಸಲು ಯೋಚಿಸಿರುವಿರಾ? “ಮೊದಲು ನಾವು ತರುಣರಾಗೋಣ, ನಂತರ ಮಧ್ಯವಯಸ್ಕರಾಗೋಣ, ನಂತರ ನಾವು ವೃದ್ಧರಾಗೋಣ, ನಂತರ ನಾವು ಅದ್ಭುತತೆಯಿಂದಿರುವೆವು” (ಲೇಡಿ ಡಯನ ಕೂಪರ್).

ಯಾವುದೆಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲ ಸುಖವನ್ನು ನಾವು ಪಡೆದಿಹೆವೋ, ಅವೆಲ್ಲವೂ ಹಲವು ನಿರಾಶೆ, ಸೋಲು ಮತ್ತು ನಷ್ಟಗಳಿಂದ ಉಂಟಾದುದಾಗಿದೆ. ಹಲವಾರು ಕಷ್ಟಗಳಿಲ್ಲದೆ, ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಲ್ಲದೆ, ಸಂಘರ್ಷಗಳಿಲ್ಲದೆ, ನಿರಾಶೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಸಾವಿರಾರು ಅಕ್ಷೇಮ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಲ್ಲದೆ ಮಾನವ ಜೀವನವನ್ನು ಹುಡುಕಲಾರನು. ಹಗಲು-ರಾತ್ರಿ ಮಾನವನು ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅಪ್ರಿಯ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತನಾಗಲು ಹೋರಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.

ಯಾವಾಗ ಆತನು ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯಿಂದ ಇಚ್ಛಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅಥವಾ ಅನಿಚ್ಛಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪಾರಾಗಲು ನಿರ್ವಹಿಸಿದಾಗ ಆತನು ಮತ್ತೊಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಕೊನೆ ಎಂದು ಆಗುವುದು? ನಮ್ಮ ಉಳಿವಿಗಾಗಿ ನಾವು ಅಂತಹ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ದುಃಖಗಳನ್ನು ಯಾವುದೇ ದೂರುಗಳನ್ನು ಹೇಳದೆಯೇ ಸ್ವೀಕರಿಸುವೆವು. ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಪರ್ಯಾಯವಿಲ್ಲ, ದುಃಖವು ಅಲ್ಲಿ

ಯಾವಾಗಲೂ ಇದೆ! ಆದರೂ ದುಃಖ ಮತ್ತು ಅಸುಖ ತಡೆಯಲಾರದಂತಹುದೇನಲ್ಲ. ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ “ದುಃಖ... ಇದೊಂದು ರೋಗದ ಹಾಗೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗುಣಪಡಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಯಾವಾಗ ಚಿತ್ತದ ಪರಿಶುದ್ಧತೆ ಅಥವಾ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವುದೋ ಆಗ ದುಃಖದಿಂದ ವಿಮುಕ್ತರಾಗಬಹುದು.”

ಲಾವೋತ್ಸು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ: “ನಾನು ಶರೀರವಿದ್ದುದರಿಂದಾಗಿ ದುಃಖಿಸಿದೆನು, ನನಗೆ ಶರೀರವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಹೇಗೆ ತಾನೇ ದುಃಖಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ?”.

ಜಾಕೊವ್ ಬೊಯ್ಲಿಮ್ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ: “ಎಲ್ಲಾ ಪರ್ವತಗಳು ಪುಸ್ತಕಗಳಾದರೂ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಸರೋವರಗಳು ಶಾಯಿಯಾದರೂ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಮರಗಳು ಲೇಖನಿಯಾದರೂ ಸಹಾ ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನ ದುಃಖವನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸಲು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.”

ಯಾವಾಗ ನೀವು ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಜನರು ದುಃಖಿಸುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಗಮನಿಸುವಿರೋ, ಆಗ ನೀವು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಜೀವನದ ನಿಜಸ್ವರೂಪದ ಸನ್ನಿವೇಶ ಗಮನಿಸುವಿರಿ. ಏಕೆ ಹೀಗೆ ಅವರು ದುಃಖಿಸಬೇಕು? ಮತ್ತು ಅವರ ದುಃಖಗಳ ಕಾರಣಕರ್ತರು ಯಾರು? ಬುದ್ಧರ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸಹಾ ತನ್ನ ದುಃಖಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಕಾರಣಕರ್ತ (ಹೊಣೆಗಾರ) ನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಅವರು ಇಂದು ಇಲ್ಲಿ ದುಃಖಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಅವರ ಇರುವಿಕೆಯ ತೀವ್ರ ಬಯಕೆ (ಭವತನ್ವಾ) ಹೀಗಾಗಿ ಇರುವಿಕೆಯ ದಾಹದಿಂದ ಹಲವಾರು ಪಾಪಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ದುಃಖದ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರ ಈ ಸತ್ಯವಚನವನ್ನು ನಿಜವೆಂದೆ, ಸತ್ಯವೆಂದೇ ತಿಳಿಯಲು ಹಲವಾರು ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಿಗೆ ಮತ್ತು ಮನಃಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಿಗೆ 2500 ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕಾದವು. ಒಬ್ಬ ಕವಿಯು ನಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಹೀಗೆ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದ್ದಾನೆ:

“ಬೆಂಕಿಯತ್ತ ಪತಂಗಗಳು ಹಾರುವವು, ತಿಳಿಯದೆ ಅವುಗಳು ಸಾಯುವವು.

ಪುಟ್ಟ ಮೀನುಗಳು ಕಡಿಯುವವು ಗಾಳವನ್ನು, ತಿಳಿಯದೆ ಮುಂಬರುವ ಅಪಾಯವನ್ನು.

ಆದರೆ ಅಪಾಯ ಬಹುಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದರೂ ಪಾಪಯುತ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಸುಖಗಳನ್ನು ತೊರೆಯದೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಅಂಟುವೆವು. ಓಹ್! ನಮ್ಮ ಮೂರ್ಖತನ ಅದೆಷ್ಟು ಬೃಹತ್ತಾಗಿದೆ.”

ಬುದ್ಧ ಧರ್ಮವು ನಮಗೆ ಜೀವನವು ಅತಿ ಕ್ಷಣಿಕ, ಅಲ್ಲವೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಾವು ಸೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಜಾಗೃತಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ವಿಮುಕ್ತಿಗೆ ಶ್ರಮಿಸಬೇಕು ಎಂದು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

“ಜನರು ಎಂದಿಗೂ ನಿಜವಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರರು, ಅವರಿಲ್ಲ ಇರುವುದು ಅತಿ ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಮಾತ್ರವೇ. ಆದರೆ ಯಾರು ಈ ಸತ್ಯವ ಅರಿತಹನೋ ನಿಜಕ್ಕೂ ಆತನು ದುಃಖಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಜಗಳಗಳನ್ನು ದೂರವಿರಿಸುತ್ತಾನೆ” (ಥೇರಗಾಥ)

1.8 ಈ ಜಗತ್ತು ಒಂದು ರಣರಂಗ

ಇಡೀ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವೇ ಒಂದು ಅತಿವಿಶಾಲ ರಣರಂಗವಾಗಿದೆ. ಅಸ್ತಿತ್ವವು ನಿರಂತರ ಸಂಘರ್ಷವಲ್ಲದೆ ಬೇರೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಅಣುಗಳು ಅಣುಗಳೊಂದಿಗೆ, ಪರಮಾಣುಗಳು ಪರಮಾಣುಗಳೊಂದಿಗೆ, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನ್‌ಗಳು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನ್‌ಗಳೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ಭೌತಿಕ ಶರೀರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಸಹಾ ದೊಡ್ಡ ರಣರಂಗವಾಗಿದೆ. ಮನಸ್ಸು ಸಹಾ ಬೃಹತ್ ಯುದ್ಧಭೂಮಿಯಾಗಿದೆ.

ಯಾವ ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲವೋ ಆತನು ಜಗತ್ತಿನೊಂದಿಗೂ ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಇರಲಾರ. ಬಾಹ್ಯ ಯುದ್ಧಗಳು ಜರುಗುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಅವು ಆಂತರಿಕ ಯುದ್ಧದ ಪ್ರತಿಫಲನ ಎಂಬುದು ಅಡಗಿಯೇ ಇರುವ ವಾಸ್ತವ ಆಗಿದೆ. ಇಂದು ಇಡೀ ಮಾನವತೆಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಶಾಂತಿಗಾಗಿಯೇ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮಾನವನ ಅಂತರಂಗದ ಘರ್ಷಣೆಗಳು ನಿಲ್ಲಲಾರವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಯುದ್ಧಭರಿತ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಶಾಂತಿಯಿಲ್ಲ. ಫುಟ್‌ಬಾಲ್ ಆಟವನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಮಗುವೊಂದು ತಾಯಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದು ಹೀಗೆ: “ಅಮ್ಮ ಈ ಜನರು ಒಂದು ಚೆಂಡಿಗಾಗಿ ಏಕೆ ಹೀಗೆ ಕಚ್ಚಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ಚೆಂಡು ನೀಡಿದರೆ ಅವರು ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರಲ್ಲ.”

ಬುದ್ಧರ ನೋಟದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಗಳು ಕಂಪಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೇಗೆಂದರೆ ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮೀನುಗಳು, ಹೊಳೆ ಒಣಗಿದ ಮೇಲೆ ಒದ್ದಾಡುವಂತೆ ಜೀವಿಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯಿದೆ. ತೀವ್ರದಾಹದ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಂದಲ್ಲಿಗೆ, ಅಲ್ಲಿಂದಿಲ್ಲಿಗೆ ಓಡುತ್ತ ಮೊಲದಂತೆ ಬಲೆಗೆ ಬೀಳುತ್ತವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದರ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಘರ್ಷಣೆಗೆ ಇಳಿದಿರುವುದನ್ನು ಅವರು ಕಂಡರು. ದುರ್ಬಲರನ್ನು ಸುಲಿಗೆ ಮಾಡುವ ಅಥವಾ ತಿನ್ನುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಇಂತಹ ಪ್ರಜ್ಞಾಹೀನ ಸರಣಿಯನ್ನು ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಕಂಡರು.

ನಾವು ಜಗತ್ತಿನ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಿದಾಗ ನಮಗೆ ಕಾಣುವುದು ಏನು? ಜನಾಂಗಿಯ ಮತ್ತು ವರ್ಣ ಭೇದಭಾವ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತಾಂಧತೆ, ಅಧಿಕಾರ ದಾಹ ಮತ್ತು ಐಶ್ವರ್ಯ ಲೋಭ ಇವೆಲ್ಲಾ ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ದುಃಖವನ್ನು, ಶೋಕವನ್ನು, ದುರಂತಗಳನ್ನು ನೀಡಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು. ಅವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಮಾನವರಿಗೆ ಭಾರಿ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಕ್ರೂರವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡರು. ಇಂತಹ ಸಂಗತಿಗಳು ಎಂದಿಗೂ ಜಗತ್ತಿನ ಏಳಿಗೆಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಜನರು ಅಧಿಕಾರದ ಮತ್ತು ಐಶ್ವರ್ಯದ ಲೋಭಿಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಲೋಭ, ಮತ್ತದರ ಮತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಅನೇಕಾನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ತಮ್ಮ ಈ ಕಾರ್ಯಗಳೆಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಕ್ಕಾಗಿ, ಶಾಂತಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಎಂದು ಪ್ರಜ್ಞಾಹೀನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಿ ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡರು. ಜನರು ಸಹಾ ಅದನ್ನೇ ನಂಬಿದರು. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಇಂದು ನಂಬಿಕೆ ಗಳಿಕೆಯ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಶಾರೀರಿಕವಾಗಿ ಐಕ್ಯತೆಯಿಂದ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರೂ,

ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ವಿಭಜಿತವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಹಾಗೆಯೇ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಒಂದಾದರೂ ಶಾರೀರಿಕವಾಗಿ ಅನ್ಯೈಕತೆಯಿಂದಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಮುಂದಿನ ಹೇಳಿಕೆಯು ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ಹೊಂದುತ್ತವೆ ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

“ನಾವು ಕನಸು ಕಾಣಬಹುದೆವು, ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಬಹುದೆವು, ಜೀವಿಸಬಹುದೆವು.
ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ತಮ್ಮ ಅಲ್ಲ ಯೋಜನೆ ಹೊಂದಿಹೆವು. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ನಗುವೆವು,
ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅಳುವೆವು. ಹೀಗೆ ದಿನ ಸಾಗುತ್ತಿಹುದು.”

1.9 ಮಾನವನೇ ಕಾರಣಕರ್ತ (ಹೊಣೆಗಾರ)

ಜನರು ಯಾವಾಗಲೂ ಜಗತ್ತಿನ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳ ಅನಿಶ್ಚಿತತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಚಾಕಚಕ್ಯತೆಯುಳ್ಳ ಮಾನವ ಎಂದು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವನಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಯಾರುತಾನೆ ಈ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯಯುತ ಸನ್ನಿವೇಶಕ್ಕೆ ಕಾರಣನಾಗುತ್ತಾನೆ? ಮಾನವ ಹೀಗೆ ಅಸಂಸ್ಕೃತದ ರೀತಿ ವರ್ತಿಸಿದರೆ, ನಾವು ಹೇಗೆತಾನೆ ಉತ್ತಮ ಮತ್ತು ಶಾಂತಿಯುತ ಜಗತ್ತಿನ ಬಗ್ಗೆ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು? ಇಂತಹ ಅನಿಶ್ಚಿತತೆಯ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೇಗೆತಾನೆ ಆನಂದಿಸಬಹುದು? ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಸಹಾ ತಮ್ಮ ಭೌತಿಕ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗೆ, ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಜಯಿಸಲು ಹೊರಟಿಹರು.

ಧರ್ಮದ ತತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳು ಸೌಹಾರ್ದತೆಯಿಂದ, ಚಿತ್ತಶಾಂತಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಪರಮಾರ್ಥದ ಉನ್ನತಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲಾರಿರಿ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಸುಖಕ್ಕಾಗಿ, ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬದಲಿಸಿ, ಸಂತ್ಯಜ್ಞಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಲ್ಲಿರಿ. ಯಾವ ಮನುಷ್ಯ ಕೇವಲ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಸುಖಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುವನೋ ಆತನು ಉನ್ನತವಾದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೊಂದಲಾರನು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ನಿರಂತರ ಅನ್ವೇಷಣೆಯ ಹೊರತು ಹುಡುಕಲಾರರು.

ಭೌತಿಕತೆಯು ಮಾನವನನ್ನು ಪಶುವಿನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಧರ್ಮವು ಆತನನ್ನು ದಿವ್ಯ ಅಥವಾ ಉದಾತ್ತ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಏರಿಸುತ್ತದೆ. ಭೌತಿಕತೆಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಗುಲಾಮನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರು, ಜೀವನದ ವಾಸ್ತವಿಕತೆ ಎದುರಿಸಲು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಯತಾರ್ಥದ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ, ಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿ, ಕನಸುಗಳಲ್ಲಿ, ಮಿಥ್ಯದ ರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲೇ ನಿರ್ದಿಸಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಜನರು ದೇವರು ರೋಗಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಿದನೆಂದು ನಂಬುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ವೈದ್ಯರು ಔಷಧದ ಚೀಟಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಾಪಂಚಿಕತೆಯ ಬಲ (ಅಧಿಕಾರ)ಗಳ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕತೆಯ ಸುಖಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬುದ್ಧರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ವಿವರಿಸಬಹುದು: “ಇಡೀ ಪೃಥ್ವಿಯ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವಕ್ಕಿಂತಲೂ ಸೋತಾಪತ್ತಿಯ ಫಲವು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದು ಹಾಗೂ ಉತ್ತಮವಾದುದು.”

ಅಂದರೆ ಸಂತತ ಅಥವಾ ಪರಿಶುದ್ಧತೆಯ ಪ್ರಥಮ ಹಂತವು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದು. ಕೇವಲ ತನ್ನ ಕಾಲವನ್ನು ಭೌತಿಕ ಉನ್ನತಿಗೆ ಬಳಸುತ್ತ, ತನ್ನ ಆಸೆಗಳ (ಇಂದ್ರಿಯ ಸುಖಗಳು) ಫಲಿಸಲು ಶ್ರಮಿಸುವುದರಿಂದ ಮಾನವ ಜೀವನದ ದುಃಖಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಬುದ್ಧರ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಜಗತ್ತು ಘರ್ಷಣೆಯಿಂದ, ತಿಕ್ಕಾಟಗಳಿಂದ, ಅತ್ಯಪ್ತಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಅನಿತ್ಯದಿಂದ ತುಂಬಿದೆ ಮತ್ತು ಅವರು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಲಾಭದ ಹಾದಿಯೇ ಒಂದು, ಮತ್ತು ಮುಕ್ತನಾಗುವ ಮಾರ್ಗವೇ ಇನ್ನೊಂದು.

1.10 ಮಾನವ ದೌರ್ಬಲ್ಯಗಳು

ಮಾನವ ದೌರ್ಬಲ್ಯಗಳಾದ ಅಹಂಕಾರ, ಲೋಭ, ಮತ್ಸರ, ದ್ವೇಷ ಮತ್ತು ಸೇಡು ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಇವೆಲ್ಲವೂ ಸ್ಮರಣಾತೀತ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಇಂದಿಗೂ ಸಹಾ ಬದಲಾಗದೆ ಹಾಗೇ ಉಳಿದಿವೆ. ಈ ಸರ್ವಕಾಲಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮಾನವನನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಆತನು ತನ್ನ ಭಾವೋದ್ರೇಕವಾದ ದ್ವೇಷವನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಿ ಅದರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮೈತ್ರಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಕರುಣೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಅಸಮರ್ಥನಾಗಿರುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಂಗದಲ್ಲೂ ಅದು ಕೌಟುಂಬಿಕವಾಗಿರಲಿ, ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿರಲಿ, ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿರಲಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾಗಿರಲಿ, ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾಗಿರಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ನಾವು ಕುರೂಪಯುತ ಪದವಾದ ದ್ವೇಷವನ್ನೇ ಕಾಣುವೆವು. ಅದರೊಂದಿಗೆಯೇ ವ್ಯವಹರಿಸುವೆವು. ತಂದೆಯು ಮಗನ ಅವಿಧೇಯತನವನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತಾನೆ. ಮಗುವು ಅಗತ್ಯತೆ ತೀರಿಸದಿದ್ದಾಗ ಪೋಷಕರನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತಾನೆ. ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿಯು ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಇನ್ನೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತಾನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನ್ಯಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ತಪ್ಪಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡಾಗ, ತನ್ನ ಆಸೆಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾದಾಗ ತನ್ನ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾದಾಗ ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲೂ ಒಂದು ದೇಶ ಮತ್ತೊಂದು ದೇಶವನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿ ವರ್ತನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಹೀಗೆಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ.

1.11 ನಾವು ಹೇಗೆ ಬಾಡಿಗೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ

ನೀವು ನಿಮ್ಮ ದೈನಂದಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಲೇಬೇಕು. ಸಮಸ್ಯೆಗಳೆಲ್ಲದೇ ಅಸ್ತಿತ್ವವೇ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿವೆ, ಅದೇ ವಾಸ್ತವ. ನಾವು ಇಂದ್ರೀಯ ಭೋಗವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ಆನಂದಿಸಲು ಪ್ರಬಲವಾದ ಬಯಕೆಯಿಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಅದೇವೇಳೆ ಈ ಕ್ಷಣಿಕವಾದ ಸುಖಗಳಿಗೆ, ತೃಪ್ತಿಗೆ ನಾವು ಬಹಳಷ್ಟೇ ಬೆಲೆ ತೆತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದೆಂದರೆ ಶಾರೀರಿಕ ನೋವು ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡ ಇತ್ಯಾದಿ. ಆದರೂ ಈ ಇಂದ್ರೀಯ ಸುಖಗಳು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಲಾರವು. ಅವು ಬೇಗನೆ ಅಥವಾ ನಿಧಾನವಾಗಿಯೇ ನಮ್ಮಿಂದ ವಿಯೋಗ ಅಥವಾ ದೂರವಾಗಿ

ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಮನೆಯ ವಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಬಾಡಿಗೆ ನೀಡುವಂತೆ, ನಾವು ಶರೀರಕ್ಕೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಯೋಚಿಸಿ! ಶಾರೀರಿಕ ನೋವು ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಯಾತನೆಯನ್ನು ನಾವು ಬಾಡಿಗೆಯಂತೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಕ್ಷಣಿಕತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿ ದೇಹವೇ ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆಯಾಗಿದೆ.

ನಮ್ಮ ದೇಹದ ಮೂಲಕ ನಾವು ಇಂದ್ರೀಯ ಭೋಗವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಬೆಲೆ ತೆರಲೇಬೇಕು. ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಯಾವುದೂ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದಾಗಿ ನಾವು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಶಾರೀರಿಕ ನೋವು ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಯಾತನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಲು ಚಿಂತಿಸಿರುವುದಾದರೆ, ನಾವು ಇಂದ್ರೀಯ ಸುಖಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ಪ್ರಬಲವಾದ ತೀವ್ರ ಬಯಕೆಯನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಬೇಕು, ಧರ್ಮಿಸಬೇಕು. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾವು ಈ ತೀವ್ರ ಬಯಕೆಗಳಿಗೆ ವಶವಾಗಿರುವೆವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾವು ನೋವು ಯಾತನೆಗಳ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಪಡೆಯಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ನಾವು ಬಯಕೆಗಳ ದಾಸರಾಗಿದ್ದೇವೆ.

ನಾವು ಶಾರೀರಿಕ ನೋವುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಶೋಕಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದೋ ಅಥವಾ ಪರಮಾರ್ಥದ ಪರಮಸುಖವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದೋ ಅದು ನಮ್ಮ ಆಯ್ಕೆಯಲ್ಲಿದೆ. ನಾವು ಎರಡನ್ನೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೊಂದಲಾರವು. ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರ ಮಧ್ಯಮ ಮಾರ್ಗವು ನಮ್ಮ ಮಿತವಾಗಿ ಸುಖಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅವಕಾಶವಿತ್ತರೂ ಅದೇವೇಳೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಪ್ರಜ್ಞಾಶೀಲತೆ ಬೆಳೆಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಮುಂದೆ ಅವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸುಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಇಂದ್ರೀಯಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಉಂಟಾದ ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಬಾಹ್ಯದ ಮೂಲಗಳಿಗೆ ನಿಂದಿಸಬಾರದು. ಆ ರೀತಿ ಯೋಚಿಸಬಾರದು.

ಜನರು ಚಿಂತೆ, ದುಃಖದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನೀಡದೆ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಲಾರರು. ಅವರು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಆನಂದಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಾದರೆ, ಅವುಗಳ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನೂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ಎದುರಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಬೇಕು. ಯಾರಿಗೆ ಈ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಅರಿವಿರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅವರು ಆಳವಾಗಿ ನಿರಾಶರಾಗುತ್ತಾರೆ. ರೋಗದಿಂದ ಮತ್ತು ಮುಪ್ಪಿನಿಂದ ಬದಲಾದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಈ ಸುಖಗಳನ್ನೇ ರದ್ದುಮಾಡುತ್ತವೆ. ಯಾವ ಜನರು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಿಲ್ಲವೋ ಅವರು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅಥವಾ ಮಾನಸಿಕ ಆಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಹುಚ್ಚರಾಗಿ ದಾಖಲಾಗುತ್ತಾರೆ. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಇವೆಲ್ಲಾ ವಾಸ್ತವ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಇರುವಂತೆ ಹೇಳಿದುದಕ್ಕಾಗಿ ಬುದ್ಧ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ನಾವು ನಿರಾಶವಾದದ ಧರ್ಮ ಎಂದು ಪಟ್ಟಿ ನೀಡಬಾರದು! ಬುದ್ಧಭಗವಾನರ ಸರ್ವ ಬೋಧನೆಯು ಸಹಾ ನಮಗೆ ಮಾನವನ ಸ್ವಭಾವ ಮತ್ತು ಸುತ್ತಲಿನ ಜಗತ್ತಿನ ವಾಸ್ತವ ಅರಿತು ಹೇಗೆ ಜೀವನವನ್ನು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ, ಸುಖಿಯಾಗಿ, ಜೀವಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕಲಿಸುತ್ತದೆ.

1.12 ಸೋಲುತ್ತಿರುವ ಯುದ್ಧ

ವಿಜ್ಞಾನದ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಮುನ್ನಡೆಯಿಂದಾಗಿ ಮಾನವ ಇಂದು ಜಗತ್ತನ್ನು ತನ್ನ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಆತನು ಪ್ರಕೃತಿಯ ರಹಸ್ಯಗಳನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಭುತ್ವ ಪಡೆದು ಈ ಪೃಥ್ವಿಯನ್ನೇ ಸ್ವರ್ಗವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಬಹುದೆಂದು ನಂಬಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಆತನು ಪೃಥ್ವಿ, ಸಾಗರ, ವಾಯು ಮತ್ತು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಅಧಿಪತ್ಯದ ತೀರಿಸಲಾಗದ ದಾಹದಿಂದಾಗಿ ಆತನು ಹೊಸ ಭೂಭಾಗಗಳನ್ನು ನಿರಂತರ ಅನ್ವೇಷಿಸುತ್ತ ತನ್ನ ಆಂತರ್ಯದ ಜಗತ್ತನ್ನು ಅರಿಯಲು ಅಲಕ್ಷಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಬಾಹ್ಯ ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ಆತನಿಗೆ ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಸುಖದ ಕಡೆಗೆ ಹತ್ತಿರ ಕರೆದೊಯ್ಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಆತನ ಮನಸ್ಸು ಇನ್ನಷ್ಟು ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಅತ್ಯಪನಾಸಗಲು ಮಾತ್ರ ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶಾಂತಿ ಸುಖವು ದೊರಕಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಶ್ರಮಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಶ್ರಮಿಸಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ಸತ್ಯವನ್ನು ಅವು ಇರುವ ಹಾಗೆಯೇ ಯಥಾರ್ಥವಾಗಿ ನೋಡುವುದನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕು. ಜೀವಿಸುವ ಕಲೆಯು ಮಹಾಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಡುವ ಹಾಗೆ, ಅದು ಹೇಗೆ ಕಾಣುವುದೆಂದರೆ ದುಃಖದಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಸುಖವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಹೋಗಿ ಯುದ್ಧದಿಂದ ಸೋಲುವ ರೀತಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಿಗಳು ಕೊನೆಗೆ ಅತ್ಯಪ್ತರಾಗಿ ದುಃಖ ಪಡೆದು ಸಾಯುವವು. ಈ ಹೋರಾಟದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಸುಖವೆಂದು ತಪ್ಪಾಗಿ ಭ್ರಮಿಸಿ, ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾವಾವೇಶದ ತೃಪ್ತಿ ತಾಳುವೆವು. ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರು ಸುಖಕ್ಕಾಗಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡುವರು, ಆದರೆ ಯಾವಾಗ ಮನಸ್ಸು ಭಯದಿಂದ, ಒತ್ತಡದಿಂದ ಮತ್ತು ಅಸುರಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿದ್ದಾಗ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹೇಗೆತಾನೆ ಸುಖವು ದೊರೆಯುವುದು.

ಜನರು ಕ್ಷಣಿಕ ಭೌತಿಕ ತೃಪ್ತಿಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಲ್ಲಿ ಸುಖಿಸುವರು. ಅವರ ಈ ತೃಪ್ತಿಯು ಬಹು ಸುಲಭವಾಗಿ ಅಸುಖವಾಗಿ ಮುಂದಿನ ಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿವರ್ತಿತವಾಗುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದಾಗಿ ಜೀವನ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾದಂತಹ ಮತ್ತು ಶಾಶ್ವತ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಅವರು ಭೌತಿಕ ಸುಖದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಭಾವಾವೇಶದ ಸುಖದಲ್ಲಿ ಅವರು ಪಡೆಯಲಾರರು. ಕೇವಲ ಧರ್ಮದ ಸುಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ಮತ್ತು ಚಿತ್ತವನ್ನು ಶಾಂತಗೊಳಿಸುವುದರಿಂದಾಗಿ ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ಮತ್ತು ಅಪರಾಧ ಮನೋವೃತ್ತಿಯನ್ನು ದಾಟಬಹುದು. ಹಾಗೂ ನಿಜ ಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬಹುದು.

ಗೋಚರ ಸಂಶೋಧನೆಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲೇ 18.7% ರಷ್ಟು ವಯಸ್ಕರು ಅಸುಖಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ಆರರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಂತೆ ಮನೋವ್ಯಾಧಿಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿರುವರು. ಯಾವ ಸಮಾಜದಿಂದ ಮಾನವ ಚಂದ್ರನಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಇಳಿದನೋ ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶವನ್ನು ಗೆದ್ದನೋ ಅಲ್ಲೇ ಹೀಗಾಗಿದೆ. ಚಂದ್ರನಲ್ಲಿ ಇಳಿದು ಮಾನವ ಏನನ್ನು ಗಳಿಸಿದನು? ಅದರಿಂದಾಗಿ ಆತನ ಮಾನಸಿಕ ಕ್ಷೋಭೆಗಳಾಗಲಿ, ರೋಗ, ಮುದಿತನಗಳಾಗಲಿ ಮತ್ತು ಮರಣವೇ ಆಗಲಿ ಇವುಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಸಹಾಯವಾಯಿತೆ?

ಅಥವಾ ಪರರೊಂದಿಗೆ ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಸಹಬಾಳ್ವೆ ನಡೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತೆ? ಅಥವಾ ಮನಸ್ಸು ಪಳಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಯಿತೆ? ಸದ್ಯ! ಚಂದ್ರನಲ್ಲಿ ಅಮೂಲ್ಯ ಲೋಹಗಳಾದ ಚಿನ್ನವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ರತ್ನಗಳಾದ ವಜ್ರಗಳಾಗಿ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಇದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಷಯ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರನ ಅಧಿಪತ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ದೇಶಗಳ ನಡುವೆಯೇ ರಕ್ತದ ಹೊಳೆ ಹರಿಯುತ್ತಿತ್ತು.

ಎಲ್ಲಾ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಧರ್ಮ ನಾಯಕರು ಮಾನವತೆಗೆ ನೀಡಿದಂತಹ ಬುದ್ಧಿವಾದವೆಂದರೆ ನಿಜವಾದ ಸುಖವು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಸಿಗಲಾರದು. ಸ್ವಾರ್ಥಪರತೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಪರರನ್ನು ತುಳಿದು, ಸುಲಿಗೆಗೈದು, ಪರರ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಛಿದ್ರಗೊಳಿಸಿ, ನಾವು ಪಡೆಯುವುದು ಸುಖವಲ್ಲ, ಪಾಪವಾಗಿದೆ. ಬದಲಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸುಖಗಳನ್ನು ಪರರಲ್ಲಿ ಹಂಚಿ, ಪರರ ಸುಖಗಳಲ್ಲಿ ಆನಂದಿಸುವುದೇ ಸುಖವಾಗಿದೆ.

ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೇಸುಕ್ರಿಸ್ತರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ: “ತನ್ನನ್ನು ನಾಶಗೊಳಿಸುತ್ತ, ಇಡೀ ವಿಶ್ವವನ್ನು ಮಾನವ ಗಳಿಸಿದರೇನು? ಇದರಿಂದಾಗಿ ಮಾನವ ಯಾವ ಲಾಭ ಪಡೆದಿದ್ದಾನೆ?” (Mark 8.36) ಒಬ್ಬನು ಅಧರ್ಮದಿಂದಾಗಿ ಮತ್ತು ಸ್ವಾರ್ಥಯುತ ವಕ್ರಮಾರ್ಗದಿಂದಾಗಿ ಭೌತಿಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಾರದು.

ಸರಳತೆ ಮತ್ತು ಸಂತೃಪ್ತಿಯು ಸುಖಕ್ಕಾಗಿ ಇರುವ ಸಾರಯುತ ಘಟಕಗಳಾಗಿವೆ. ಗಾಂಧೀಜಿಯ ಪ್ರಕಾರ “ಅತಿ ಅಲ್ಪ ಅಗತ್ಯತೆಗಳಿದ್ದಾಗ, ಅತಿಹೆಚ್ಚು ಸುಖಿಯಾಗಿರಬಹುದು”. ಒಮ್ಮೆ ಗ್ರೀಕ್ ತತ್ವಜ್ಞಾನಿಯಾದ ಏಪಿಕೂರಸ್ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದನು: “ನೀವು ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಸುಖಿಯಾಗಿ ಇಡಬೇಕಾದರೆ, ಆತನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಿರಿಯನ್ನು ತುಂಬಬೇಡಿರಿ, ಬದಲಾಗಿ ಆತನಿಂದ ಆತನ ಬಯಕೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಬಿಡಿ”. ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಇರನ್ ವೆನ್ಸ್ಲೆಜ್ ಒಮ್ಮೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದನು: “ಮಹಾಪುರುಷನ ಲಕ್ಷಣಗಳೆಂದರೆ ಅತಿ ಅಲ್ಪ ಬಯಕೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು ಮತ್ತು ಸರಳ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಂತೃಪ್ತನಾಗಿರುವುದು.”

ನಾವು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಲಾಭ ಅಥವಾ ಸುಖವನ್ನು ಪರರೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಲು ಇಚ್ಛಿಸದಿರುವುದು. ಮಾನವನು ಹಂಚಿ ದಾನ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಲಿಯದಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ಸತ್ಯವನ್ನು ಅರಿಯಲು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡದಿದ್ದರೆ ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಯು ಅಧಿಪತ್ಯ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ.

1.13 ಸಂತೃಪ್ತಿಯ ಸುಲಾಭಗಳು

ಒಂದುದಿನ ರಾಜನೊಬ್ಬನು ಬುದ್ಧರ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೊಂದನ್ನು ಕೇಳಿದನು “ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಶಾಂತತೆ, ಉತ್ಸಾಹ ಮತ್ತು ಪ್ರಭಿಯುಳ್ಳ ತೇಜಸ್ಸನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಈ ರೀತಿಯೂ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಏನೆಂದರೆ ಅವರು ದಿನಕ್ಕೊಂದು ಸಾರಿ ಮಾತ್ರ ಆಹಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವರು ಎಂದು. ಆದರೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ಅವರು ತಮ್ಮ

ಜೀವನಶೈಲಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿರ್ವಹಿಸುವರೆಂಬುದೇ ನನಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ.” ಆಗ ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ಸುಂದರವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ನೀಡಿದರು:

“ನನ್ನ ಶಿಷ್ಯರು ಹಿಂದೆ ಏನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಿರಂತರ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಪುಣ್ಯಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪಪಡುತ್ತ, ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತ ಮತ್ತು ಪೂಜಿಸುತ್ತ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ತಾವು ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ತಪ್ಪಿನ ಬದಲು ಪರರಿಗೆ ಅಪಾರ ಸೇವೆ ಸಹಾಯ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ನನ್ನ ಶಿಷ್ಯರು ಎಂದಿಗೂ ಭವಿಷ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತೆ ತಾಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ತಮಗೆ ಲಭಿಸಿದ ಏನೇ ಆಗಿರಲಿ ಅದರಲ್ಲೇ ತೃಪ್ತಿತಾಳುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಹೀಗೆ ಅವರು ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಎಂದಿಗೂ ಸಹ “ಇದು ಅಥವಾ ಅದು ನಮಗೆ ಸಾಲದು” ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಅವರ ಜೀವನ ಮಾರ್ಗವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಅವರು ಸದಾ ಪ್ರಶಾಂತತೆ, ಉತ್ಸಾಹ ಮತ್ತು ತೇಜೋಭರಿತ ದೇಹಕಾಂತಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವೆಲ್ಲ ಸಂತೃಪ್ತಿಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿದೆ.”

ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಈ ಬಗೆಯ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ಸಂತೃಪ್ತಿಯಿಂದ ಹೊಂದಬಹುದು. ಯಾರಾದರೂ ಈ ರೀತಿ ಕೇಳಬಹುದು: “ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ವಸ್ತು ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಿವೆ. ಆದರೂ ನಾವೇಕೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತರಾಗಿಲ್ಲ?” ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವೇನು? ಇದಕ್ಕೆ ಇರುವ ಉತ್ತರ ಒಂದೇ “ಅವರಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ”. ಅವರಲ್ಲಿ ನಿಜಕ್ಕೂ ತೃಪ್ತಿಯಿದ್ದಿದ್ದರೆ, ಅವರು ಎಂದೂ ನಾವು ಇದರಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅದರಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತರಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಅತ್ಯಪ್ತ ಸ್ವಾರ್ಥದ ಬಯಕೆ ಮತ್ತು ಅನಿತ್ಯದ ನಿಯಮಗಳ ನಡುವಿನ ತಿಕ್ಕಾಟದಿಂದಾಗಿ ನಾವೆಂದೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಂತೃಪ್ತರಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ನಮಗೆ ಸಾಧಿಸಲು ನೀಡಿರುವ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಉಪದೇಶವೆಂದರೆ “ಸಂತೃಪ್ತಿಯೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಐಶ್ವರ್ಯ”. ಒಬ್ಬನು ಶ್ರೀಮಂತನಾಗಲು ಐಶ್ವರ್ಯವಂತನಾಗಲೇಬೇಕಿಲ್ಲ. ಐಶ್ವರ್ಯವುಳ್ಳವನು ಸದಾ ತನ್ನ ಜೀವದ ಭಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾನೆ. ಆತನು ಸದಾ ಸಂಶಯದ ಮತ್ತು ಭಯದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೇ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾನೆ. ಜನರು ತನ್ನನ್ನು ಅಪಹರಿಸಬಹುದೆಂದು, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿರುವರೆಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಾನೆ. ಐಶ್ವರ್ಯವುಳ್ಳವನು ಅಂಗರಕ್ಷಕರ ಹೊರತು ಹೊರ ಹೋಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಆತನು ಹಲವು ಕಬ್ಬಿಣದ ಹೊರ ಬಾಗಿಲುಗಳು ಮತ್ತು ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬಲಿಷ್ಠವಾದ ಬೀಗಗಳು ಇದ್ದರೂ ಸಹಾ ಆತನು ಭಯರಹಿತವಾಗಿ ಮತ್ತು ಚಿಂತರಹಿತವಾಗಿ ನಿದ್ರಿಸಲಾರನು.

ತುಲನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸಂತೃಪ್ತ ಮನುಷ್ಯನು ನಿಜಕ್ಕೂ ಅದೃಷ್ಟಶಾಲಿಯೇ ಹೌದು. ಏಕೆಂದರೆ ಆತನ ಮನಸ್ಸು ಅವೆಲ್ಲಾ ತೊಂದರೆಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆತನು ನಿಜಕ್ಕೂ ಶ್ರೀಮಂತನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಸಂತೃಪ್ತಿ ಎಂದರೇನು? ಯಾವಾಗ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬನು “ಇಷ್ಟು ನನಗೆ ಸಾಕು ಮತ್ತು ಇಷ್ಟು ನನ್ನ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸಾಕು ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನದೇನೂ ಬೇಡ” ಎಂದು ಯೋಚಿಸುವನೋ ಮತ್ತು ಅದರಂತೆಯೇ

ಇರುವನೋ ಅದೇ ಸಂತೃಪ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಈ ರೀತಿ ಚಿಂತಿಸಿದರೆ, ಆಗ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗ ನಾವು ಈ ರೀತಿಯ ಸಂತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವೆವೋ ಆಗ ಮತ್ತೆನು ಎಂದಿಗೂ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಹೀಗಾಗಿ ನಾವು ಪರರನ್ನು ಸಹಾ ಅವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸುಖಿಯಾಗಿ, ಆನಂದವಾಗಿರಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡುತ್ತೇವೆ. ಯಾವಾಗ ಈರ್ಷ್ಯೆ, ಮತ್ಸರ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಆಗ ಕೋಪವು ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗ ಕೋಪವಿರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಆಗ ಹಿಂಸೆಯು ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ರಕ್ತಹರಿಯುವಿಕೆಯು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಜೀವಿಸುವರು.

ಸಂತೃಪ್ತ ಜೀವನವು ಸದಾ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಆದರ್ಶವಾದವಲ್ಲ. 25 ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಬೌದ್ಧ ಭಿಕ್ಷು, ಭಿಕ್ಷುಣಿಯರು, ಉಪಾಸಕ, ಉಪಾಸಿಕೆಯರು ಅಂತಹ ಶಾಂತಿಯುತ ಜೀವನವನ್ನು ಜೀವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಕೇವಲ ನಾಲ್ಕು ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳು ಇದ್ದವು. ಅವೆಂದರೆ: ಆಹಾರ, ವಸ್ತ್ರ, ವಸತಿ ಮತ್ತು ಔಷಧ. ಜೀವನಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟರ ಹೊರತು ಬೇರೇನನ್ನೂ ಅವರು ಬಯಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಬೌದ್ಧ ಗೃಹಸ್ಥರು ಸಹಾ ಸಂತೃಪ್ತ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸಿ, ಲೋಭವನ್ನು ಸುಳಿಯಲು ಬಿಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಇದು ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾಗಿದೆ! ಸಂತೃಪ್ತರಾಗಲು ಎಷ್ಟು ಅಲ್ಪಮಾತ್ರ ಸಾಕು ಎಂದು ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಸಹ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಿರಿ.

1.14 ಮನಸ್ಸಿನ ಸ್ವರೂಪ

ಮಾನವತೆಯ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಮಾನವನ ವಿಚಾರಶೀಲತೆಯ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಉದಯಿಸಿವೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ನಮಗೆ ‘ಮನುಷ್ಯ’ ಎನ್ನುವರು. ಅಂದರೆ ‘ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಲು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವನು’ ಮಾನವನೆಂಬ ಪದವು ಸಹಾ ಸಂಸ್ಕೃತದ ‘ಮನಸ್’ ಎಂಬುದರಿಂದಲೇ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಅದರ ಅರ್ಥ ‘ತರ್ಕಿಸಲು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವನು’. ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ: ‘ಮನಸ್ಸೇ ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಅಗ್ರಗಾಮಿ (ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ)’. ಹೀಗಾಗಿ ಪರಜೀವಿಗಳು ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಲು ಅಷ್ಟು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇಲ್ಲದವರಾಗಿ ನಾವು ಅವರೆಲ್ಲರಿಗಿಂತ ವಿಭಿನ್ನ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿರುವೆವು. ಪ್ರಾಣಿಗಳಂತಹ ಬೇರೆ ಜೀವಿಗಳು ಮಾನವನಂತಹ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳು ಚಿಂತನೆ, ತರ್ಕದಂತಹ ಪ್ರಜ್ಞಾಶೀಲತೆ ಹೊಂದಿಲ್ಲ, ಅವು ಸಮರ್ಥತೆ ಹೊಂದಿಲ್ಲ. ಮಾನವರಂತೆ ಅವು ತಾತ್ವಿಕ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಲಾರವು. ಹೀಗಾಗಿ ಮಾನವರು ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಅದ್ವಿತೀಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ಅವರ ಮನಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಸುಶಿಕ್ಷಣಗೊಳಿಸಿ ಮತ್ತು ಧರ್ಮದ ಉದಾತ್ತ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ, ಮನಸ್ಸು ಯೋಗ್ಯವಾದುದನ್ನೇ ಚಿಂತಿಸಿ ಮಾನವತೆಗೆ ಒಳಿತನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿ, ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇಂದು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಭಾರಿ ವಿಪತ್ತುಗಳನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತದೆ. ಚಿಂತನೆ ಮಾಡದೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಹಾಗೆಯೇ ಗುರಿಯಿಲ್ಲದೆ ಬಾಣ ಬಿಡುವುದು ಎರಡೂ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.”

'ಯುನೆಸ್ಕೋ'ವಿನ ಸಂವಿಧಾನದ ಪೀಠಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ಸಾರಯುತ ನುಡಿಯಿದೆ: "ಹೇಗೆ ಯುದ್ಧಗಳು ಮಾನವನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಆರಂಭವಾಗುವುದೋ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾನವನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಶಾಂತಿಯ ರಕ್ಷಣೆಯು ಸಹಾ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಬೇಕಿದೆ. ಮಾನವನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲಾ ಪಾಪಗಳು ಉದಯಿಸುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಮನೋ ನಿರ್ಮಾಣದಿಂದಾಗಿ ಮಾನವತೆಯ ಒಳಿತಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಪಾಪಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬಹುದು.

ನಾವು ಸೌಭಾಗ್ಯಶಾಲಿಗಳಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಿಂದ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಮಾನವತೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತಹ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಾವು ರಚಿಸಬಹುದು. ಹಾಗೆಯೇ ಬೇರಾವ ಜೀವಿಯಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲದಂತಹ ಕೃತ್ತಿಮ ಅಥವಾ ವಂಚನೆಯ ದುರ್ಗುಣವು ಸಹಾ ಮಾನವನಲ್ಲೇ ಇದೆ. ಈ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿಂದಾಗಿ ಮಿಕ್ಕಿಲ್ಲಾ ಮಾನವ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಮರೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ, ದುಃಖಗಳ ಮತ್ತು ಅವ್ಯವಸ್ಥಿತತೆಯ ಈ ಜಗತ್ತು ಏನಿದೆಯೋ ಅವೆಲ್ಲವೂ ಸಹ ಮಾನವನ ಸ್ವಾರ್ಥದ, ವಂಚನೆಯ ಅಥವಾ ವಕ್ರತೆಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಲು ಅತಿಕಷ್ಟ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಒಂದುವೇಳೆ ಮಾನವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟಬಂದ ಹಾಗೆ ಪ್ರವರ್ತಿಸಲು ಪೂರ್ಣ ಸ್ವತಂತ್ರ ನೀಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಅವರು ಅತಿ ಅಲ್ಪಕಾಲದಲ್ಲೇ ಇಡೀ ಜಗತ್ತನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ನಿತ್ಯ ನವೀನ ಅವಿಷ್ಕಾರಗಳಿಂದಾಗಿ ಮಾನವರು ಎಷ್ಟು ಭಯಾನಕವಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಅವರ ಉಳಿವೇ ಸಂಶಯಾಸ್ಪದವಾಗಿದೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗಲೂ ಧಮ್ಮವು ಮಾನವನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅತಿ ತಿರುವನ್ನು ನೀಡಲು ಪ್ರಮುಖಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಅದು ಮಾನವನಲ್ಲಿರುವ ಮೋಸ, ವಂಚನೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತನಾಗಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಧಮ್ಮ ಮತ್ತು ಅದರ ಉದಾತ್ತ ಶೀಲಗಳು ಮಾನವನ ಪರಮಾರ್ಥ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಸರ್ವಪಾಪದ ವಿಮುಖತೆಗಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಧಮ್ಮವು ಶಾಂತಿಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಶಾಂತತೆಯ ಪಥದಡೆಗೆ ದಿಕ್ಕೂಚಿಯಂತೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿವಾಗಿ ಸರ್ವಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಸರ್ವರ ಸುಖಕ್ಕಾಗಿ ಕಾರ್ಯವಹಿಸುತ್ತದೆ. **ಬುದ್ಧ ಧರ್ಮವು ಇತರ ಧರ್ಮಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪಾಪ ನಿರ್ಮೂಲನೆಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಪರಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಕಾರ್ಯವಹಿಸುತ್ತದೆ.**

ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರ ಪ್ರಕಾರ ನಮಗಿರುವ ಅತ್ಯಂತ ಮೌಲ್ಯಯುತ ಸ್ವತ್ತೆಂದರೆ ಬೋಧಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪೋಷಿಸಿ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವ ನಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೇ ಆಗಿದೆ. ಇದೇ ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮದ ತಳಹದಿಯಾಗಿದೆ. ನಿಜವಾದ ಮಾನವತಾ ಮೌಲ್ಯಗಳು ನಮಗಿಂದು ಕಾಣಿಸುವುದು ಯಾರಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಯಾರು ಬುದ್ಧರ ಬೋಧನಾಸುಸಾರವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿರುವರೋ ಅವರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ. ದೌರ್ಭಾಗ್ಯಯುತವಾಗಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕರ ಮನಸ್ಸುಗಳು ಮೋಹಗೊಂಡಿವೆ, ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಆವರಿಸಿವೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಾರ್ಥದಿಂದ ಕೂಡಿವೆ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಲ್ಲಿಯೂ ಪರಮಾರ್ಥದ ದಿವ್ಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಪ್ರಾಪ್ತಿಮಾಡಲು ಎಲ್ಲಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿದ್ದರೂ ಸಹಾ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಮೋಹ, ದ್ವೇಷ, ಕೋಪ, ಅಸೂಯೆ ಇನ್ನಿತರ ಕಲ್ಮಶಗಳಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಬೋಧಿ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಡೆಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ನಿಜ ಮಾನವತಾ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಅನುಭೂತಿ ಹೊಂದಲು ಅಸಮರ್ಥರಾಗಿದ್ದೇವೆ.

1.15 ಸಾಮಾನ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಸುಖಿಯಾಗಿರಿ

ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವಾಗ ಕೆಲಜನರು ಬೋಧನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಿಥ್ಯಾ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಬೋಧನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ವರೂ ಎಲ್ಲಾ ಲೌಕಿಕ ಸ್ವತ್ತು ಮತ್ತು ಅನುಭೋಗಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಯಾವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡದೆ, ಯಾವ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡದೆ, ಯಾವುದೇ ಭೋಗವಿಲ್ಲದೆ, ಯಾವ ಲಾಭವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಸೋಮಾರಿತನದಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದು. (ಕೆಲವು ಜನರಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವು ಚಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ನೋಟನಂತೆ ಹರಡಿ ಬುದ್ಧರ ಬೋಧನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ಣ ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತರಿಸುತ್ತದೆ).

ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇದೆ. ಅದೆಂದರೆ ತ್ಯಾಗದಿಂದಲೇ ಮನಸ್ಸಿನ ಪೂರ್ಣ ಶಾಂತಿ ದೊರಕುವುದು. ಆದರೆ ಅದು ಜಗತ್ತಿನ ಕ್ಷಣಿಕತೆಯ ಜ್ಞಾನ ಅನುಭವದಿಂದಲೇ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬುದ್ಧರು ಎಂದೂ ಸೋಮಾರಿತನದ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅವರೆಂದೂ ಯಾವುದೇ ಬಗೆಯ ಕೆಲಸಗಳಿಂದ ವಿಮುಖರಾಗಿ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಅನುಯಾಯಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಅವರು ತಮ್ಮ "ನಾಲ್ಕು ಬಗೆಯ ಸುಖಗಳು" ಎಂಬ ಸುತ್ತದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿರುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಮಾನವನು ಐಶ್ವರ್ಯ ಪ್ರಾಪ್ತಿಗಾಗಿ ದೃಢವಾದ ಶ್ರಮ ಪಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಬಂದ ಐಶ್ವರ್ಯದಿಂದಾಗಿ ಉನ್ನತವಾದ ಲೌಕಿಕ ಜೀವನ ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಮಾನವತಾ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವುದು ಅತಿ ಸರಳವಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬನು ದೃಢ ಪರಿಶ್ರಮಪಡಬೇಕು ಮತ್ತು ವಿವೇಚನಾಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿರಬೇಕು. ಒಬ್ಬನು ತನ್ನ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯ ಸಮಯವನ್ನು ಅನಗತ್ಯವಾಗಿ ವ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಬಾರದು. ಏನನ್ನೂ ಮಾಡದೆ ಸೋಮಾರಿತನದಿಂದ ಕೂಡಿರಬಾರದು. ನಿದ್ರೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿಯೂ ಸಹಾ ಅಷ್ಟೇ ವಿಚಾರಶೀಲತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು, ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದಷ್ಟು ನಿದ್ರಿಸಿ, ಮಿತನಿದ್ರೆಯಿಂದಿರಬೇಕು. ಒಬ್ಬನು ಅತಿ ಬಿಸಿಲು ಅಥವಾ ಅತಿ ಚಳಿ ಇತ್ಯಾದಿ ನೆಪಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮುಂದೂಡಿ, ಸಮಯ ವ್ಯರ್ಥ ಮಾಡದಿರಲಿ. ಏನೇ ಮಾಡಲಿ ರಚನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ವಿವೇಚನೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರಲಿ, ನಿಮಗಿದು ತಿಳಿದಿರಲಿ, ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ಈ ಜಗತ್ತು ಕಂಡ ಅತ್ಯಂತ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಧರ್ಮಗುರುಗಳು ಆಗಿದ್ದರು. ಬೋಧಿ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯ ನಂತರದ 45 ವರ್ಷಗಳ ಜೀವನದಲ್ಲೂ ಅವರು ಕೇವಲ ಎರಡು ಗಂಟೆ ನಿದ್ರಿಸಿ, ಮಿಕ್ಕಿಲ್ಲಾ ಸಮಯವೆಲ್ಲಾ ಪರಹಿತಕ್ಕೆ, ಮಾನವತೆಯ ಸೇವೆಗೆ

ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಇಡೀ ದೇಶವೆಲ್ಲಾ ನಡೆದಾಡಿ ಜನರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಉದಾತ್ತ ಜೀವನವನ್ನು ಜೀವಿಸಬಹುದು ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರೇ ಹೊರತು ಮತಾಂತರ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಮಾನವರಲ್ಲಿ ಕೃತಿಮತ ಮತ್ತು ಕೊರತೆಗಳು ಇರುವುದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಲ್ಲಂತಹ ಬುದ್ಧರು ತಮ್ಮ ಹಿಂಬಾಲಕರಿಗೆ ಜನರೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಯುವಾಗ ಎಚ್ಚರದಿಂದಿರಿ ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಸಿದ್ದರು. ಒಬ್ಬನು ಸತ್ಪುರುಷರೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಯಲೇ ಬೇಕು. ಯಾರು ಮಿತ್ರರೆಂದು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಅವರು ಮಿತ್ರತ್ವದಿಂದಲೇ ದೂರವಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಮೋಸ ಮತ್ತು ಸುಲಿಗೆ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿದ್ವಾಂಸನು ಹೀಗೆ ತನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದನು: 'ಓ ಪ್ರಭುವೆ, ದಯವಿಟ್ಟು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡು, ನನಗೆ ನನ್ನ ಶತ್ರುಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಮಾತ್ರ ಗೊತ್ತಿದೆ". ಬುದ್ಧರು ನಮಗೆ 'ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು ಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ' ಎಂದು ಬುದ್ಧಿವಾದ ನುಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಜನರೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಯುವಾಗ, ಅವರ ಚಾರಿತ್ರ್ಯ, ಸ್ವಭಾವ (ಪ್ರತಿಭೆ ಮತ್ತು ಪ್ರವೃತ್ತಿ) ಮತ್ತು ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರಿಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಬುದ್ಧರ ಬುದ್ಧಿವಾದ ಏನೆಂದರೆ 'ನಂಬಿಕೆ, ಸುಶೀಲ ಮಿತ್ರ ದೊರೆಯದಿದ್ದರೆ ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಜೀವಿಸುವುದೇ ಉತ್ತಮ' ಎಂದು.

1.16 ಸಂತೋಷ ಮತ್ತು ಸುಖ

ಬಹಳಷ್ಟು ತೊಂದರೆಗಳು ವ್ಯಕ್ತವಾಗದಿದ್ದರೂ, ಕೆಲವು ಪಾಪಯುತ ಯೋಚನೆಗಳು ಆಳವಾದ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಕೆಲವೊಂದು ವೇಳೆ ನಾವು ಶಾಂತವಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಕಾಣಿಸುತ್ತೇವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆಗಳು ಬಾಧಿಸುತ್ತಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ. ಆದರೆ ಕೆಲವೊಂದು ತೊಂದರೆಗಳು ಉದಯಿಸಿದಾಗ ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳೇ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಾವು ಹಿಂಸಾಪಶುಗಳಾಗಿ ಮತ್ತು ಕುರೂಪಿಗಳಾಗುತ್ತೇವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಇಂದ್ರಿಯ ಭೋಗಗಳು ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉದಯಿಸಿದಾಗ ತಪ್ಪಾಗಿ ನಾವು ಅದನ್ನು ಸುಖವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತೇವೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಅದು ಸುಖವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಸಂತೋಷವು ಕೇವಲ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ತೃಪ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಸುಖದ ಕ್ಷಣಿಕ ಸ್ವಭಾವವು ಎಂಥಹುದೆಂದರೆ ಅದು ಮರುಕ್ಷಣದಲ್ಲೇ ಮರೆಯಾಗುವುದು. ಸಂತೋಷದ ಹುಡುಕಾಟವನ್ನು ಸುಖದ ಅನ್ವೇಷಣೆಗೆ ಪರಿಗಣಿಸಿ ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ಈಡಾಗಬಾರದು. ಸಂತೋಷವು ಜಾರುವಂತಹ, ಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ಕಹಿಫಲವನ್ನು ಕೊಡುವಂತಹದಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಭಾರಿ ಬೆಲೆಯುಳ್ಳದ್ದು. ಹಾಗೆಯೇ ಅತ್ಯಪ್ತಿಕರವೂ ಹೌದು. ಆದರೆ ಸುಖವು ಹಾಗಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನಾವು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಿಲ್ಲ. ಅದು ಆಂತ್ಯದಿಂದ ಬರುವಂತಹದು. ಅಂದರೆ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೂಲದಿಂದ ಬರುವಂತಹದು ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಕಾಲ ಉಳಿಯುವಂತಹದು.

ಯಾವ ಸಂತೋಷವನ್ನು ನಾವು ಈ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿದ್ದೇವೆಯೋ ನಂತರ ಅದು ನಿರಾಸೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಸಂತೋಷದ ಕ್ಷಣಿಕತೆ. ಅದೇ

ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಸುಖವನ್ನು ಹೊಂದಲಾರೆವು. ಏಕೆಂದರೆ ಚಿತ್ತ ಕಲ್ಮಲಗಳಾದ ಭಯ, ಕೋಪ, ಅಸೂಯೆ, ಹಗೆತನ ಮತ್ತು ಸೇಡುಗಳು ಇರುವುದರಿಂದಾಗಿ ಮತ್ತು ಯಾವಾಗ ಇವು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಆಗ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಹೊಂದುವ ಆ ಹೊಳಪೇ ಸುಖವಾಗಿದೆ.

1.17 ಅಪಾರ ಮೂರ್ಖತನ

ಅಪಾರ ಗಲಿಬಿಲಿ

ಅಪಾರ ಆಶು

ಅನೇಕ ಜನರು

ಅಪಾರ ಹಣ

ಅಪಾರ ಸಮಯ

ಮತ್ತು ಇದೆಲ್ಲಾ ಏತಕ್ಕಾಗಿ ?

ಅಪಾರ ಸಂಕಷ್ಟಗಳು

ಚಿಕ್ಕ ದೇಹ !

ಪ್ರೋಟಿನಿನ ಒಂದು ಹನಿ

ವೇಗವಾಗಿ ತಿರುಗದ

ಪುಟ್ಟ ಶವ

ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಕೊಳೆಯುವಿಕೆ

ನಂತರ ಅದು ಯಾರಿಗೂ

ಇಷ್ಟವಾಗದು, ತಂದೆಗಾಗಲಿ

ತಾಯಿಗಾಗಲಿ ಅಥವಾ

ಇನ್ಯಾವುದೇ ಪ್ರಿಯರಿಗಾಗಲಿ

ಇದರ ನಡುವೆಯು

ಸಂತ್ಲಾನ ಮತ್ತು ಶವಪೆಟ್ಟಿಗೆ

ಮೆರವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಗೋರಿಕಲ್ಲು

ಸಮಾರಂಭಗಳು ಮತ್ತು ವಿಲಾಪ

ವಿಧಿ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕಾರಗಳು

ಹೊಳುವುದು ಅಥವಾ ಸುಡುವುದು

ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಸುಗಂಧವಾಗಿಡುವುದು

ಇವೆಲ್ಲಾ ಊದಿದ ದೇಹಕ್ಕಾಗಿ

ಮಕ್ಕಳು ನೆನಪಿಡುತ್ತಾರೆ

ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳು ಸ್ವಲ್ಪ

ನಂತರ ಬರುವವರು

ಸತ್ತ ಸ್ಮರಣೆ
ಕಲ್ಲುಗಳು ಮತ್ತು ಮೂಳೆಗಳು
ಮಾತ್ರ ಉಳಿಯುವವು
ಹೀಗಾಗಿ ಇವೆಲ್ಲಾ
ಅನೇಕ ಮೂರ್ಖತನವಲ್ಲವೆ?
(ಖಾಂತಿ ಪಾಲೋ)

1.18 ಆಧುನಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

ಆಧುನಿಕ ಯುಗವಂತೂ ಅಪೂರ್ವ ಕ್ಷಣಿಕತೆಗೆ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿದೆ. ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಎಷ್ಟು ಕ್ಷಿಪ್ರವಾಗಿ ಆಗುತ್ತವೆ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಸಮತೋಲನವೇ ಕಳೆದುಹೋಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತೆ ಜಗತ್ತಿನ ಶಾಂತ ಸ್ಥಿತಿಯು ಈಗಿಲ್ಲ. ಇದು ಪ್ರಕ್ಷುಬ್ಧತೆಯ ಯುಗವಾಗಿದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಸಮಾಜಗಳು, ಅಧುನಿಕತೆಯ ರಾಕ್ಷಸನ ಮುಂದೆ ಚೂರು ಚೂರಾಗಿದೆ. ಬದಲಾವಣೆಯ ವೇಗವು ವಿಫಲವಾದ ವೇಗದಿಂದ ಆಗುತ್ತಿವೆ.

ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಆಗಲು ನೂರು ಅಥವಾ ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳು ಆಗುತ್ತಿತ್ತೋ ಅಂತಹವೆಲ್ಲಾ ಈಗ ಕೆಲವೇ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಉದಾಹರಿಸುವುದಾದರೆ ಪೋಚಿಯಾ ಅಥವಾ ಅಕಾಲ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ ರೋಗಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾದ ಬಾಲಕನ ಘಟನೆಯನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ.

ಆ ಬಾಲಕನು ಕೆನಡಾದಲ್ಲಿದ್ದನು. ಆತನು ಅಕಾಲ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ ರೋಗದಿಂದಾಗಿ ಕೇವಲ 11ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಮಾರ್ಚ್ 1967ರಲ್ಲಿ ಸತ್ತನು. ಆತನಲ್ಲಿದ್ದ ರೋಗದ ಲಕ್ಷಣಗಳೆಂದರೆ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಕುರುಹುಗಳು. ರಕ್ತನಾಳಗಳ ಗಡುಸತೆ, ಬೋಳುತಲೆ, ಜಡತ್ವ ಮತ್ತು ಸುಕ್ಕುಚರ್ಮ - ಈ ಎಲ್ಲಾ 90 ವರ್ಷದ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯದ ಲಕ್ಷಣಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೇವಲ 11ನೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಆ ಬಾಲಕನಿಗಿತ್ತು. ಪ್ರಚಂಡ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಮೊದಲು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾಗಿ ನಂತರ ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಹರಡಿವೆ.

ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಸ್ಫೋಟಕ್ಕೆ ನಾವೇ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಔದ್ಯಮಿಕ ಅರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕ್ಷಿಪ್ರ ಉದಯ ಮತ್ತು ನಗರೀಕರಣಗಳ ಶೀಘ್ರ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಜ್ಞಾನದ ಅಪೂರ್ವ ವಿಕಸನೆ, ಕ್ಷಿಪ್ರಗತಿಯ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು, ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಶಿಥಿಲತೆ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಮರೆಯಾಗುವಿಕೆ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇವೆಲ್ಲಾ ವಲಯಗಳ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿಷಯಾಂಶಗಳ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಂಡ ಸಂಘರ್ಷವನ್ನು ತರುತ್ತವೆ. ಕ್ಷಿಪ್ರ ಬದಲಾವಣೆಯು ಸಾಮೂಹಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ತಡೆಯಲಾರದ ಪರಿವರ್ತನೆ ತರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಮಾನವನ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಂದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ, ಕೌಟುಂಬಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವದ ಎಲ್ಲಾ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಜನರು ಇಂದು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಹಠಾಶೆ, ಅವಿಶ್ರಾಂತಿ ಮತ್ತು ಕೋಪಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕ್ಷಣಿಕತೆಯ ಅತಿಶಯದ ಹೆಜ್ಜೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೇಗೆ ವರ್ತಿಸುವುದೋ ತಿಳಿಯದು ಮತ್ತು ಇಂದು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ, ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಾಭಾಸದ ವರ್ತನೆಗಳಿವೆ. ಆಳವಾಗಿ ಹುದುಗಿರುವ ಹಠಾಶೆಯು ಹಿಂಸೆಯ ಹೆಚ್ಚಾಗುವಿಕೆಯಿಂದ, ಅಸಹನೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಮಾದಕ ವ್ಯಸನದಿಂದಾಗಿ ಇಂದು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದೇವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಬದಲಾಗಿವೆ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಭೌತಿಕವಾದ ಮತ್ತು ಇಂದ್ರಿಯ ಭೋಗದ ವ್ಯಸನದ ಪರಿಣಾಮವೇ ಆಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಲಿಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಆದ ಬದಲಾವಣೆಯು ಪ್ರಮುಖಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿವೆ.

ಈಗಂತೂ ವಿವಾಹ ವಿಚ್ಛೇದನ ಮತ್ತು ಬೇರ್ಪಡುವಿಕೆಯ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಅತಿಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಆಕಸ್ಮಿಕ ವಿವಾಹೇತರ ಸಂಬಂಧಗಳು ಮತ್ತು ಲೈಂಗಿಕವಾಹಕ ರೋಗಗಳ ಘಟನೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲಾ ಸೂಚಿಸುವುದು ಏನೆಂದರೆ ವಿವಾಹ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಪ್ರಯೋಗದ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು. ಈಗಂತೂ ಬಹಳಷ್ಟು ಮಂದಿ ನಂಬುವುದು ಏನೆಂದರೆ ವಿವಾಹವು ಮುಗಿದು ಹೋದ ಕಾಲದ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದು, ವರ್ಜಿಸಲು ಸರಿ ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದಾರೆ.

ದೇಶಗಳು ಸಹಾ ಇಂದು ಉನ್ನಾದದ ಔನತ್ಯದಲ್ಲಿದೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರದ ಓಟದ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವು ಕೇವಲ ಸೈನಿಕ ಸಾಮಾನುಗಳ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ನಿರತವಾಗಿವೆ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಎಲ್ಲಾರೀತಿಯ ಜೀವಕುಲಕ್ಕೆ ವಿಪತ್ತು ಆಗಲಿದೆ. ಮಾನವರು ಪರಸ್ಪರ ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಜೀವಿಸಲು ಕಲಿಯದಿದ್ದರೆ ಅದು ಹಾಗೆ ಆಗುವುದು. ಆತನು ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅತಿ ಕರ್ತವ್ಯಬದ್ಧನಾಗಿ ಮತ್ತು ವಿವೇಚನೆಯಿಂದ ಬಳಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನವ ಜನಾಂಗದ ನಾಗರಿಕತೆಯು ಎಷ್ಟುಕಾಲ ಉಳಿಯುವುದು ಎಂಬುದೇ ಸಂಶಯಸ್ಥವಾಗಿದೆ. ಇಂದು ಪ್ರತಿ ದೇಶವು ಸಹಾ ಧ್ವಂಸಾತ್ಮಕ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯರ್ ಶಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅದೇ ಇಂದು ದೊಡ್ಡ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಅವರು ಜೈವಿಕ ಮತ್ತು ರಾಸಾಯನಿಕ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಮನುಕುಲದ ನಾಶಕ್ಕಾಗಿ ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಬೇರೊಂದು ವಿಧವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮನುಕುಲಕ್ಕೆ ಭವಿಷ್ಯವಿದೆಯೇ? ಇದೇ ವಿಧವಾದ ವರ್ತಮಾನವು ಅಂದರೆ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ತೇಜೋಭಂಗವಾಗುತ್ತಿದೆ, ಸಂಭವನೀಯತೆ ಅತಿ ಅಲ್ಪವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಮನುಕುಲವು ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಬಲ್ಲದೇ? ಹೌದು ಎನ್ನಬಹುದು. ಹೇಗೆಂದರೆ ಮನುಕುಲವು ತನ್ನ ಹಾದಿಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುತ್ತಾ ಮತ್ತು ಜೀವಿಸುವುದನ್ನು ಪುನಃ ಕಲಿತರೆ, ಉದಾತ್ತ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಜೀವಿಸಿದರೆ, ಬುದ್ಧರ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಧಾರ್ಮಿಕ ಗುರುಗಳ ಬೋಧನೆಯಂತೆ ನೈತಿಕ ಮತ್ತು ಧರ್ಮ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಜೀವಿಸಿದರೆ ಮನುಕುಲವು ಭವಿಷ್ಯ ಹೊಂದಬಲ್ಲದು.

ಹೇಗೆ ಸರಪಳಿಯ ಬಲಿಷ್ಠತೆಯು ಪ್ರತಿ ಕೊಂಡಿಗಳ ಬಲಿಷ್ಠತೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಜಗತ್ತಿನ ಶಾಂತಿಯು ಪ್ರತಿ ಸಮಾಜದ ಮೇಲೆ, ಪ್ರತಿ ಕುಟುಂಬದ ಮೇಲೆ, ಪ್ರತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸುಶಾಂತಿಯ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಪಿರಮಿಡ್‌ನಂತೆ ಹೋಲಿಸಬಹುದು. ಪ್ರತಿ ಹಂತದಲ್ಲೂ ಬಲಿಷ್ಠ ಸ್ಥಿರತೆ, ಸಾಧಿಸಿದಾಗಲೇ ಪಿರಮಿಡ್ ಆಗಬಲ್ಲದು.

ಆಧುನಿಕ ಮಾನವನು ಹೆಚ್ಚುಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಉತ್ತೇಜನವನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಇಯರ್‌ಫೋನ್ ಸಹಿತ ಅಥವಾ ರಹಿತವಾದ ಒಯ್ಯುವಂತ ರೇಡಿಯೋ, ಮೊಬೈಲ್ ಮತ್ತು ಟೆಲಿವಿಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಯುವಪೀಳಿಗೆ ವಶವಾಗಿರುವುದು ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಉತ್ತೇಜನವನ್ನು ಹುಡುಕುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಇವೆಲ್ಲದರಿಂದಾಗಿ ನಾವು ನಮ್ಮಂದಲೇ ಪರಕೀಯರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ನಮಗೆ ನಮ್ಮ ನಿಜಸ್ವರೂಪವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಮನಸ್ಸಿನ ಸ್ವರೂಪವಾಗಲಿ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ.

ಮೇಲಾಗಿ ನಾವು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದ ಯಾವುದೇ ವೃತ್ತಿಗೆ ಹೋದಾಗ, ನಾವು ಪ್ರತಿ ಸನ್ನಿವೇಶಕ್ಕೂ ಸಮಂಜಸ ಮುಖವಾಡಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಬಹಳಷ್ಟು ಸಲ ನಮ್ಮ ನಿಜ ಭಾವವೇಶಗಳಾದ ಅಸೂಯೆ, ಲೋಭ, ದ್ವೇಷ, ಅಹಂಕಾರ ಅಥವಾ ಸ್ವಾರ್ಥತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಅವೆಲ್ಲವನ್ನು ನಾವು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಅಡಗಿಸಿ, ತೋರಿಕೆಯ ವಾಚಿಕ ವ್ಯಕ್ತತೆಯನ್ನು ಹೀಗೆ ನುಡಿಯುತ್ತಿರುವೆವು. 'ಅಭಿನಂದನೆಗಳು', 'ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು', 'ಆಳವಾದ ಸಹಾನುಭೂತಿ' ಇತ್ಯಾದಿ. ಆದರೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ನಮ್ಮ ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಭಾವಾವೇಶಗಳು ಎಷ್ಟೊಂದು ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಅವೆಲ್ಲಾ ಹೊರಗೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿ ಹಿಂಸೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಾಗೆಯೇ ಕಳ್ಳತನ, ಜಗಳ, ಚಾಡಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ವಿಷಭರಿತ ಸರ್ಪಗಳನ್ನು ತಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತೇವೆ.

1.19 ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

ಇಂದು ಅತ್ಯಂತ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುವ ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ಯಾವುದೆಲ್ಲಾ ಅತಿ ಉನ್ನತ ಸಮಾಜವೆಂದು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯರೇ ಆಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ಪೂರ್ವಾತ್ಯರೇ ಆಗಲಿ, ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಲೋಭದ, ಭಯದ ಮತ್ತು ದ್ವೇಷದ ಪ್ರಾಬಲ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರು ಅವಿಶ್ರಾಂತಿ, ಹತಾಶೆ, ಮತ್ತರ ಮತ್ತು ಹಗೆತನಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗುವವರು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಸಂಪತ್ತು ಮತ್ತು ಐಶಾರಾಮ ಜೀವನದಿಂದ ಬಂದಂತಹ ಬಹಳಷ್ಟು ಯುವಕರಿಗೆ ಜೀವನವೆಂದರೆ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ್ದು ಆಗಿದೆ. ಅವರು ಕೋಪ ಮತ್ತು ಹತಾಶೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಅವರು ನಾನಾ ಚಳುವಳಿಗಳಿಗೆ ಸೇರಿ ಯಾವುದಕ್ಕಾದರೂ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡುವವರು ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿರುವ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಿಗೆ ಸವಾಲು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ನೈತಿಕತೆಯ

ಅವನತಿ, ಕೌಟುಂಬಿಕ ಒಡಕು ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿವಿಕಲ್ಪಗಳೆಂಬ ಕಲೆ, ನೃತ್ಯ ಮತ್ತು ಫ್ಯಾಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ನುಗ್ಗಿ ಅವನ್ನು ಪೋಷಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಎಲ್ಲಾರೀತಿಯ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮತ್ತು ಐಶ್ವರ್ಯಗಳ ನಡುವೆಯೂ ಜನರು ಒಂಟಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಬೇಸರದಿಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಆರು ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ನಿವಾಸಿಗಳು ಇದ್ದಾಗಲೂ, ಜನರು ಒಂಟಿತನದಲ್ಲೇ ತುಂಬಿರುವುದು ವಿರೋಧಾಭಾಸ ವಲ್ಲವೆ? ಬಹಳಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದು ನಿಜವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿದ್ದಾಗಲೂ ಒಂಟಿತನದ ವೇದನೆ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾನೆ ಎಂದೂ ಅರ್ಥವಲ್ಲ. ಧ್ಯಾನಿಯು ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ, ತನ್ನ ಮನೋವಿಕಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಭರ್ತಿಯಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಒಬ್ಬನು ದೊಡ್ಡ ಜನಜಂಗುಳಿಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಸಹಾ ಒಂಟಿತನದ ವೇದನೆಯಿಂದ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೊರಬಂದಿರುತ್ತಾನೆ.

ಒಬ್ಬನು ಹೀಗೆ ಸ್ಥಿರಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು "ಯಾವಾಗ ನಾನು ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿರುವೆನು, ಆಗ ನಾನು ಒಂಟಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ನನ್ನ ಇಷ್ಟದಂತೆ ವರ್ತಿಸಲು ನಾನು ಸ್ವತಂತ್ರನಾಗಿರುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಸಮಾಜದ ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆತಾಗ ಮಾತ್ರ ಒಂಟಿಯಾಗಿರುತ್ತೇನೆ. ಆಗ ನಾನು ಒಂಟಿತನವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹೇಗೆಂದರೆ ಆಗ ನನಗೆ ಸ್ಥಳರಹಿತನೆನಿಸುತ್ತದೆ, ಪಕ್ಷಪಾತದ ಸಂದೇಹವೇಳುತ್ತದೆ, ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು, ತೋರಿಕೆಯ ವರ್ತನೆಗಳು ಮತ್ತು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿವೆ ಎನಿಸುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಏಕಾಂತತೆಯೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ."

ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಜೀವನವು ಬರಿದಾದುದು ಎಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ಜೀವನವು ಉದ್ದೇಶರಹಿತವಾದುದು ಎಂದೆನಿಸಿ, ಅದು ಒಂದೇರೀತಿಯ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಕೆಲಸದಿಂದಾಗಿ ಬೇಸರ ಮೂಡುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅವರು ಇಂತಹವುಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಒಂಟಿತನದಿಂದ ಬೇಸತ್ತು ಹೊರಬರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹೇಯ ಕೃತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗುತ್ತಾರೆ. ಆಕರ್ಷಣೆ ಮೂಡುವಂತಹ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತೊಡುತ್ತಾರೆ ಅಥವಾ ವಿಭಿನ್ನ ವಿಚಿತ್ರ ಕೇಶಾಲಂಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಜೂಜಾಟದಲ್ಲಿ ತೊಡಗುತ್ತಾರೆ, ನಂತರ ಕಳ್ಳತನ ಅಥವಾ ಹೊಡೆದಾಟದಲ್ಲೂ ತೊಡಗುತ್ತಾರೆ. ಕೇವಲ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಉತ್ತೇಜನ ಹೊಂದಲು ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ತಮ್ಮಲ್ಲೇ ತಲ್ಲೀನರಾಗುತ್ತಾರೋ ಮತ್ತು ಅವರ ತಣಿಯಲಾಗದ ಬಯಕೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಅವರ ಸಹಚರರಿಗೆ ಒಳಿತು ಆಗುವ ಬದಲು ಅವರ ಒಂಟಿತನವು ನಿರಂತರ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದುಬಿಡುತ್ತದೆ.

ಈ ಒಂಟಿತನದಿಂದ ದೂರವಾಗಲು ಜನರು ಮದ್ಯಪಾನಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗಿ, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿ ಬೆರೆಯಲು ಅಥವಾ ಮುಳುಗುವ ಹಾದಿ ಎಂದು ಅಥವಾ ಒಂಟಿತನವನ್ನು ತೊಳೆದುಹಾಕಲು ಮದ್ಯಪಾನಕ್ಕೆ ತಿರುಗುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಮದ್ಯಪಾನವು ಒಬ್ಬನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ತೊಳೆಯಲಾರದು. ಅದು ಕೇವಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬೆಂಕಿಗೆ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಸುರಿದಂತೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಹಾಳುಮಾಡುತ್ತದೆ.

1.20 ಒತ್ತಡವು ನಾಗರಿಕತೆಯ ರೋಗ

ಒತ್ತಡವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸುವಿಕೆ : ಒತ್ತಡ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಮನಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಔಷಧ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ತಂತ್ರವಿಜ್ಞಾನದ ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅದರ ಅರ್ಥವೆಂದರೆ ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದ ಮೇಲೆ ಬಲ ಅಥವಾ ಒತ್ತಡದ ಪ್ರಯೋಗವಾಗುವಿಕೆ. ಈಗಿನ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಬಲಗಳು ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಅತಿಯಾದ ಒತ್ತಡದೊಂದಿಗೆ ಹೋರಾಡುವುದು ಅತಿ ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒತ್ತಡವು ನಾಗರಿಕತೆಯ ರೋಗ ಎನಿಸಿದೆ. ಪಿಲಿಪ್ ಜೆಮ್‌ಬಾರ್ಡೊ ತನ್ನ ಮನಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಾವು ಪರಿಸರದೊಂದಿಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಮಾಡುವಂತಹ ನಾಲ್ಕು ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧವುಳ್ಳ ಹಂತಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಅವು ಯಾವುವೆಂದರೆ : ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಹಂತ, ವರ್ತನೆಯ ಹಂತ, ಮಾನಸಿಕ ಹಂತ ಮತ್ತು ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ಹಂತ. ಒತ್ತಡದಿಂದಾಗಿ ಭಾವನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಆಗುವ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯೇ ದುಃಖ, ಹತಾಶೆ, ಕೋಪ, ಶೀಘ್ರಸಿಟ್ಟು ಮತ್ತು ನಿರಾಸೆಯಾಗಿದೆ. ಒತ್ತಡದಿಂದಾಗಿ ವರ್ತನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಾಗುವ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಎಂದರೆ ದುರ್ಬಲ ಏಕಾಗ್ರತೆ, ಮರೆಯುವಿಕೆ, ದುರ್ಬಲ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧದ ಬಾಂಧವ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಅಲ್ಪ ಉತ್ಪಾದನೆ.

ಒತ್ತಡದಿಂದಾಗುವ ಮಾನಸಿಕ ಹಂತದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳೆಂದರೆ ದೈಹಿಕ ಬಿಗಿತನ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ತಲೆನೋವು, ಬೆನ್ನುನೋವು, ಹೊಟ್ಟೆಯ ಅಲ್ಸರ್, ಅತಿಯಾದ ರಕ್ತದೊತ್ತಡ ಮತ್ತು ಮರಣಾಂತಿಕ ರೋಗಗಳು ಸಹಾ ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಮತ್ತು ಒತ್ತಡದಿಂದಾಗಿ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಏನೆಂದರೆ ಒಬ್ಬನು ತನ್ನ ಮೇಲಿನ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನೇ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಆತನು ಆಶಾರಹಿತನಾಗಿ ಮತ್ತು ಅಸಹಾಯಕ ಮನೋವೃತ್ತಿವುಳ್ಳವನಾಗಬಹುದು. ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಸಹಾ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲನು.

ಒತ್ತಡವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಆಧುನಿಕ ಮಾನವನನ್ನು ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಎಡೆಮಾಡುವ ಹಲವಾರು ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಅಣು ಯುಗದಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿರುವ ಜೀವಿಗಳೇ ಬೆದರಿಕೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿವೆ. ಅಣು ಯುದ್ಧವು ಯಾವ ದೇಶವೇ ಆಗಿರಲಿ, ಅದು ಅಣ್ಣಸ್ತ್ರ ಹೊಂದಿರಲಿ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲದಿರಲಿ ಪ್ರತಿ ಮಾನವನನ್ನು ಹೆದರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಸ್ಫೋಟವು ಮಾನವನಿಗೆ ಆಹಾರ ಕೊರತೆಯ ಭೀತಿ ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತದೆ.

ಇಂದು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಅತ್ಯಧಿಕ ಭಾಗ ಯೋಗ್ಯ ಪೋಷಣೆಯಿಲ್ಲದೆ ಇದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಜನರು ಆಹಾರವಿಲ್ಲದೆ ಹಾಗು ಪೋಷಕಾಂಶದ ಸಮತೋಲನದ ಆಹಾರವಿಲ್ಲದೆ ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯವು ಸಹಾ ಶಾರೀರಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನು ನೀಡಿದೆ.

ಕೌಶಲ್ಯವುಳ್ಳವರಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳು. ಇದು ಸಹಾ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ವಿಶ್ವಮಟ್ಟದ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಇಂದು ಮಾನವನ ಜೀವನದ ವೇಗ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಆತನು

ಕೇವಲ ಒಂದು ಕಾರ್ಯದಿಂದ, ಇನ್ನೊಂದಕ್ಕೆ ರಭಸವಾಗಿ ನುಗ್ಗುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಆತನಿಗೆ ಯಾವುದೇ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಇಂದು ಅಪಾರವಾಗಿ ಕೆಲಸದವನರನ್ನು, ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಉಳಿಸುವ ಸಾಧನಗಳಿದ್ದರೂ ಎಂದೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದ ಈ ರೀತಿಯ ಅಪೂರ್ವ ಪರಿಮಾಣವಿದ್ದರೂ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ನಿಜಕ್ಕೂ ವಿರೋಧಾಭಾಸದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ.

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿಯ ಅವಕಾಶಗಳ ಸ್ಪರ್ಧೆಯು ಇಂದು ಎಷ್ಟು ನಿಷ್ಫೂರವಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗಳ ವೇಗವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಇಂದ್ರಿಯ ಭೋಗಗಳ ದಾಹವು ಇಂದು ಯಾವ ಆಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಉಪ್ಪು ನೀರನ್ನು ದಾಹದ ತೀರಿಸುವಿಕೆಗೆ ಬಳಸುವಂತಾಗಿದೆ. ನಿರಂತರ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಉತ್ತೇಜನವೇ ಇಂದಿನ ಅಗತ್ಯತೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಇಯರ್ ಫೋನ್ ಸಹಿತ ಪ್ಯಾಕೆಟ್ ರೇಡಿಯೋ (ಮೊಬೈಲ್) ಮತ್ತು ಸೌಂದರ್ಯ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಎಲ್ಲೆಡೆ ಚಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಇಂದ್ರಿಯ ಸುಖಗಳ ಉತ್ತೇಜನ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಹಬ್ಬಿದರೂ, ಅವುಗಳ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಎಂದಿಗೂ ಸಾಧಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಮಾನವ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿರುವುದು ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನಲ್ಲ. ಆತನು ಭಯಾನಕವಾಗಿ ಗೊಂದಲಕ್ಕೀಡಾಗಿ, ಹತಾಶೆಗೊಂಡಿದ್ದಾನೆ ಮತ್ತು ಆತನ ಜೀವನವು ಸಹಿಸಲಾಗದ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ಬಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಳಗೂ, ಹೊರಗೂ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಸಿಲುಕಿರುವಿಕೆ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

ನಿಜಸುಖಕ್ಕಾಗಿ ತಡೆಗಳು

ಈ ಮೇಲಿನ ಅವಲೋಕನವು ಆಧುನಿಕ ಅಧ್ಯಯನದಂತೆ ಸಮಕಾಲೀನ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಬುದ್ಧ ಧರ್ಮವು ಸಹಾ ಸಮಾನರೂಪ ಅವಲೋಕನವನ್ನು ಮನಶಾಸ್ತ್ರಿಯ ನೋಟದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದೆ. ಮಾನವ ಒತ್ತಡ ಮತ್ತು ದುಃಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದು ಐದು ಮನೋಸ್ಥಿತಿಗಳಿಂದಲೇ ಅವು ಅತನ ಇಡೀ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನೇ ಆವರಿಸಿದೆ.

ಅದನ್ನು ಪಾಳಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಿವರಣ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅವು ಸುಖಕ್ಕೆ ತಡೆಯಾಗಿದ್ದು ಮತ್ತು ಮಾನವನ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಕ್ಕೆ ಮುಸುಕು ಹಾಕುತ್ತವೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಆತನ ಪರಿಸರಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಇವೆರಡರ ನಡುವಿನ ಸಂವಹನ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ತಡೆಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈ ತಡೆಗಳು ದಟ್ಟವಾದಷ್ಟು ಮತ್ತು ಬಲಿಷ್ಠವಾದಷ್ಟು, ಮಾನವನ ಒತ್ತಡ ಮತ್ತು ದುಃಖಗಳು ಅಧಿಕವಾಗಿ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಈ ತಡೆಗಳು ತೆಳುವಾದಷ್ಟು ಮತ್ತು ವಿರಳವಾದಷ್ಟು ಆತನ ಸುಖವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದುಃಖವು ಕ್ಷೀಣವಾಗುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಐದು ತಡೆಗಳು (ನಿವರಣ) ಯಾವುವೆಂದರೆ: ಇಂದ್ರಿಯ ಸುಖಗಳ ಬಯಕೆ, ಕೋಪ, ಸೋಮಾರಿತನ, ಚಿಂತೆ ಮತ್ತು ಸಂದೇಹ. ಪಾಳಿ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಈ ಐದು ನಿವರಣಗಳನ್ನು ಐದು ಉಪಮೆಯ ಮೂಲಕ ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಮನಸ್ಸು ಇಂದ್ರಿಯ ಸುಖಗಳನ್ನು ಬಯಸುತ್ತದೋ ಅದು ಬಣ್ಣಗಳ ನೀರಿನಂತೆ, ಬಣ್ಣದ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ನಿಜ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವನ್ನು ನೋಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಬಣ್ಣವೇ ತಡೆಯಾಗಿದೆ.

ಹೀಗೆ ಯಾವ ಮನುಷ್ಯ ಬಯಕೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವನೋ ಆತನಿಗೆ ತನ್ನ ನಿಜ ಯಥಾರೂಪ ದರ್ಶನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಆತನದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಪರರ ಅಥವಾ ಪರಿಸರದ ನಿಜಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಆತನು ಕಾಣಲಾರ. ಹಾಗೆಯೇ ಯಾವ ಮನಸ್ಸು ಕೋಪದಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದೋ, ಅದನ್ನು ಕುದಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಹೋಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕುದಿಯುವ ನೀರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ನೀಡಲಾರದು. ಹಾಗೆಯೇ ಯಾವ ಮನುಷ್ಯ ಕೋಪಕ್ಕೆ ಅಧೀನನಾಗಿರುವನೋ ಆತನು ಸಹಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು, ಯಥಾಭೂತವಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಲಾರನು.

ಯಾವ ಮನಸ್ಸು ಸೋಮಾರಿತನದ ಹಿಡಿತಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿರುವುದೋ ಅದು ಪಾಚಿಗಟ್ಟಿದ ನೀರಿನಂತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಬೆಳಕು ಸಹಾ ಅದರಲ್ಲಿ ತೂರಲಾರದು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ಕಾಣುವುದು ಸಹಾ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸೋಮಾರಿ ಮನುಷ್ಯನು ಯೋಗ್ಯ ಅರಿವು ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನವೇಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇರೀತಿ ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತ ಚಿತ್ತವು ಅಲೆಗಳ ನೀರಿನಂತೆ ಅದು ಸಹಾ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ನೀಡಲಾರದು.

ಚಿಂತೆಯುಳ್ಳ ಮನುಷ್ಯ ಎಂದಿಗೂ ಅವಿಶ್ರಾಂತನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಆತನು ಯಾವುದೇ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯ ಬೆಲೆ ಕಟ್ಟುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲನಾಗುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಸಂಶಯಯುಕ್ತ ಮನಸ್ಸು ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತಿನ ಕೆಸರಿನ ನೀರಿನಂತೆ ಇದ್ದು, ಅದರಲ್ಲೂ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಐದು ತಡೆಗಳು ಮನಸ್ಸಿನ ಅರಿವು ಮತ್ತು ಸುಖವನ್ನು ಕಸಿಯುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಒತ್ತಡ ಹಾಗೂ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಕಾರಣಕರ್ತವಾಗುತ್ತವೆ.

ಶೀಲದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಿಂದ ಸುಖ

ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮವು ಒತ್ತಡ ಮತ್ತು ದುಃಖದ ಕ್ರಮವಾದ ಕ್ಷಯಕ್ಕೆ (ವಿನಾಶಕ್ಕೆ) ಮತ್ತು ಸುಖ ಹಾಗೂ ಅರಿವಿನ ವೃದ್ಧಿಗೆ ಪರಮ ಯೋಗ್ಯವಾದ ವಿಧಾನವನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಮೊದಲ ಹೆಜ್ಜೆಯೇ ಪಂಚಶೀಲವನ್ನು ಸ್ವ-ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಪಾಲಿಸುವುದು. ಅದಂದರೆ ಕೊಲ್ಲುವಿಕೆಯಿಂದ ವಿರತನಾಗುವುದು, ಕಳ್ಳತನದಿಂದ ವಿರತನಾಗುವುದು, ಅನೈತಿಕ ಲೈಂಗಿಕತೆಯಿಂದ ದೂರವಿರುವುದು, ಸುಳ್ಳನ್ನಾಡದಿರುವುದು ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಮಾದಕ ಮತ್ತು ಮದ್ಯಪಾನದಿಂದ ವಿಮುಕ್ತನಾಗಿರುವುದು. ಒತ್ತಡವು ಪಾಪದ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಈ ಪಂಚಶೀಲಗಳು ಮಾನವನನ್ನು ಪಾಪದ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪದಿಂದ (ಅಪರಾಧಿ ಮನೋಭಾವ) ಮುಕ್ತನನ್ನಾಗಿಸುತ್ತದೆ. ಧರ್ಮಪದವು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ “ಪಾಪಿಯು ಇಲ್ಲಿಯೂ ದುಃಖಿಸುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಪರಲೋಕದಲ್ಲಿಯೂ ದುಃಖಿಸುತ್ತಾನೆ” ಹಾಗೆಯೇ ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ “ಪುಣ್ಯಶಾಲಿಯು ಇಲ್ಲಿಯೂ ಆನಂದಿಸುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಪರಲೋಕದಲ್ಲಿಯೂ ಆನಂದಿಸುತ್ತಾನೆ” ಎಂದಿದೆ.

ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮವು ದೃಢವಾಗಿ ನಂಬುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಪಾಪವು ಒತ್ತಡವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಪುಣ್ಯವು ಸುಖವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುತ್ತದೆ. ಜೀವನವಿಡೀ ಪಂಚಶೀಲದ ಆಚರಣೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಬೌದ್ಧ ಉಪಾಸಕರು ಉಪಾಸೋಧ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟಾಂಗ ಶೀಲಗಳನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶೀಲಗಳು ಮಾನವನಿಗೆ ಲೋಭವಿಲ್ಲದೆ ತೃಪ್ತಿಯಿಂದ

ಮಾನವ ಹೇಗೆ ಜೀವಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಕಲಿಸುತ್ತದೆ. ಸರಳ ಜೀವನವು ಅಲ್ಪ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಈ ರೀತಿಯ ಸಂತ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಶ್ಲಾಘನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅತ್ಯಾಸೆಯ ಮತ್ತು ಸಂಗ್ರಹ ಬುದ್ಧಿಯೇ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ನಿಗ್ರಹದಿಂದಾಗಿ ಸುಖ

ಮುಂದಿನ ಹೆಜ್ಜೆಯೆಂದರೆ ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣ ವಶೀಕೃತ ಮಾಡುವಿಕೆ, ಯಾವಾಗ ನಮ್ಮ ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಅನಿಯಂತ್ರಿತವಾಗುವವೋ ಆಗ ನಾವು ಅತಿಯಾದ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಅನಿಯಂತ್ರಣ ಎಂದರೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯೋಣ. ಯಾವಾಗ ಒಬ್ಬನು ಸುಂದರವಾದ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾನೋ, ಆಗ ಆತನು ಆಕರ್ಷಿತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಅಪ್ರಿಯ ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ, ಅದನ್ನು ಆತನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಅದೇರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇತರ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಲ್ಲೂ ಆಗುತ್ತವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಇಂದ್ರಿಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲ. ಆತ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಆಕರ್ಷಿತನಾಗುವುದು ಮತ್ತು ವಿಕರ್ಷಿತ (ತಿರಸ್ಕಾರ) ಆಗುವುದು, ಜಾಗೃತವಾಗಿರುವಾಗ ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ನಿರಂತರ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಯಾವಾಗ ಗಮನವನ್ನು ವಿಭಿನ್ನ ದಿಕ್ಕುಗಳತ್ತ ಎಳೆಯಲ್ಪಟ್ಟಾಗ, ನಾವು ಗೊಂದಲಕ್ಕೀಡಾಗಿ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುವೆವು.

ನಮ್ಮ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ವಿಭಿನ್ನ ವಸ್ತು ವಿಷಯಗಳಿರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ವಿಭಿನ್ನ ಕಾರ್ಪ್ಸೀತ್ರಗಳೂ ಸಹಾ ಇರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಹೇಗೆ ಅವು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಒಟ್ಟಾರೆ ಮಾನವನ ಮೇಲೆ ಅಧಿಪತ್ಯ ನಡೆಸುವವೋ ಅದಕ್ಕೆ ಅವನ್ನು ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಎಂದು ಪಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಅರ್ಥವೇನೆಂದರೆ ಪ್ರಭುಗಳು ಅಥವಾ ಒಡೆಯರು, ನಾವೇನಾದರೂ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ಅಧಿಪತ್ಯ ನಡೆಸಲು ಬಿಟ್ಟರೆ, ನಾವು ಭೀಕರವಾಗಿ ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ಈಡಾಗುವೆವು. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ನಾವೇ ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಅಧಿಪತ್ಯ ನಡೆಸಿದರೆ, ನಿಗ್ರಹಿಸಿದರೆ, ನಿಯಂತ್ರಿಸಿದರೆ, ನಮಗೆ ಏಕಮೇವ ಆನಂದ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಕಶ್ಮಲರಹಿತವಾದ, ಕಶ್ಮಲಗಳಾವುವು ಇಲ್ಲದ ಆನಂದ ಒಂದೇ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೇ ಧರ್ಮಾನಂದ ಅಥವಾ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಆನಂದ ಅಥವಾ ದಿವ್ಯ ಆನಂದ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇಂದ್ರಿಯ ಸುಖಗಳಿಂದ ಒತ್ತಡವು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇಂದ್ರಿಯ ನಿಗ್ರಹದಿಂದ ಪರಮಾರ್ಥ ಸುಖವು ಉಂಟಾಗಿ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮನಶ್ಚಾಂತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಸಂತ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುತ್ತದೆ.

ಧ್ಯಾನದಿಂದ ಸುಖ

ಒತ್ತಡ ನಿರ್ಮೂಲನ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಮೂರನೆಯ ಹೆಜ್ಜೆಯೆಂದರೆ ಕುಶಲ ಮಾನಸಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಧ್ಯಾನದ ಮೂಲಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವುದು (ಭಾವನ). ಹೇಗೆ

ನಾವು ನಮ್ಮ ಶರೀರವನ್ನು ಯೋಗ್ಯ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಶುಚಿತ್ವದಿಂದಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಪೋಷಿಸುತ್ತೇವೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಮನಸ್ಸಿಗೂ ಯೋಗ್ಯ ಪೋಷಣೆ ಮತ್ತು ಪರಿಶುದ್ಧಗೊಳಿಸುವಿಕೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮನಸ್ಸು ಪಳಗದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅತಿ ಉಗ್ರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಯಾವಾಗ ಅದನ್ನು ಪಳಗಿಸುತ್ತೇವೆಯೋ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವೆವೋ ಆಗ ಅತ್ಯಧಿಕ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸುಖವು ಲಭಿಸುವುದು. ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮವು ಎರಡು ಮಹತ್ವದ ಧ್ಯಾನ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಲಹೆ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಅದಂದರೆ ಸಮಥ (ಪ್ರಶಾಂತತೆ) ಮತ್ತು ವಿಪಸ್ಸನ (ಅಂತರ್‌ದೃಷ್ಟಿ ಧ್ಯಾನ). ಮೊದಲನೆಯದು ಅಸ್ಥಿರವಾದ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಶಾಂತಗೊಳಿಸುವ ಸಮಥ ಧ್ಯಾನದ ವಿಧಾನವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯದು ಶರೀರ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿನ ಎಲ್ಲಾ ಆಗುಹೋಗುಗಳ ನಿಜಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಅರಿಯುವ ವಿಪಸ್ಸನ ಧ್ಯಾನವಾಗಿದೆ. ಎರಡು ವಿಧಾನಗಳು ಸಹಾ ಒತ್ತಡದಿಂದ ದಾಟುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅತಿ ಸಹಾಯಕಾರಿಯಾಗಿವೆ. ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ಐದು ಉಚಿತವಾದ ಹೋಲಿಕೆಗಳಿಂದ ಧ್ಯಾನದಿಂದ ಹೇಗೆ ಒತ್ತಡಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಪಂಚನಿವರಣ (ತಡೆ) ಗಳನ್ನು ಕ್ಷೀಣಿಸಬಹುದು ಎಂದು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಯಾರು ಧ್ಯಾನವನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸುತ್ತಾನೋ, ಆತನೋ ಸಮಾಧಾನವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಭಾರರಹಿತತೆ, ಹೊರರಹಿತತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಜ್ಞಾಶೀಲತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾನೆ. ಈ ಉಪಮೆಗಳು ಅದನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬನು ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಲು ಸಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆ. ನಂತರ ಹಾಗೆಯೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿ, ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆಯೇ ತನ್ನ ದೈನಂದಿನ ಜೀವಿತದಲ್ಲಿ ಸುಖಿಯಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಾಲರಹಿತನಾದ ಸಮಾಧಾನದ ಆನಂದ ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಅಂತಹವನು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಮಾಧಾನದ ಅನುಭವವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಉಪಮೆ ಹೀಗಿದೆ. ಒಬ್ಬನು ದೀರ್ಘಕಾಲದಿಂದ ವ್ಯಾಧಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿ ನರಳುತ್ತಿದ್ದವನು, ಯೋಗ್ಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪಡೆದು ಗುಣಮುಖನಾಗಿ, ರುಚಿಕರವಾದ ಆಹಾರ ಸೇವಿಸುವವನಾಗಿ, ಶಾರೀರಿಕ ಬಲ ಪಡೆದ ಆತನು ಅನುಭವಿಸುವ ಸಾಂತ್ವನ ಶ್ರೇಷ್ಠಕರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದೇರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯ ಉಪಮೆ ಹೀಗಿದೆ. ಕಾರಾಗೃಹದಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘಕಾಲ ಬಂಧಿಯಾಗಿ ನಂತರ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಆನಂದದಂತೆ ಸಾಂತ್ವನ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಾಲ್ಕನೆಯ ಉಪಮೆ ಹೀಗಿದೆ: ದೀರ್ಘ ಕಾಲದ ಗುಲಾಮನೊಬ್ಬ ಗುಲಾಮಗಿರಿಯಿಂದ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪಡೆದಾಗ ಅನುಭವಿಸುವ ಆನಂದದಂತೆ ಸ್ವಾಂತನ ಶ್ರೇಷ್ಠಕರವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಐದನೆಯ ಉಪಮೆ ಹೀಗಿದೆ: ಮರಳುಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹಾದಿ ತಪ್ಪಿರುವವನು ಹಸಿವು, ಬಾಯಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಭೀಕರವಿರುವ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಆತನು ಸುರಕ್ಷಿತವಾದ ಸ್ಥಳ ತಲುಪಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ.

ಯಾವಾಗ ಒಬ್ಬನು ತಡೆಗಳಿಂದ (ನಿವರಣ) ಮನಸ್ಸನ್ನು ಮುಕ್ತನ್ನಾಗಿಸುವನೋ ಆಗ ಆತನಿಗೂ ಈ ಮೇಲಿನ ಉಪಮೆಗಳಂತೆ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಾಂತ್ವನ, ಸಮಾಧಾನ ಮತ್ತು ಆನಂದ, ಸುಖ ಲಭಿಸುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದಾಗಿ ಒತ್ತಡದಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗಲು ಅತ್ಯುತ್ತಮ

ಮತ್ತು ಅತಿ ಪರಿಣಾಮಾತ್ಮಕವಾದ ಹಾದಿಯೆಂದರೆ ಧ್ಯಾನವನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಿ ಮಾನಸಿಕ ವಿಕಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ಪಂಚಶೀಲವನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಲೇ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಭಾವಾವೇಶಗಳಿಂದ ಸುಖ

ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಭಾವಾವೇಶಗಳಾದ ಮೈತ್ರಿ (ಮೆತ್ರಾ - ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ವಿಶಾಲ ಪ್ರೀತಿ), ಕರುಣೆ, ಮುದಿತಾ (ಅಭಿನಂದಾತ್ಮಕ ಆನಂದ) ಮತ್ತು ಉಪೇಕ್ಷಾ (ಉಪೇಕ್ಷೆ-ಸಮಚಿತ್ತತೆ) ಇವು ಒತ್ತಡಗಳನ್ನು ಗೆಲ್ಲಲು ಇರುವ ಇನ್ನೊಂದು ಹಾದಿಯಾಗಿದೆ. ಗೃಹಸ್ಥ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಬಾಂಧವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಡಕು ಉಂಟಾಗುವುದು ಸಹಾ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಮೈತ್ರಿ (ಮೆತ್ರ)ಯು ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಕುಶಲ ಭಾವನೆಯಾಗಿದ್ದು, ಅದರಿಂದಾಗಿ ಒಬ್ಬನು ತನ್ನ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಪರರ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಅನ್ಯೋನ್ಯ ಬಾಂಧವ್ಯವಿಡುತ್ತಾನೆ.

ಕರುಣೆಯು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಭಾವಾವೇಶವಾಗಿದ್ದು ಅದನ್ನು ದುಃಖಿತರ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮುದಿತಾವು ಪರರ ಸುಖ ಮತ್ತು ಉನ್ನತಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಆನಂದಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ತುಚ್ಛ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಪರರ ಆನಂದದಲ್ಲಿ, ಉನ್ನತಿಯಲ್ಲಿ ಆನಂದಿಸುವುದು ಅತಿಕಷ್ಟಕರವಾಗಿದೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಮತ್ತರವು ಸುಲಭವಾಗಿ ಪುಟಿಯುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಿ ಈರ್ಷ್ಯ ಇರುವುದೋ, ಅಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯತೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯತೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿ ಉನ್ನತಿಯಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸುಭಾವವೇಶದಿಂದಾಗಿ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕತೆಯಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ಧರ್ಮದ ಜೀವನ ಎರಡರಲ್ಲೂ ಉನ್ನತಿ ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ.

ಉಪೇಕ್ಷಾ (ಸಮಚಿತ್ತತೆ)ಯು ಜೀವನದ ಏರುಪೇರಿನಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿಸಲೇಬೇಕಾದ ಭಾವನೆಯಾಗಿದೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಎಂಟುರೀತಿಯ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಆಗು-ಹೋಗುಗಳನ್ನು ನಾವು ಎದುರಿಸಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವೆಂದರೆ ಲಾಭ ಮತ್ತು ನಷ್ಟ, ಜಯ ಮತ್ತು ಪರಾಜಯ, ಸ್ತುತಿ ಮತ್ತು ನಿಂದೆ, ಸುಖ ಮತ್ತು ದುಃಖ. ಒಬ್ಬನು ಜೀವಿತದ ಈ ವಿಷಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಬ್ಬದೆ ಅಥವಾ ಕುಗ್ಗದೆ ಸಮಚಿತ್ತತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸುಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದರೆ ಆತನು ಜೀವನವೆಲ್ಲಾ ಒತ್ತಡವನ್ನು ತಡೆದು ಸರಳಜೀವನವನ್ನು ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಸಂತೃಪ್ತಿಯಿಂದ ಜೀವಿಸುತ್ತಾನೆ.

ನಮಗೆ ಸದಾ ಸುಖ ನೀಡುವಂತೆ ಜಗತ್ತನ್ನು ನಾವು ಬದಲಾಯಿಸಲಾರೆವು. ಆದರೆ ಜಗತ್ತಿನ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಾವು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಬದಲಿಸಬಲ್ಲೆವು. ಅದರಿಂದಾಗಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಂದ ದುಃಖಿತರಾಗದೆ, ಒತ್ತಡಕ್ಕೀಡಾಗದೆ, ವಿಕೃತಿಯಾಗದೆ, ಇರಬಲ್ಲೆವು. ಬುದ್ಧ ಧರ್ಮವು ನಮಗೆ ಇಂತಹ ಕುಶಲ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ತರಲು ಹಾದಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಬಡಪಾಯಿ ಮತ್ತು ಅಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತವೆ ಅಥವಾ ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಅದು ನಾಗರಿಕ ಎಂದು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಾನವನ ಆಟ ಮತ್ತು ಸಾಹಸಗಳಿಂದ ಹೀಗೆ ಆಗುತ್ತವೆ. ಮುಗ್ಧ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜದ ತೀವ್ರ ಬಯಕೆಗಳನ್ನು, ಹಸಿವನ್ನು, ಪೂರೈಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೆಲವರ ಸುಖ ಮತ್ತು ಆನಂದಕ್ಕಾಗಿ ಅದೆಷ್ಟು ಜೀವಿಗಳು ದುಃಖಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಸಾಯಬೇಕಾಗಿದೆ?!

1.21 ಒತ್ತಡದೊಂದಿಗೆ ಹೋರಾಟ

ಒತ್ತಡ (stress) ಈ ಪದವನ್ನು ನಾವು ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಯಂತ್ರಶಾಸ್ತ್ರ (Engineering) ದಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಅರ್ಥವಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ವಿರೂಪಗೋಳಿಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿಮಾಣದ ಬಲ. ಆದರೆ ಮನೋರೋಗ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಲ್ಲಿ ಒತ್ತಡವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಭಾವವೇಶದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದ್ದು, ಅದು ತನ್ನ ಮತ್ತು ಸನ್ನಿವೇಶಗಳ ನಡುವೆ ಉಂಟಾದ ಒತ್ತಡವಾಗಿದೆ. ಎರಡು ರೀತಿಯ ಪ್ರಧಾನ ಒತ್ತಡಗಳಿವೆ. ಒಂದು ಪ್ರಿಯ ವಿಯೋಗದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವಂತಹದಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಪ್ರಿಯರ ಅಗಲಿಕೆ, ವಿಯೋಗ, ಮೈತ್ರಿಯ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಅಥವಾ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಈಡೇರದಿರುವಿಕೆ. ಅಸಾಧ್ಯದ ಬಯಕೆ ಮತ್ತು ಅಪ್ರಿಯದ ಆಗಮನ ಅಂದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಘನತೆ, ಗುರಿಗಳು, ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಬೆದರಿಕೆ, ಅಪಾಯ.

ಒತ್ತಡವು ತನ್ನ ಕುಖ್ಯಾತಿ ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ತಡೆಯಲಾಗದ ಜೀವನದ ಭಾಗವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಒಬ್ಬನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಉದ್ದೇಗ ತಾಳಲು ಕಾರಣಕರ್ತವಾಗಿದೆ. ಯಾವಾಗ ಇದು ಆಗುವುದೋ ಆಗ ಅದು ಅತಿಯಾದ ಹೊರೆಯಾಗಿ, ಶಾರೀರಿಕವಾಗಿ ಅಥವಾ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಅಥವಾ ಎರಡರಿಂದಲೂ ದುಃಖಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಒತ್ತಡವು ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ. ಒಳಿತಿನ ಮತ್ತು ಕೆಡಕಿನ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಂದ, ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ತೊಂದರೆಗಳಿಂದ, ಭೌತಿಕ ಸಂಕಷ್ಟಗಳಿಂದ, ರೋಗ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆ. ಒತ್ತಡದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮೂಲಗಳೆಂದರೆ ಸಂಗಾತಿಯ ಮರಣ ಅಥವಾ ಅತಿ ಹತ್ತಿರದ ಮಿತ್ರನ ಮರಣ. ಸಂಗಾತಿಯ ವಿಯೋಗ, ವಿಚ್ಛೇದನ, ಲೈಂಗಿಕ ತೊಂದರೆಗಳು, ವಾಸಸ್ಥಳದ ಬದಲಾವಣೆ, ಮನೆಯಿಂದ ಮಗುವಿನ ಹೊರಹೋಗುವಿಕೆ, ಗರ್ಭಾವಸ್ಥೆ, ಕಾನೂನಿನ ತೊಡಕುಗಳು, ವೃತ್ತಿಯ ಅಮಾನತು ಅಥವಾ ವಜಾ, ಮಿತಿಮೀರುವಿಕೆ, ಕರ್ತವ್ಯಗಳ ಬದಲಾವಣೆ ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಗಳ ಬದಲಾಗುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಮೇಲಾಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ಕಿರಿಕಿರಿ.

ಜೀವನದ ಪ್ರತಿ ಹಂತದಲ್ಲೂ ತನ್ನದೇ ರೀತಿಯ ಒತ್ತಡಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಜೀವನದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಮಗುವು ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರೊಂದಿಗೆ ನಂತರ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿನ ಒತ್ತಡ, ಆ ಮಗುವಿಗೆ ತನ್ನ ಗುರುಗಳೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಹಪಾಠಿಗಳೊಂದಿಗೆ ತನ್ನನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಪರಮ ಒತ್ತಡವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಹುಡುಗ, ಹುಡುಗಿಯರ

ಬಾಂಧವ್ಯದ ಒತ್ತಡವು ಪ್ರೌಢಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಒತ್ತಡವು ಕಾಲೇಜಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆನಂತರ ಉದ್ಯೋಗದ ಆಯ್ಕೆಯ ಚಿಂತೆಯು ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ.

ಕಾಲೇಜಿನ ನಂತರದ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಉದ್ಯೋಗಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ಪ್ರಥಮ ವರ್ಷದ ವಿವಾಹದ ಸಮಸ್ಯೆಯು ಇರುತ್ತದೆ. ಇವು ಅತಿ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ವಿಚ್ಛೇದನಕ್ಕೂ ಕರೆದೊಯ್ಯಬಹುದು. ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಮಗುವನ್ನು ಹೆರುವ ನೋವಂತು ಸಹಿಸಲು ಅತಿ ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿ ಕಾಡುತ್ತದೆ. ಅದೇವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಪುರುಷರಿಗೆ ವೃತ್ತಿಯ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಜೀವನವು ಸಮಸ್ಯೆಯು ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

1.22 ಒತ್ತಡವು ರೋಗದಂತೆ ಕರೆದೊಯ್ಯಬಲ್ಲದು

ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವ್ಯಾಧಿಗಳೆಂದರೆ ಪೆಪ್ಟಿಕ್ ಅಲ್ಸರ್, ಮೈಗ್ರೇನ್ ತಲೆನೋವು, ಖಿನ್ನತೆ, ಉನ್ನತ ರಕ್ತದೊತ್ತಡ, ಪಾರ್ಶ್ವವಾಯು ಮತ್ತು ಹೃದಯದ ಆಘಾತಗಳು. ನಿರಂತರ ಒತ್ತಡವು ದೇಹದ ರಕ್ಷಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೇ ದುರ್ಬಲವನ್ನಾಗಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ರೋಗಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋರಾಡುವ ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿಯು ಅಂತಹ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವೊಂದು ಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರಕಾರ ನಿರಂತರ ಒತ್ತಡವು ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ ವ್ಯಾಧಿಯು ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ತರಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ವೃದ್ಧಿಸಬಹುದು.

ಒತ್ತಡದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದೇಹವು ಅಂದರೆ ಮೆದುಳು ರಸಾಯನಿಕ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಹಾರ್ಮೋನ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ರವಿಸಬಹುದು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಿನಾಲೈನ್ ಮತ್ತು ಹೈಡ್ರೋ ಕಾರ್ಟಿಸೋನ್ ಸಹಾ ಇರುತ್ತದೆ. ಅವು 'ಮಾಡು ಇಲ್ಲ ಮಡಿ' ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸ್ರವಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಿನಾಲೈನ್ ಹೃದಯದ ಬಡಿತವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಉಸಿರಾಟದ ದರವನ್ನು ಸಹಾ ತೀವ್ರಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಶರೀರವನ್ನು ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಅಥವಾ ಪಾರಾಗಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಹೈಡ್ರೋಕಾರ್ಟಿಸೋನ್ ಒತ್ತಡದೊಂದಿಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸಿ ಸಮತೋಲನ ತರುವಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನಾವು ಕೆಟ್ಟ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಪೋನಿನಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದಾಗ ತಕ್ಷಣ ಅಡಿನಾಲೈನ್‌ನಿಂದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಆರಂಭವಾಗಿ, ಹೈಡ್ರೋಕಾರ್ಟಿಸೋನ್‌ನಿಂದ ಸ್ರವಿಕೆ ಸಾಗುತ್ತದೆ.

ಹಾರ್ಮೋನ್‌ಗಳು ಒತ್ತಡದೊಂದಿಗೆ ಹೋರಾಡಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಅವಧಿಯದ್ದಾಗಿದೆ. ದೀರ್ಘ ಅವಧಿಯ ಒತ್ತಡವು ಅನಾರೋಗ್ಯವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ನಿರಂತರ ಒತ್ತಡದಿಂದಾಗಿ, ದೇಹವು ಅಡಿನಾಲೈನ್ ಮತ್ತು ಹೈಡ್ರೋಕಾರ್ಟಿಸೋನ್ ಸ್ರವಿಕೆ ಉಂಟಾದಾಗ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಸವೆತ ಉಂಟಾಗಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಪುಷ್ಟಸಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಸಕರ ಶ್ರಮ ಉಂಟಾಗಿ ರಕ್ತದೊತ್ತಡ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಹೃದಯಾಘಾತ ಅಥವಾ ಪಾರ್ಶ್ವವಾಯುವಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗಬಹುದು. ಚಿಂತೆಯು ಭಯದ ಸಂವೇದನೆಯಾಗಿದೆ. ಒತ್ತಡ ಅಥವಾ ಚಡಪಡಿಸುವಿಕೆಯು ಭಯದ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕಠಿಣವಾದ

ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ನಿಂತಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಚಿಂತೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತೇವೆ. ಬಹಳಷ್ಟು ಚಿಂತೆಯು ಅಸಮರ್ಥತೆಯನ್ನು ಸೂಚಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಚಿಂತೆಯು ಬಹಳಷ್ಟು ಮಾನಸಿಕ ವ್ಯಾಧಿಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಿಸುವುದಾದರೆ, ಭೀತಿಗಳು, ಭಯಾನಕತೆಯ ಆಘಾತ ಮತ್ತು ಗಾಯದ ತರುವಾಯದ ಒತ್ತಡದ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ. ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಭಯವಿರುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಸ್ತುವಿನ ಭಯ ಅಥವಾ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸನ್ನಿವೇಶದ ಭಯ. ಭಯಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ, ಇವು ಜಗತ್ತಿನ ಶೇಕಡ 3ರಷ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದೆ.

ಅವರು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ತಡೆಯಲು ಹವಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಅಪಮಾನಕ್ಕೀಡಾಗುತ್ತಾರೆ ಅಥವಾ ಪೇಚಿಗೆ ಸಿಲುಕುತ್ತಾರೆ. ನಿರ್ದಾಹಿನತೆ ಅಥವಾ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆಯಾ ಹಲವಾರು ಜನರಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ. ವಿಭಿನ್ನ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳ ಕಾರಣದಿಂದ ನಿರ್ದಾಹಿನತೆ ಉಂಟಾಗಿ ಶೇಕಡ 10ರಷ್ಟು ಜನರು ಇಂದು ನಿರ್ದಾಹಿನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಿರ್ದಾಹಿನತೆಗೆ ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಒಬ್ಬನು ತಾತ್ಕಾಲಿಕತೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯದ ಗಡುವಿನ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತಲ್ಲೀನರಾಗಿರಬಹುದು, ಅಥವಾ ಅಪಾರ ಒತ್ತಡದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿರಬಹುದು. ಚಿಂತೆಗಳು ತುಂಬಿ ನಿರ್ದಯನ್ನೇ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಶರೀರಗಳು ಹಗಲಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನೇ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದಾಗಿ ರಾತ್ರಿ ಪಾಳಿಯ ಕಾರ್ಮಿಕನು ನಿರ್ದಯ ತೊಂದರೆಗೆ ಈಡಾಗಿ ನರಳಬಹುದು.

ದಿನನಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಡಯುತ ಸನ್ನಿವೇಶ ಅಥವಾ ಒತ್ತಡದೊಂದಿಗೆ ಹೋರಾಡಲು ಇರುವಂತಹ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಉಪಾಯವೇನೆಂದರೆ ಸಮತೋಲನ ಆಹಾರ ಸೇವಿಸುವುದು, ಸಾಕಷ್ಟು ನಿದ್ರೆ ಮಾಡುವುದು, ನಿತ್ಯವೂ ವ್ಯಾಯಾಮ ಮಾಡುವುದು, ಆನಂದ ಉಂಟುಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಮಯ ನೀಡುವುದು, ಧೂಮಪಾನ ಅಥವಾ ಮದ್ಯಪಾನ ಅಥವಾ ಇತರ ಮಾದಕ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗದಿರುವುದು ಮತ್ತು ಯಾವ ಜನರು ಸುಲಭವಾಗಿ ತಲೆಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರೋ ಮತ್ತು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಯುಳ್ಳವರೋ ಅವರಂತು ಧ್ಯಾನ, ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಮತ್ತು ನಡತೆಯ ಮಾರ್ಪಾಡಿನ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಕಲಿತು ತಮ್ಮ ಒತ್ತಡವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ.

- 0 - 0 - 0 -

ಅಧ್ಯಾಯ-2

ಧಮ್ಮದ ಪಾತ್ರ

2.1 ಧಮ್ಮವು ಹೇಗೆ ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಬಲ್ಲದು

ಜನರು ತೊಂದರೆಗೊಳಪಟ್ಟಾಗ ತಮ್ಮ ಹಿರಿಯರನ್ನು ಅಥವಾ ಧಾರ್ಮಿಕ ನಾಯಕರನ್ನು ನೆನೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಯಾಚಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅವರಿಗಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಯಾವಾಗ ಅವರು ಸಂಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಇರುವರೋ ಆಗ ಧಮ್ಮವನ್ನು ನೆನೆಪಿಸಿಕೊಂಡು ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಹಾರೈಕೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ಇದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಅವರು ಯೋಚಿಸಿಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅಥವಾ ಧರ್ಮದಂತೆ ಯಾವುದು ಸರಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಅವರು ಯೋಚಿಸಿಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಆರಂಭಿಕರಿಗೆ ಪರಮಾರ್ಥದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಉದ್ವೇಗಮುಖವಾಗಿ ಪ್ರಯಾಣಿಸುವುದು ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಆದರೆ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ತನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನ ಮತ್ತು ಅಲ್ಪಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಸಿ ಮುನ್ನಡೆದರೆ ಅರ್ಥ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ದಾಟಬಹುದು. ನಾವು ನೆನಪಿಡಬೇಕಾದ ಅಂಶವೇನೆಂದರೆ ಮೌಂಟ್ ಎವರೆಸ್ಟ್‌ನ ತುದಿಯನ್ನು ಒಂದೇ ಹೆಜ್ಜೆಯಿಂದಲೇ ತಲುಪಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಿರಂತರ ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದ ಅಡ್ಡಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಿತ್ತೆಸೆಯುತ್ತ ಹೆಜ್ಜೆ ಹೆಜ್ಜೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಮುನ್ನಡೆದಾಗ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಧಮ್ಮದ ಪ್ರಧಾನ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂದರೆ ನಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಕೆಲವು ಉದಾತ್ತ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದಾಗ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುವ, ನಮ್ಮಿಂದಲೇ ನಿರ್ಮಿತವಾಗುವ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದು. ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವ ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ಬೌದ್ಧಿಕತೆಯಿಂದ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಶೀಲತೆಯಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ವಿವರಿಸಲಾಗದಂತಹ ಬಹಳಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳಿವೆ. ನಮಗೆ ಧಮ್ಮದ ಸಾಂತ್ವನದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ವೈಯುಕ್ತಿಕ ಅಥವಾ ಮನೋವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅನುಭೂತಿಯ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಜ್ಞಾನದ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಹೊಂದಿ ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ವೈಭವೀಕರಿಸುವತ್ತ ತಾವು ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ವಿಜ್ಞಾನವು ನಮ್ಮ ಭೌತಿಕ ಅಗತ್ಯತೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಲ್ಲದು ಮತ್ತು ಬಹಳಷ್ಟು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲೂಬಹುದು. ಆದರೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯ ಪರಮಾರ್ಥದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಲು ಅದರಿಂದಾಗದು. ಜಗತ್ತನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿರುವ ಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ಬದಲಿಸಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಹೇಳಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಿರಿ: “ನನಗೆ 18 ವರ್ಷ ಆಗಿದ್ದಾಗ ನನ್ನ ತಂದೆ ಎಷ್ಟು ಮೂರ್ಖನೆಂದು ಯೋಚಿಸಿದ್ದೆ. ಈಗ ನನಗೆ 28 ಆಗಿರುವಾಗ ಈ 10 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ಹಿರಿಯ ಅದೆಷ್ಟು ಕಲಿತಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡುತ್ತೇನೆ”. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಕಲಿತಿರುವುದು ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಪಕ್ಕವಾದ ಪಥದಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತನ್ನು ನೋಡುವುದನ್ನು ನೀವೇ ಕಲಿತಿರುವಿರಿ. 2500 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಭಗವಾನ್ ಬುದ್ಧ, ಕನ್ಯಾಷಿಯಸ್, ಲಾವೋತ್ಸು ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಧರ್ಮಗುರುಗಳು ನಮಗೆ ಅದ್ಭುತವಾದ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಬೋಧನೆಯು ಎಂದಿಗೂ ಭೂತಕಾಲಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಲ್ಲ. ಅದು ಕಾಲಾತೀತವಾಗಿದೆ. ಅದು ಸತ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿದೆ, ಸತ್ಯಾಧಾರವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿದೆ. ಅದು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ನಿತ್ಯ ನವೀನ ತಾಜಾತನದಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ. ನಾವು ಸನಾತನ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅಲಕ್ಷಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ಮಾನವೀಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ಹೊರಬರಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಲೇಶಿಯಾದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಇತ್ತೀಚಿನ WFB ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ಆಗಿನ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದಂತಹ ಟುನ್ ಡಾ|| ಮಹತೀರ್ ಮೊಹಮ್ಮದ್‌ರವರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದರು: ವಿಜ್ಞಾನವು ‘ಏನು’ ಎಂಬುದನ್ನು ಹಾಗೂ ‘ಹೇಗೆ’ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಬಲ್ಲದು. ಆದರೆ ‘ಏಕೆ?’ ಎಂಬುದನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿವರಿಸಲಾರದು. ‘ಏಕೆ?’ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯಲು ನಾವು ಶತಮಾನಗಳ ಹಿಂದಿನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅನುಭಾವಗಳ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹುಡುಕಬಹುದು. ಆ ಪ್ರಜ್ಞಾವೇ ನಮಗೆ ಮಾನವನ ಘನತೆ, ಅರಿವು, ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಸುಖವನ್ನು ನೀಡಬಲ್ಲದು.

ಬಹುತೇಕ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ದಿನನಿತ್ಯ ಕ್ಷೋಭೆಯುಂಟುಮಾಡುವ ಕೆರಳುವಿಕೆಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲವು ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಜನರೊಂದಿಗೆ ವರ್ತಿಸುವುದರಿಂದಲೇ ಆರಂಭವಾಗುವುದು. ಪ್ರತಿದಿನವು ನಾವು ಜನರೊಂದಿಗೆ ವರ್ತಿಸುವ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿಯೇ ನಮ್ಮ ಭಾವಾವೇಶಗಳು ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಪಡುತ್ತವೆ. ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ನಾವು ಪ್ರೀತಿ ತೋರಿಸುವೆವು, ಕೆಲವರನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುವೆವು, ಉಳಿದವರಲ್ಲಿ ತಟಸ್ಥಭಾವ ಹೊಂದಿರುವೆವು.

ಒಬ್ಬನು ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮವನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಆರಂಭಿಸಿದರೆ ಜೀವನದ ಪ್ರತಿ ಕ್ಷಿಪ್ರವಾದ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಸಹಾ ಸುಲಭವಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಏಕೆಂದರೆ ಬುದ್ಧರು ಈ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲಾ ನೇರವಾಗಿ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ, ಆಳವಾಗಿ ಸಾಮಿಪ್ಯವಹಿಸಿದ್ದರು. ಅದರಿಂದಲೇ ಪರಿಣಾಮಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಬಹು ದೂರಕ್ಕೂ ತಲುಪುತ್ತದೆ.

“ಧರ್ಮವಿಲ್ಲದೆ ಜನರಿಗೆ ಉಳಿದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ನೀಡಿದರೆ ಅವರನ್ನು ನೀವು ಚಾಣಾಕ್ಷ ರಾಕ್ಷಸರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವಿರಿ.”

– ಡ್ಯೂಕ್ ಆಫ್ ವೆಲ್ಲಿಂಗ್ಟನ್

2.2 ಮಾನವನಿಗೆ ಬುದ್ಧ ಧರ್ಮ ಕೋರುವುದೇನು?

‘ಮಾನವನಿಗೆ ಬುದ್ಧ ಧರ್ಮ ಕೋರುವುದೇನು?’ ಒಮ್ಮೆ ಒಬ್ಬ ಚೀನಿಯ ವಿದ್ವಾಂಸ ಬೌದ್ಧ ಭಿಕ್ಷುವಿನಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದನು? ಬುದ್ಧ ಧರ್ಮದ ಸಾರವು ಏನು? ಏನನ್ನು ಬುದ್ಧ ಧರ್ಮವು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ? ಆಗ ಆ ಜ್ಞಾನಿಯು ಹೀಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿದನು.

“ಯಾವ ಪಾಪವನ್ನು ಮಾಡಿದರು, ಕುಶಲವನ್ನೇ ಮಾಡು (ಒಳಿತನ್ನೇ ಮಾಡು) ಚಿತ್ತವನ್ನು ಶುದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿಕೋ – ಇದೇ ಸರ್ವಬುದ್ಧರ ಶಾಸನವಾಗಿದೆ.”

ಆದರೆ ಆ ಚೀನಿ ವಿದ್ವಾಂಸನು ಇದಕ್ಕಿಂತ ಗಂಭೀರವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದನು. ಏನೆಂದರೆ ಆಳವಾದ ಮತ್ತು ಅತಿ ಗಹನವಾದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಲ್ಲಿದ್ದನು. ಹೀಗಾಗಿ ಆತನು ಈ ರೀತಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದನು. “ಮೂರು ವರ್ಷದ ಮಗುವು ಸಹಾ ಇದನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲೇನು ವಿಶೇಷ?” ಆಗ ಸಂತ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ: “ಹೌದು ನಿಜವೇ! ಮೂರು ವರ್ಷದ ಮಗುವು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲದು. ಆದರೆ ನೂರು ವರ್ಷದ ಮನುಷ್ಯನು ಇದನ್ನು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಸಿದ್ಧಿಸಲಾರ.”

ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ಸಹಾ ಇದೇರೀತಿಯ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಪೂಜ್ಯ ಆನಂದ ಭಿಕ್ಷುವಿಗೆ ಆಗ ನೀಡಿದ್ದರು. ಆಗ ಆನಂದರವರು ಸಹಾ ಪಾಲಿಸಲು ಸರಳವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಲಕ್ಷ ನೀಡದಿದ್ದಾಗ ಬುದ್ಧವಾದ ಹೇಳಿದ್ದರು.

ಇದೇ ಬುದ್ಧ ಧರ್ಮದ ಸಾರವಾಗಿದೆ. ಮಾನವನಿಗೆ ತನ್ನ ವಿಮುಕ್ತಿಗಾಗಿ ಈ ಸರಳವಾದ ಶೀಲಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದು ಅತಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಸಾಧಿಸಲು ಇವು ಅತಿ ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಹೀಗೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ:

- ☛ ಒಬ್ಬನು ಅರಿವಿದ್ದು ಯಾವುದೇ ಜೀವಿಯ ಪ್ರಾಣಹರಣ ಮಾಡಬಾರದು.
- ☛ ಒಬ್ಬನು ಕೊಡದಿದ್ದ ಯಾವುದನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು.
- ☛ ಒಬ್ಬನು ಅನೈತಿಕ ಕಾಮುಕತೆಯಿಂದ ತನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ☛ ಒಬ್ಬನು ಸುಳ್ಳಿನ, ನಿಂದೆಯ, ಚಾಡಿಯ ಮತ್ತು ಹರಟೆಗಳಿಂದ ದೂರವಾಗಬೇಕು.
- ☛ ಒಬ್ಬನು ಮತ್ತನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಮದ್ಯಪಾನ ಮತ್ತು ಇತರ ಯಾವುದೇ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸಬಾರದು.

ಇವೇ ಬುದ್ಧ ಧರ್ಮವನ್ನು ಪಾಲಿಸಲು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವ ತತ್ವಗಳಾಗಿವೆ ಹೊರತು ತೋರಿಕೆಗೆ, ಡಾಂಭಿಕತೆಗಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಕೇವಲ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪಾಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂದು ಧರ್ಮದ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಸಮಸ್ಯೆ ಏನೆಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಇದನ್ನು ಬೌದ್ಧಿಕ ಜ್ಞಾನದ ರೀತಿ ಅರಿಯಲು ಸಿದ್ಧರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಸಿದ್ಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಿದ್ಧರಿಲ್ಲ.

ಬೌದ್ಧರ ಪರಮೋಚ್ಚ ಗುರಿ ಏನೆಂದರೆ ನಿರಂತರ ಪುನರ್ಜನ್ಮಕ್ಕೆ ಬಂಧಿಸುವ ಬಂಧನಗಳನ್ನು, ಜನನ-ಮರಣದ ಸಂಸಾರದಿಂದ ಪಾರಾಗಲು, ಬದಲಿಸಲು ಆಗದ

ಬಂಧನಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸಿ ಮುಕ್ತನಾಗುವುದು. ಮಾನವನು ಅನಂತ ಪುನರ್ಜನ್ಮಗಳ ಚಕ್ರಕ್ಕೆ ಅಜ್ಞಾನದಿಂದಾಗಿ ಸಿಲುಕುತ್ತಾನೆ, ಮಾನವನು ದೀರ್ಘಕಾಲ ಇರುವಂತಹ ಅಸ್ತಿತ್ವವಾದ 'ಅಹಂ ಅಥವಾ ತಾನು'ವಿಗೆ ರೂಪ ನೀಡುತ್ತಾನೆ.

ಸತ್ಯದ ಬದಲು ಆತನು 'ಅಹಂ'ವಿನ 'ನಾನೇ' ಎಂಬ ಭ್ರಮೆಗೆ ಸಿಲುಕಿ ಸ್ವಾರ್ಥದ ಬಯಕೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಮಾನವನು ತನ್ನ ತೀವ್ರ ಬಯಕೆಗಳನ್ನು ತಣಿಸಲು ಅನಂತವಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಆತನೆಂದಿಗೂ ತೃಪ್ತನಾಗಲಾರ. ಅದು ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಕ್ಷಣಿಕ ಶಮನಕ್ಕಾಗಿ ಹುಣ್ಣನ್ನು ಕೆರೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ. ನಂತರ ಆತನ ತುರಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಉದ್ರೇಕ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗಾಯವು ಮಾತ್ರ ಇನ್ನೂ ಭೀಕರವಾಗುತ್ತದೆ.

2.3 ಈ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಆದಿ ಇದೆಯೇ?

ಹಲವು ಜನರು ಜಗತ್ತಿನ ಮತ್ತು ಮಾನವನ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಆಳವಲ್ಲದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಈ ಜಗತ್ತು ರಚಿತವಾಗಿರುವುದು ಯಾವುದರಿಂದ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಆದಿಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಅಂತ್ಯವಾಗಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಜನರಿಗೆ ಅದರ ಅರ್ಥವೇ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ಜನರು ಜಗತ್ತು ಇರುವುದು ಆಂತರ್ಯದಲ್ಲೇ ಎಂದು ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ.

ನೀವು ಇಡೀ ಜಗತ್ತನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಶರೀರದೊಂದಿಗೆ ತುಲನೆಗೈಯಿರಿ, ಆಗ ನಿಮಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅರಿವಾಗುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಅದೇ ಮೂಲಧಾತುಗಳು, ಶಕ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ಶರೀರದಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಇಡೀ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಒಂದೇ ತೆರನಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇನೆಂದರೆ ನಿಮಗೆ ಮಾತ್ರ ಚಿಂತಿಸಲು ಮತ್ತು ಅರಿವು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮನಸ್ಸು ಇದೆ.

ಯಾವ ಸಾಮಾನ್ಯತೀತ ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮಾನವರು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವರೋ ಅಂತಹವನ್ನು ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಈ ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿಗಾಗಿ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದು ಅಭ್ಯಸಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮಾನವನ ಮನಸ್ಸೇ ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಮನಸ್ಸನ್ನು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣಗೊಳಿಸಿದಾಗ, ಸಾಮರಸ್ಯ, ಅರಿವು ಮತ್ತು ಶಾಂತಿಯು ಮೇಲುಗೈಯಾಗುತ್ತದೆ. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಜ್ಞಾನವು ಮಾನಸಿಕ ಶಿಸ್ತು ಇಲ್ಲದೆ ಅಥವಾ ಮಾನಸಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗದಿದ್ದಾಗ ಆ ಜ್ಞಾನವು ಅಜ್ಞಾನಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಧರ್ಮದ ಅಥವಾ ಪರಮಾರ್ಥದ ವಿಕಾಸವಿಲ್ಲದೆ ಜ್ಞಾನವು ಧ್ವಂಸಾತ್ಮಕ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಬಳಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಹಾ ಅನಿತ್ಯದ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುಗಳ ಸ್ವರೂಪವಾಗಿದೆ. ಅವೆಲ್ಲವೂ ಅನಿತ್ಯದ, ಕ್ಷಣಿಕತೆಯ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಶಿಥಿಲವಾಗುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತವೆ. ಮೂಲಧಾತುಗಳ

ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿಗಳ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಅಸ್ತಿತ್ವಗಳ ಸಂಯೋಜನೆಯು ವಿಷಯಗಳ ಭ್ರಮೆಯನ್ನು ಉತ್ಪನ್ನಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. ಅವನ್ನು ನಾವು ವೀಕ್ಷಿಸಬಲ್ಲೆವು ಹಾಗೂ ಸ್ಪರ್ಶಿಸಬಲ್ಲೆವು. ನಾವು ಅವುಗಳ ಘನತೆ ಮತ್ತು ನಿತ್ಯತೆಗಳ ಮೋಹವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅವುಗಳ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಮೂಲಧಾತುಗಳ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿಗಳ ನಡುವೆ ಆಗುವ ಘರ್ಷಣೆಯಾಗಿದೆ. ಯಾವಾಗ ಗೋಚರ ವಸ್ತುವು ವಿಘಟಿತವಾಗುವುದೋ ಆಗ ಧಾತುಗಳು ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿಗಳು ಆಳವಾಗಿ ಕರಗಿ ನಂತರ ಅವೇ ಸಂಯುಕ್ತ ವಸ್ತುವಾಗುವುದು.

ಇದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಆಗುಹೋಗುವಿಕೆಯಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ಅಂಗಗಳು, ವಸ್ತುಗಳು ಇದೇರೀತಿಯಾಗಿ ಸಂಘಟಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿರುವಾಗ ವಿಶ್ವವನ್ನು ದೇವರ ಸೃಷ್ಟಿಯೆಂದು ಹೇಳಲು ಯಾವುದೇ ತರ್ಕವಾಗಲಿ, ಆಧಾರವಾಗಲಿ, ವಿಚಾರಶೀಲತೆಯಾಗಲಿ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಅಥವಾ ಇದು ಸೃಷ್ಟಿಯ ಆದಿಯ ವೇಳೆ ನಡೆದ ಪಾಪಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷೆಯೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೌದ್ಧರು ಇದನ್ನು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಆಗುಹೋಗುವಿಕೆ ಎಂದು ಅನಿತ್ಯತೆಯ ಬದಲಾವಣೆಯ ಫಲಿತಾಂಶವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಾರೆ.

ನಾವು 'ನಿತ್ಯ'ವೆಂಬ ಭಾವನೆಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಾಗಲೇ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಪ್ಪಿಯು ಮತ್ತು ದುಃಖವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಸತ್ಯ ಹಾಗೂ ಬಹು ಸಾಧ್ಯತೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಪರರು ಇದನ್ನು 'ದಿವ್ಯಶಕ್ತಿಯ ಲೀಲೆ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಮಾನವನಿಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ಒಡ್ಡುವ ದೈವಶಕ್ತಿ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು 'ದೇವರ ಇಚ್ಛೆ' ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಶರಣಾಗತರಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಆದರೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಧರ್ಮವು ನಮಗೆ ಬೋಧಿಸುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಅಗೋಚರ ಶಕ್ತಿಗಳು ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತವೆ. ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದ ಬಲಗಳು ಸಹಾ ಧಾತುಗಳ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿಗಳ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಶರೀರದ ಒಳಗೂ ಮತ್ತು ಹೊರಗೂ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತವೆ. ಹಲವಾರು ನಮ್ಮ ಶಾರೀರಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಇವುಗಳ ಪ್ರಭಾವವೆಂದಿಲ್ಲದೂ ಆಗುವುದು. ಹಲವು ಅಜ್ಞಾತ ಬಲಗಳು ಸಹಾ ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಉಂಟುಮಾಡುವುವು. ಅದನ್ನು ಆದಿಯ ಜನರು ದೆವ್ವಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದರು.

ಭಯ, ಕಲ್ಪನೆ, ಸಂಶಯ ಮತ್ತು ಮೌಢ್ಯಯುತ ಭಾವನೆಗಳು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಜೀರ್ಣಗೊಂಡು ಅಂತಹವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ. ಯಾವಾಗ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಕೋಭೆಗೊಳ್ಳುತ್ತದೋ, ಆಗ ಅವರು ಅದರ ಪರಿಣಾಮದಿಂದ ಭೌತಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗಲೂ ನಾವು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸುಶಿಕ್ಷಣಗೊಳಿಸಿ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿ, ಅರಿವಿನಿಂದ ಜೀವಿಸಿದರೆ ನಾವು ಇಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ಸದಾ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕುಶಲ ಮತ್ತು ಅಕುಶಲ ಸ್ಥಿತಿಗಳ ಅಗ್ರಗಾಮಿ, ಮುಂದಾಳು ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವೆಲ್ಲವೂ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದಲೇ ಹುಟ್ಟಿವೆ.

2.4 ಧಾರ್ಮಿಕ ಘರ್ಷಣೆ

ನಮ್ಮ ಬಹಳಷ್ಟು ಸಾಮಾಜಿಕ ತೊಂದರೆಗಳು ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘರ್ಷಗಳಾಗಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿವೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಧರ್ಮವೇ ಈ ಸಂಘರ್ಷಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಧರ್ಮದ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂದರೆ ಮಾನವತೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮರಸ್ಯದ ಜೀವನಕ್ಕೆ, ಐಕ್ಯತೆಗೆ ಮತ್ತು ಮಾನವತಾ ಸದ್ಗುಣಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವುದು. ಆದರೆ ಇಂದು ಹಾಗಿರುವಾಗಲೂ ಧರ್ಮವು ಪರಧರ್ಮಗಳ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಪಕ್ಷಪಾತ ಧೋರಣೆಗಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಮತ್ತರ, ತಾರತಮ್ಯ ಮತ್ತು ದ್ವೇಷದ ವೃದ್ಧಿಯು ಕಾರಣಿಸುತ್ತದೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಇಂದು ಮಾನವರು ಧರ್ಮವನ್ನು ಶಾಂತಿ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಬಳಸುತ್ತಿಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ಮೇಲು-ಕೀಳು ಮನೋವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ವೈರತ್ವದ ಮನೋವೃತ್ತಿಯಿಂದಾಗಿ ಅನಾರೋಗ್ಯಕರ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳು ಬೆಳೆದು ಜಗತ್ತಿನ ಹಲವಾರು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ರಕ್ತವು ಮಿತಿಮೀರಿ ಹರಿದಿದೆ.

ಧಾರ್ಮಿಕ ನಾಯಕರೆಂದು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವರು ತಮ್ಮ ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನೇ ಪ್ರಶಂಸಿಸುತ್ತಾ ಅದನ್ನೇ ತಮ್ಮ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಧಿ ಮತ್ತು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಅವರು ಪರ ಮತಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಕೀಳಾಗಿ ಕಂಡು, ವ್ಯಂಗ್ಯಮಾಡುತ್ತ, ಆ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿನ ನಂಬಿಕೆ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಧರ್ಮವನ್ನು ತಮ್ಮ ಲೌಕಿಕ ಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ, ರಾಜಕೀಯ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕಾಗಿ, ಸ್ವ-ಕೀರ್ತಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಅಧಿಕಾರ ಬಲಗಳಿಗಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಇಂದು ಧರ್ಮವೇ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ.

ಕೆಲವರು ಕೇವಲ ಐಶ್ವರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆಯೇ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಐಶ್ವರ್ಯವು ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ದಾಟಿಸಬಹುದು. ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಸುಖ, ಇಂದ್ರಿಯ ಭೋಗವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಐಶ್ವರ್ಯದಿಂದಾಗಿ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಆದರೆ ಹಣವು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಿತ್ತು ಎಸೆಯಲಾರದು. ಧಾರ್ಮಿಕ ಗುರುಗಳು, ತತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳು, ಮಹಾ ಚಿಂತಕರು ಮತ್ತು ವಿಚಾರವಾದಿಗಳು ಮಾನವನ ದೌರ್ಬಲ್ಯಗಳ ಸ್ವರೂಪದ ಕಡೆಗೆ ಗಮನಹರಿಸುವಂತೆ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಅವುಗಳಿಂದ ವಿಮೋಚನೆ ಹೊಂದುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಿದ್ಧಾಂತವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದಾರೆ ಹೊರತು, ಸಮಸ್ಯಾ ಪರಿಹಾರಕವೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿಲ್ಲ.

2.5 ಮೌಲ್ಯಯುತ ಮಾನವ ಜೀವನ

ಮಾನವನ ಜೀವನವು ಮೌಲ್ಯಯುತವಾದುದು. ಅದು ಪವಿತ್ರವಾದುದು ಮತ್ತು ನಮಗೆ ಅದ್ವಿತೀಯ ಅನುಭೂತಿಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ:

“ಮಾನವ ಜನ್ಮವು ದುರ್ಲಭ, ಮರ್ತ್ಯರ ಜೀವನವು ಕಷ್ಟಕರ”.

ಮಾನವರ ಜೀವನವು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಪಾಲನೆಗೊಳಪಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಜೋಪಾನವಾಗಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿತವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಮಾನವತೆಗೆ ಶಾಪಕಾರಿಯಾಗುವಂತೆ

ಮಾಡಬಾರದು, ನಾವು ಮೈತ್ರಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಕರುಣೆಯುತವಾಗಿ ಬಾಳಿ, ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ತರಬೇಕಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಹೀಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಜೀವಿಸಿ ಮಾನವತೆಯ ಜೀವನವನ್ನು ಮೌಲ್ಯಯುತವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ನಾವು ಜ್ಞಾನವಿಕಾಸದ ಮಹತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾನವರಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಹಾ ಭಾಗ್ಯಶಾಲಿಗಳಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವಾಗಿರುವುದು ಏನೆಂದರೆ ನಾವು ಈ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಂದ ಕಸ ತೆಗೆದು, ಜೀವಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಗೂ ಮಾನವ ಜೀವನದ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ವರ್ಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಗೂ ಮಾನವ ನಾಗರಿಕತೆಗೆ ಕಾಣಿಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ನಮ್ಮ ಮತ್ತು ಪರಿಸರವನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುವುದಲ್ಲ. ಮಾನವನ ಪ್ರಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಬಳಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪೃಥ್ವಿಯ ಜೀವಿಗಳ ಗೋಪುರಾಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನವನು ಸರ್ವ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇವಲ ಪರಜೀವಿಗಳೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಇರುವ ಕೆಲವು ವಿಶೇಷ ಗುಣಗಳಿಂದಾಗಿ, ಅವು ಮಾನವನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನೇ ಮೀರಿಸಿವೆ. ಕೆಲವು ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಅಪಾರ ಬಲವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಮತ್ತು ಸಹಜ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ಅವುಗಳ ಬಲದಲ್ಲಿ, ಮಾನವನು ಏನೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಯಾವ ಮಾನವನು ಸಹ ಸಮವಾಗಲಾರ.

ಕೆಲವು ಕೀಟಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳು ವಾತಾವರಣದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಬಹು ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಅರಿತುಬಿಡುತ್ತವೆ. ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಘ್ರಾಣ ಇಂದ್ರಿಯವನ್ನು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತವೆ, ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ಸಾರಲು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಪ್ರಚೋದನೆಗಳನ್ನು ರವಾನಿಸುತ್ತವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಭೂಕಂಪ ಮತ್ತು ಭೀಕರ ಬಿರುಗಾಳಿಗಳ ಬರುವಿಕೆಯನ್ನು ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಅವುಗಳ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿಂದಾಗಿ ಆಳಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಅರಿಯಬಹುದು. ಆದರೆ ಮಾನವರಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಅವುಗಳ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಯು ಅತಿ ಪರಿಮಿತವಾಗಿದೆ.

ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕೊರತೆಯು ಇದ್ದರೂ ಸಹಾ ಅವು ಕೀಟಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಾಮರಸ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ಮಾನವರು ತಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಯನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾನವನ ಘನತೆಗೆ ಅಪಮಾನಗೈದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಜನರು ನಾನಾರೀತಿಯ ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿಗಳಿಂದ ನಂಬಿಕೆಗಳಿಂದ, ಕಲ್ಪನೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಮಿಥ್ಯದಿಂದ ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಮಿಥ್ಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿತರಾಗಿ ಹಾನಿಯುತ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಗುತ್ತಿರುವರು.

ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ಪುರುಷನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಸ್ತ್ರೀಯಾಗಲಿ ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಲಿ ಅಥವಾ ಭೌತಿಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲಿ, ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಉಳಿಯುವುದು. ಇದೇ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮವನ್ನು ತಡೆಯಬೇಕೆ ಅಥವಾ ನಿರೋಧಿಸಬೇಕೆ ಎಂಬುದು ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ, ಆದರೆ ಯಾವುದನ್ನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಮಾಡಲಿ, ಆ

ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲಾ ಅತ್ಯಂತವಾಗುತ್ತವೆ. ಆತನು ಸಹನೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಅರಿವಿನಿಂದ ವರ್ತಿಸಬೇಕೆ ಅಥವಾ ತನ್ನನ್ನು ಹಾಗೂ ಪರರನ್ನು ಹಾನಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸಬೇಕೆ? ಆತನ ಕ್ರಿಯೆಯ ನೂಕಾಟದ ರಭಸವು ಆತನ ಲೋಭದ ವಿಸ್ತಾರಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಪ್ರಕಾರ : “ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಇದೆ. ಆದರೆ ಒಬ್ಬನ ಲೋಭ (ದುರಾಸೆ)ಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ.” ಯಾರು ಶ್ರೀಮಂತರಾಗಿದ್ದಾರೋ ಅವರು ಮತ್ತಷ್ಟು ಶ್ರೀಮಂತರಾಗುವ ಆಸೆಯಿಡುತ್ತಾರೆ. ಯಾರು ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೋ ಅವರು ಮತ್ತಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ತೃಪ್ತಿಹೊಂದದ ಈ ಬಯಕೆಗಳೇ ಸಕಲ ತಿಕ್ಕಾಟಗಳಿಗೆ ಮೂಲಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ನೀವು ಕೇಳಬಹುದು, ಬಯಕೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ನಾವು ಜೀವಿಸುವುದು ಹೇಗೆಂದು? ಹೌದು ಜೀವಿಸಲು ಬಯಕೆಗಳನ್ನು ಬಿಡಲಾಗದು, ಹಾಗಿರುವಾಗಲೂ ಒಬ್ಬನು ಜೀವಿಸಲು ಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳು ಮತ್ತು ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ತೃಪ್ತಿಗೆ ಬೋಗಗಳಲ್ಲಿ ತಲ್ಲೀನನಾಗುವಿಕೆಗೆ ನಡುವೆ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಕಲಿಯಲೇಬೇಕು. ಹೀಗಾಗಿ ‘ಅವಶ್ಯಕತೆ’ ಮತ್ತು ‘ಬಯಕೆ’ ಇವುಗಳ ನಡುವೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನು ತನ್ನ ಉಳಿವಿಗಾಗಿ ಹಾಗೆಯೇ ಸುಖಬೋಗದಲ್ಲಿ ತಲ್ಲೀನನಾಗಲು ಸಂಘರ್ಷ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನ ಮಾನಸಿಕ ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಂತೆ ಒಬ್ಬನು ಹಲವಾರು ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ, ತನ್ನನ್ನೂ ಹಿಂಸಿಸುತ್ತಾ ಹಾಗೆಯೇ ಪರರ ಸುಖ ಮತ್ತು ಶಾಂತಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಾನೆ.

ನಾವು ನಮ್ಮ ಬಯಕೆಗಳ ತೃಪ್ತಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಜಾಗರೂಕರಾಗಿರಬೇಕು. ಜನರು ಅತಿಯಾದ ಬೋಗದಿಂದಾಗಿ ತಮನ್ನೇ ನಾಶಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವರು, ಹೇಗೆ ಇರುವೆಗಳು ಜೇನಿನ ಬಟ್ಟಲಿನಲ್ಲಿ ಅಂತ್ಯ ಕಾಣುವ ಹಾಗೆ ಹಲವಾರು ಐಶ್ವರ್ಯವಂತ ಜನರು ಆಗಾಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಕೊನೆಗಾಣುವರು. ಮಿತಿಮೀರಿದ ಐಶ್ವರ್ಯದ ಬಯಕೆಯು ಸುಖದೊಡನೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಖಿನ್ನತೆಯ ಬಂಡಾರಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯುವುದು. ಈ ರೀತಿಯ ಒತ್ತಡಕ್ಕೀಡಾಗಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರು ವಿಶ್ವಾಂತಿಯ ಕಲೆಯನ್ನೇ ಮರೆತಿಹರು, ಹೀಗಾಗಿ ಸಮಾಧಾನ ತರುವ ಔಷಧ ಸೇವನೆಯಿಲ್ಲದೆ ಜನರು ಸುಖವಾದ ನಿರ್ದಯನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಿರಂತರ ಒತ್ತಡದಿಂದಾಗಿ ದೈಹಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಕ್ಷೀಣಿಸಿ ರೋಗಾವಸ್ಥೆಗೆ ದೂಡುವುದು, ನಾನಾವ್ಯಾಧಿಗಳಿಂದಾಗಿ ಕೊನೆಗೆ ನಾವು ಪಡೆಯುವರು.

2.6 ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಸ್ವರೂಪ

ನಮ್ಮ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದರಿಂದಾಗಿ ನಾವು ಎಲ್ಲಾ ಆಗು-ಹೋಗುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಜೀವನವನ್ನು ಆಳುವಂತಹ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅರಿತು ನಾವು ಸಾಮರಸ್ಯದಿಂದಾಗಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಿಂದಾಗಿ ಜೀವಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಜನರು ತಮ್ಮ ಮಾನವತಾ ಪ್ರಚನ್ನತೆಯನ್ನು

ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಳಸಿ ಜೀವಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ವಿಷಯಗಳ ಹುಡುಕಾಟದಲ್ಲೇ ತಮ್ಮ ಜೀವನಗಳನ್ನು ವ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೀಗೆಯೇ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅವರು ಎಂದಿಗೂ ಈ ಜಗದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಸುಖಗಳನ್ನು ಹೊಂದಲಾರರು. ಆದ್ದರಿಂದಾಗಿ ಮಾನವತೆಯು ತನ್ನ ಜೀವಿತದ ಹಾದಿಯನ್ನು ಬದಲಿಸಿ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ತನ್ನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವೃದ್ಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಜನರು ಅಜ್ಞಾನದಿಂದಾಗಿ ಹಾದಿ ತಪ್ಪುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೂ ಈ ಜೀವನವನ್ನು ಅನಿಶ್ಚಿತವೆಂದು, ಸಾವು ನಿಶ್ಚಿತವೆಂದು ಅರಿತು ಈ ಆನಂದಗಳ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಸಿಗಲಾರದೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಆನಂದಗಳ ಅನ್ವೇಷಣೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸುಖಯುತ ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ಹಾನಿಯಿಲ್ಲದ ಸುಖಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ತಪ್ಪು ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸದಾ ಇಂದ್ರಿಯ ಸುಖಗಳಲ್ಲೇ ತಲ್ಲೀನರಾಗಿ ಉನ್ನತ ಗುಣಗಳ ವಿಕಾಸವನ್ನೇ ಅಲಕ್ಷಿಸುವುದು ಮಾತ್ರ ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಒಬ್ಬನು ಅತ್ಯಪ್ತನಾಗಿಯೇ ಮತ್ತು ಹತಾಶನಾಗಿಯೇ ಈ ಜಗತ್ತನ್ನು ಬಿಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರು ಸಾವಿನ ವೇಳೆ ಬಹು ಭಯದಿಂದ ದುಃಖ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಅತ್ಯಪ್ತ ಬಯಕೆಗಳಿರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಆಸೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಆಗ ಅವರು ನಂಬಿರುವುದೇನೆಂದರೆ ಅವರು ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಅಥವಾ ಮಾಡಬಾರದ್ದು ಬಹಳಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಸಾವಿನ ಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲೂ ಅವರು ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪದಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರ ಬಹಳಷ್ಟಿನ ಬಯಕೆಗಳು ಇನ್ನೂ ತೃಪ್ತಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಬುದ್ಧ ಧಮ್ಮವು ನಮಗೆ ಹೇಗೆ ದಿನನಿತ್ಯದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಾವಿನ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಭಯವನ್ನು ಹೇಗೆ ಮೀರಬೇಕು ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಬೋಧಿಸುತ್ತದೆ. ಜೀವನದ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳ ಸತ್ಯತೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅರ್ಥವಾದಾಗ ನಾವು ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಹಿಂದೆ ಸುತ್ತದೆ ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದನ್ನು ಕಲಿಯಬಲ್ಲೆವು ಮತ್ತು ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತೆಸೆಯುವೆವು. ಹಾಗೆಯೇ ಇದು ಜೀವನದ ಸ್ಪಷ್ಟ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸಹಾ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಉದ್ದೇಶರಹಿತರಾಗಿರುವವರ ಜೀವನವು ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿದ ಒಣ ಎಲೆಗಳ ರೀತಿ ಅಡ್ಡಾಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಾವು ಯಥಾರೂಪದ ಪ್ರಜ್ಞಾಶೀಲತೆ ಪಡೆದಿರಲೇಬೇಕು. ಜೀವನದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಮತ್ತು ಅದರ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯಕರ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಜೀವನದ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಗುಣಲಕ್ಷಣವೇನೆಂದರೆ ಅನಿತ್ಯ (ಕ್ಷಣಿಕ/ಪರಿವರ್ತನೆ) “ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೆಲ್ಲವೂ ಎಷ್ಟೇ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ಎಷ್ಟೇ ಬಲಿಷ್ಠವಾಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಭಾವನೆಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯವಾಗಲಿ, ಯಾವುದೂ ಸಹಾ ಕ್ಷೇಮಕರವಲ್ಲ ಅಥವಾ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದಾಗಿ ಅದು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೃಪ್ತಿಯುತವಾಗಿರದು. ನಾವು ನಮ್ಮ ಜೀವನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಕ್ಷಣವು ಬದಲಾವಣೆಯ ಭೀತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಈ ಅನಿತ್ಯತೆಯು ಅತ್ಯಪ್ರಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಜೋಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಅದು ಜೀವನದ ಎರಡನೆಯ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬರುವಂತಹ ಒಂದು ಭೀಕರ ಬದಲಾವಣೆ ಎಂದರೆ ಜೀವನದ ಭಾಗ ಮತ್ತು ಕಂತೆಯಾಗಿರುವಂತಹುದೇ ಮೃತ್ಯು. ನಾವು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ತಪ್ಪದೆ ಬರುವ ಸಾವಿನೊಂದಿಗೆ ಎದುರಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಲಿಯಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿಕ್ಷಣವೂ ಸೌಖ್ಯ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಜನನ ಮತ್ತು ಮರಣ ನಿಜಕ್ಕೂ ಒಂದೇ ತಂತಿಯ ಎರಡು ತುದಿಗಳಾಗಿವೆ. ಮರಣವಿಲ್ಲದೆ ಜೀವಿತವೂ ಇಲ್ಲ. ಶಾಶ್ವತ ಜೀವನ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುವಿಕೆಗೆ ಮೃತ್ಯುವನ್ನು ತೆಗೆಯಲು ಆಗದು.

ನಾವು ಜನನ ಮತ್ತು ಮರಣವನ್ನು ಒಂದೇ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಭಾಗವೆಂದು ತಿಳಿದರೆ ಹಾಗೂ ಮರಣದ ನಂತರ ಪುನಃ ಜೀವನವಿದೆ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿದಾಗ, ಆಗ ಭಯಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕಾರಣವೇ ಇಲ್ಲ. ಗುರುನಾನಕರು ಒಮ್ಮೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ: “ಇಡೀ ಜಗತ್ತು ಸಾವಿಗೆ ಹೆದರುತ್ತಿದೆ, ಆದರೆ ನನಗೆ ಮಾತ್ರ ಅದು ದಿವ್ಯಾನಂದವನ್ನು ತರುತ್ತಿದೆ.”

ಜೀವನವು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿಲ್ಲ, ಹಾಗೆಯೇ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ವಸ್ತುವೂ ಅಲ್ಲ. ಅದು ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೇ ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದೂ ಅಲ್ಲ ಅಥವಾ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಭವ್ಯ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವುದೂ ಅಲ್ಲ. ಇದು ಅಪಾರ ಕಾರಣಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿದೆ. ಈ ಜೀವನವು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಉದ್ಭವವಾಗಿದೆ. ನಂತರ ಇದು ಸಹಾ ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಜೀವನದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ನಿರಂತರ ಸಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬಯಕೆಗಳು ತೆಗೆದುಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಬುದ್ಧರ ಆಗಮನದವರೆವಿಗೂ ಇದರ ಪೂರ್ಣ ನಿರ್ಮೂಲನೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ವಿಧಾನ ಸಿಕ್ಕಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಚಕ್ರದ ನಿರೋಧವಿಲ್ಲದೆ, ಏಕೆ ಜೀವನದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಹರಿಯುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತವೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ವಿವರಣೆಯಿಲ್ಲ.

ಮಾನವನ ಮನಸ್ಸು ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಿತ್ಯಜೀವನದ ಭ್ರಮೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅನಿತ್ಯದ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಮನೆಮಾಡಿ ಜೀವನವು ಹೇಗೆತಾನೆ ನಿತ್ಯವಾಗಬಲ್ಲದು? ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ನಮಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಸುಖವಾಗಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಅಮರತ್ವದ ಜೀವನವಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ಅಮರತ್ವದ ಬಯಕೆಯಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಜೀವನವು ಹರಿಯುವಿಕೆಯ ಸ್ಥಿರ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದಾಗಿದೆ. ಇದು ಎಂದಿಗೂ ಬದಲಾಗದೆ ಇರದು. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಿರಂತರ ಅಸ್ಥಿರತೆಯೇ ಕಂಡುಬರುವುದು. ಇಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ನಮಗೆ ಎಲ್ಲೆಂದರಲ್ಲಿ ಬೀಳುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಕ್ಷಣಕ್ಷಣಕ್ಕೂ ಕಾಡಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಒಮ್ಮೆ ಆತನಿಗೆ ಈ ಬದಲಾವಣೆಯ ನಿಯಮವು ಎಲ್ಲಾರೀತಿಯ ಅಸ್ತಿತ್ವಗಳಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾದಾಗ ಆತನ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಆಗದಿದ್ದಾಗ ಆತನು ಅತಿಕಡಿಮೆ ಹತಾಶನಾಗುತ್ತಾನೆ.

ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರು ನಂಬುವುದೇನೆಂದರೆ “ಒಂದು ಶಾಶ್ವತವಾದ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಅಥವಾ ಆತ್ಮವಿದೆ, ಅದು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಇರುತ್ತದೆ” ಎಂದು. ಆದರೆ ಬುದ್ಧರ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಅಂತಹುದಕ್ಕೆ ಸ್ಥಾನವಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ತಮ್ಮ ಅನತ್ತ (ಅನಾತ್ಮ) ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ

ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಕಲ್ಪಿತತೆಯಿಲ್ಲದೆಯೇ ಜೀವನವಿದೆ, ಇದೇ (ಅನತ್ತ) ಜೀವನದ ಮೂರನೆಯ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅನಿತ್ಯದ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಾಗಿ ಬುದ್ಧ ಧಮ್ಮದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯತೆಯ ನಂಬಿಕೆಗೆ, ಚಿರ, ಅಖಂಡ, ಕರಗದಂತಹುದಕ್ಕೆ ಸ್ಥಾನವಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ‘ನಿತ್ಯತೆಯ’ ನಂಬಿಕೆಯು ‘ಅಭಾಜ್ಯ’ ನಂಬಿಕೆಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿದೆ. ಪ್ಲೇಟೋವಿನ ಕಾಲದಿಂದ 20ನೇ ಶತಮಾನದವರೆಗೂ ಅಣುವು ಮುರಿಯಲಾಗದಂತಹುದು, ಕತ್ತರಿಸಲಾಗದಂತಹುದು ಎಂದೇ ನಂಬಿದ್ದರು. ಆದರೆ ನಂತರ ಅಣುವನ್ನು ಒಡೆಯಬಹುದು ಎಂದು ತಿಳಿದರು. ಹಾಗೆಯೇ ‘ನಿತ್ಯವಾದ ಆತ್ಮ’ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯು ಕಲ್ಪಿತವಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಆಧಾರಪೂರಿತವಾಗಿಲ್ಲ.

2.7 ಜೀವನದ ರಸಾಯನ ಶಾಸ್ತ್ರ

ಮಾನವನ ಜೀವನವು ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ಶರೀರದ ಸಂಯೋಜನೆಯಿಲ್ಲದೆ ಬೇರೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸು ನಾಲ್ಕುವಿಧದ ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಅಡಕವಾಗಿದೆ. ಅವೆಂದರೆ ವೇದನೆ, (ಸಂವೇದನೆಗಳು, ಅನುಭವಗಳು) ಸನ್ಯಾ (ಗ್ರಹಿಕೆ), ಸಂಖಾರ (ಮಾನಸಿಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳು) ಮತ್ತು ವಿನ್ಯಾಣ (ಅರಿವು). ಅದೇರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶರೀರವು ನಾಲ್ಕು ಮೂಲಧಾತುಗಳಿಂದ ಅಡಕವಾಗಿದೆ. ಅವೆಂದರೆ ಪೃಥ್ವಿ (ಘನತ್ವ), ನೀರು (ದ್ರವ/ಹರಿಯುವಂತಹುದು), ತೇಜೋ (ಉಷ್ಣ) ಮತ್ತು ವಾಯು (ಚಲನೆ) ಅದರಿಂದಾಗಿ ಜೀವನವೆಂದರೆ ಮಾನಸಿಕ ಮತ್ತು ದೈಹಿಕ ಆಗು-ಹೋಗುವಿಕೆಗಳ ಮತ್ತು ಏಳು ಬೀಳುವಿಕೆಗಳ ಹರಿಯುವಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

ಯಾವಾಗ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿಗಳು ಸಂಯೋಜಿತವಾಗಿ ಸಾಗುತ್ತವೆಯೋ, ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಂತೆ ಕಾರ್ಯವಹಿಸುತ್ತವೆಯೋ ಆಗ ಜಗದ ಶಕ್ತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಹಕಾರಯುತವಾಗಿ ಜೊತೆಗೂಡುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲೇ ಜೀವನವಿದೆ, ಜೀವನವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಅಂಗ-ಉಪಾಂಗಗಳ ಸಂಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ನಿಂತಾಗ ಜೀವನವೇ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಈ ಶಕ್ತಿಗಳ ಮತ್ತು ಧಾತುಗಳ ವಿಘಟಿತಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯನ್ನೇ ನಾವು ಮರಣವೆನ್ನುವೆವು. ಸಾವಿನ ನಂತರ ಪುನಃ ಸಂಯೋಜನೆಗೊಳ್ಳುವುದನ್ನೇ ನಾವು ‘ಪುನರ್ಜನ್ಮ’ ಎನ್ನುವೆವು ಅಥವಾ ಹೊಸ ಜೀವಿಯ ಪ್ರಾರಂಭ ಎನ್ನುವೆವು.

ಜೀವಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿವರಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುವಂತಹ ಸಂಜ್ಞೆಗಳಾದ ಪ್ರೋಟೀನ್ ಅಣುಗಳು, ಅಮೈನೋ ಆಸಿಡ್‌ಗಳು, ಅಯಾನ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಜೀವಕೋಶದ ಕ್ರಿಯೆಗಳು ಜೀವನ ಏನೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವಿವರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಬುದ್ಧ ಧಮ್ಮದ ಪ್ರಕಾರ ವರ್ತಮಾನದ ಜನ್ಮವನ್ನೇ ಜೀವನದ ಆದಿ ಅಥವಾ ಪ್ರಥಮ, ಪ್ರಾರಂಭವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವೇನಾದರೂ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ನಿಜ ಅರ್ಥವನ್ನು ಅರಿಯದೆ ಜೀವನದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹುಡುಕಲು ಹೋದರೆ ನಾವು ಭೌತಿಕವಾದದೇಡೆಗೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕವಾದದೇಡೆಗೆ ಬಂದುಬಿಡುವೆವು. ಹೀಗಾಗಿಯೇ ಬಹಳಷ್ಟು ಮಂದಿಗೆ ಜೀವನದ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂದರೆ ಜೀವಿಸಿರುವಷ್ಟು ಕಾಲ, ಇಂದ್ರಿಯ ಭೋಗಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದೇ

ಆಗಿದೆ. ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಹೀಗಿವೆ: “ಯಾವುದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ತಲೆಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು, ಇಂದಿರುವೆವು, ನಾಳೆ ಸಾಯುವೆವು, ಇನ್ನೇನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇಲ್ಲ.”

ಯಾರು ಜೀವನ ದೇವರ ಸೃಷ್ಟಿ ಎಂದು ನಂಬಿರುವರೋ ಅವರು ದೇವರಿಗೆ ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ಕೃತಜ್ಞತೆ ಸಲ್ಲಿಸುವರು. ಆದರೂ ಸಹಾ ಅವರು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಇಂತಹುದೇ ನಾನಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕುವರು. “ನಾವೇಕೆ ಈ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ದುಃಖಿಸಲು ಜನ್ಮಿಸಿದ್ದೇವೆ? ಇದು ಏಕೆಂದರೆ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನು ಈ ಬಗೆಯಲ್ಲೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ರಚಿಸಿದನೇ? ಅಥವಾ ಇನ್ನೂ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಬದಲಿಸಲು ಅಸಮರ್ಥನೇ? ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವರು ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿದವರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದುಃಖಿಸುತ್ತಾರೆ? ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣು ಕುಕ್ಕುವಂತಹ ಅಸಮಾನತೆಯಿದೆ. ಈ ಅಸಮಾನತೆಗೆ ಆಧಾರವೇನು ಮತ್ತು ಸಮರ್ಥನೆ ಏನು?” ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಜೀವನವೆಂದರೆ ದೊಡ್ಡ ಹೊರೆಯಾಗಿದೆ. “ನಾವು ಜನ್ಮಿಸಿದ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು? ಎಷ್ಟು ಉತ್ತಮವಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು” ಎಂದು ಅವರು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅವರು ಬಾಹ್ಯ ಜೀವನ ನೋಡುವ ಬದಲು, ಜೀವನದ ಅಂತಃಕಾಠಿಣ್ಯ ಹಿತೋಪಾಯವಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಜನರಿಗೆ ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೆಯೇ ಜೀವನದ ಉದ್ದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ವಿವಿಧ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳಿವೆ. ಜನರು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾದ ಜೀವನದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದುವುದು ಅತಿ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವನ್ನು ವಿಷಯವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳಾಗದಿರುವುದೂ ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಮಾನವನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅರ್ಹವಾದ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮನ್ನು ನಮ್ಮ ಪ್ರಚಿನ್ನತೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು, ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾದ ವಿಕಾಸ ಹೊಂದಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಚಿತ್ತವಿಶುದ್ಧಿ ಹೊಂದುವುದಾಗಿದೆ.

ಪರಮಾರ್ಥದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಸುಸಂಸ್ಕೃತಿ (ವಿಕಾಸ)ಯಿಂದ ನಾವು ಸ್ವಾರ್ಥದ ಎಲ್ಲಾ ಕಲೆಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಕಲ್ಪನೆಗಳಿಂದ ಶುದ್ಧರಾಗಿ, ಜೀವನದ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಗೆಯೇ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಕಾರಗಳ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು. ಜೀವಂತವಾಗಿರುವಾಗ ಮಾನವ ಶರೀರವು ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯ ಮತ್ತು ಅತಿ ರಹಸ್ಯಮಯ ಪದಾರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಈ ಶರೀರವನ್ನು ನಾವು ಸುಂದರವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅದರ ಪೋಷಣೆಗಾಗಿಯೇ ನಮ್ಮ ಸಮಯ, ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಳಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಸುಂದರವನ್ನಾಗಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುವೆವು. ನಾವು ಅದನ್ನು ಸುಖದ ಸಾಧನವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ನಮ್ಮ ಜೀವಿತವೆಲ್ಲಾ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿ, ಸುಖದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುವೆವು. ಅದನ್ನೇ ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯುತ ಭಾಗವನ್ನಾಗಿ ಕಲ್ಪಿಸುವೆವು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬುದ್ಧ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಅವರು ನೀಡುವ ಮೌಲ್ಯ ಅರಿತರೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಾನವ ಶರೀರವು ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಅತ್ಯಂತ ಗಹನವಾದ ಯಂತ್ರವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಮಾನವ ದೇಹವು ನೋಡಲು ಮಾತ್ರ ಅದ್ವಿತೀಯವಾಗಿರದೆ ಅದು ಜೀವ ರಸಾಯನಿಕ ಆಕೃತಿಯಾಗಿದೆ. ಚುರುಕಾದ ಇಂದ್ರಿಯಗಳು, ರೋಗ ನಿರೋಧಕ, ಹಾಗೆಯೇ ರೋಗಕ್ಕೆ

ಒಳಗಾಗುವಂತಹ, ಇತ್ಯಾದಿ ಅನುವಂಶಿಕತೆಯ ನಿಯಮಗಳೊಂದಿಗೆ (ಮಾತ್ರವೇ) ತೃಪ್ತಿಕಾರಕ ವಿವರಣೆಯನ್ನು, ಪ್ರತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನೀಡಲು ಅಸಮರ್ಥವಾಗಿದೆ.

ದೇಹದಲ್ಲಿರುವ ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಸದಾ ಸುಖವನ್ನೇ ಹುಡುಕುವವು. ಕಣ್ಣು ಪ್ರಿಯವಾದ ಆಕಾರಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿದರೆ, ಕಿವಿಯು ಇಂಪಾದ ಮಧುರ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಆಲಿಸಲು ಬಯಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಮೂಗು ಸುವಾಸನೆಗಳಿಗೆ ಹುಡುಕುತ್ತದೆ. ನಾಲಿಗೆಯು ರುಚಿಕರವಾದ ಸ್ವಾದಿಷ್ಟ ಆಹಾರದತ್ತ ವಾಲುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ಶರೀರವು ಪ್ರಿಯವಾದ ಸ್ಪರ್ಶಕ್ಕೆ ಹಿತೋಪಯುಕ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ಜೀವಿತದ ಬಹಳಷ್ಟು ಸಮಯವು ಈ ಸುಖಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ಸಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಒಪ್ಪಬಹುದಾದಂತಹ ಸತ್ಯವು ಏನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಶರೀರವು ಅತಿಯಾದ ಸುಖಗಳನ್ನು ಸಹಾ ಸಹಿಸಲಾರದು.

ಎಷ್ಟೇ ಸುಖಮಯವಾಗಿರಲಿ, ಈ ಶರೀರವು ಅತಿರೇಕಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದಾಗ ರೋಗಕ್ಕೆ ಈಡಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಎಷ್ಟೇ ಸ್ವಾದಿಷ್ಟಕರ ಉತ್ತಮ ಆಹಾರವಿರಲಿ, ಅದನ್ನು ಅತಿಯಾಗಿ ಸೇವಿಸಿದಾಗ ಶರೀರವು ರೋಗಕ್ಕೆ ಈಡಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಮಿಕ್ಕ ರೋಗಗಳಿಗೂ ಅವಕಾಶ ನೀಡುವಂತಹುದು ಆಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಅದೇರೀತಿ ಕಾಮುಕತೆಯಲ್ಲಿ ಅತಿಯಾಗಿ ತೊಡಗಿದಾಗ ವಾಸಿಯಾಗದ ಏಡ್ಸ್‌ನಂತಹ ಭೀಕರ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಶರೀರ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಾಗಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಾಯುವಿಗೆ ಇಚ್ಛಿಸುವವರಿಗೆ ಇಂದ್ರಿಯ ಬೋಧನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಿತಿಯಿರಿಸುವುದೇ, ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದೇ ಹಾದಿಯಾಗಿದೆ.

ಬುದ್ಧ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ನೀವು ಕಲ್ಪಿಸುವಂತೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ಶರೀರವು ನಮ್ಮದೇ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅದು ನಾವು ಇಚ್ಛಿಸುವಂತೆ, ಹೇಳಿದಂತೆ, ವರ್ತಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗ ನಾವು ಬಯಸುವಂತೆ ಯೌವನದಿಂದ, ಆರೋಗ್ಯಯುತವಾಗಿ, ಸುಂದರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿಯುತವಾಗಿ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಶರೀರವು ನಾವು ಇಚ್ಛಿಸುವಂತೆ ವರ್ತಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಶರೀರವು ನಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಗೆ ಮತ್ತು ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಹೋಗಲಾರಂಭಿಸಿದಾಗ ನಾವು ದುಃಖಿತರಾಗುತ್ತೇವೆ. ಬುದ್ಧರ ಬುದ್ಧಿವಾದ ಏನೆಂದರೆ ಶರೀರವು ನಿಜಕ್ಕೂ ನಮಗೆ ಸೇರಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಆತ್ಮವಲ್ಲ ಅಥವಾ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಸ್ವಯಂ ಅಲ್ಲ ಅಥವಾ ಸ್ವಯಂನ ಭಾಗವಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದಾಗಿ ನಾವು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತೀವ್ರ ಬಯಕೆಪಡುವುದನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು. ಅದರೊಂದಿಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ, ಬಯಕೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವುದನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದಾಗ ಸುಖ ಮತ್ತು ಶಾಂತಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ನಾವು ಶರೀರಕ್ಕೆ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವುದು, ಅಭ್ಯಾಸಯುತ ತಾದಾತ್ಮ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಸ್ವಾಮಿತ್ವ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇವೆಲ್ಲದರಿಂದ ಮುಕ್ತಿ ಹೊಂದಲು ನಾವು ವಿಕರ್ಷಣಾ ಭಾವನೆ ತಾಳಬೇಕಿದೆ ಮತ್ತು ಶರೀರದೊಂದಿಗೆ ಪರಕೀಯ ಭಾವನೆ ವೃದ್ಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನ ಆಳದವರೆಗೂ ಮುದ್ರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಗ ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳು ಬದಲಾಗಿ, ಸಮ್ಯಾದೃಷ್ಟಿಯೊಂದಿಗೆ ಇರುತ್ತೇವೆ. ದೇಹದ ಅಶುಭ

(ಅಸುಂದರ/ಕುರೂಪ)ವನ್ನೇ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಧ್ಯಾನಿಸುವುದರಿಂದ, ಪದೇ ಪದೇ ಈ ರೀತಿ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದಾಗಿ ನಾವು ಸತ್ಯದ ಸಾಮಿಪ್ಯಕ್ಕೆ, ವಾಸ್ತವದ ಯಥಾಭೂತ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿಯೇ ದುಃಖ ವಿಮುಕ್ತರಾಗಬಹುದು. ಈ ಹಾದಿಯು ನಿರಾಶವಾದಕ್ಕೆ ದೂರವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮನ್ನು ಯಥಾಭೂತವಾಗಿ ದರ್ಶಿಸಲು ಮತ್ತು ವಾಸ್ತವದ ನಿಜ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿಯೇ ವೀಕ್ಷಿಸಲು ಏಕೈಕ ಮಾರ್ಗವಾಗಿದೆ. ಇದು ಅಂತತಃ ಶಾಂತಿಯೆಡೆಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಶಾಂತತೆಯೆಡೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತದೆ.

2.8 ಜೀವನದ ಅನಿಶ್ಚಿತತೆಗಳು

ಅನಿಶ್ಚಿತ, ಅತ್ಯಪ್ತಿಯ (ದುಃಖದ), ಅನಾತ್ಮದ (ನಿಜವಲ್ಲದ/ಹುರುಳಿಲ್ಲದ) ಅರಿವನ್ನು ಹೊಂದಿದಾಗ ಜೀವನದ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು, ಜೀವನದ ನಿಜ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ನಾವು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಉದ್ದೇಶಯುತವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಬಹುದು. ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ನಾವು ಸದಾ ನಂಬಿಕೆ ಇಡುವ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಚಿಂತೆಯಿಂದ ದುಃಖಿಸುತ್ತಾ, ಪರಮಾರ್ಥದ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಮುಂದೂಡುತ್ತಾ ಹೋಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಮಿಂಚಿ ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಉಪಮೆ ಹೀಗಿದೆ.

ಒಮ್ಮೆ ಒಂದು ಜೇನುನೋಣವು ಮಧುವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಕಮಲದ ಹೂವಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿತ್ತು. ಅದು ಮಕರಂದ ಹೀರುತ್ತಾ ಮೈಮರೆಯಿತು. ಕಮಲದ ದಳಗಳು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮುಚ್ಚುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಅದು ಗಮನಿಸಲಿಲ್ಲ, ಆಗ ಅದು ಕಮಲದಲ್ಲಿಯೇ ಬಂಧಿಯಾಯಿತು. ಅದು ಅನುಚಿತವಾಗಿ ಚಿಂತೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ತಡವರಿಸದೆ ಅದು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿತು, “ನಾನು ರಾತ್ರಿ ಇಲ್ಲೇ ಕಳೆಯುವೆನು ಮತ್ತು ಕಮಲವು ಮತ್ತೆ ಅರಳುವುದು. ಹೀಗಾಗಿ ಮುಂಜಾನೆ ನಾನು ಸ್ವತಂತ್ರನಾಗುವೆನು.” ಹೀಗೆ ಅದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಆನೆಯೊಂದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿತು. ಅದು ಕಮಲವನ್ನು ಕಿತ್ತು ತಿಂದಿತು. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜೇನುಹುಳುವಿನ ಅಂತ್ಯವಾಯಿತು. ಆ ಜೇನು ಹುಳುವಿನಂತೆ ನಾವು ಸಹಾ ಭವಿಷ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹಗಲುಗನಸುಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿರುವೆವು. ಆ ಕನಸುಗಳ ನಿಜವಾಗುವಿಕೆಗಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಬಹಳಷ್ಟು ಬಾರಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅದು ಏಕೆಂದರೆ ಜೀವನ ಯಾವ ನಿಯಮಗಳಿಂದ ಸಾಗುತ್ತಿದೆಯೋ, ಅದೇಲ್ಲವೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಮ್ಮಿಂದ ನಿರ್ಧರಿತವಾಗಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಶ್ರಮಗಳಿಂದ ಅರಿವಾಗುವುದು ಏನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಕನಸುಗಳು ಬಹುಶಃ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇಂತಹ ವಿಷಯಗಳು ವಿಶೇಷತಃವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಪರಮಾರ್ಥದ ವಿಕಾಸದ ಮುಂದೂಡಿಕೆಯಿಂದಾಗಿ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ ಹೊರತು ವರ್ತಮಾನದಲ್ಲಿ ಶ್ರಮಿಸುವುದರಿಂದಾಗಿ ಅಲ್ಲ.

ನಾವು ವಿಮುಕ್ತಿಗಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುವಾಗ ಅನಿಶ್ಚಿತತೆಗಳು ಮತ್ತು ತಡೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಅನುಭವಿಸುತ್ತೇವೆ. ಒಂದು ದಿನ ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ಗಂಗಾನದಿಯಲ್ಲಿ ಮರದ ದೊಡ್ಡ ದಿಮ್ಮಿ ತೇಲುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡರು. ಆಗ ಅವರು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿದ್ದ 500 ಭಿಕ್ಷುಗಳೊಡನೆ

ಹೀಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು: “ಆ ಮರದ ದಿಮ್ಮಿಯಂತೆ ದುಃಖ ವಿಮುಕ್ತನಾಗಲು ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಸಹಾ. ಆ ದಿಮ್ಮಿಯು ಸಾಗರವನ್ನು ತಲುಪುವುದು ಹೇಗೆ ಅನಿಶ್ಚಿತತೆಯೋ ನೀವೇ ನೋಡಿ. ಅದು ದಡದಲ್ಲಿಯೇ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಅಥವಾ ಮಾನವನೊಬ್ಬ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು ಅಥವಾ ಕೊಳೆಯಬಹುದು ಅಥವಾ ಸುಳಿಗೆ ಸಿಲುಕಿ ಮುಳುಗಬಹುದು.”

ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ಹೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ದುಃಖವಿಮುಕ್ತನಾಗಲು ಅನ್ವೇಷಿಸುತ್ತಿರುವವನು ಮರದ ದಿಮ್ಮಿಯಂತೆ, ಆತನ ಗುರಿಯೆಡೆಗಿನ ಪ್ರಯಾಣವು ಹಲವಾರು ವಿಧದಲ್ಲಿ ತಡೆಗೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆತನು ಇಂದ್ರಿಯ ಭೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಅಥವಾ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅಹಂಕಾರಿಯಾಗಿ, ದರ್ಶಿಯಾಗಿ, ಜನರೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿ ಹಾದಿ ತಪ್ಪಬಹುದು. ಮತ್ತೆ ಕಾಮಲೋಕದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಇಂದ್ರಿಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿಯಂತ್ರಣ ತಪ್ಪಬಹುದು.

ಒಬ್ಬನು ನಿಜವಾಗಿ ಸಾಗರವನ್ನು ತಲುಪಲು ಇಚ್ಛಿಸುವವನಾದರೆ ಆತನು ಮಧ್ಯದ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಉದಾತ್ತ ಚಾರಿತ್ರ್ಯದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತ ಶೀಲವನ್ನು, ಸಮಾಧಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರಜ್ಞಾವನ್ನು ವಿಕಸಿಸಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ಉದಾತ್ತ ಮಾನವನು, ಮಾನವನ ನಿಜಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅರಿತಾಗ ವಿಮುಕ್ತನಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಯಾವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಆತನ ವಿಮುಕ್ತಿಯು ಅಡಗಿದೆ ಎಂದು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಿಂದು ಧರ್ಮವು ಮಾನವನ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಹೀಗೆ ತಾತ್ವಿಕವಾಗಿ ಬಿತ್ತಿ ತಿಳಿಸಿದೆ.

“ಅಸತ್ಯದಿಂದ ಸತ್ಯದಡೆಗೆ,

ತಮಸ್ಸಿನಿಂದ ಹೊಂಬೆಳಕಿನಡೆಗೆ,

ವೃತ್ಯುವಿನಿಂದ ಅಮರತ್ವದಡೆಗೆ” (ಉಪನಿಷತ್ತು)

ನಾವು ಕೆಟ್ಟದಾಗಿ ಸಮತೋಲನ ತಪ್ಪಿದ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗುಲಾಬಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸ್ವರ್ಗವಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮುಳ್ಳುಗಳಿಂದ ಆವೃತವಾದ ನರಕವೂ ಅಲ್ಲ. ಗುಲಾಬಿಯು ಮೃದು, ಸುಂದರ ಮತ್ತು ಪರಿಮಳಭರಿತ. ಆದರೆ ಕಾಂಡವು ಮುಳ್ಳುಭರಿತ. ಗುಲಾಬಿಯು ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಒಬ್ಬನು ಮುಳ್ಳುಗಳನ್ನು ಸಹಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗಲೂ ಮುಳ್ಳುಗಳು ಇದೆ ಎಂದು ಗುಲಾಬಿಗಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕೃತ ಮಾಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಆಶಾವಾದಿಗೆ ಜಗತ್ತು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗುಲಾಬಿಯೇ. ಹಾಗೆಯೇ ನಿರಾಶಾವಾದಿಗೆ ಜಗತ್ತು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮುಳ್ಳುಭರಿತವೇ. ಆದರೆ ವಾಸ್ತವವಾದಿಗೆ ಈ ಜಗತ್ತು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗುಲಾಬಿಯೂ ಅಲ್ಲ, ಹಾಗೆಯೇ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮುಳ್ಳುಭರಿತವೂ ಅಲ್ಲ. ಅದು ಸುಂದರವಾದ ಗುಲಾಬಿಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಚುಚ್ಚುವ ಮುಳ್ಳುಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದೆ.

ಪ್ರಾಜ್ಞನಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಗುಲಾಬಿಯ ಸುಂದರತೆಯಿಂದ ಉನ್ನತನಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಅದು ಹೇಗಿದೆಯೋ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಾನೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಳ್ಳುಗಳು ಇರುವುದನ್ನು

ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತು ಅವುಗಳನ್ನು ಯಥಾಭೂತವಾಗಿ ಹಾಗೇ ಅರಿತು, ಗಾಯವಾಗದಂತೆ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಹೇಗೆ ಲೋಲಕವು ನಿರಂತರವಾಗಿ ತೂಗಾಡುತ್ತಿರುತ್ತದೋ, ಹಾಗೆಯೇ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಿಯವಾದ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಅಪ್ರಿಯವಾದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸದಾ ಇರುತ್ತವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನು ಯಾವ ವಿನಾಯಿತಿಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಜೀವನವಿಡೀ ಎದುರಿಸಲೇ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವೆಂದರೆ ಲಾಭ-ನಷ್ಟ, ಜಯ-ಪರಾಜಯ, ಸ್ತುತಿ-ನಿಂದೆ ಮತ್ತು ಸುಖ-ದುಃಖಗಳು. “ವಿರೋಧತೆಗೆ ಹೆದರದಿರಿ, ನೆನಪಿಡಿ ಗಾಳಿಪಟವು ಸದಾ ವಿರೋಧದೊಂದಿಗೆ ಹಾರುತ್ತ ಮೇಲೇರುವುದು ಹೊರತು ಗಾಳಿಯ ಜೊತೆಗಲ್ಲ” (ಹಾಮಿಲ್ಟನ್ ಮೇಬಿ).

2.9 ಲಾಭ ಮತ್ತು ನಷ್ಟ

ವ್ಯಾಪಾರಿಯು ನಿಯಮದಂತೆ ಲಾಭ-ನಷ್ಟಗಳೆರಡಕ್ಕೂ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಲಾಭವಾದಾಗ ಆನಂದಪಡುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಷಯ. ಅದೇನು ತಪ್ಪು ಅಲ್ಲ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸತ್ಯಹಾದಿಯ ಲಾಭವೇ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಮಿಥ್ಯಾಹಾದಿಯ ಲಾಭವೇ ಆಗಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಸುಖವನ್ನು ನೀಡುವುದು. ಇಂತಹ ಸುಖಕರ ಕ್ಷಣಗಳೆಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ, ಎಷ್ಟೇ ವೇಗದ್ದಾಗಿರಲಿ, ಜೀವನವು ಮೌಲ್ಯಯುತ ಎನಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಇಷ್ಟಕ್ಕೂ ನಮ್ಮ ಜಗತ್ತಿಗೂ ಮತ್ತು ನರಕಕ್ಕೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾದರೂ ಏನು? ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ಷಣವು ಸುಖವು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಅವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಜನರು ಅವರ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಆನಂದ ನೀಡುವ ಸ್ವಲ್ಪ ಸುಖವನ್ನು ಆನಂದಿಸುವುದು ಯೋಗ್ಯವೇ ಸರಿ. ಅಂತಹ ಭೌತಿಕ ಸುಖದಿಂದಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಾಯು ಸಿಗುತ್ತದೆ.

ಬೌದ್ಧರ ಐಶ್ವರ್ಯದ ಬಗೆಗಿನ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವು ಎಂತಹುದೆಂದರೆ ಅದನ್ನು ಆದಾಯದ ಮಾಳಿಗೆಯಿಂದ ಇಳಿಯಿರಿ ಎಂದು ಎಂದಿಗೂ ಆಜ್ಞಾಪಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿವಾದ ಹೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಯೋಗ್ಯವಾದ ದಾರಿಯಿಂದ ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಯೋಗ್ಯವಾದ ರೀತಿಯಿಂದಲೇ ವಿನಿಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಹಾನಿ ಮಾಡದೆ ಸ್ವತಃ ಬೆವರು ಸುರಿಸಿ, ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕೇ ಹೊರತು ಮೋಸ ಅಥವಾ ಸ್ವ-ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಪರರನ್ನು ದುಡಿಸುತ್ತಾ ಅವರಿಗೆ ಅಲ್ಪ ನೀಡಿ ಸಂಪಾದಿಸಬಾರದು. ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಶಂಸನೀಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಐಶ್ವರ್ಯಕ್ಕೆ ಉಪಕರಣಿಯ ಮೌಲ್ಯ ಮಾತ್ರವೇ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಸದಾ ಒತ್ತಿ ಸಲಹೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಈ ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಬಳಕೆ ಮಾಡಬಹುದು :

- ☛ ಸುಖವಾಗಿ ಜೀವಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಕುಟುಂಬ, ತಾಯ್ತಂದೆಯರನ್ನು, ತನಗೆ ಅವಲಂಬಿತರಾದವರನ್ನು ಮತ್ತು ಮಿತ್ರರನ್ನು ಸುಖಿಯಾಗಿಡಲು.

- ☛ ಆಪತ್‌ಧನವಾಗಿ ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಸಂಭವಿಸುವ ದುರ್ಘಟನೆಗಳಾದ ಬೆಂಕಿ, ನೀರು, ರೋಗ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ಸಂರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು.
- ☛ ತನ್ನ ಬಂಧುಗಳಿಗೆ, ಅತಿಥಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ದೇಶಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಧಾರ್ಮಿಕ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ.
- ☛ ಯಾರು ಧಮ್ಮದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುನ್ನತವಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವವರೋ ಅಂತಹವರ ಸಲಹೆವಿಳೆಗಾಗಿ.

ಹೀಗೆ ತನ್ನ ಶಕ್ತಾನುಸಾರವಾಗಿ ಅಲ್ಪ ಅಥವಾ ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮವಾಗಿ, ಯೋಗ್ಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ತೊಂದರೆಗಳು ಆರಂಭವಾಗುವುದು ನಷ್ಟವಾದಾಗ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅಲ್ಪ ಪ್ರಜ್ಞೆಯುಳ್ಳ ಅಸ್ತಿತ್ವದವರೊಂದಿಗೆ ಮಾತ್ರ. ಲಾಭಗಳನ್ನು ಮುಗುಳುನಗುತ್ತಾ ಸ್ವೀಕರಿಸುವರು, ಆದರೆ ನಷ್ಟಗಳನ್ನಲ್ಲ. ನಷ್ಟಗಳು ಮಾನಸಿಕ ಖಿನ್ನತೆಗಳತ್ತ ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತವೆ. ಕೆಲವರಂತೂ ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನು ಉನ್ನತವಾದ ನೈತಿಕ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತು ಯೋಗ್ಯ ಮಾನಸಿಕ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಜೀವನದಲ್ಲೂ ಏರಿಳಿತಗಳು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತವೆ. ನಾವು ಒಳಿತಿಗೆ ಹಾಗೆಯೇ ನಷ್ಟಗಳಿಗೂ ಸಿದ್ಧರಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಅತ್ಯಲ್ಪ ನಿರಾಶೆಯಾಗುವುದು.

ಯಾವಾಗ ಏನಾದಾರೂ ಕಳುವಾಗುವುದೋ ಆಗ ಸಹಜವಾಗಿ ಒಬ್ಬನು ದುಃಖಿತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ದುಃಖಿತನಾಗುವುದರಿಂದ ಒಬ್ಬನು ಕಳೆದುಹೋಗಿದ್ದು ಪುನಃ ಪಡೆಯಲಾರನು. ಒಬ್ಬನು ನಷ್ಟವನ್ನು ತಾತ್ವಿಕವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಒಬ್ಬನು ದಾನ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹೇಗೆಂದರೆ “ಆತನ ಅಗತ್ಯವು ನನಗಿಂತ ದೊಡ್ಡದಾಗಿದೆ, ಆತನು ಸುಖಿಯಾಗಿರಲಿ ಮತ್ತು ಕ್ಷೇಮವಾಗಿರಲಿ” ಎಂದು.

ಒಮ್ಮೆ ಚೀನಾದ ಹೊಸ ವರ್ಷ ಬಂದಾಗ ಹನ್ನೊಂದು ವರ್ಷದ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಹಲವಾರು ಅಂಗ್ ಪೌ (ಹಣವಿದ್ದ ಕೆಂಪು ಪಾಕೆಟ್‌ಗಳು) ದೊರೆಯಿತು. ಆದರೆ ಅದೇ ರಾತ್ರಿ ಕಳ್ಳರು ಮನೆಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ದೋಚಿದರು. ಆಗ ತಾಯ್ತಂದೆಯರಿಗೆ ದುಃಖವಾಯಿತು. ಆದರೆ ಪ್ರಾಜ್ಞನಾಗಿದ್ದ ಆ ಹುಡುಗನು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದನು. “ಚಿಂತೆ ಏತಕ್ಕೆ? ಇಷ್ಟಕ್ಕೂ ಆ ಹಣ ನಮ್ಮದಲ್ಲವಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ನಮಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮದಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮದೇನೂ ನಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲ.” ಇದರಿಂದಾಗಿ ತಿಳಿಯುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಆ ಬಾಲಕನು ಚಿಕ್ಕವನಾದರೂ ‘ಅಲ್ಪದ ನಷ್ಟಕ್ಕಾಗಿ ಅಳುವುದು ವ್ಯರ್ಥ’ ಎಂಬ ಮಹಾಸತ್ಯ ತಿಳಿದಿದ್ದನು.

ಬುದ್ಧರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸ್ತ್ರೀಯು ಪೂಜ್ಯ ಭಿಕ್ಷುಗಳಿಗೆ ದಾನವಾಗಿ ಆಹಾರವನ್ನು ಬಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅದೇವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಆಕೆಯ ದಾಸಿಯು ಆಕೆಗೆ ದುರ್ವಾತೆಯ ಸಂದೇಶ ಪತ್ರವೊಂದನ್ನು ನೀಡಿದಳು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸಿಯೂ ಆಕೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ವಿಚಲಿತಳಾಗದೆ,

ಆ ಸಂದೇಶ ಪತ್ರವನ್ನು ತನ್ನ ಚೀಲದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಏನೂ ಸಂಭವಿಸಿಲ್ಲದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಕೆಯು ಆಹಾರ ಬಡಿಸುವುದನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿದಳು. ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದಾಸಿಯೊಬ್ಬಳು ಹಾಲಿನ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಗಡಿಬಡಿಯಲ್ಲಿ ಬೀಳಿಸಿದಳು. ಅದು ಒಡೆದು ಚೂರಾಗಿ, ಹಾಲು ಚೆಲ್ಲಿ ಹರಡಿತು. ಆಗ ಆ ಸ್ತ್ರೀಯು ಸಹಜವಾಗಿ ನಷ್ಟದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ದುಃಖಿಸಬಹುದೆಂದು ಭಿಕ್ಷುಗಳು ಈ ರೀತಿ ಸಮಾಧಾನಿಸುತ್ತಾರೆ “ಚಿಂತಿಸದಿರು ಸೋದರಿ! ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಖಾರಗಳು ಸಹಾ ಕ್ಷಣಿಕವೇ ಆಗಿದ್ದು, ಎಲ್ಲವೂ ಒಡೆದು ಹೋಗುವ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.” ಆಗ ಆ ಪ್ರಾಜ್ಞಳಾದ ಸ್ತ್ರೀಯು ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದಳು “ಭಂತೆ, ಈ ಕ್ಷುಲ್ಲಕವಾದ ನಷ್ಟವು ಏನು ಮಹಾ? ನನ್ನ ಕುಟುಂಬದವರಾದ ನನ್ನ ಗಂಡ ಮತ್ತು ಪುತ್ರರ ಹತ್ಯೆಯಂತಹ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿಯೂ ನನ್ನ ಸಮಚಿತ್ತತೆ ವಿಚಲಿತವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅಂತಹುದರಲ್ಲಿ ಈ ಮಡಿಕೆಯು ಒಡೆದರೆ ನಾನು ಕ್ಷೋಭೆಗೊಳ್ಳುವೆನೇ? ಆ ಸಂದೇಶ ಬಂದರೂ ಸಹಾ ವಿಚಲಿತಳಾಗದೆ ನಿಮಗೆ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆನು” ಎಂದಳು. ಅಂತಹ ಧೈರ್ಯದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಸದಾ ಪ್ರಶಂಸನೀಯವಾಗಿದೆ.

ಒಮ್ಮೆ ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೊರಟರು. ಆಗ ಮಾರನ ಕುತಂತ್ರದಿಂದಾಗಿ ಬುದ್ಧರಿಗೆ ಆಹಾರ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಮಾರನು ಬುದ್ಧರಿಗೆ “ಹಸಿವಾಗಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ?” ಎಂದು ವ್ಯಂಗ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ, ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ಕಶ್ಚಲರಹಿತರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಹೀಗೆ ನುಡಿದರು: “ಓಹ್, ಸುಖವಾಗಿ ನಾವು ಜೀವಿಸುವೆವು, ನಮಗೆ ಯಾವ ತಡೆಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ಅಭಸರ ದೇವತೆಗಳ ರೀತಿ ನಾವು ಆನಂದವನ್ನೇ ಆಹಾರವಾಗಿಸಿ ತೇಜಸ್ಸಿನಿಂದ ಆನಂದದಿಂದ ಇರುವೆವು.”

ಇನ್ನೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ಮತ್ತು ಭಿಕ್ಷುಗಳು ಇಡೀ ವರ್ಷ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಂದ ಆತಿಥ್ಯಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದ್ದರು. ಆಗ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷುಗಳ ವಾಸ ಸ್ಥಳದಲ್ಲೇ ಆಹಾರ ತಂದು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ತಾನು ನೀಡಿದ್ದ ವಚನ ಮರೆತು ಹೋಗಿದ್ದರಿಂದ ಆ ಇಡೀ ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಬುದ್ಧರಿಗೆ ಮತ್ತು ಭಿಕ್ಷುಗಳಿಗೆ ಆಹಾರಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಉಂಟಾಯಿತು. ಆಗ ಮಹಾ ಮೊಗ್ಗಲಾನರು ತಮ್ಮ ಅತೀಂದ್ರಿಯಶಕ್ತಿಯಿಂದಾಗಿ ಸರ್ವರಿಗೂ ಆಹಾರ ಸೃಷ್ಟಿಸುವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಭಗವಾನರು, ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕುದುರೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಯು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದ ಕುದುರೆಗಳ ಆಹಾರದಿಂದಲೇ ತೃಪ್ತಿಹೊಂದಿರಿ, ಭಿಕ್ಷುಗಳಿಗೂ ಅದೇ ಸಲಹೆ ನೀಡಿದರು. ಎಲ್ಲರೂ ಈ ರೀತಿಯ ಸಂತೃಪ್ತಿಯ ಜೀವನ ನಡೆಸಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದಾಗಿ ಒಬ್ಬನು ತನ್ನ ಪುರುಷಾರ್ಥದಿಂದಾಗಿ ನಷ್ಟಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಕಲಿಯಲೇಬೇಕು. ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ನಷ್ಟಗಳು ಗುಂಪು ಗುಂಪಾಗಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗ ಸಾಧಕನು ಸಮಚಿತ್ತತೆಯಿಂದಾಗಿ ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಎದುರಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಸಮಯವನ್ನೇ ಉದಾತ್ತ ಗುಣಗಳ ಪಾಲನೆಗಾಗಿ ಇರುವ ಸುಮುಹೂರ್ತವೆಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಪಾಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

2.10 ಕೀರ್ತಿ ಮತ್ತು ಅಪಕೀರ್ತಿ

ಕೀರ್ತಿ ಮತ್ತು ಅಪಕೀರ್ತಿಯು ನಮ್ಮ ದಿನನಿತ್ಯದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ತಡೆಯಲಾರದೆ ಬರುವಂತಹ ಲೋಕಸ್ಥಿತಿಗಳಾಗಿವೆ. ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ನಾವು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಅಪಖ್ಯಾತಿಯನ್ನು ನಾವು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕೀರ್ತಿಯು ನಮ್ಮ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಆನಂದವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಅಪಕೀರ್ತಿಯು ಎದೆಗುಂದಿಸುತ್ತದೆ. ನಾವು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆಯಲೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇವೆ. ದಿನಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಭಾವಚಿತ್ರ ಬರಲೆಂದು ವ್ಯಾಕುಲ ಪಡುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಎಷ್ಟೇ ಕ್ಷುಲ್ಲಕವಾಗಿರಲಿ ನಾವು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಲು ಆನಂದಿಸುತ್ತೇವೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆಯಂತೂ ಅಯೋಗ್ಯವಾದ ಜನಪ್ರಿಯತೆ (ಕುಖ್ಯಾತಿ)ಯನ್ನು ಸಹಾ ನಾವು ಹುಡುಕುವೆವು.

ಕೆಲವರಂತೂ ತಮ್ಮ ಭಾವಚಿತ್ರವು ಮ್ಯಾಗಜಿನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ (ನಿಯತಕಾಲಿಕ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ) ಯಾವುದೇ ಬೆಲೆ ತೆತ್ತಾದರೂ ಬರಲೇಬೇಕೆಂದು ತೀವ್ರ ಆಕಾಂಕ್ಷಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಖ್ಯಾತಿ ಪಡೆಯಲೆಂದು ಕೆಲವರು ಸುಖವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಲು ಅಥವಾ ಗಣನೀಯ ದಾನವನ್ನು ನೀಡಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ದಾನವನ್ನೇ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ತಮ್ಮ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಬಡವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಅವಶ್ಯಕತೆಯುಳ್ಳ ದುಃಖಿತರ ಬಗ್ಗೆ ತಟಸ್ಥತೆ ತಾಳುತ್ತಾರೆ. ಇವೆಲ್ಲಾ ಮಾನವನ ದೌರ್ಬಲ್ಯಗಳಾಗಿವೆ. ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರು ಆಚೆಯ (ಪರಲೋಕದ) ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಫಲಾಪೇಕ್ಷೆರಹಿತರಾದ ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಜನರು ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಅಪರೂಪವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರು ಅಹಂಭಾವದಿಂದಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರು ಪರಿಪೂರ್ಣ ಒಳ್ಳೆಯವ? ತಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಶುದ್ಧರು ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ? ಎಷ್ಟು ಜನರು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪರೋಪಕಾರಿ ಮನೋಭಾವನೆಯುಳ್ಳವರು?

ನಾವು ಖ್ಯಾತಿಯ ಹಿಂದೆ ಬೇಟಿಯಾಡಬಾರದು, ಬೆನ್ನಟ್ಟಬಾರದು. ನಾವು ಕೀರ್ತಿಗೆ ಅರ್ಹರಾಗಿದ್ದರೆ, ನಾವು ಹುಡುಕಾಡದೆಯೇ ಅದೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೂವಿನಿಂದ ದುಂಬಿಯು ಆಕರ್ಷಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಧುವಿನಿಂದ ಹೂ ಕೂಡಿದ್ದರೆ ದುಂಬಿಗಳನ್ನು ಅದು ಕರೆಯಬೇಕಿಲ್ಲ. ನಿಜಕ್ಕೂ ನಮ್ಮ ಖ್ಯಾತಿಯು ಉದ್ಧಗಲಕ್ಕೂ, ದೂರಕ್ಕೂ ಹಬ್ಬಿದಾಗ ನಾವು ಅತಿಯಾಗಿ ಸಂತೋಷಿಸುವೆವು. ಆದರೆ ನಾವು ಸದಾ ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಡಬೇಕಾದ ಅಂಶವೇನೆಂದರೆ ಖ್ಯಾತಿ, ಕೀರ್ತಿ, ವೈಭವಗಳು ಅತಿ ಕ್ಷಿಪ್ರ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಮರೆಯಾಗುವವು. ಅಬ್ರಾಹಂ ಲಿಂಕನ್‌ರವರು ಒಂದು ಘನ ನುಡಿಮುತ್ತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ: “ನಿಮಗೆ ಶಾಂತಿ ಬೇಕಿದ್ದರೆ ಜನಪ್ರಿಯತೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿ.”

ಕುಖ್ಯಾತಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದು ನಮ್ಮ ಕಿವಿಗೂ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿಗೂ ಜೀರ್ಣವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಪ್ರಿಯವಾದ, ಕಠೋರ ಶಬ್ದಗಳು ನಮ್ಮ ಕಿವಿಯನ್ನು ತಲುಪಿದರೆ ಅದು ಸಂಶಯವಿಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕ್ಷೋಭೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು. ಹಾಗೆಯೇ ಆ

ನಿಂದನೆಯು ಸುಳ್ಳಾಗಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಅನ್ಯಾಯಪೂರಿತವಾಗಿದ್ದರೆ ಆಗ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾದ ಅಸಹನೀಯವಾದ ನೋವು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಭವ್ಯವಾದ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ವರ್ಷಗಳು ಹಿಡಿಯುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಧ್ವಂಸಕ್ಕಾಗಿ ಈಗಿನ ಆಧುನಿಕ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕ್ಷಣವೇ ಸಾಕು. ಅದೇರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗೌರವ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಪಡೆಯಲು ಹಲವು ವರ್ಷಗಳು ಅಥವಾ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಇಡೀ ಜೀವನಕಾಲ ಹಿಡಿದಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅಂತಹ ಸತ್ಕೀರ್ತಿ ನಾಶವಾಗಲು ಅಲ್ಪ ಸಮಯವೇ ಸಾಕು. ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ಸಹಾ ಅಪಕೀರ್ತಿಯಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆತನು ತುಂಬಾ ಸಚ್ಚಾರಿತ್ರ್ಯವುಳ್ಳವನೇ ಆಗಿದ್ದರೂ, ಏನೆಲ್ಲಾ ಪುಣ್ಯ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೂ, ಅಂತಹ ಇಡೀ ಸತ್ಕೀರ್ತಿಯು 'ಆದರೆ' ಎಂಬುದರಿಂದ ಕಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಬುದ್ಧರ ತರಹದ ಜೀವನವನ್ನೇ ಆಚರಿಸಿದರೂ ಸಹಾ ನೀವು ಟೀಕೆಗಳಿಂದ, ನಿಂದನೆಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಆಕ್ರಮಣಗಳಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರಿರಿ.

ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ಅತ್ಯಂತ ಸುಖ್ಯಾತವಂತರು ಆಗಿದ್ದರೂ ಅವರ ಮೇಲೆ ಅತಿ ದೋಷಣೆಗಳು ಉಂಟಾದವು. ಮಹಾ ಪುರುಷರು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಹೇಗೆ ಸುಖ್ಯಾತಿಯಿಂದ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ತಪ್ಪಾಗಿಯೂ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಪ್ರತಿಯೋಧಿ ಧರ್ಮದವರು ಬುದ್ಧರ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಪ್ರಚಾರ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದರು. ಸ್ತ್ರೀಯೊಬ್ಬಳು ರಾತ್ರಿಯ ವೇಳೆ ವಿಹಾರದಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಕಳೆದಿದ್ದಾಳೆ ಎಂದು ಅಪಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದರು. ಅದು ಫಲಕಾರಿಯಾಗದೆ ಹೋದಾಗ, ತಾವೇ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಕೊಂದು ಒಣಹೂವಿನ ಕಸದ ರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಸಿ ಆ ಪಾಪವನ್ನು ಬುದ್ಧರು ಮತ್ತು ಅವರ ಶಿಷ್ಯರ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿದರು. ನಂತರ ಅಪರಾಧ ಮಾಡಿದವರು ತಮ್ಮ ಕುಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು.

ಅವರ ಚಾರಿತ್ರಾರ್ಹ ಧರ್ಮ ಪ್ರಚಾರ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರು ಅವರ ಬಳಿ ದೀಕ್ಷೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗಿತ್ತು. ಆಗ ಅವರ ವಿರೋಧಿಗಳು ಇದನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಹೊಸ ದೋಷಾರೋಪಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅದಂದರೆ ಅವರು ತಾಯಿ-ತಂದೆಯರಿಂದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುವರು, ಪತ್ನಿಯರಿಂದ ಗಂಡಂದಿರನ್ನು ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ದೇಶದ ಉನ್ನತಿಗೆ ತಡೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅಪಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಇವೆಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ದೋಷಾರೋಪಣೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಅವರ ಸ್ವತಃ ಭಾವಮೃದ ಹಾಗೆಯೇ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನ ಮಗನಾದ ದೇವದತ್ತನು ಅಸೂಯೆಯಿಂದ ಅವರನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ದೊಡ್ಡ ಹೆಬ್ಬಂಡೆಯನ್ನು ಬುದ್ಧರ ಮೇಲೆ ಉರುಳಿಸಿದನು, ಆದರೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ದೋಷರಹಿತರು, ಪರಮ ಪರಿಶುದ್ಧರಾಗಿರುವ, ಪರಿಪೂರ್ಣ ಬುದ್ಧರೇ ದೋಷಾರೋಪಣೆಗೆ ಸಿಲುಕಿರುವಾಗ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮರ್ತ್ಯರ ಪಾಡೇನು?

ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಏರಿದಷ್ಟೂ ಪರರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ನಿಮ್ಮ ಬೆನ್ನು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಮುಂಭಾಗ ಅಡಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದೇರೀತಿಯಲ್ಲಿ

ದೋಷಾರೋಪಣೆ ಮಾಡುವವರು ನಿಮ್ಮ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ಸದ್ಗುಣಗಳನ್ನು ಅಲಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ. ತೂರುವ ಬೀಸಣಿಕೆಯು ಹೊಟ್ಟನ್ನು ಚೆಚ್ಚಿ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಜರಡಿಯು ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಸ್ಥೂಲವಾದ ಶೇಷವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಿಹಿಯಾದ ಫಲರಸವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಅದೇರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಸಂಸ್ಕೃತರು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದುದನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಸ್ಥೂಲವಾದುದನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವರು. ಆದರೆ ಅಸಂಸ್ಕೃತರು ಸ್ಥೂಲವಾದುದನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದುದನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವರು.

ಯಾವಾಗ ನೀವು ಉದ್ದೇಶ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವುದೋ ರೀತಿಯ ದೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾದಾಗ ಎಪಿಕ್ಟಟಸ್‌ನ ಈ ಬುದ್ಧಿವಾದವನ್ನು ಸದಾ ನೆನಪಿಡಿ: "ಓ ಆತನ ತಾತ್ಪರಭರಿತ ಪರಿಚಯಿಸುವಿಕೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಮೂರ್ಚಿತ ಜ್ಞಾನದಿಂದಾಗಿ ನಾನು ಬಹು ಅಲ್ಪವಾಗಿ ಟೀಕಿಸಲ್ಪಟ್ಟೆನು. ಆದರೆ ನಾನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೋಚರಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಲ್ಪಡಬೇಕಾದರೆ ನನ್ನ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಅತಿಹೆಚ್ಚು ದೋಷಾರೋಪಣೆ ಆಗಬೇಕಿತ್ತು" ಎಂಬುದು.

ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟತೆಗೆ ಆಗ್ರಹಿಸದಿದ್ದರೆ ಮಿಥ್ಯಾ ದೋಷಾರೋಪಣೆಯನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೋಗುವುದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಸಮಯ ವ್ಯರ್ಥವೇ ಸರಿ. ಶತ್ರುವು ಹೆಚ್ಚು ಆನಂದಿಸುವುದು ನೀವು ನೋವಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ತಿಳಿದಾಗಲೇ. ಅದೇ ಆತನು ಬಯಸುತ್ತಾನೆ.

ನೀವು ಪರರಿಂದ ಬರುವ ಮಿಥ್ಯಾಪವಾದಗಳಿಗೆ ತಟಸ್ಥರಾದರೆ, ಕಿವುಡರಂತೆ ವರ್ತಿಸಿದರೆ ಅದು ರಾಜಮಾರ್ಗ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಕಿವುಡನ ಮುಂದೆ ಕಿಂದರಿ ಬಾರಿಸಿದಂತೆ ಅವರ ಪ್ರಯತ್ನ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಪರರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಅಪವಾದಗಳನ್ನು ಕೇಳುವಾಗಲೂ ಸಹಾ ನೀವು ಕಿವುಡರಂತೆಯೇ ವರ್ತಿಸಬೇಕು. ನಿಜಕ್ಕೂ ಮಿಥ್ಯಾ ಆರೋಪಗಳನ್ನು, ಸುದ್ದಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಗಾಳಿಸುದ್ದಿಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ.

ಇಡೀ ಜಗತ್ತು ಅಪಾರ ಕಲ್ಲು-ಮುಳ್ಳುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಆದರೂ ಸಹಾ ಅಂತಹ ವಿಘ್ನಗಳಿದ್ದರೂ ನಾವು ನಡೆಯಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಅವನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕುವ ಅಸಾಧ್ಯ ಪ್ರಯತ್ನದ ಬದಲು ಒಂದು ಜೊತೆ ಚೆಪ್ಪಲಿ ಧರಿಸಿ ಹಾನಿಗೊಳಗಾಗದಂತೆ ನಡೆಯುವುದು ಜ್ಞಾನೋಚಿತವಾಗಿದೆ. ನಾವು ಸಿಂಹದಂತೆ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಕಂಪಿಸಬಾರದು, ಗಾಳಿಯಂತೆ ಬಲೆಗೆ ಸಿಲುಕಬಾರದು, ಕಮಲದಂತೆ ಕೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅಂಟಬಾರದು. ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ಖಿಡ್ಡಮ್ಮಗದಂತೆ ಸಂಚರಿಸಬೇಕು. ಕಾಡಿನ ರಾಜ ಸಿಂಹದಂತೆ ನಿರ್ಭಯರಾಗಿರಬೇಕು.

ಸಿಂಹಗಳು ಸ್ವಭಾವದಂತೆ ಪರ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಗರ್ಜನೆಗೆ ಭೀತಿ ತಾಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಪ್ರತಿಕೂಲ ಸುದ್ದಿಗಳನ್ನು, ಮಿಥ್ಯಾ ಅಪವಾದಗಳನ್ನು ಹತೋಟಿಯಿಲ್ಲದ ನಾಲಿಗೆಗಳ ನೀಚ ಟೀಕೆ ಬಂದಾಗ, ನಾವು ಸಿಂಹದಂತಿದ್ದು ಅವನ್ನು ಕೇಳಲಿಕ್ಕೂ

ಹೋಗಬಾರದು. ಆಗ ಬೊಮ್ಮರಾಂಗ್‌ನಂತೆ ಅವು ಪ್ರಾರಂಭವಾದೆಡೆಗೆ ಪುನಃ ಮರಳುವುದು. ನಾಯಿಗಳು ಬೊಮ್ಮರಾಂಗ್‌ನಂತೆ ಅವು ಪ್ರಾರಂಭವಾದೆಡೆಗೆ ಪುನಃ ಮರಳುವುದು. ನಾಯಿಗಳು ಬೊಮ್ಮರಾಂಗ್‌ನಂತೆ ಅವು ಪ್ರಾರಂಭವಾದೆಡೆಗೆ ಪುನಃ ಮರಳುವುದು. ನಾಯಿಗಳು ಬೊಮ್ಮರಾಂಗ್‌ನಂತೆ ಅವು ಪ್ರಾರಂಭವಾದೆಡೆಗೆ ಪುನಃ ಮರಳುವುದು.

ನಾವು ಕೆಸರಿನ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಬಹಳಷ್ಟು ಕಮಲಗಳು ಕೆಸರಿಗೆ ಅಂಟಿದೆಯೇ ಪುಟಿದಿದ್ದು ಅರಳುತ್ತವೆ, ಅವು ಲೋಕವನ್ನೇ ಅಲಂಕರಿಸುತ್ತವೆ. ಕಮಲದಂತೆ ನಾವು ಸಹಾ ದೋಷರಹಿತರಾಗಬೇಕು. ನಮ್ಮತ್ತ ಎಸೆಯುವ ಕೆಸರನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸದೆ ಉದಾತ್ತ ಜೀವನ ನಡೆಸಬೇಕು. ನಮ್ಮತ್ತ ಗುಲಾಬಿಗಳ ಬದಲು ಕೆಸರೇ ಬೀಳಲೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕು ಆಗ ಯಾವುದೇ ಹತಾಶೆಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಕಷ್ಟವಾದರೂ ನಮ್ಮ ಅಂಟುವಿಕೆಯನ್ನು ಕ್ಷೀಣಿಸಬೇಕು. ನಾವು ಒಂಟಿಯಾಗಿಯೇ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ, ಒಂಟಿಯಾಗಿಯೇ ಹೋಗುವೆವು. ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳದ ಮನೋಭಾವನೆಯೇ ಮನಶಾಂತಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಮಹಾಪುರುಷರು ದೋಷಣೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟರು, ನಿಂದಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು, ವಿಷ ಸೇವನೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟರು, ಶಿಲುಬೆಗೆ ಏರಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು ಅಥವಾ ಗುಂಡಿಗೆ ಬಲಿಯಾದರು. ಇವೆಲ್ಲವೂ ನಿಜಕ್ಕೂ ತಲೆತಗ್ಗಿಸುವಂತಹ ವಿಷಯವಾಗಿವೆ. ಮಹಾನ್ ಸಾಕ್ರಟೀಸ್ ವಿಷ ಸೇವನೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟನು. ಉದಾತ್ತ ಯೇಸು ಕ್ರಿಸ್ತರನ್ನು ಕ್ರೂರವಾಗಿ ಶಿಲುಬೆಗೆ ಏರಿಸಿದರು. ಯಾವ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯು ತಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದಿದ್ದರೂ ಅವರನ್ನು ಗುಂಡಿಕ್ಕಿ ಕೊಂದರು. ಮಹಾನ್ ನಾಟಕಕರ್ತ ಬೆರ್ನಾರ್ಡ್‌ಷಾ ಹೀಗೆ ಟೀಕಿಸಿದ್ದಾನೆ: “ನಿಜಕ್ಕೂ ಅತಿ ಒಳ್ಳೆಯವನಾಗುವುದು ಸಹಾ ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾಗಿದೆ”.

ಮಹಾಪುರುಷರು ತಾವು ನಂಬಿದ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ, ಮೌಲ್ಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಣತೆತ್ತರೆ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಕೃತಘ್ನರಾಗಿ ಆರೋಪಿಸಲು ನಾವ್ಯಾರು? ಅತಿ ಒಳ್ಳೆಯವರಾಗಿರುವುದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಅತಿ ಅಪಾಯಕಾರಿಯೇ? ಹೌದು, ಅವರ ಜೀವನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಟೀಕೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟರು, ಆಕ್ರಮಣಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾದರು ಮತ್ತು ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಅವರ ಮರಣದ ನಂತರ ಅವರನ್ನು ದೈವೀಕರಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಗೌರವಿಸಿ ಪೂಜಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಮಹಾ ಪುರುಷರು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಕೀರ್ತಿ ಮತ್ತು ಅಪಕೀರ್ತಿಗೆ ತಟಸ್ಥರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಎಂದಿಗೂ ನಿಂದೆ, ಟೀಕೆ, ಅಪವಾದಗಳಿಗೆ ಕ್ಷೋಭೆ ತಾಳುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಅವರು ಕೀರ್ತಿ ಅಥವಾ ಸ್ತುತಿಗೆ ಕಾರ್ಯವೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಮಹಾಪುರುಷರು ತಮ್ಮ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಪರರು ಗುರುತಿಸುವರೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ತಟಸ್ಥರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

2.11 ಸ್ತುತಿ ಮತ್ತು ನಿಂದೆ

ಮಾನವನ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವ ಇನ್ನೆರಡು ಲೋಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳೆಂದರೆ ಸ್ತುತಿ ಮತ್ತು ನಿಂದನೆಗಳಾಗಿವೆ. ಸ್ತುತಿಗೆ ಒಳಗಾದಾಗ ಉಬ್ಬುವುದು ಮತ್ತು ನಿಂದೆಗೆ ಒಳಗಾದಾಗ ಕುಗ್ಗುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿದೆ. ಸ್ತುತಿ ನಿಂದೆಗಳ ನಡುವೆಯು ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಉಬ್ಬದೆ

ಅಥವಾ ಕುಗ್ಗದೆ ಶಾಂತರಾಗಿರುವರೆಂದು ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೇಗೆ ಹೆಬ್ಬಂಡೆಯು ವಾಯುವಿನಿಂದ ಅಲುಗಾಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಹಾಗೆಯೇ ಅವರು ಸಹಾ ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಸ್ತುತಿಸುವಾಗ ಅರ್ಹವಾಗಿದ್ದರೆ ಕೇಳಲು ಆನಂದಕರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸ್ತುತಿಯು ಅನರ್ಹವಾಗಿದ್ದರೆ ಕೇಳಲು ಪ್ರಿಯವಾಗಿ ಕಂಡರೂ ಅದು ಕೃತಿಮದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ, ವಂಚನೆಯದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಶಬ್ದಗಳು ನಮ್ಮ ಕಿವಿಯೊಳಗೆ ತಲುಪದಿದ್ದರೆ ಯಾವ ಪರಿಣಾಮವೂ ಉಂಟಾಗಲಾರದು.

ಪ್ರಾಪಂಚಿಕತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದಾಗಿ ಸ್ತುತಿಯ ಒಂದು ಶಬ್ದವು ಸಹಾ ತುಂಬಾ ದೂರ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಪವಾಗಿ ಸ್ತುತಿಸಿದರೂ ಕೃಪೆಯು ಸುಲಭವಾಗಿ ದೊರೆಯುವುದು. ಮಾತನಾಡುವ ಮುನ್ನ ಅರ್ಹವಾದ ಒಂದು ಪದದ ಸ್ತುತಿಯು ಇಡೀ ಸಭಿಕರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತದೆ. ಭಾಷಣ ಮಾಡುವವನು ಸಭಿಕರನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊಗಳಿದರೂ ಆಗ ಅವರೆಲ್ಲ ಗಮನವಿಟ್ಟು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಬದಲು ಆತನು ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ಸಭಿಕರನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯು ತೃಪ್ತಿದಾಯಕವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಸಂಸ್ಕೃತರು ಹೊಗಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಅವರು ತಪ್ಪಾಗಿಯೂ ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಶಂಸೆಗೆ ಅರ್ಹರಾದವರನ್ನು ಅವರು ಅಸೂಯೆಯಿಲ್ಲದೆ ಪ್ರಶಂಸಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ದೋಷಣೆಗೆ ಅರ್ಹರಾದವರನ್ನು ಅವರು ಸುಧಾರಣೆಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, ಕರುಣೆಯಿಂದ ಕೂಡಿ ಖಂಡಿಸುತ್ತಾರೆ. “ನಿಮಗೆ ಯಾವ ಟೀಕಾಕಾರನು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ನೀವು ಯಶಸ್ಸು ಹೊಂದಿರುವಂತೆ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ” (ಮ್ಯಾಲ್‌ಕಮ್ ಫೋಲ್ಡ್)

ಯಾರ್ಯಾರು ಬುದ್ಧರಲ್ಲಿ ಆತ್ಮೀಯತೆ ಹೊಂದಿರುವರೋ ಅವರೆಲ್ಲಾ ಬುದ್ಧರನ್ನು ತಮ್ಮದೇ ಆದರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶಂಸಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಯಾವ ಪೂರ್ವ ಸಿದ್ಧತೆಯಿಲ್ಲದೇ ಬುದ್ಧರ ನೂರಾರು ಸದ್ಗುಣಗಳನ್ನು ಹಾಡಿ ಹೊಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಬುದ್ಧರ ಸದ್ಗುಣ ಚಿಂತನೆಯನ್ನೇ ಧ್ಯಾನವನ್ನಾಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಮಹಾ ಸದ್ಗುಣಗಳು ಅವರ ಹಿಂಬಾಲಕರಿಗೆ ಮಹಾ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಟೀಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ...?

ಬುದ್ಧರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ: “ಮಿತಭಾಷಿಯನ್ನು ನಿಂದಿಸುವರು, ಮೌನಿಯನ್ನು ನಿಂದಿಸುವರು, ಹಾಗೆಯೇ ಅತಿ ವಾಚಾಳಿಯನ್ನು ನಿಂದಿಸುವರು. ಈ ಜಗದಲ್ಲಿ ಅನಿಂದಿತರು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ.” ನಿಂದನೆಯು ಮಾನವನಿಗೆ ಸಿಕ್ಕ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಆಸ್ತಿಯೆಂದೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇಂದು ಬುದ್ಧರನ್ನು ಟೀಕಿಸಬಹುದು. ಅಂತಹ ಅಶಿಸ್ತಿನ ಜನರು ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಇರುವರು. ಆದರೂ ಬುದ್ಧರಂತಹ ಮಹೋನ್ನತರು, ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಆನೆಯು ಬಾಣಗಳ ನೋವನ್ನು ಸಹಿಸುವಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ನಿಂದೆಯನ್ನು ಸಹಿಸಿ, ಕ್ಷಮಾಶೀಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಮೋಹದಿಂದ ಆವೃತರಾದ, ಪಾಪಿಗಳು ಸದಾ ಪರರಲ್ಲಿಯೂ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನೇ ಹುಡುಕುವರು. ಆದರೆ ಅವರು ಪರರಲ್ಲಿಯೂ ಸದ್ಗುಣಗಳಾಗಲಿ, ಸುಂದರತೆಯಾಗಲಿ ಗಮನಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಸುಂದರ ಸದ್ಗುಣಗಳಿಂದಲೇ ಕೂಡಿರುವಂತಹ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಪರಿಶುದ್ಧರಾದ ಬುದ್ಧರು ಅನನ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರು ಸಹಾ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೆಟ್ಟವರು

ಅಲ್ಲ, ಸದ್ಗುಣಗಳು ಇರುವವರಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲವು ದೋಷಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಪಾಪಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಉತ್ತಮ ಗುಣವು ಇರುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬನು ಪರಿಶುದ್ಧ ಆಶಯಗಳಿಂದ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೂ ಬಾಹ್ಯ ಜಗತ್ತು ದುಷ್ಟತನದಿಂದ ಪ್ರೇರೇಪಿತರಾಗಿ ಆತನ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ವಿಪರೀತಾರ್ಥವಾಗಿ ಭಾವಿಸಿ ನಿಂದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬರು ಪರರ ಸಾಲಗಳನ್ನು ತನ್ನಮೇಲೆ ತಂದುಕೊಂಡು ಅಥವಾ ತನ್ನ ಆಸ್ತಿಯನ್ನೇ ಮಾರಿ ಸ್ನೇಹಿತನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ನಂತರ ಸಹಾಯ ಪಡೆದ ಮೋಹ ಪೀಡಿತನು ಸುಮಿತ್ರನ ಮೇಲೆಯೇ ತಪ್ಪು ಹುಡುಕಬಹುದು. ಆತನಿಗೆ ಬೆದರಿಕೆ ಹಾಕಿ ವಂಚಿಸಬಹುದು. ಆತನ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನೇ ನಾಶಮಾಡಿ, ಆತನ ಅವನತಿಯಲ್ಲೇ ಆನಂದಿಸಬಹುದು. ಇಂತಹ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತವೆ.

ಜಾತಕ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಗುಟ್ಟಲಾ ಎಂಬ ವಾದ್ಯಗಾರನು ತನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವುದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಯಾವುದೇ ಶೇಷವಿಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಕಲಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಆ ಕೃತಷ್ಟ ಪಾಪಿ ಶಿಷ್ಯನು ತನ್ನ ಗುರುವಿನ ಮೇಲೆಯೇ ಸವಾಲು ಹಾಕುತ್ತಾನೆ. ಗುರುವಿನ ಅವನತಿ ಬಯಸುತ್ತಾನೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಔತಣಕ್ಕೆ ಆಹ್ವಾನಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಔತಣಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಆತನು ನಾನಾರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂದನೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

ಆಗ ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ಸೌಜನ್ಯದಿಂದ ಆತನನ್ನು ಹೀಗೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ: “ಓ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ನಿನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಆತಿಥ್ಯಕ್ಕೆ ಆಹ್ವಾನಿಸುವೆ ಅಲ್ಲವೇ?”

“ಹೌದು.”

“ಅವರು ಬಂದಾಗ ಏನು ಮಾಡುವೆ?”

“ಉತ್ತಮೋತ್ತಮ ಭೋಜ್ಯಗಳಿಂದಾಗಿ ಸತ್ಕರಿಸುತ್ತೇವೆ.”

“ಅವರು ಆ ಆಹಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದರೆ?”

“ಸಂತೋಷದಿಂದ ನಾವೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವೆವು.”

“ಒಳ್ಳೆಯದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ನೀನು ಈಗ ನನಗೆ ಆಹ್ವಾನಿಸಿ, ನಿಂದನೆ ಮಾಡಿರುವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಲವಲೇಶವು ನಾನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಪಡೆದುಕೋ.”

* - * - * - *

ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ಎಂದಿಗೂ ಸೇಡು ಭಾವನೆಯನ್ನೇ ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ. “ಸೇಡು ಬೇಡ” ಎಂಬುದು ಅವರ ಬೋಧನೆಯಾಗಿತ್ತು. “ದ್ವೇಷದಿಂದ ದ್ವೇಷ ನಶಿಸಲಾರದು, ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ನಶಿಸುತ್ತದೆ”. ಇಂದು ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರ ಉದಾತ್ತವಾಣಿಯಾಗಿತ್ತು. ಬುದ್ಧರಷ್ಟು ಸತ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರಶಂಸಿತರಾದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಗುರುವೇ ಇಲ್ಲ, ಹಾಗೆಯೇ ಅವರಷ್ಟು ಟೀಕೆ ಮತ್ತು ನಿಂದನೆಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾದವರು ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಬುದ್ಧರಂತಹ ಉದಾತ್ತ ಪುರುಷರ ಭಾಗ್ಯವೇ ಹೀಗಿರುತ್ತದೆ.

ಬಹಳಷ್ಟು ಮಾನವರಿಗೆ ನಿಂದನೆಯು ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ. ನೀವು ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಶ್ರಮಪಟ್ಟಷ್ಟು ನೀವು ಶ್ರೇಷ್ಠರಾಗುವಿರಿ. ಹಾಗೆಯೇ ನಿಂದನೆ ಮತ್ತು ಟೀಕೆಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗುವಿರಿ. “ನಿಂದನೆಯು ನೀಚರ ಶಸ್ತ್ರವಾಗಿದೆ”.

ಸಾಕ್ರಟೀಸ್‌ನು ತನ್ನ ಪತ್ನಿಯಿಂದಲೇ ನಿಂದಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಆತನು ಪರರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲೆಂದು ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಹೊರಗೆ ಹೋದಾಗ ಆತನ ಪತ್ನಿಯು ಹೀಯಾಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಒಂದುದಿನ ಆಕೆಯ ಆರೋಗ್ಯ ಚೆನ್ನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಆಕೆಗೆ ತನ್ನ ದೈನಂದಿನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆ ದಿನ ಸಾಕ್ರಟೀಸ್‌ನು ಸಪ್ತಮೊರೆಯಿಂದ ಮನೆಬಿಟ್ಟನು. ಆತನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಆತನ ವಿಷಾದತೆಗೆ ಕಾರಣ ಕೇಳಿದಾಗ, ಸಾಕ್ರಟೀಸ್ ಹೇಳಿದುದು ಏನೆಂದರೆ ಆತನ ಪತ್ನಿಯು ಆ ದಿನ ಬೆಯ್ಯಲಿಲ್ಲವಂತೆ. ಆಗ ಅವರು ಹೀಗೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು “ನಿಂದಿಸದ ದಿನ ಸಂತೋಷಪಡಬೇಕಲ್ಲ”. ಆಗ ಸಾಕ್ರಟೀಸ್ ಈ ರೀತಿ ಉತ್ತರಿಸಿದರು: “ಆಕೆ ಹೀಯಾಳಿಸುವಾಗಲೆಲ್ಲ ನನಗೆ ಸಹನೆ ಅಭ್ಯಸಿಸುವ ಅವಕಾಶ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇಂದು ನನಗೆ ಆ ಅವಕಾಶ ತಪ್ಪಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನಾನು ದುಃಖಿತನಾಗಿದ್ದೇನೆ.” ಇದು ಸರ್ವರಿಗೂ ಸ್ಮರಣೀಯ ಪಾಠವಾಗಿದೆ. ಯಾವಾಗಲೇ ಆಗಲಿ, ನಿಂದನೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಾಗ ನಾವು ಸಹನೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕೆ ಹೊರತು ಅಪಮಾನವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬಾರದು.

2.12 ಸುಖ ಮತ್ತು ದುಃಖ

ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಅಷ್ಟ ಧಮ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಸುಖ ಮತ್ತು ದುಃಖಗಳೇ ಕೊನೆಯ ಜೋಡಿಯಾಗಿದೆ. ಇವು ಮಾನವನ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವಂತಹದ್ದಾಗಿದೆ. ಯಾವುದು ಸುಖಕರವಾಗಿ ಉದಯಿಸುವುದೋ ಅದೇ ಸುಖವಾಗಿದೆ. ಯಾವುದು ಸಹಿಸಲು ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿರುವುದೋ ಅದೇ ದುಃಖ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಸುಖವು ಕೇವಲ ಆಸೆಗಳ ಸಂತೃಪ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಆಸೆಯು ಈಡೇರಿದ ಮರುಕ್ಷಣದಲ್ಲೇ ಇನ್ನೊಂದಕ್ಕೆ ಆಸೆಪಡುವೆವು. ಹೀಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥದ ಆಸೆಗಳಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯೇ ಇಲ್ಲ, ಅಂತ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಸುಖವು ಉನ್ನತವಾಗಿ ಮತ್ತು ಏಕೈಕವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವುದು ಕೇವಲ ಸಾಧಾರಣ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಮಾತ್ರ.

ಪೂರ್ವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲಾಗಲಿ, ಅನುಭವ ತೃಪ್ತಿಯಿಲ್ಲಾಗಲಿ ಮತ್ತು ಪುನಃ ಸ್ಮರಿಸುವುದರಲ್ಲಾಗಲಿ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷಣಿಕ ಸುಖವಿದೆ. ಈ ಬಗೆಯ ಸುಖಗಳನ್ನು ಅತಿಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂದೇ ಇಂದ್ರಿಯ ಬೋಗಿಯು ಹೇಳುವನು. ಆದರೆ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಇದು ಭ್ರಮಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿದೆ. ಭೌತಿಕ ಅನುಭೋಗ ಅಥವಾ ಸ್ವತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಸುಖವಿದೆಯೇ? ಒಂದುವೇಳೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಕೋಟ್ಯಾಧಿಪತಿಗಳು ಜೀವನದಿಂದಾಗಿ ಹತಾಶೆ ತಾಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವೊಂದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ದೇಶಗಳು ಭೌತಿಕತೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತುಂಗ ಶಿಖರವೇರಿದ. ಆದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಸುಖಿಯಾಗಿ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಭೌತಿಕ ಅನುಭೋಗವೊಂದೇ ಸುಖವು ನೀಡುವುದಾದರೆ ಅವರೇಕೆ ಸುಖಿಗಳಾಗಿಲ್ಲ, ಅವರಿಗೇಕೆ ಸುಖ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ?

ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನ ಒಡತನ ಅಥವಾ ಪ್ರಭುತ್ವ ಸಿಕ್ಕರೂ ನಿಜ ಸುಖವು ಸಿಗುವುದೇ? ಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ಅಲೆಗ್ಸಾಂಡರ್ ಭಾರತದತ್ತ ವಿಜಯೋತ್ಸವದಿಂದ ಸಾಗಿದನು. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕ ಭೂಭಾಗಗಳೆಲ್ಲಾ ಗೆದ್ದನು. ಆದರೂ ಇನ್ನಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಜಯಿಸಲು ಹಂಬಲಿಸಿದನು.

ಅಷ್ಟೇ ಏಕೆ, ಆಧುನಿಕ ಇತಿಹಾಸ ಪುಟಗಳನ್ನು ತಿರುವಿದಾಗ, ರಾಕ್ಷಸರಂತೆ ಭೀತಿಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಭಯಾನಕರಾಗಿದ್ದಂತಹ ಪೋಲ್‌ಪಾಟ್, ಇದಿಅಮಿನ್, ಹಿಟ್ಲರ್‌ರವರು ಲಕ್ಷಾಂತರ ಮುಗ್ಧ ಮಾನವರನ್ನು ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿದರು. ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಲು ಕಾರಣ ಮಾನವರಲ್ಲೇ ಅವರಿಗಿದ್ದ ಜನಾಂಗೀಯ ಭೇದ. ತಮ್ಮಿಂದ ಬೇರೆಯಂತಿರುವವರನ್ನು ನಾಶಗೊಳಿಸಿಯೇ ಹೊಸ ಜಗತ್ತು ರಚಿಸುವೆವು ಎಂದು ಅವರು ನಂಬಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವರೇನು ಪಡೆದರು? ಇಡೀ ಜಗತ್ತು ಅವರನ್ನು ನಿಂದಿಸಿತು ಮತ್ತು ದ್ವೇಷಿಸಿತು.

ಬಹಳಷ್ಟುಬಾರಿ ಅಪಾರ ಅಧಿಕಾರವಿರುವ ರಾಜ ಮುಕ್ತದಿಯರ ಜೀವನವೇ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಜಾನ ಕೆನಡಿ ಮತ್ತು ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ದುರಂತಗಳೇ ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ನಿಜವಾದ ಸುಖವು ಆಂತರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಿಗುವುದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ನಾವು ಐಶ್ವರ್ಯದಿಂದ, ಅಧಿಕಾರದಿಂದ, ಗೌರವಗಳಿಂದ ಅಥವಾ ಜಯಭೇರಿಗಳಿಂದ ನಿರೂಪಿಸಲಾರವು. ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಸ್ವತ್ತುಗಳನ್ನೇನಾದರೂ ಬಲವಂತವಾಗಿ ಅಥವಾ ಅನ್ಯಾಯಯುತವಾಗಿ ಪಡೆದರೆ ಅಥವಾ ಕೆಟ್ಟ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಿಂದ ಹೊಂದಿದರೆ ಅಥವಾ ಅಂತಹ ಪ್ರಬಲ ದುರಾಸೆ ಹೊಂದಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಅದು ಅಪಾರ ನೋವು ಮತ್ತು ದುಃಖಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದವರಿಗೆ ಸಿಗುವುದು.

ಯಾವುದು ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಸುಖಕರವೋ, ಅದು ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಸುಖವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಮದ್ಯ ಮತ್ತು ಮಾಂಸವು ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಸ್ವರ್ಗಸಮಾನವೋ ಅದೇ ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿಗೆ ವಿಷವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ನಾಲ್ಕುಬಗೆಯ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಸುಖಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವೆಂದರೆ (1) ಅತ್ಥಿಸುಖ ಅಂದರೆ ಹೊಂದಿರುವಂತಹ ಸುಖ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ: ಆರೋಗ್ಯ, ಐಶ್ವರ್ಯ, ದೀರ್ಘಾಯು, ಸೌಂದರ್ಯ, ಆನಂದ, ಬಲ, ಅಧಿಕಾರ, ಸ್ವತ್ತುಗಳು, ಪತ್ನಿಪುತ್ರರು ಇತ್ಯಾದಿ. (2) ಭೋಗಸುಖ ಅಂದರೆ ಹೊಂದಿರುವ ಈ ಮೇಲಿನವುಗಳಿಂದ ಸುಖ ಹೊಂದುವಿಕೆ.

ಸಾಧಾರಣ ಸ್ತ್ರೀ ಮತ್ತು ಪುರುಷರು ಆನಂದಪಡುವಿಕೆಯನ್ನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಾರೆ. ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಸುಖಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ, ಏಕಾಂತಕ್ಕೆ ಹೊರಡಿ ಎಂದು ಬುದ್ಧಿವಾದ ನೀಡಿದ್ದ. ಐಶ್ವರ್ಯದ ಆನಂದವು ನಮಗೆ ಮಾತ್ರ ಬಳಸಿದರೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಸಿಗದು. ಬದಲಾಗಿ ಪರಹಿತಕ್ಕೆ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿದರೆ ಮಹತ್ ಆನಂದ ಸಿಗುವುದು. ಏನನ್ನು ನಾವು ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದೆವೋ ಅದು ಕೇವಲ ಕ್ಷಣಿಕ. ಯಾವುದನ್ನು ನಾವು ಜೋಪಾನವಾಗಿ ರಕ್ಷಿಸುವೆವೋ ಅದನ್ನು ನಾವು ಹೋದ ಬಳಿಕ ಬಿಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದನ್ನು ನಾವು ದಾನ ಮಾಡುವೆವೋ ಅದನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವೆವು.

ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಸ್ವತ್ತುಗಳಿಂದ ನಾವು ಮಾಡಿದ ಅನೇಕಾನೇಕ ಪುಣ್ಯಕಾರ್ಯಗಳಿಂದ ನಾವು ಸದಾ ನೆನಪಿರುವೆವು.

ಪ್ರವಾದಿ ಮೊಹಮ್ಮದ್ ಒಂದೆಡೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ: ನಮ್ಮದೆಂದು ನಾವು ಹಕ್ಕಿನಿಂದ ಹೇಳುವಂತಹುದು ಯಾವುದೆಂದರೆ ನಾವು ವ್ಯಯ ಮಾಡಿದ್ದು, ದಾನವಾಗಿ ನೀಡಿದ್ದು ಮತ್ತು ಧರ್ಮಕ್ಕಾಗಿ ಸಮರ್ಪಿಸಿದ್ದು ಅಷ್ಟೇ ಹೊರತು ಉಳಿದಿದ್ದು ಯಾವುದೂ ನಮ್ಮದಲ್ಲ.

(3) ಅನನಸುಖ (ಸಾಲಕ್ಕೆ ಬೀಳದಿರುವ ಸುಖ) : ಇದು ಸಹ ಸುಖದ ಮೂಲವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನಾವು ಸಂತ್ಯಾಸರಾದರೆ ಮತ್ತು ನಾವು ಮಿತವ್ಯಯಗಳಾದರೆ, ನಾವು ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಿಲ್ಲ. ಸಾಲ ಪಡೆದವರು ಸದಾ ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡದಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ, ಚಿಂತೆಯಿಂದ ಇರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಸಾಲ ಪಡೆದವರ ಋಣ ಹಾಗೂ ಕರಾರಿಗೆ ಬದ್ಧರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಬಡವರಾಗಿದ್ದರೂ ಸಾಲದಿಂದ ಮುಕ್ತನಾಗಿದ್ದರೆ, ನಾವು ಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಸುಖಿಯಾಗಿರುತ್ತೇವೆ.

(4) ಅನವಜ್ಜ ಸುಖ (ಕಳಂಕರಹಿತ ಜೀವನದ ಸುಖ) ಕಳಂಕರಹಿತವಾದ ಜೀವನವು ಗೃಹಸ್ಥನಿಗೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲಭರಿತ ಸುಖಕರವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಕಳಂಕರಹಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನಗೂ ಮತ್ತು ಪರರಿಗೂ ಶುಭ ತರುವವ ಆಗಿದ್ದಾನೆ. ಆತನು ಎಲ್ಲರಿಂದ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಗಳಿಸಿ, ತಾನು ಸಹಾ ಸುಖೀಯತ ಅನುಭವ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾನೆ. ಪರರಲ್ಲಿಯೂ ಶಾಂತಿಯುತ ಅಲೆಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಆದರೂ ಸಹಾ ಸರ್ವತ್ರವಾಗಿ ಉತ್ತಮ ಹೆಸರು ಗಳಿಸುವುದು ಅತಿಕಷ್ಟಕರವಾಗಿದೆ. ಉದಾತ್ತ ಮನಸ್ಸಿನ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಕೇವಲ ಕಳಂಕರಹಿತ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ನೀಡಿ, ಬಾಹ್ಯದ ಪ್ರಶಂಸೆಗೆ ಉದಾಸೀನರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಜಗತ್ತಿನ ಬಹುಪಾಲು ಜನರು ಇಂದ್ರೀಯ ಸುಖಗಳಲ್ಲೇ ಆನಂದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವರು ಮಾತ್ರ ವೈರಾಗ್ಯದಲ್ಲಿ ಆನಂದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಅಂಟದಿರುವಿಕೆ ಅಥವಾ ಇಂದ್ರೀಯ ಸುಖಗಳನ್ನು ಮೀರಿರುವಿಕೆ ಇದು ಧಾರ್ಮಿಕ ಮನೋಭಾವದವರ ಸುಖವಾಗಿದೆ. ಸಾಧಾರಣ ಸುಖವನ್ನು ನಾವು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ದುಃಖವನ್ನು ನಾವು ಸ್ವಾಗತಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಂತೂ ಸಹಿಸಲು ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ದುಃಖ ಅಥವಾ ಶೋಕವು ನಾನಾ ಮುಖವಾಡಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತುಬರುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ಮುಪ್ಪು ಬಂದಾಗ ದುಃಖಿಸುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿದೆ. ಸಮಚಿತ್ತತೆಯಿಂದಾಗಿ ನಾವು ಮುಪ್ಪಿನ ದುಃಖವನ್ನು ಸಹಿಸಬಹುದು. ಅದರಲ್ಲೂ ರೋಗದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಮುಪ್ಪು ಇನ್ನಷ್ಟು ನೋವುದಾಯಕ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಹಲ್ಲು ನೋವು ಅಥವಾ ತಲೆನೋವು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅಸಹನೀಯ ನೋವುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ ಉದಯಿಸಿದಾಗ ಇದು ಚಿಕ್ಕದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ನಾವು ರೋಗಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾದಾಗ ಸಹನೆಯಿಂದ, ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಕಲಿಯಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಗ ನಾವು ಗಂಭೀರವಾದ ರೋಗದಿಂದ ಪಾರಾಗಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು

ನಮ್ಮನ್ನೇ ಸಮಾಧಾನಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬಹಳಷ್ಟುಸಾರಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ಪ್ರಿಯರನ್ನು ಅಗಲಿರುತ್ತೇವೆ. ಅಂತಹ ಅಗಲಿಕೆಯು ಅಪಾರವಾದ ಮಾನಸಿಕ ನೋವನ್ನು ನೀಡಿರುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮಿಲನವಿದೆಯೋ ಅವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ವಿಯೋಗವಿದೆ, ಅಗಲಿಕೆಯಿದೆ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಿಜಕ್ಕೂ ಅಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಸಮಚಿತ್ತತೆ ಪಾಲಿಸಲು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಅವಕಾಶಗಳಾಗಿವೆ. ನಮಗೆ ಜಿಗುಪ್ಸೆಕಾರಕವಾದುದನ್ನು, ಬೇಸರಪಡುವುದನ್ನು, ಅಸಹಿಸುವುದನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಇರುವಂತಹವುಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕ ಹಾಗೂ ಶಾಂತವಾಗಿ, ದೃಢವಾಗಿ ಸಹಿಸುವುದನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಗ ನಾವು ಸಹಿಸಲು ಸಮರ್ಥರಾಗುತ್ತೇವೆ.

ಬಹುಶಃ ನಾವು ಭೂತಕಾಲದ ಅಥವಾ ವರ್ತಮಾನದ ಕರ್ಮಗಳ ಫಲಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಹೊಸ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇರೀತಿ ತಡೆಗಳಿಂದ ಹೊರಬರಲು, ದಾಟಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

“ನಗು, ಇಡೀ ಜಗತ್ತು ನಿನ್ನೊಂದಿಗೆ ನಗುವುದು. ಅಳು ಮತ್ತು ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ಅಳುವೆ.”
(ಎಲ್ಲ ವ್ಹೀಲ್ ವಿಲ್ ಕಾಕ್ಸ್)

ತಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ನಾಶಗೊಳಿಸಿದ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಜೀವಿಯಾದ ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ಸಹಾ ದೈಹಿಕ ದುಃಖಗಳಾದ ರೋಗ ಮತ್ತು ಆಕಸ್ಮಿಕಗಳಿಂದಾದ ನೋವುಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ತಲೆನೋವಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಅವರ ಅಂತಿಮ ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೊಟ್ಟೆ ನೋವಿನಂತಹ ಭೌತಿಕ ನೋವಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದರು. ದೇವದತ್ತನೆಂಬ ವಿರೋಧಿಯು ಒಮ್ಮೆ ಮೇಲಿನಿಂದ ಬಂಡೆ ತಳ್ಳಿ ಬುದ್ಧರ ಹತ್ತೆ ಮಂಡಲು ಯತ್ನಿಸಿದ್ದ. ಆದರೆ ಅದು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗದೆ ಕೇವಲ ಕಾಲಿಗೆ ಗಾಯವಾಗಿ, ಕಾಲಿಗೆ ಜೀವಕನೆಂಬ ಶ್ರದ್ಧಾಳು ವೈದ್ಯ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿಸಿದ್ದನು. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯಂದಿರ ಅವಿಧೇಯತನದಿಂದಾಗಿ ಹಸಿವಿನಿಂದಲೇ ಕಾಲಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಮ್ಮೆ ಶಿಷ್ಯರ ಅವಿಧೇಯತನದಿಂದಾಗಿ ಅವರು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿಯೇ ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಕಾಲಕಳೆದರು. ಒರಟು ನೆಲದಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಎಲೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಅದನ್ನೇ ಹಾಸಿಗೆಯಾಗಿ ಬಳಸಿದರು. ಶೀತವಾದ ಗಾಳಿಯಂತಹ ವಿಪರೀತ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಅವರು ಪರಿಪೂರ್ಣ ಸಮಚಿತ್ತತೆ ಪಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಪಾರ ನೋವು ಮತ್ತು ಪರಮಸುಖಗಳ ನಡುವೆಯೂ ಅವರು ಸಮಚಿತ್ತತೆಯ ಸಮತೋಲನದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದಲೇ ಜೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುವಾಗ ಮರಣದಂತಹ ದೊಡ್ಡ ದುಃಖವನ್ನು ನಾವು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅನೇಕ ಪ್ರಿಯರ ಮರಣಗಳನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಸಹಿಸಲು ಕಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಿಸುವುದಾದರೆ ಪಟಾಚಾರಕು ತನಗೆ ಪ್ರಿಯರಾದಂತಹ ಪತಿ, ಮಕ್ಕಳು, ಸೋದರ ಮತ್ತು ತಾಯ್ತಂದೆಗಳೆಲ್ಲರನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಅವರ ಮೃತ್ಯುವಿನ ಆಘಾತದಿಂದಾಗಿ ಆಕೆ ಹುಚ್ಚಿಯಾದಳು. ಆದರೆ

ಬುದ್ಧರ ಅನುಕಂಪ, ಪ್ರಜ್ಞೆ ಮತ್ತು ಸಾಂತ್ವನದಿಂದಾಗಿ ಆಕೆಯು ದುಃಖ ಇಲ್ಲದಿರುವಿಕೆಯ ಮತ್ತು ಆ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅರಿತು ದುಃಖದೊಂದಿಗೆ ಹೋರಾಡುವ ಕುಶಲತೆಯನ್ನು ಕಲಿತಳು.

ಕಿಸಾಗೋತಮಿಯು ತನ್ನ ಶಿಶುವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಳು. ಮೃತ್ಯುವಿನ ಪರಿಚಯವೇ ಇಲ್ಲದ ಆಕೆಯು ತನ್ನ ಮಗುವಿನ ಶವದೊಂದಿಗೆ ಸಂಚರಿಸುತ್ತ ಆ ಮಗುವನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸಲೆಂದು ಆಕೆಯು ತಿರುಗಾಡುತ್ತ, ಆಕೆ ಬುದ್ಧರ ಬಳಿಗೂ ಬಂದಳು. ಹಾಗೂ ಪರಿಹಾರ ಕೇಳಿದಳು. ಆಗ ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ಆಕೆಗೆ ಲೋಕದ ದುಃಖವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಲೆಂದು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು:

“ಒಳ್ಳೆಯದು ತಂಗಿಯೇ, ಹಿಡಿಯಷ್ಟು ಸಾಸುವೆ ಕಾಳನ್ನು ತರುವೆಯಾ?”

“ಖಂಡಿತ ತರುವೆ ಭಗವಾನ್.”

“ಆದರೆ ಸೋದರಿ, ಆ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಸತ್ತಿರಬಾರದು ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೋ.”

ಸಾಸುವೆಯೇನೋ ಆಕೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಆದರೆ ಸಾವಿಲ್ಲದ ಮನೆಯು ಆಕೆಗೆ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಆಕೆಗೆ ಜೀವನದ ಸ್ವರೂಪವಾದ ದುಃಖ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅರಿವಾಯಿತು. ಇನ್ನೊಂದು ಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ತಾಯಿಯೊಬ್ಬಳು ತನ್ನ ಮಗನು ಸತ್ತರೂ ಅಳಲಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಕೇಳಿದಾಗ, ಆಕೆ ಉತ್ತರಿಸಿದ್ದು ಹೀಗೆ: “ಕರೆಯದೆ ಬಂದ, ತಿಳಿಸದೆಯೇ ಹೊರಟುಹೋದ, ಹೇಗೆ ಬಂದನೋ ಹಾಗೆಯೇ ಹೊರಟನು, ಆದ್ದರಿಂದಾಗಿ ಏತಕ್ಕೆ ಅಳಬೇಕು.”

ಹೇಗೆ ಮರದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ಫಲಗಳು ಮೃದು, ಪಕ್ವವಾದ ಅಥವಾ ಹಣ್ಣಾದ ಫಲಗಳು ಬಿದ್ದುಹೋಗುವವೋ ಹಾಗೆಯೇ ನಾವು ಸಹಾ. ಶಿಶುತ್ವದಲ್ಲಿ, ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ, ಯೌವನದಲ್ಲಿ, ಮಧ್ಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಮುಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಸಾಯುತ್ತೇವೆ. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯ ಉದಯಿಸುವುದು, ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ. ಮುಂಜಾನೆ ಅರಳುವ ಪುಷ್ಪಗಳು ಸಂಜೆಗೆ ಬಾಡುತ್ತವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಮರಣವು ಸಹಾ ಯಾರಿಗೂ ಬಿಡದೆ ಆಕ್ರಮಿಸುವುದು. ಅದನ್ನು ನಾವು ಸಮಚಿತ್ತತೆಯಿಂದ ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

“ಹೇಗೆ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಏನನ್ನೇ ಬಿಸಾಡಲಿ,

ಸಿಹಿಯೇ ಆಗಿರಲಿ, ಕಶ್ಚಲವೇ ಆಗಿರಲಿ

ಎಲ್ಲವನ್ನು ಸಮನಾಗಿಯೇ ಕಾಣುವುದು,

ಯಾವುದೇ ದ್ವೇಷವಿಲ್ಲ, ಪ್ರೀತಿಯೂ ಇಲ್ಲ.

ಹಾಗೆಯೇ ಸಾಧಕನು ಸಹಾ ಒಳಿತಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಕೆಡುಕಿನಲ್ಲಿ

ಸದಾ ಸಮಚಿತ್ತತೆಯಿಂದ ವಿಹರಿಸಲಿ.”

ಬುದ್ಧರು ಹೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ “ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿದರೂ ಅರಹಂತರ (ಸಂತರ) ಮನಸ್ಸು ಎಂದಿಗೂ ಚಂಚಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ” (ಅಲಗಾಡುವುದಿಲ್ಲ/ ಏರಿಳಿತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ). ನಾವು ಸಹಾ ಲಾಭ-ನಷ್ಟಗಳಲ್ಲಿ, ಕೀರ್ತಿ-ಅಪಕೀರ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ,

ಸ್ತುತಿ-ನಿಂದೆಗಳಲ್ಲಿ, ಸುಖ-ದುಃಖಗಳಲ್ಲಿ ಸಮತೋಲಿತ ಸಮಚಿತ್ತತೆಯ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಇರಲು ಯತ್ನಿಸೋಣ. ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ಆರು ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಸಂಘರ್ಷವನ್ನು ಬಹು ಸುಂದರವಾದ ಉಪಮೆಯೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಉಪಮೆಯಲ್ಲಿ ಆರು ವಿವಿಧ ಹವ್ಯಾಸವುಳ್ಳ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಬಲಿಷ್ಠ ಹಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದಾಗ ಆರು ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಹೀಗೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತವೆ. ಮೊಸಳೆಯು ನೀರಿಗೆ ಹೋಗಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ, ಪಕ್ಷಿಯು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಹಾರಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ, ನಾಯಿಯು ಹಳ್ಳಿಯತ್ತ ಓಡಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ, ನರಿಯು ಅರಣ್ಯದತ್ತ ಪರಾರಿಯಾಗಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ, ಕೋತಿಯು ಮರವೇರಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಹಾವು ಬಿಲದೊಳಗೆ ನುಗ್ಗಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಆರು ಪ್ರಾಣಿಗಳು ನಿರಂತರವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಹವ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿಂದಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತಲುಪಲು ಹೋರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಯಾವುದು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆರು ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ನಿರಂತರವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಇಂದ್ರಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿಹೊಂದಲು ಸದಾ ಹವಣಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ತನ್ನ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿಯಂತ್ರಣ ಇಲ್ಲವೋ ಆತನು ತೀರಾ ಗೊಂದಲದಿಂದ ಕೂಡಿ, ದುಃಖಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ.

2.13 ಮಾನವನ ಘನತೆ

ಜೀವನದ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಏನು? ಈ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಜನರು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಕೇಳುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಸರಳವಾಗಿ ತೋರುವ ಹಾಗೆಯೇ ಸಂಕೀರ್ಣವಾದ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಉತ್ತರಿಸುವುದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಆದರೂ ಹಲವು ಜನರು ಹಲವು ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಚಿಂತನಾ ದಾಟಿಯಿಂದ ಉತ್ತರ ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಅವು ವಿಚಾರಪರರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಕರವಾದ ಉತ್ತರ ಎನಿಸಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಅವರು ಜೀವನವನ್ನು ಯಥಾಭೂತವಾಗಿ ಅದು ಇರುವಂತೆಯೇ ನೋಡಲು ಕಲಿತೇ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸುವುದನ್ನು ಕಲಿತಿಲ್ಲ. ಅವರೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ ಅರಿವಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಂತೆ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಭ್ರಾಂತಿಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಅರಿಯಲೇಬೇಕಾದ ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ ಹಲವಾರು ಧಾರ್ಮಿಕ ಗುರುಗಳು, ಮಹಾ ತತ್ವಜ್ಞರು, ಸುಖ್ಯಾತ ಕವಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಹಾನ್ ಚಿಂತನಕಾರರು ಸಹಾ ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ತೃಪ್ತಿಹೊಂದಿಲ್ಲ.

ಅವರು ಸಹಾ “ದುಃಖಭರಿತ ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಾವೇಕೆ ಹುಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ?” ಎಂದು ಕೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳನ್ನು ಓದಿದಾಗ, ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಅವರೂ ಸಹಾ ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ಚಿತ್ತಣ ನೀಡಲು ಅಸಮರ್ಥರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹಲವರು ಹೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ನಾವು ದೇವರ ಬಲಿಪಶುಗಳಾಗಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಆತನು ನಮಗೆ ದುಃಖ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಹಲವರು ಹೀಗೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: “ಜೀವನ ದುಃಖದಿಂದ, ಅನಿಶ್ಚಿತತೆಯಿಂದ

ಮತ್ತು ಅತ್ಯಪ್ತಿಕರದಿಂದ ಕೂಡಿದೆ.” ಕೆಲವರು ಹೀಗೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ: “ನಾವು ಹುಟ್ಟಿದ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು.” ಇದರಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳ ಮೂಲಕ ಜೀವನವನ್ನು ನೋಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನು ಜೀವನವನ್ನು ಕೇವಲ ಮೇಲು ಮೇಲಾಗಿಯೇ ನೋಡಿರುತ್ತಾನೆ ಹೊರತು ಆಳವಾಗಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಹೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಉದ್ದೇಶವಿಲ್ಲ, ಜೀವನವನ್ನು ಯಾವುದೇ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಅಂತಹ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಪ್ರಾಜ್ಞರಾಗಿ ಚಿಂತಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅನಾವಶ್ಯಕ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜೀವನವನ್ನು ವ್ಯರ್ಥಮಾಡುವ ಬದಲು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಮತ್ತು ಪರರಿಗೆ ಹಿತವಾಗುವಂತಹ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಪ್ರಾಜ್ಞತೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಜೀವನದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ನಮ್ಮಿಂದಲೇ ನಿರೂಪಿಸಬಹುದು.

ನಾವೇನಾದರೂ ಉತ್ತಮೋತ್ತಮ ಮಾನವೀಯ ಗುಣಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ದುರ್ಬಳಕೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಮಾನವನ ಘನತೆಗೆ ಅಪಮಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಮತ್ತು ದುಶ್ಚೀಲತೆಯ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡತೊಡಗಿದರೆ ಅಥವಾ ಮಾನವನ ದೌರ್ಬಲ್ಯಕ್ಕೆ ಬಳಸತೊಡಗಿದರೆ, ನಾವು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅರ್ಹವಾದವುಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಅಂದರೆ ನಾವು ಪ್ರಾಜ್ಞರಾಗಿ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ನೈತಿಕತೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತ, ಶೀಲದ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತ ಅಂದರೆ ಸಹನೆಯನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸುತ್ತ, ತಾಳ್ಮೆ, ಕ್ಷಮೆ, ಸಹಾನುಭೂತಿ, ವಿನಮ್ರತೆ ಮತ್ತು ದಯೆಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುತ್ತ ಹಾಗೆಯೇ ಪರರಿಗೂ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತ ಮತ್ತು ನಿಷ್ಕಳಪಾತವಾಗಿರುವಂತೆ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸುಶಿಕ್ಷಣಗೊಳಿಸಿ, ಆಗ ಮಾತ್ರ ನಾವು ಉದಾತ್ತವಾದುದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾರೆಲ್ಲಾ ಇಂತಹ ಸದ್ಗುಣಗಳನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅವರು ಶಾಂತಿ, ಸುಖ ಮತ್ತು ಸಂತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಜೀವನವು ಸಹಾ ಮಹತ್ವದ ಜೀವಿತವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಆಗ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ನಿಜವಾದ ಪ್ರೀತಿಯು ಪಕ್ಷಪಾತವನ್ನು ಮೀರಿರುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ನೈಜ್ಯವಾದ ಪ್ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಅಂಟುವಿಕೆ ಅಥವಾ ಸ್ವಾರ್ಥ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಅಪ್ಪಟ ಪ್ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕರಾರು ನಿಯಮಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಅವಸ್ಥಾತೀತ ವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಾವು ಇಂತಹ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಸರ್ವ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಚಬಹುದು. ಆಗ ಅದು ಕರುಣಾ ಎನಿಸುತ್ತದೆ.

ನಾವು ಈಗ ಬೌದ್ಧರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಂತೆ ಮಾನವನ ಘನತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಅದರ ವಿಸ್ತಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸ್ಥಿರಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಯಾವ ಮಾನವೀಯ ಗುಣಗಳು ನಮನ್ನು ಘನತೆ ಮತ್ತು ಉದಾತ್ತತೆಗೆ ಏರಿಸುತ್ತವೆ? ಅವೆಂದರೆ: ಸದಾಚಾರದ, ನೈತಿಕತೆಯ, ವಿಚಾರಶೀಲ ಮತ್ತು ಚಿತ್ತಶುದ್ಧಿಯಾದದ್ದಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನೇ ನಾವು ದಿನನಿತ್ಯದ ಬಾಂಧವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಮಾನವರಾದ ನಾವು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು

ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿದಾಗ ಆಗ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಮಿಥ್ಯದ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಆಗ ನಮಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಯಾವ ಗುಣವು ಹೆಮ್ಮೆಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಅಥವಾ ಯಾವ ಗುಣದಿಂದಾಗಿ ನಾಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವೇ ಮಾನವೀಯ ಗುಣಗಳನ್ನು ನಾವು ಪಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅಂತಹ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ನಾವು ಪಾಲಿಸುವುದರಿಂದಾಗಿಯೇ ನಾವು ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ಭಿನ್ನರಾಗುತ್ತೇವೆ, ಮಾನವರೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

‘ಮನುಸ್ಸು’ (ಮನುಷ್ಯ) ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ವಿವರಣೆಯೇನೆಂದರೆ “ಯಾರು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿರುವವನು ಅವನು” ಎಂದು. ಇಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ಮನಸ್ಸೆಂದರೆ ಯಾವುದು ಶೀಲ, ಸದಾಚಾರ. ಹಾಗೆಯೇ ಯಾವುದು ದುಶ್ಚೀಲತನ, ಪಾಪ ಎಂದು ವಿವೇಚಿಸುವಂತಹ ಮನಸ್ಸಾಗಿದೆ. ಸದಾಚಾರ ಮತ್ತು ಅನಾಚಾರ, ಒಳಿತು ಮತ್ತು ಕೆಡಕು, ಕೆಟ್ಟದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ವಿವೇಚಿಸುವಂತಹುದು ಮಾನವರ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿವೇಚಿಸಲಾರವು. ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿಂದ ವರ್ತಿಸುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಕೇವಲ ಮಾನವರು ಮಾತ್ರವೇ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅಥವಾ ಚಿಂತಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅತಿ ಉನ್ನತಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದಲೇ ಅವರು ಬುದ್ಧತ್ವ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಗಳು ಆಗಮಿಸುವ ಮುಂಚೆ, ಮಾನವರು ಎರಡು ಮೌಲ್ಯಯುತ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿತರಾದರು, ಸನಾತನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಈ ಎರಡು ಅಂಶಗಳಿಂದಲೇ ಮಾನವನ ಘನತೆ ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಅವೆಂದರೆ ‘ಹಿರಿ’ ಮತ್ತು ‘ಒತ್ತಪ್ಪ’ ಎಂದು ಪಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ ‘ಪಾಪಲಜ್ಜೆ’ ಮತ್ತು ‘ಪಾಪಭಯ’ ಆಗಿದೆ.

ಈ ಪಾಪಭೀತಿ ಮತ್ತು ಪಾಪಲಜ್ಜೆಯು ಮಾನವನ ಪ್ರತಿ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲೂ ಆಡಳಿತ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈ ಎರಡರಿಂದಲೇ ಮಾನವ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಮಾನವರು ಇವೆರಡು ಗುಣಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಸೋತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವಾಗ ಮಾದಕ ವಸ್ತುಗಳ ಪರಿಣಾಮ, ಮದ್ಯಪಾನ, ಕಾಮ, ಕ್ರೋಧ, ಲೋಭ, ಅಸೂಯೆ, ಸ್ವಾರ್ಥ ಮತ್ತು ದ್ವೇಷಗಳು ಉದಯಿಸುತ್ತವೋ ಆಗ ಅವರು ನಿಯಂತ್ರಣ ತಪ್ಪಿ ಮಾನವತ್ವದ ಘನತೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ‘ಪಾಪಲಜ್ಜೆ’ ಮತ್ತು ‘ಪಾಪಭೀತಿ’ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮಾನವರು ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗಿಂತ ನೀಚರಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಮಾನವರು ವಿಕಾಸವಾದದ ಏಣಿಯಲ್ಲಿ ನಿಜಕ್ಕೂ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವರು. ಅವರು ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ, ಮನಶ್ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಭೌತಿಕತೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಾ ಯಶಸ್ಸು ಗಳಿಸಿಹರು. ಈಗಂತೂ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗಳಿವೆ. ವಿಧಿ, ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಿವೆ. ನಾನಾ ಮೂಢ ಆಚರಣೆಗಳಿವೆ, ಸಂಸ್ಕಾರಗಳಿವೆ. ಹರಕೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳಿವೆ. ನಾವು ಅತ್ಯಂತ ನಾಗರಿಕರು ಎಂದು ಹೆಮ್ಮೆಪಡುವ ವೇಳೆಯಲ್ಲೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವರ ವರ್ತನೆಯಂತೂ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗಿಂತ ನೀಚಕರವಾಗಿದೆ.

ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ‘ಪಾಪಲಜ್ಜೆ’ ಮತ್ತು ‘ಪಾಪಭೀತಿ’ ಇರುವುದೋ ಆತನು ಮಾನವರಲ್ಲೇ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಆತನಲ್ಲಿ ದಯೆ, ಕರುಣೆ, ಸಹಾನುಭೂತಿಯಂತಹ ಸದ್ಗುಣಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಆತನು ಪರರಿಗೆ ಹಿಂಸಿಸಲು ಹೆದರುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಪರರಿಗೆ ಸಹಾಯ ನೀಡಲು ಸದಾ ಸಿದ್ಧನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಇವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದರೂ ಆಧಾರವಾಗಿರುವಂತಹ ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳಾಗಿವೆ. ಅವೆಲ್ಲವನ್ನು ನಾವು ಪಾಲಿಸುತ್ತ, ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಮಾನವೀಯ ಸದ್ಗುಣಗಳನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸಬೇಕೆ ವಿನಃ ಉಲ್ಲಂಘಿಸಬಾರದು. ನಾವು ಪರರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತಹ ಮಹಾನ್ ಗುಣಗಳನ್ನು ವಿಕಸಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವೆಂದರೆ ಪ್ರಜ್ಞಾಶೀಲತೆ, ದಯೆ, ಅನುಕಂಪ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ, ಸರಳತೆ, ಸಭ್ಯತೆ, ವಿನಮ್ರತೆ ಮತ್ತು ಸಂತೃಪ್ತಿ. ನಾವು ಅಂತಹ ಅರ್ಹವಾದ ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಮ್ಮೆ ತಾಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಭಿಕ್ಷುವಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಶಿಷ್ಯರಿದ್ದರು. ಒಬ್ಬ ತುಂಬಾ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ. ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಸೋಮಾರಿ ಮತ್ತು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಶಿಷ್ಯನು ಗುರುವಿನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಶಿಷ್ಯನು ಅಪ್ರಯೋಜಕನು, ಆತನು ಏನನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಏನನ್ನೂ ಮಾಡದೆ ಸಮಯ ವ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಆತನನ್ನು ಹೊರಗೆ ಕಳುಹಿಸದಿದ್ದರೆ, ತಾನು ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವೆನು ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಗುರುವು “ನೀನು ಹೊರಹೋದರೆ ನನಗೆ ಯಾವ ಆತಂಕವೂ ಇಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ನೀನು ಎಲ್ಲೇ ಹೋದರೂ ಜನರು ನಿನ್ನನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುವರು ಮತ್ತು ನಿನಗೂ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಹೇಗೆ ವರ್ತಿಸಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿದಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಮುಗ್ಧನಿಗೆ ನಾನು ಹೊರಹೋಗು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಆತನು ತೊಂದರೆಗೆ ಸಿಲುಕುವನು ಹಾಗೂ ಆತನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವವರು, ಸ್ವಾಗತಿಸುವವರು ಯಾರೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಆತನಿಗೂ ಸಹಾ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದಾಗಿ ಆತನ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಅನುಕಂಪವಿದೆ, ಆತನು ಇಲ್ಲೇ ಇರಲಿ” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ನಿಜಕ್ಕೂ ನೈಜ್ಯ ಗುರುವಿನ ಮನೋಭಾವ ಹೀಗೆಯೇ ಇರುತ್ತದೆ.

ಮಾನವನ ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಲಕ್ಷಣಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಅವನ್ನು ನಾವು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಿ, ಪೋಷಿಸಿ ಉಪಯುಕ್ತ ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನೇರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಮೂರು ಸ್ವಭಾವವಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು. ಅವೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಮೃಗೀಯ ಸ್ವಭಾವ, ನಮ್ಮ ಮಾನವ ಸ್ವಭಾವ ಮತ್ತು ದಿವ್ಯ ಸ್ವಭಾವ. ಈ ಮೂರು ಲಕ್ಷಣಗಳು ನಮ್ಮ ವರ್ತನೆಯ ಮೇಲೆ ವಿವಿಧ ಶೇಕಡಾ ಪರಿಮಾಣಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತವೆ. ನಾವೇನಾದರೂ ನಮ್ಮ ಮೃಗೀಯ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಯಾವುದೇ ನಿಯಂತ್ರಣವಿಲ್ಲದೆ ತ್ಯಜಿಸಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ನಾವು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯುಳ್ಳವರಾಗುತ್ತೇವೆ.

ನಮ್ಮ ಮೃಗೀಯ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಧರ್ಮವು ಪ್ರಧಾನವಾದ ಸಾಧನವಾಗಿದೆ. ಧಾರ್ಮಿಕ ನಾಯಕರ ಉದಾತ್ತ ಬೋಧನೆಗಳು ಮಾನವನ ವರ್ತನೆಯ ಮೇಲೆ ದಾರಿದೀಪವಾಗಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುತ್ತವೆ.

ಸುಪ್ತ ಮಾನವಿಯ ಸ್ವಭಾವವು ವೃದ್ಧಿಸಲು, ಪೋಷಿಸಲು ಮತ್ತು ವಿಕಸಿಸಲು ಧಮ್ನು ಸಾಧನವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನವೀಯ ಸ್ವಭಾವದ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ವಿಕಾಸದಿಂದ ನಾವು ದಿವ್ಯ ಸ್ವಭಾವದ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಹುದು. ದಿವ್ಯ ಸ್ವಭಾವದ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ತುಚ್ಛ ಭಾವೋದ್ರೇಕಗಳಾದ ಲೋಭ, ಕಾಮ, ಕ್ರೋಧ, ದ್ವೇಷ, ಅಸೂಯೆ, ಇನ್ನಿತರ ಕಶ್ಮಲಗಳು ತೊರೆದುಹೋಗುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಮಾನವರು ಹೆಚ್ಚು ಉದಾತ್ತರೂ ಮತ್ತು ಉನ್ನತವಾದ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರೂ ಆಗುತ್ತಾರೆ. ದಿವ್ಯ ಸ್ವಭಾವವು ಯಾವುದೆಲ್ಲದರ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಮೈತ್ರಿಯ ವೃದ್ಧಿಯ ಮೇಲೆ ಅಂದರೆ ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಅದ್ವೇಷ, ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಪ್ರೀತಿ ಅಥವಾ ಸರ್ವರ ಹಿತಾಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಪ್ರೀತಿ, ಕರುಣೆ, ಪರರ ಉನ್ನತಿಯ ಅಭಿನಂದನಾ ಆನಂದದ ಮುದಿತಾ ಮತ್ತು ಉಪೇಕ್ಷಾ (ಉಪೇಕ್ಷಾ) ಅಂದರೆ ಸುಖ-ದುಃಖಗಳಾದ ಲಾಭ-ನಷ್ಟ ಸ್ತುತಿ-ನಿಂದೆಗಳೆಲ್ಲದರಲ್ಲಿ ಸಮಚಿತ್ತತೆಯಿಂದಿರುವುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾತ್ತ ಸ್ಥಿತಿಗಳು ಅಥವಾ ಬ್ರಹ್ಮವಿಹಾರ ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉದಾತ್ತ ಸ್ಥಿತಿಗಳು ನೆಲೆಗೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ದಿವ್ಯ ಸ್ವಭಾವ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಹಾಸ್ಯದ ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ಇಂದಿಗೂ ಬಹಳಷ್ಟು ಮಂದಿಯು ಕೇವಲ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಪೂಜೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ವಿಧಿ ಆಚರಣೆಗಳಿಂದ ಒಬ್ಬನ ದಿವ್ಯಗುರಿಯು ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವುದು ಎಂಬ ಮಿಥ್ಯಾ ಗ್ರಹಿಕೆಗಳಲ್ಲೇ ಜೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು ಏನೆಂದರೆ ನಾವು ಸತ್ಯದ, ವಾಸ್ತವದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸುವುದೇ ಹೊರತು ಕಾಲ್ಪನಿಕತೆಯಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ಸಭ್ಯ ಮಾನವರಾಗಿ ಬಾಳುವುದು.

ದಿವ್ಯವಾದ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಪ್ತಿಮಾಡಲು ನಾವು ನಮ್ಮ ಮಾನವೀಯ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸಿ ವಿಕಸಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಎಲ್ಲಾ ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಇಡೀ ಮಾನವತೆಯ ಸುಖ ಹಾಗೂ ಕ್ಷೇಮಕ್ಕಾಗಿ ಅಭ್ಯಸಿಸಲೇ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಎಲ್ಲಾರೀತಿಯ ಒಳಿತನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಡುಕನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಗಳು ಇರುವುದು ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಿರುವುದೇಕೆಂದರೆ ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಸೌಹಾರ್ದತೆಯಿಂದ ಜೀವಿಸಲು, ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಹಾದಿ ತೋರಿಸಲು ಆಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳು ತಮ್ಮ ಹಿಂಬಾಲಕರಿಗೆ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಜೀವಿಸಿ, ತಿನ್ನಿ, ಕೆಲಸಮಾಡಿ, ಪರಸ್ಪರ ಗೌರವಿಸಿ, ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಸಭ್ಯರಾಗಿ ಬಾಳಿ ಎಂದು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಹ ಧಾರ್ಮಿಕರಾದ ನಾವು ಸಹಾ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿ ಬೆರೆತು, ಸೌಹಾರ್ದತೆಯಿಂದಿದ್ದು, ಯಾವುದೇ ದ್ವೇಷವಿಲ್ಲದೆ, ಅಸೂಯೆಯಿಲ್ಲದೆ, ಅಹಂಕಾರದ ಛಾಯೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಜೀವಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮವು ಇಂತಹ ಬುದ್ಧಿವಾದ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಜೀವನದ ಉದ್ದೇಶವೆಂದರೆ ಸ್ವಾರ್ಥದ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಪರರ ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದು. ಇಡೀ ಮಾನವತೆಗೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುವುದು ಎಂದು ಪುರಾತನ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಯೇ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ನಮೂದಿಸಲಾಗಿದೆ. ಜಗತ್ತಿನ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನಿಗಳಾದ ಮಹಾಪುರುಷರು ತಮ್ಮ ತೃಪ್ತಿ ಮತ್ತು

ಮಹೋನ್ನತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು ಪರರಿಗೆ ಹಿತ ಮತ್ತು ಸುಖವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಆಗಿದೆ. ಪರರಿಗೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾ, ನಮ್ಮ ಸುಪ್ತ ಸದ್ಗುಣಗಳನ್ನು ವಿಕಾಸಿಸುತ್ತ ನಾವೆ ಲಾಭ ಪಡೆಯುವೆವು. ಹೀಗಾಗಿ ಪರರಿಗೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾ ನಾವು ನಮಗೆಯೇ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿಹೆವು. ಯಾವಾಗ ನಾವು ಪರರನ್ನು ದುಃಖದಿಂದ ಬಿಡಿಸುವೆವೋ ಆಗ ನಮ್ಮ ಸುಖ ಮತ್ತು ಚಿತ್ತ ಪ್ರಶಾಂತತೆಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುತ್ತಿರುವೆವು.

2.14 ಜೀವನದ ಸ್ವರೂಪ

“ನಾವು ಜೀವಿಸಲು ಸಿದ್ಧತೆ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ, ಜೀವನವು ತಾನಾಗಿಯೇ ನಷ್ಟಗೊಳ್ಳುವುದು” ಎಂದು ವಿದ್ವಾಂಸರೊಬ್ಬರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. “ಸ್ವಾರ್ಥದ ಆಸೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ, ಭಯದ ಮತ್ತು ಚಿಂತೆಯ ಬೆಲೆ ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗಿದೆ” ಎಂದು ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಧಾರ್ಮಿಕರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನವನ ಜನ್ಮವೆಂದರೆ ದುಃಖದ ಜನ್ಮವಾಯಿತೆಂದೇ ಅರ್ಥ. ಆತನು ಜೀವನಕ್ಕೆ ಹತಾಶನಾಗಿ ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ಕಾಲವು ಆತನು ಮೂರ್ಖನಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತಾನೆ. “ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವ ತೀವ್ರ ದಾಹದಿಂದಾಗಿ ಆತನು ವರ್ತಮಾನದಲ್ಲಿರಲು ಅಸಮರ್ಥನಾಗುತ್ತಾನೆ” ಎಂದು ಚೀನಾದ ತತ್ವಜ್ಞಾನಿಯೊಬ್ಬನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. “ನಾವು ಹಿಂದೆ ಏನಾಗಿದ್ದೇವೆಯೋ ಅದರ ಫಲಿತಾಂಶವಾಗಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಇಂದೇನಾಗಿರುವೆವು ಅದರ ಫಲಿತಾಂಶವಾಗಿ ಮುಂದಿರುವೆವು” ಎಂದು ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಈ ಎಲ್ಲಾ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದಾಗ ನಮಗೆ ಜೀವನದ ನೈಜಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಅದರ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸುಳಿವು ಸಿಗುತ್ತದೆ.

ಒಂದುವೇಳೆ ಜೀವನದ ಉದ್ದೇಶ ಕೇವಲ ಇಂದ್ರೀಯಗಳ ಸಂತೋಷಗೊಳಿಸುವಿಕೆಯೇ ಆದರೆ, ಆಗ ನಾವು ಅವುಗಳಿಂದ ಉದಯಿಸುವ ಹಲವರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಬೇಕು. ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಮಾನವನ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಹಲವಾರು ಅದ್ಭುತ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಂತೋಧಿಸಿದ್ದರೂ, ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಎಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಖ್ಯಾತ ವಿಜ್ಞಾನಿಯೊಬ್ಬರು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ:

“ಜೀವನಕ್ಕೆ ಉದ್ದೇಶವಿದೆಯೇ?

ಜೀವನದ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಏನು?

ಏನು ಅಥವಾ ಎಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಯಾವಾಗ?

ಆಕಾಶದಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಉಗಮಿಸಿತು

ಅಲ್ಲಿಂದ ಸೂರ್ಯ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಪೃಥ್ವಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಜೀವನ

ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ ಮಾನವ ಬಂದ ಮತ್ತು ಹಲವು ಬರಲಿವೆ.

ಆದರೆ ಉದ್ದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ

ಯಾರದು ಅಥವಾ ಯಾವಾಗಿನಿಂದ ? ಏಕೆ ? ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ.”

ಮಾನವನು ನೈಜ ಮಾನವನಂತೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದೇ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮದ ಪ್ರಕಾರ ನಿತ್ಯ ಅಸ್ತಿತ್ವವು ಇಲ್ಲ, ಆದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿದೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವುದು,

ಶಕ್ತಿಯ ಆಧಾರದಿಂದಾಗಿ ಕ್ಷಣದಿಂದ ಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಇರುವಿಕೆಯಿದೆ, ಮಾನವನ ಜೀವನವೂ ಯಾವುದೇ ಅಲೌಕಿಕ ಜೀವಿಯಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಗಿನಿ ಹಂದಿಯಿಂದಲೂ ಉದಯಿಸಲಿಲ್ಲ, ಜೀವನಕ್ಕೆ ತನ್ನದೆ ಆದ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಸ್ತಿತ್ವವಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಅಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಪ್ರಬಲ ಬಯಕೆಗಳಿಂದಾಗಿ ನಾವು ಜೀವನದ ನೈಜ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾರೆವು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನಾವು ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ದುಃಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದರೂ ಸಹಾ ಇರಲು (ದೀರ್ಘಾಯುವಿಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮಕ್ಕೂ) ಬಯಸುವೆವು. ಅದರಿಂದಾಗಿ ನಾವು ಯೋಗ್ಯ ಅರಿವಿಲ್ಲದೆ ಜೀವನದ ಸ್ಪಷ್ಟ ಉದ್ದೇಶ ಇದೆಯೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಂಶೋಧಿಸಲು ಸಹಾ ನಮಗೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಜೀವನವು ದೇಹ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿನ ಸಂಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ. ಇವೆರಡರ ಸಂಯೋಜನೆಯಿಂದ ಜೀವಿಯು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬರುವುದು. ನಂತರ ವಿಘಟಿತವಾಗುವರೆಗೂ ಇದು ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗುತ್ತ ಹೋಗುವುದು. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹಾ ವಿಘಟಿತವಾದ ಅಣುಗಳು ಪುನಃ ಧಾತುಗಳಾಗಿ ಅಥವಾ ದ್ರವ್ಯವಾಗಿ ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ಒಡಗೂಡಿ ಪುನಃ ನಾನಾರೀತಿಯ ಆಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮ ವರ್ತನೆಯ ಪರಿಣಾಮಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅದು ವಿಭಿನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಪುನಃ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗೆಯ ಜೀವನ ಪ್ರವಾಹವು ಕರ್ಮಶಕ್ತಿಯು ಇರುವವರೆಗೂ ಮತ್ತು ಇರುವಿಕೆಯ ದಾಹವಿರುವವರೆಗೂ ಅನಂತವಾಗಿ ಸಾಗುತ್ತಲೇ ಇರುವುದು.

2.15 ಇಂದ್ರಿಯ ಸುಖಾಸಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ

ಜೀವನದ ಭೌತಿಕ ಶರೀರವನ್ನು ನೋರೆಯ ರಾಶಿಗೆ ಸಮೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ವೇದನೆಗಳು ಬುರುಡೆಯಂತೆ, ಗ್ರಹಿಕೆಯು ಮರೀಚಿಕೆಯಂತೆ, ಮನೋ ನಿರ್ಮಿತಿಗಳು (ಸಂಖಾರ) ಬಾಳೆಯ ಗಿಡದಂತೆ ಮತ್ತು ಅರಿವು (ವಿನ್ಯಾನ) ಭ್ರಮೆಯಂತೆ ಎಂದು ಹೋಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಸಾಮ್ಯತೆಯ ಜೀವನದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯಿಂದಾಗಿ ಜೀವನದ ಸ್ಪಷ್ಟತೆಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಉದ್ದೇಶವಾಗಲಿ ಖಚಿತಪಡಿಸುವುದು ಅತಿ ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿದೆ.

ಈ ರೀತಿಯ ಜೀವನದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯಿಂದ ಹಲವಾರು ಧಾರ್ಮಿಕ ನಂಬಿಕೆಯುಳ್ಳವರೊಂದಿಗೆ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವುದು ನಿಜಕ್ಕೂ ದೊಡ್ಡ ಸವಾಲಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಬುದ್ಧರ ಪ್ರಕಾರ ಆತ್ಮದಂತಹ ನಿತ್ಯ ಜೀವನವಿಲ್ಲ, ನಿತ್ಯ ಅಸ್ತಿತ್ವವಿಲ್ಲ, ಬದಲಾಗದ, ವಿಘಟಿತವಾಗದಂತಹುದು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ.

ದೇಹವೆಂದರೆ ರಸಾಯನಿಕಾ ದಾತುಗಳಲ್ಲಿ ನಿರಂತರ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಸಂಯೋಜನೆಗಳ ಸರ್ವಸಾಧಾರಣ ಭಾವನಾರೂಪವಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಜೀವನವೆಂದರೆ ಒಂದು ಚುಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಸದಾ ಹರಿಯುವ ನದಿಯಂತೆ. ಆ ಭಾಗವನ್ನು ಮಹಾಜೀವನ ಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ ಕಾಣಿಕೆ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಈ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಐದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ನಿಯಮಗಳಿವೆ. ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಉತುನಿಯಮ (ಋತುಗಳ ನಿಯಮ)

ಬೀಜನಿಯಮ (ಬೀಜಗಳ (ಸಸ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರದ) ನಿಯಮ), ಚಿತ್ತನಿಯಮ (ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿಗಳ ನಿಯಮ) ಕಮ್ಮನಿಯಮ (ಕರ್ಮಶಕ್ತಿಯ ನಿಯಮ) ಮತ್ತು ಧಮ್ಮ ನಿಯಮ (ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ನಿಯಮಗಳು).

ಮಾನವನು ತನ್ನ ಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ, ಪರಿಸರವನ್ನು ಬದಲಿಸಲು ತನ್ನ ಅಂತರ್ಜಾತ ಶಕ್ತಿಗಳಾದ ತರ್ಕ, ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸೃಜನಶೀಲತೆಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರಹಸ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಾನವನಿಗೆ ತನ್ನ ನೈತಿಕ ಬಲದಿಂದಲೂ ಸಹಾ ಪರಿಸರವನ್ನು ಪರಿವರ್ತಿಸಬಹುದು. ಹಾಗೂ ತನ್ನ ಸುಖ ಅಥವಾ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಕಡಾಗುವಂತಹ ಪರಿಸರವನ್ನು ತಾನು ಇಷ್ಟಪಡಲಿ ಅಥವಾ ಪಡೆದಿರಲಿ ನಿರ್ಮಿತವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಆತನು ಅರಿತಿಲ್ಲ.

ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದ ಬಗ್ಗೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ತೋರಿಸುವುದೇನೆಂದರೆ ಜಗತ್ತು ಚಲನೆಗಳ ಸರಣಿಯ ಅಖಂಡ ನಿರಂತರತ್ವವಲ್ಲದೆ ಬೇರೇನಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಐನ್‌ಸ್ಟೈನ್ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ: “ಎಲ್ಲಾ ಭೌತ ದ್ರವ್ಯಗಳು ಅಲೆಗಳಿಂದ ರಚಿತವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ನಾವು ಸಹಾ ಅಲೆಗಳ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ”.

“ನಾವು ಸಹಾ ಅದೇ ಅಲೆಗಳ ಭಾಗವಾಗಿದ್ದೇವೆ, ಮಾನವನು ಅರಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ: ಆತನ ಶರೀರದ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು, ಆತನ ಸಂವೇದನೆಗಳನ್ನು, ಆತನ ಚಿತ್ತ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು, ಆತನ ಮಾನಸಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು, ಅಂತಹ ಜಾಗೃತತೆಯು ಆತನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಉದ್ದೇಶವೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸುವೆಡೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತದೆ.”

ಹಲವಾರು ಜನರು ದೊಡ್ಡವರಾದರೂ ಮಾನವ ಶರೀರದ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಅತಿಯಾಗಿ ಅಂಟಿರುವವರು, ಆಕರ್ಷಣೆಯನ್ನು ಟಿಪಿ ಮತ್ತು ಸಿನಿಮಾಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಿರುವವರು. ಯುವ ಮತ್ತು ಸುಂದರ ಸಿನಿಮಾ ತಾರೆಯರು ಈ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಸದಾ ಸಾರುತ್ತಿಹರು. ಏನೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸುಂದರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಯೌವನದಿಂದ ಕೂಡಿರುವರೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅವರು ಸುಖವಾಗಿರುವರು. ಯುವಕರಿಗೆ ಈ ಭೋಗ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಕಾಣಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದೇ ಸಿನಿಮಾ ತಾರೆಯರಿಗೆ ವಯಸ್ಸಾದ ಮೇಲೆ ಏನಾಗುವುದು? ಏನು ಅನಿಸುವುದು? ಕೇವಲ ಮುಷ್ಟಿಯಷ್ಟು ಜನರು ಮಾತ್ರ “ಯೌವನ ತೃಪ್ತಿಕರ” ಎಂದು ಸಿದ್ಧರಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಬಹಳಷ್ಟು ಇತರರು ಮುದಿತನವನ್ನು ತಡೆಯಲು ನಾನಾರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಪ ಯಶಸ್ವಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಗತಕಾಲದ ಸೌಂದರ್ಯ ಮತ್ತು ಕೀರ್ತಿಗೆ ಅತಿಯಾಗಿ ಅಂಟಿಕೊಂಡು ಕೆಲವರಂತು ಮನೋ ವ್ಯಾಕುಲಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಭೂತಕಾಲದ ಸ್ಮರಣೆಯಲ್ಲೇ ಸಮರ್ಪಿತರಾಗಿ, ಅದನ್ನೇ ನಿಜವೆಂದು ನಂಬಿ, ವರ್ತಮಾನದಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಂದರವಾಗಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿದರೂ ಸಹಾ, ತನ್ನ ಸೌಂದರ್ಯ ಚ್ಯುತವಾಗುವ ಭೀತಿಯಿಂದಲೇ ಕಂಗೆಡುವುದು ಎಂತಹ ಕರುಣಾಜನಕ ದೃಶ್ಯವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನವ ಶರೀರದ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಬುದ್ಧ ಧಮ್ಮವು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಆದರೆ ಹಾಗೆಯೇ ನಾವು ಶರೀರವನ್ನು ಅಲಕ್ಷಿಸಬಾರದು. ನಾವು ಅದನ್ನು ಜೋಪಾನವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ “ಶುಚಿಯಾಗಿ, ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗದೆ ಚಿತ್ತದ ಶುದ್ಧಿಗಾಗಿ ಗಮನನೀಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಮಾನವನ ಘನತೆ ವೃದ್ಧಿಸಬೇಕು. ಸ್ವಸ್ಥತೆಯುತ ಶರೀರವೇ ಸ್ವಸ್ಥಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಾಧನವಾಗಿದೆ.

2.16 ಧಮ್ಮ (ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ) ಮೌಲ್ಯಗಳು

ಜೂಲಿಯನ್ ಹಕ್ಲೇ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ: “ಜೀವನವು ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳಲೆಂದೇ ಇದೆ. ಭೌತಿಕ, ಮಾನಸಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ (ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ) ಮತ್ತು ಇತ್ಯಾದಿ. ಮಾನವ ಉದಾತ್ತವಾದ ಮತ್ತು ಪರಮೋನ್ನತವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಿಸಲು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳವನಾಗಿದ್ದಾನೆ.”

ನೀವು ಈ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಬಂದಿರುವುದು ಹಲವು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲೆಂದೇ ಹೊರತು ಸೋಮಾರಿತನದಿಂದ ಸಮಯ ವ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಲು ಅಲ್ಲ. ನೀವು ಸೋಮಾರಿ ಯಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಭಾರವಾಗಿದ್ದೀರಿ, ನೀವು ಸದಾ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಜ್ಞಾಶೀಲತೆಯಲ್ಲಿ ಉನ್ನತಿ ಹೊಂದಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿರಿ. ಮಾನವರಾಗಿಯೂ ಸೌಕರ್ಯವುಳ್ಳವರಾಗಿಯೂ ಪುಣ್ಯಕಾರ್ಯ ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ, ಶ್ರಮಿಸದೆ ಹೋದರೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಘನತೆಗೆ ಅರ್ಹರಾಗದಿದ್ದರೆ ನಿಂದನೆಗೆ ಈಡಾಗುವಿರಿ. ಕೇವಲ ಹಿಂದಿನದನ್ನು ನೆನೆಯುತ್ತಾ, ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪಪಡುತ್ತಾ, ದುಃಖಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ ಸೋಮಾರಿತನದಿಂದ ಮತ್ತು ಅಲಕ್ಷ್ಯದಿಂದ ಕಾಲಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅಂತಹವನ ಜೀವನವು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ, ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿರಲು ಅಸಮರ್ಥನಾಗುತ್ತಾನೆ.

ನಾಗರಿಕತೆಯ ವ್ಯಕ್ತದ ಬೇರುಗಳು ಧಮ್ಮದ ಮೌಲ್ಯಗಳಿಂದ ಆಳವಾಗಿ ಬೇರೂರಿದೆ ಎಂದು ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಬೇರುಗಳು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಎಲೆಗಳು ಸೊರಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು ಮತ್ತು ಮರವು ಸಹಾ ಜೀವರಹಿತ ಮೋಟಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ನಮಗೆ ನೀಡಿರುವ ಬುದ್ಧಿವಾದ ಏನೆಂದರೆ ಸೋಮಾರಿಯಾಗದೆ, ಎದ್ದು ಕಾರ್ಯಮಾಡಿ, ಆದಾಯ ಗಳಿಸಿ, ಉಳಿಸಿ. ಅಲಕ್ಷಿಸದೆ, ವ್ಯರ್ಥಮಾಡದೆ, ಆದಾಯವನ್ನು ಯೋಗ್ಯರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವುದಾಗಿದೆ. ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ಯಾವುದೇ ಸ್ವಾರ್ಥ ಅಥವಾ ಅಹಂಕಾರದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗದೆ ಅದು ಇರುವಂತೆಯೇ ಯಥಾಭೂತವಾಗಿ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಹಾಗೆಯೇ ಭಗವಾನರು ಹೇಳಿರುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಪದೇ ಪದೇ ಜನ್ಮತಾಳುತ್ತ ದೇಹ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿನ ದುಃಖ ಅನುಭವಿಸುವುದರಲ್ಲಿ, ಜೀವನದ ಯಾವುದೇ ಉದ್ದೇಶ ನೆರವೇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಪರರಿಗೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತ, ಶೀಲವನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸುತ್ತ, ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸುಶಿಕ್ಷಿತಗೊಳಿಸುತ್ತ, ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸುಸಂಸ್ಕೃತರಾಗಿ, ಸೌಹಾರ್ದತೆಯಿಂದ ಜೀವಿಸುವುದರಿಂದ ಈ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾರ್ಥಕಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಬುದ್ಧರ ಪ್ರಕಾರ ಮಾನವರು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯಿಲ್ಲದ ಗೊಂಬೆಗಳಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ವಿಕಾಸ ವ್ಯಕ್ತದ ಉನ್ನತ ಫಲವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದಾರೆ.

2.17 ಅತ್ಯಪ್ತತೆ

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಅತ್ಯಪ್ತತೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿದಿನ ನಾವು ಇದನ್ನು ಅದಷ್ಟುಬಾರಿ ಅನುಭವಿಸಿದ್ದೇವೆ? ನಮಗೇನೇ ಸಿಗಲಿ ಅದರಿಂದ ನಾವು ಎಂದಿಗೂ ತೃಪ್ತರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಸಿಕ್ಕ ಮರುಕ್ಷಣದಲ್ಲೇ ನಾವು ಬೇರೇನನ್ನೋ ಆಶಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅದು ಸಿಕ್ಕ ಬಳಿಕ ನಾವು ಏನನ್ನೋ ತೃಪ್ತಿಸುತ್ತೇವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅದರ ಆಕರ್ಷಣೆ ನಾವು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಇದನ್ನೇ ನಾವು ಅನಿತ್ಯ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ.

ಹೀಗಾಗಿ ಜೀವನವಿಡೀ ನಾವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದರಲ್ಲೇ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಸದಾ ಅತ್ಯಪ್ತಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತೇವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸದಾ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ನಾವು ನಿಜಕ್ಕೂ ಸುಖವಾಗಿ ಇರಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ನಾವು ಮಾನವ ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನು ದಾಟಬೇಕು. ನಾವೇಕೆ ಅಸುಖಿಗಳಾಗಿದ್ದೀವಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯಲು ಹೋರಾಟ ಆರಂಭಿಸಬೇಕು. ಅದೇ ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಗುರಿಯಾಗಬೇಕು. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸುಖಕರವಾದ ತೃಪ್ತಿಭರಿತ ಮತ್ತು ಶಾಂತಿಯುತ ಜೀವನಗಳನ್ನು ಬಯಸುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ಎಷ್ಟು ಜನರು ಅಂತಹ ಸುಖವನ್ನು ಪಡೆದಿಹರು. ನಾವು ತೃಪ್ತಿ ಪಡೆಯಲು ಏನನ್ನೋ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧರಾದೆವು. ಆದರೆ ಅಂತಹ ನೈಜ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದು ಅತಿ ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿದೆ. ಈ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ದುಃಖವು ಮೂರು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಬರುವುದು.

- 1) ಪ್ರಕೃತಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಘರ್ಷವಾದಾಗ
- 2) ಮಾನವರೊಂದಿಗೆ ಸಂಘರ್ಷವಾದಾಗ
- 3) ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಸಂಘರ್ಷವಾದಾಗ

ನಾವು ಅನುಭವಿಸುವ ದುಃಖದ ಅತ್ಯಂತ ಶೇಕಡಾವಾರು ಭಾಗ ಮಾನವ ಮಾನವನೊಂದಿಗೆ ನಡೆಸುವ ಅಮಾನವೀಯತೆಯಿಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಹಾಸ್ಯಗಾರನ ವಿಕಟ ಚೇಷ್ಟೆಯಂತೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಕ್ಷೂರರು ಶುದ್ಧ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕನ ವೇಷಧರಿಸಿ, ಸ್ನೇಹಿತರ ಮತ್ತು ಅವರ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಅಪಾರ ದುಃಖ ನೀಡುವರು. ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ನಾವು ವಕ್ರಬುದ್ಧಿಯ ಸಿಡುಕಿನವ, ತನ್ನ ಅಸುಖವನ್ನು ಪರರಲ್ಲಿ ಎರಚುವವರಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣಬಹುದು.

ಸರಪಳಿಯ ಅತಿರೇಕದ ಕೊನೆ ಎಂದರೆ ಮಾನವ ಮತ್ತು ಮಾನವನ ಸಂಘರ್ಷವಾಗಿದೆ. ಅವರು ಎಂದಿಗೂ ಬೇಟೆಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಪರಸ್ಪರ ತಿಳಿದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಸಹಾ ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಕ ಪ್ರಯಾಣದಲ್ಲಿ ಮರಣ ಮತ್ತು ನಾಶದ ಮಳೆಯನ್ನು ಅಳಿಯಲಾಗಿದೆ. ವಿಷಯಗಳ ಸ್ವಭಾವವೇ ಹಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಮಾನವರ ಮಧ್ಯೆ ಯುದ್ಧವು ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಅದರ ಪ್ರತಿರೋಧವು ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ಇಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರವು ಜಗತ್ತನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ನಮ್ಮನ್ನೇ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಇಲ್ಲಿ ಧಮ್ಮವು ದುಃಖದ ಅಂತ್ಯವಾಗುವವರೆಗೂ ಮಾರ್ಗದ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯಾಗಿ, ವಿಷಯಗಳು ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೊಡನೆ ಉತ್ತಮ ಬಾಂಧವ್ಯ ನಡೆಯಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ನಾವು ಪರರಿಗೆ ಮಾರ್ಗ ಅನ್ವೇಷಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದು, ಆದರೆ ಪರರಿಗೆ ವಿಮುಕ್ತಿ ನೀಡಲಾರವು ಎಂದು ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಧಮ್ಮದ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಗಾಗಿ ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದ ಪರರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಮೊದಲು ನಮಗೇ ಮೊದಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

2.18 ಸಾವಿನ ನಂತರ ಅಮರತ್ವ

ಮಾನವನು ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೆಲ್ಲ ಸಾವಿನ ಸತ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆತ ಉಳಿದ ಜೀವಿಗಳಿಗಿಲ್ಲ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿದ್ದಾನೆ. ತನ್ನ ಸಾವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತನಾಗಿ ಆತನು ಎಂದಿಗೂ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಂಧಾನವಾಗಲು ಸಿದ್ಧನಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಜೀವನವು ಅಲ್ಪ ಮತ್ತು ಮರಣವು ತಡೆಯಲಾರದಂತಹುದು ಎಂದು ಕೇವಲ ಮನುಷ್ಯನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಆಗ ಆತನು ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಹಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಸಾವಿಗೆ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಲೇ ಮಾನವ ವಿಜ್ಞಾನ ಬಳಸಿ ಜೀವನವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದನು. ಆದರೆ ಅದು ಸಮುದ್ರದ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಆಟವಾಡುವ ಮಗುವಿಗೆ ಸಮವಾಗಿದೆ. ಹೇಗೆಂದರೆ ಮಗುವು ಮರಳಿನ ಕೋಟೆ ಕಟ್ಟುವುದು, ಆದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಅಲೆ ಅದನ್ನು ಉರುಳಿಸುವುದು. ಮತ್ತೆ ನಿರಾಶೆಯಿಂದ ಮಗುವು ಕೋಟೆ ಕಟ್ಟಲು ಸಿದ್ಧವಾಗುವುದು.

ಮಾನವನು ಮರಣದ ವಿಷಯವನ್ನೇ ಧಾರ್ಮಿಕತೆಯ ಪ್ರಧಾನ ವಿಷಯವಾಗಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಸ್ವರ್ಗದ ಹಾರೈಕೆಯಿಂದ ಅಮರ ಜೀವನದ ಕನಸು ಕಾಣುತ್ತಾನೆ.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಸಾವಿದೆ, ಆದರೆ ಮಾನವ ಮಾತ್ರ ಧರ್ಮವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದನು. ತನ್ನ ನಿರಂತರ ಭಯ ಮತ್ತು ಮೃತ್ಯು ಬೆದರಿಕೆಯಿಂದಾಗಿ, ಸಹಿಸುವ ಇಚ್ಛೆ ಮತ್ತು ನಿರಂತರ ಉಳಿಯುವ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದಾಗಿಯೇ ಮಾನವ ಧರ್ಮವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದನು. ಆದರೆ ಪರಿಣಾಮದಿಂದಾಗಿ ಆತನ ಜೀವನ ಹೆಚ್ಚು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಯಿತು.

ಕೆಲವು ಧರ್ಮಗಳು ಸ್ವರ್ಗದ ನೆಲೆಗಳನ್ನು ನಂಬಿವೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಿರಂತರ ಸುಖವಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸ್ವರ್ಗ ಹಾಗೂ ಸ್ವರ್ಗದ ಒಡೆಯ ದೇವರನ್ನು ಸೇರಲು ಶ್ರದ್ಧಾಳು ಹಿಂಬಾಲಕರು ಇಲ್ಲಿಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಬೌದ್ಧರು ಸಹ ಪೃಥ್ವಿಯ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಅಂಟಲು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಜೀವನವು ದುಃಖವಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಪರಮೋಚ್ಚ ಪರಮಸುಖವೆಂದರೆ ದುಃಖದಿಂದ ಮುಕ್ತಿಯಾಗಿದೆ.

ಹಲವಾರು ದೇಶಗಳು ಇಂದು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ ಯಾವುದೆಂದರೆ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಸ್ಫೋಟ. ನಿರಂತರವಾಗಿ ಉಬ್ಬುತ್ತಿರುವ ಈ ಜೀವನ ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಲು ನಾನಾ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಮಂದಿಗೆ ಆಹಾರ, ವಸತಿ, ಸುಖ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಜನರಿಗೆ “ಜೀವನದ ಉದ್ದೇಶವೇನು?” ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ “ಜೀವನದೊಂದಿಗೆ ಮಾಡುವುದೇನು?” (ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡುವುದೇನು?)

ಇದಕ್ಕಿರುವ ಸರಳ ಉತ್ತರವೆಂದರೆ ಒಬ್ಬನು ಜೀವನದಿಂದ ಅಪಾರ ಲಾಭವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುವುದು. ಹಾಗೆಯೇ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಲಾಭವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಯಾವುದೇ ಸುಖವನ್ನು ಒಬ್ಬನು ಹಿಡಿಯಲಿ, ಅದು ಪ್ರಯೋಗಿಕವಾಗಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ ಹೊರತು ಮನೋವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡುತ್ತ ಅತಿಯಾಗಿ ಚಿಂತೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಧರ್ಮವು ಮಾನವನಿಗೆ ಸಾಂತ್ವನ ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಿ ಹಾಕುವುದು, ಹೊರತು ಜೀವನವೆಂದರೆ ಭಯಾನಕವಲ್ಲ ಮತ್ತು ನಿರಾಶದಾಯಕವೂ ಅಲ್ಲ ಎಂಬ ಸತ್ಯತೆಯ ಜ್ಞಾನೋದಯ ಮಾಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಭೌತಿಕತೆಯ ನೋಟದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಜೀವನವನ್ನು ಕಾಣಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮುಂದೆ ಉತ್ತಮ ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ಆಶಾಕಿರಣಗಳಿವೆ.

ಮಾನವ ನಶ್ವರಜೀವಿ. ಹೀಗಾಗಿ ಆತನು ಈ ಲೋಕದಿಂದ ಹೋದ ಮೇಲೂ ತನ್ನ ಗುರುತುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಡಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಾನೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿಯೇ ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲಾ ಉನ್ನತಿಗಳು ಜರುಗುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಮಾನವ ಅಮರತ್ವವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದರೆ, ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಆತನ ದಿನಗಳು ಅನಂತವಾಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಆಗ ಆತನು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಚೋದನೆಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅಥವಾ ಉನ್ನತಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವನ್ನೇ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಆತನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಆಸೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಜಗತ್ತನ್ನು ಇನ್ನೂ ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಡಲು ಆಸೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಸಾವೇ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಜೀವನವು ಜಡವಾಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ವೈವಿಧ್ಯವಿಲ್ಲದ, ಒಂದೇ ರಾಗದ ಹಾಡಿನಂತಾಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಹೇಳಲಾಗದಂತಹ ಹೊರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಬೇಸರಭರಿತ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನವನಿಗೆ ಏನಾದರೂ ತನ್ನ ಸಾವಿನ ಸಮಯ ಗೊತ್ತಾಗಿ ಬಿಟ್ಟರೆ, ಆತನು ಈಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

“ಮಾನವನ ಶರೀರವು ಧೂಳು ಅಥವಾ ಕಸವಾಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆತನ ಹೆಸರು ಅಥವಾ ಪ್ರಭಾವವು ದೃಢವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ.” (ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು)

ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರು ಮೃತ್ಯುವಶವಾಗಿ ಈಗಿಲ್ಲವಾದರೂ ಅವರು ನಮ್ಮ ಮಧ್ಯೆ ಇರುವಂತೆ ನಾವು ಕಲ್ಪಿಸಬಹುದು. ಶಾರೀರಿಕವಾಗಲ್ಲ, ಆದರೆ ಅವರಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಯಾದ ಪ್ರಭಾವವು ತಲೆತಲಾಂತರವಾಗಿ ಹರಿದು ಇನ್ನೂ ಜೀವಂತವಾಗಿದೆ.

ಪೂರ್ವಿಕರೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಿರುವುದು ಕೇವಲ ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನವರು ಎಂದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ಯಾರೆಲ್ಲ ಪರಿಹಿತ ಮತ್ತು ಪರಸುಖಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿದು ತಮ್ಮ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದರೋ ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಬಳಕೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹಿಂದಿನ ವೀರರನ್ನು, ಸಂತರನ್ನು, ತತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕವಿಗಳನ್ನು ಈಗಲೂ ಅವರ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಈಗಿನವರಲ್ಲಿ ಜೀವಂತವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ನಾವು ಆ ಪೂರ್ವಿಕ ಹುತಾತ್ಮರ ಮತ್ತು ಚಿಂತನಕಾರರೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಬೆಸೆದಾಗ, ನಾವು ಅವರ ಜ್ಞಾನಭರಿತ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು, ಉದಾತ್ತ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಮುಗ್ಧರನ್ನಾಗಿಸುವ ಶತಮಾನಗಳ ಹಿಂದಿನ ಸಂಗೀತವೇ ಆಗಿರಲಿ, ನಾವು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಜೀವನದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನವನು ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಓಗೊರೆದರೆ ಅತ್ಯಲ್ಪ ಗ್ರಹಿಕೆ ಸಾಧಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಮಾನವನು ತನ್ನಲ್ಲೇ ಅನ್ವೇಷಿಸಲು ಹೊರಟಾಗ ತನ್ನ ದಿವ್ಯ ಅಥವಾ ಉದಾತ್ತ ಸ್ವರೂಪ ಅರಿತಾಗ ಆತನು ಜೀವನದ ಉದ್ದೇಶವೇನು ಎಂದು ಕೂಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆತನಿಗೆ 'ತಾನೇ' ಜೀವನದ ಅಂತಿಮ ಉದ್ದೇಶ ಎಂದು ಅರಿವಾಗುವುದು. ಚಿಂತನಕಾರರಿಗೆ ಅನುಭವದಿಂದ ತಿಳಿದಿರುವ ವಿಷಯವೆಂದರೆ ಇತಿಹಾಸವು ರಚಿತವಾಗುವುದು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯುವುದು ಎನ್ನುವ ಆಧಾರದ ಮೇಲಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ಮಾನವನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಪರಿವರ್ತಿತವಾಗಿ ಸ್ಥಿರವಾಯಿತು ಎನ್ನುವುದರ ಮೇಲಿದೆ.

ಪರಿಪೂರ್ಣ ಮಾನವನಿಗಿಂತ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಅತಿಲೌಕಿಕ ಶಕ್ತಿ (ದೇವರು) ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನವ ತನ್ನ ಪರಿಮಿತತೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆಯಿಂದ ಮೇಲೇರಬೇಕು, ವಿಕಸಿಸವಾಗಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಆತನು ನಿತ್ಯ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ನಿತ್ಯ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಮೇಲೇರಲಾರ.

2.19 ಈ ಜಗವ ಬಿಡಲು ಅಂಜಿಕೆಯೇಕೆ?

ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಸಾವು ಅಸ್ವಾಗತದ ಘಟನೆಯಾಗಿದೆ. ಬಹಳಷ್ಟು ತೀವ್ರ ಬಯಕೆಗಳು ತೃಪ್ತಿಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದಾಗಿ ಅಪಾರ ದುಃಖದಿಂದ ಜೀವಿಸುವ ವ್ಯವಹಾರವು ಎಂದಿಗೂ ಮುಗಿಯದ ಕಥೆಯಾಗಿದೆ. ಜನರಿಗೆ ಸಾವಿನ ನೈಜತೆಗಿಂತ ಸುಖದ ಮರೀಚಿಕೆಯೇ ಹೆಚ್ಚು ಹಿತಸುಖಕಾರಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅಂತ್ಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಾಪಂಚಿಕತೆಯ ಜೀವನದ ಅಂಟುವಿಕೆಯೇ ಸಾವಿನ ಭಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಿಜವೇನೆಂದರೆ ಜೀವನವು ದುಃಖವಲ್ಲದೆ ಬೇರೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಸಾವು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ, ನಿಶ್ಚಿತ ಮತ್ತು ತಡೆಯಲಾರದಂತಹುದು ಆಗಿದೆ. ಸಾವಿಗಿಂತಲೂ ಭೀಕರ ಸಾವಿನ ಭೀತಿಯೇ ಆಗಿದೆ. ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತನ್ನಿಂದಲೇ ಸೃಷ್ಟಿಸುವಂತಹ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇರುವುದರಿಂದಾಗಿ ಅದು ಸಾವಿನ ತಪ್ಪು ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಮನಸ್ಸು ಜೀವನದ ಅನಿತ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಪ್ತತೆಯನ್ನು ಕಾಣುವಷ್ಟು ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಮುಳುಗುವ ಮನುಷ್ಯ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಹಿಡಿಯುವ ರೀತಿ ಅದು ಭ್ರಮಾತ್ಮಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟಪಟ್ಟು ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅದು ಆಗಾಗ್ಗೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಕಾಲ್ಪನಿಕ ದೇವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಕ್ಷಮೆಯಾಚಿಸಿ, ಸ್ವರ್ಗದ ಬಯಕೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವವರೆಗೂ ಅಹಿತವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಿ ನಿರಾಶೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸಾವಿನ ಭೀತಿಯು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಸ್ವರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸಾವಿನ ಭಯವನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವ ಹಾದಿಯು ಇದೆ. ನೀವು ಸಾವಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಇಚ್ಛಿಸುವಿರಾ? ಹಾಗಾದರೆ ಪರರಿಗೋಸ್ಕರ ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರಿ. ನಿಜಕ್ಕೂ ಪರೋಪಕಾರ ಮನೋಭಾವನೆಯು ಎಲ್ಲಾ ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ಕಿತ್ತೆಸೆಯುತ್ತದೆ.

ಚಿತ್ತದ ಪರಿಶುದ್ಧತೆ, ಪ್ರಾಪಂಚಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಟಿದಿರುವಿಕೆಯು ಈ ಜಗತ್ತನ್ನು ಸುಖವಾಗಿ ಬಿಡಲು ಆಧಾರವಾಗಿದೆ. ನಿರಂತರ ಮೃತ್ಯು ಅನುಸ್ಮೃತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಜೀವನದ ಅನಿತ್ಯತೆಯನ್ನು ಅರಿಯುವಿರಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಜ್ಞೆಯು ಮಿಥ್ಯಾ ಜೀವನವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅವು ಸಾವಿನಿಂದ ಭಯವನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಚಿತ್ತವನ್ನು ಬಲಿಷ್ಠಗೊಳಿಸುವುದರಿಂದಾಗಿ ಜೀವನದ ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ನೈಜತೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬಹುದು. ಸದಾ ವಾಸ್ತವವಲ್ಲದ ಮತ್ತು ಅಪ್ರಯೋಗಾತ್ಮಕ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ತಡೆಯಿರಿ, ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿ. ಆಗ ನೀವು ಅತಿ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ನಿಮ್ಮ ಜೀವನದ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ದಾಟುವಿರಿ. "ನೀವು ಜನಿಸಿದಾಗ ನೀವು ಅತ್ತಿರಿ, ಆದರೆ ಜಗತ್ತು ಆನಂದಪಟ್ಟಿತು. ಈಗ ನೀವು ಈ ರೀತಿ ಜೀವಿಸಿರಿ, ಆಗ ಜಗವೆಲ್ಲಾ ಅಳುತ್ತಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ನೀವು ಮಾತ್ರ ದುಃಖದಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗಿರಬೇಕು."

ಇನ್ನೊಂದು ಅರಿಯಲೇಬೇಕಾದ ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ಜೀವನವು ಎಂದೂ ಸಾಯುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗ ಈ ಶರೀರವು ಜೀವಿಸಲು ಅನರ್ಹವಾಗುತ್ತದೋ ಅಂದರೆ ಇರಲು ಆಗುವುದೇ ಇಲ್ಲವೋ, ಆಗ ಜೀವನವು ಈ ಶರೀರದಿಂದ ತೆರಳುತ್ತದೋ ಅದನ್ನೇ ನಾವು ಮರಣ ಎನ್ನುವೆವು. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಇದು ಜೀವನದ ಅಂತ್ಯವಲ್ಲ, ತೆರಳಲ್ಪಟ್ಟ ಜೀವನವು ಪುನಃ ಕುಶಲ, ಅಕುಶಲ ಕರ್ಮ ಫಲದಂತೆ ಹೊಸ ಶರೀರವನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಹೊಸ ಮನೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವಂತೆ ಜೀವನ ಪುನಃ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ.

2.20 ಧಾರ್ಮಿಕ ತತ್ವಗಳು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ

ಮನುಷ್ಯರಾದ ನಮಗೆ ಉತ್ತಮ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯುವ ಹಾಗೂ ಅದರಿಂದ ನಮಗೆ ಮತ್ತು ಪರರಿಗೂ ಹಿತವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯಿದೆ. ಇದರಿಂದ ನಾವು ಧಮ್ಮ ಪ್ರಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತೇವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾವು ಪರಿಪೂರ್ಣ ರಾಗಿಲ್ಲವೋ ಯಾವಾಗ ನಾವು ಶೀಲಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತೇವೆಯೋ ಆಗ ನಾವು ಪರರನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಉತ್ತಮ ನೆರೆಹೊರೆಯವರಾಗಲು ಬಯಸಿದರೆ ನಮಗೆ ಬಲಿಷ್ಠ

ಬೇಲಿಯಿದೆಯೆಂದು ಸುರಕ್ಷಿತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಅದು ವಾದ-ವಿವಾದಗಳಿಗೆ, ಕ್ಷೋಭೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಪಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತೇವೆ.

ಯಾವಾಗ ನಾವು ಉತ್ತಮ ಬೇಲಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಗೋಡೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವೆವೋ ಆಗ ನಾವು ನಮ್ಮ ಮನೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕಾಪಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ನೆರೆಹೊರೆಯವರನ್ನು, ಅವರ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುವೆವು. ಹೀಗಾಗಿ ಶೀಲಗಳನ್ನು ಹೀಗೆ ಪಾಲಿಸಬೇಕು. ಯಾವಾಗ ನಾವು ಪರರನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಥವಾ ಹಿಂಸಿಸುವುದಿಲ್ಲವೋ ಆಗ ನಾವು ಪರರಿಗೆ ಭಯವಿಲ್ಲದೆ ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಜೀವಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವೆವು.

ಇದೇ ನಾವು ಪರರಿಗೆ ನೀಡುವ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ನಾವು ಪರರನ್ನು ದೋಚುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ಮೋಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಪರರು ಸಹಾ ಭಯವಿಲ್ಲದೆ, ಸಂದೇಹಗಳಿಲ್ಲದೆ ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಜೀವಿಸಬಲ್ಲರು. ನಮಗೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಮತ್ತು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಹೇಗೆ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿದರೆ ನಾವು ಮಾನವೀಯ ಘನತೆ ಮತ್ತು ಮೇಧಾವಿತನವನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯಬಹುದು. ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ನಾವು ಶಾಂತಿ, ಸೌಹಾರ್ದ ಮತ್ತು ಶಾಂತತೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕಾಪಾಡಬಹುದು ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸಬಹುದು.

ಆದರೆ ರಾಬರ್ಟ್ ಪ್ರೊಸ್ಟ್ ತಮ್ಮ ಸುಂದರ ಕವಿತೆ 'ಮೆಂಡಿಂಗ್ ವಾಲ್'ನಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯವರಾಗಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ನೆರೆಹೊರೆಯವರು ಸಹಾ ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯವರಾಗಿದ್ದರೆ ಆಗ ಬೇಲಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದ ಸಮಾಜಗಳು ಆದರ್ಶವಾಗಿ ಜೀವಿಸಿದ್ದವು. ನಮಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಪರರ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ನಾವಿಂದು ಧರ್ಮದ ಬೇಲಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ನಾವಿದನ್ನು ಶೀಲಗಳ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವೆವು. ಶೀಲವೆಂದರೆ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸುಶಿಕ್ಷಣಗೊಳಿಸುವ ಶಿಸ್ತಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಧಾರ್ಮಿಕ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುವುದರಿಂದಾಗಿ ನಾವಿದನ್ನು ಪಾಲಿಸುವೆವು. ಅವುಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಆದಾಗ ಆಗುವ ಭಯಾನಕತೆಯನ್ನು ಅರಿತಿರುವೆವು. ಬೌದ್ಧರ ಶೀಲದ ಆಚರಣೆಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಟ್ಟಳೆಗಳಿಗೂ ಅಜಗಜಾಂತರ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಬಹಳಷ್ಟು ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಳೆಗಳನ್ನು ನಂಬಿಕೆಯ ಮತ್ತು ಭಯದ (ಶಿಕ್ಷಾ ಭಯ) ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಆಚರಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಇದರಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು ಏನೆಂದರೆ ನರಕಾಗ್ನಿಯ ಭಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇವರೆಲ್ಲ ನಿಜಕ್ಕೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪಾಲಿಸಲಾರರು.

ಆದರೆ ಬೌದ್ಧರು ಈ ಧರ್ಮತತ್ವಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದು ಹೇಗೆಂದರೆ ದುಷ್ಟತ್ವಗಳು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅರಿತು ನಾಚಿ ಅಂತಹವುಗಳಿಂದ ದೂರವಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಪದವನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇವಲ ಒಬ್ಬನು ಬೌದ್ಧನೆಂದು ಕರೆಸಿಕೊಂಡ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಆತನನ್ನು ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತವಾಗಿ ಶುದ್ಧನೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಾರದು. ಬೌದ್ಧನೆಂದರೆ

ಯಾರು ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಪಾಲಿಸುತ್ತಿರುವವನೂ ಮತ್ತು ತನ್ನನ್ನು ಉದಾತ್ತ ಜೀವಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವವನೋ ಆತನು ಮಾತ್ರ. ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣಿಕತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಯತ್ನ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಮಾನವನಿಗೆ ಸುಖವು ಭೌತಿಕತೆಯ ತೃಪ್ತಿಯಿಂದಾಗಲಿ, ಭಾವೋದ್ರೇಕಗಳ ಆನಂದದಿಂದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಐಶ್ವರ್ಯದ ಗಳಿಕೆಯಿಂದಾಗಲಿ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಧಾರ್ಮಿಕ ಗುರುಗಳು ಸದಾ ಆ ತತ್ವದಲ್ಲೇ ನೆಲೆಯೂರಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸತ್ಯವು ಪ್ರಯೋಗ ಅನುಭವದಿಂದಲೂ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ನಮಗೆ ಎಲ್ಲಾರೀತಿಯ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಸುಖವು ಇದ್ದರೂ ಸಹಾ ಸುಖಿಯಾಗಿ ಮತ್ತು ಶಾಂತಯುತವಾಗಿ ಇರಲಾರೆವು. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಸದಾ ರಾಗ-ದ್ವೇಷಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ನಿಜ ಸುಖ ಅಥವಾ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ನಾವು ಪಡೆಯಲಾರೆವು. ರಾಗದ್ವೇಷಗಳು ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನಮ್ಮ ನಿಜ ಸ್ವಭಾವದ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಈ ಕ್ರಿಯೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತವೆ.

ಅಪ್ಪಟವಾದ ಸುಖವನ್ನು ಐಶ್ವರ್ಯದಿಂದಾಗಲಿ, ಅಧಿಕಾರದಿಂದಾಗಲಿ, ಮಕ್ಕಳಿಂದಾಗಲಿ, ಕೀರ್ತಿಯಿಂದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಸಂತೋಷಗಳಿಂದಾಗಲಿ ಬೋಧೆ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದಾಗಲಿ ಅಳಿಯಲಾರೆವು ಅಥವಾ ನಿರೂಪಿಸಲಾರೆವು. ಆದರೆ ಇವೆಲ್ಲ ಕ್ಷಣಿಕ ಭೌತಿಕ ಸುಖವನ್ನು ನೀಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಂತಿಮ ಪರಮಾರ್ಥದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಂತು ಇವು ಖಂಡಿತ ಸುಖವಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಎಲ್ಲವು ಅಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಪಡೆದಾಗ ಅಥವಾ ದುರುಪಯೋಗಗೊಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಾಗ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸುಖ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳೇ ನೋವಿನ, ಅಪರಾಧಿ ಮನೋಭಾವದ ಮತ್ತು ದುಃಖದ ಮಡುವು ಆಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ ಹೊರತು, ಹೊಂದಿದವರಿಗೆ ಸುಖ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಅತ್ಯಾಕರ್ಷಕ ದೃಷ್ಟಿಗಳು, ಮೋಡಿ ಮಾಡುವ ಸಂಗೀತ, ಸುವಾಸನೆಯುತ ಸೌಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಗಳು, ಸ್ವಾದಿಷ್ಟ ಆಹಾರ ಪಾನಿಯಗಳು ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶಗೊಳಿಸುವ ಸ್ಪರ್ಶಗಳು ನಮ್ಮನ್ನು ಹಾದಿ ತಪ್ಪಿಸುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಮೋಸಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ ಹಾಗೂ ಇಂದ್ರಿಯ ಸುಖಗಳ ದಾಸರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷಣಿಕ ಸುಖವು ಸಹಾ ಇದೆ ಎಂದು ಯಾರೂ ನಿರಾಕರಿಸುವಹಾಗಿಲ್ಲ. ಪೂರ್ವ ನಿರೀಕ್ಷಣೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ, ಇಂದ್ರಿಯ ತೃಪ್ತಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಪುನಃ ಸ್ಮರಣೆಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಅಂತಹ ಸುಖಗಳು ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಪುನಃ ಮರೆಯಾಗುವ ಕ್ಷಣಿಕವೇ ಆಗಿದೆ. ಯಾವಾಗ ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಿಂಹಾವಲೋಕನ ಅಥವಾ ಪುನರ್ ಅವಲೋಕನ ಮಾಡಿದಾಗ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಇವು ಅದೆಷ್ಟು ಕ್ಷಣಿಕವೆಂದು ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಸುಖಗಳು ಅತ್ಯಪ್ರಿಯವಾದವು ಎಂದು ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಅನುಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಉತ್ತಮ ಸತ್ಯದರ್ಶನಕ್ಕೆ ತಿಳುವಳಿಕೆಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಭೌತಿಕ ಸ್ವತ್ತುಗಳು ಸುಖಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವಸ್ಥಿತಿಗಳಾಗಿದ್ದರೆ, ಆಗ ಐಶ್ವರ್ಯ ಮತ್ತು ಸುಖವು ಸಮಾನಾರ್ಥ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು.

ತೀವ್ರ ಬಯಕೆಯ ಅಪಾರ ದಾಹವನ್ನು ಐಶ್ವರ್ಯವು ಎಂದಿಗೂ ತಣಿಸಲಾರದು. ನಮ್ಮ ಸ್ಥೂಲವಾದ ಆಹಾರದ ಮತ್ತು ಲೈಂಗಿಕತೆಯ ಮೃಗೀಯ ಬಯಕೆಗಳನ್ನು ನಾವು ತಣಿಸುತ್ತ ಹೋದರೆ ನಾವು ಎಂದಿಗೂ ಸುಖವಾಗಿ ಇರಲಾರೆವು. ಹಾಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಪ್ರತಿ ರಂಗದಲ್ಲೂ ನಾವು ಉನ್ನತಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಆಗ ಸುಖಕ್ಕೆ ದಾರಿಯೇ ಸಿದ್ಧವಾಗಿಬಿಡುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಹಾಗಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಬಯಕೆಗಳನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಲಾರೆವು. ಏಕೆಂದರೆ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ನಮಗೆ ದೊರೆತ ಕ್ಷಣದಲ್ಲೇ ನಾವು ಅದರಲ್ಲೇ ಅತ್ಯಪರಾಗುವೆವು ಮತ್ತು ಬೇರೇನನ್ನೂ ಬಯಸುವೆವು. ಹೀಗಾಗಿ ಯಾವಾಗ ನಾವು ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕ್ಷಯಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಹಲವು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟ ವಸ್ತು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುವೆವೋ, ಆಗ ಅಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವೆವು.

ಇಂದ್ರಿಯ ಸುಖವು ನಿಜವಾದ ಸುಖವಲ್ಲ. ನಿಜವಾದ ಸುಖವು ನಮಗೆ ದೊರೆಯುವುದು ಚಿತ್ತದ ಪೂರ್ಣ ಬಿಡುಗಡೆಯಿಂದಲೇ. ಸುಖದ ಸಂಪನ್ನೂಲವು ಇರುವುದು ಭೌತಿಕತೆಯಲ್ಲಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ಮಾನಸಿಕ ಕ್ಷೋಭೆಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತವಾದಾಗ ಪಡೆಯುವೆವು. ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಐಶ್ವರ್ಯ ನಿಧಿಗಳು ಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಲೋಕೋತ್ತರ ಐಶ್ವರ್ಯಗಳಾದ ಶ್ರದ್ಧೆ, ಶೀಲ, ದಾನ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಜ್ಞೆಗಳು ಅವಿನಾಶಿಯಾಗಿವೆ. ಭಾವೋದ್ರೇಕದ ಅಂಟುವಿಕೆ, ದ್ವೇಷ ಮತ್ತು ಅಸೂಯೆಗಳು ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ತುಚ್ಛನನ್ನಾಗಿಸುವವು. ಆದರೆ ಮೆತ್ತಾ (ಮೈತ್ರಿ), ಕರುಣಾ ಮುದಿತಾ, ಉಪೇಕ್ಷಾ ಇವು ಮಾನವನನ್ನು ಉದಾತ್ತನನ್ನಾಗಿಸಿ, ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲೇ ಜೀವನವನ್ನೇ ದಿವ್ಯವನ್ನಾಗಿಸುವುದು.

ಮಾನವ ತನ್ನ ಆಂತರ್ಯದ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಮತ್ತು ವೃದ್ಧಿಸಲು ತನ್ನ ಯೋಚನೆಗಳನ್ನು ಏಕಾಗ್ರವಾಗಿ ಒಳಹರಿಸಬೇಕೆ ಹೊರತು ಬಾಹ್ಯದಲ್ಲಲ್ಲ. ಲೋಭದ, ದ್ವೇಷದ ಮತ್ತು ಮೋಹದ ನಾಶಕಾರಿ ಬಲಗಳ ಅಪಾಯ ಮತ್ತು ಅವನತಿಯನ್ನು ಅರಿಯಲೇಬೇಕು. ಹಾಗೂ ಪರೋಪಕಾರಿ ಬಲಗಳಾದ ದಯೆ, ಮೈತ್ರಿ ಮತ್ತು ಸೌಹಾರ್ದತೆಗಳನ್ನು ಪೋಷಿಸಿ ಮತ್ತು ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವುದನ್ನು ಕಲಿಯಲೇಬೇಕು. ಯುದ್ಧರಂಗವು ನಮ್ಮೊಳಗೆಯೇ ಇದೆ. ನಮ್ಮೊಳಗೆ ಇರುವ ಯುದ್ಧ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಮಹಾಯುದ್ಧಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಜಯಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಮಹಾಯುದ್ಧವನ್ನು ಶಸ್ತ್ರಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋರಾಡುವುದಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ಮಾನಸಿಕ ಪೂರ್ಣ ಜಾಗೃತೆಯಿಂದ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಬಲಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋರಾಡುವುದು. ಈ ಜಾಗೃತೆಯೇ ಒಂದು ಬೃಹತ್ ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲಿನ ಕೀಲಿ ಕೈಯಾಗಿದೆ. ಆ ಬಾಗಿಲಿನಿಂದಲೇ ಘರ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಕಲಹಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ಕುಶಲ ಯೋಚನೆಗಳು ಬಯಲಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಎಲ್ಲಾ ಸುಖಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ದುಃಖಗಳಿಗೆ ಚರಮ ಸಂಪನ್ನೂಲ ಮನಸ್ಸೇ ಆಗಿದೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸುಖಕರವಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ, ಪ್ರತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಸುಖ ನೆಲಸಬೇಕು. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸುಖದಿಂದಲೇ ಸಮಾಜದ ಸುಖವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇವೇಳೆ

ಸಮಾಜದ ಸುಖವೆಂದರೆ ದೇಶದ ಸುಖವಾಗಿದೆ. ದೇಶಗಳ ಸುಖಗಳಿಂದಲೇ ಜಗತ್ತಿನ ಸುಖ ಶಾಂತಿಯು ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಜೀವನದ ಪಾಠಗಳಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯುವುದೇನೆಂದರೆ ನಿಜವಾದ ವಿಜಯವು ಕಲಹದಿಂದ ಎಂದಿಗೂ ಗಳಿಕೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಶಸ್ಸು ಎಂದಿಗೂ ಸಂಘರ್ಷದಿಂದ ಸಿದ್ಧಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಸುಖವು ಎಂದಿಗೂ ಕೆಟ್ಟಭಾವವೇಶದಿಂದ ಅನುಭವಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಂತೆಯೇ ಶಾಂತಿಯು ಹೆಚ್ಚಿನ ಐಶ್ವರ್ಯದ ಸಂಗ್ರಹದಿಂದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಲೋಕದ ಅಧಿಪತ್ಯದಿಂದಾಗಲಿ ಪ್ರಾಪ್ತಿಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದಾಗಲೇ ಮತ್ತು ಮೈತ್ರಿಯುತ ಕಾರ್ಯಗಳಿಂದ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದಾಗಲೇ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಪ್ರಾಪ್ತಿಮಾಡಬಹುದು. ಎಲ್ಲಾ ವಿರೋಧ ಬಲಗಳನ್ನು ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದಾಗಲೇ ಶಾಂತಿಯು ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಮನಸ್ಸು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸುಖ ಹಾಗೂ ಸಂತೃಪ್ತಿಭರಿತ ಶ್ರೀಮಂತ ಜೀವನ ನಡೆಯಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

- 0 - 0 - 0 -

ಅಧ್ಯಾಯ-3

ತಾನು ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ

3.1 ನಾವು ನಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಏಕೆ ಸ್ನೇಹದಿಂದಿಲ್ಲ?

ನಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸೋಣ, ಅವರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನರು ಸಹಬಾಳ್ವೆಯಿಂದ, ಐಕ್ಯಮತ್ಯದಿಂದ, ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಪರಸ್ಪರ ಅರಿವಿನಿಂದ ಜೀವಿಸುತ್ತಿರುವರು? ನಾವು ಹೇಗೆ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಬಾಂಧವ್ಯದಿಂದಿದ್ದೇವೆ? ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ತಡೆಯಲು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದೇವೆ? ನಾವು ಇಡೀ ಜಗತ್ತನ್ನು ನಮ್ಮ ಟಿ.ವಿ.ಯ ಮೂಲಕ ಆಹ್ವಾನಿಸುತ್ತೇವೆ, ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಬಾಗಿಲಿನ ನೆರೆಹೊರೆಯವರನ್ನು ನಮ್ಮ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಆಹ್ವಾನಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಮಾತನಾಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ನೋಡಲು ಸಹಾ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಮಯವಿಲ್ಲ.

ಟಿ.ವಿ.ಯ ಪರದೆಯ ಮೇಲೆ ಅಜ್ಞಾತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಲು ನಾವು ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೆ ಸಮಯ ವ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುವೆವು. ಆದರೆ ಒಂದೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕುಟುಂಬದವರನ್ನೇ ಮುಗುಳ್ಳಗೆಯಿಂದ ನೋಡಲು ನಮಗೆ ಸಮಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗೆತಾನೆ ಐಕ್ಯಮತ್ಯ ಮತ್ತು ಸುಖವು ಇರಬಲ್ಲದು? ಇದೇ ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಇಂದಿನ ಸ್ವರೂಪವಾಗಿದೆ.

ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ನಾವು ಪ್ರೇಮಿಸುವುದರಿಂದಾಗಿಯೇ ದೊಡ್ಡ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ, ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ವಿವಾಹದ ನಂತರ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರನ್ನೇ ಅಲಕ್ಷಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಮಾನವರ ವರ್ತನೆಯ ವಿಧಾನವಲ್ಲ, ಇದು ಮೃಗೀಯ ಸ್ವಭಾವದ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ನಾವು ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತ ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ಸಹಾಯ ನೀಡುತ್ತ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳೇ ಮಾನವರಿಗಿಂತ ಸಭ್ಯವಾಗಿ ವರ್ತನೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ ಎಂದು ಹಲವು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಕುಟುಂಬದೊಂದಿಗೆ ಮಾನವರಂತೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಸಹಾಯ ಮಾಡದಿದ್ದರೂ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಅನ್ಯೋನ್ಯವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅವು ತಮ್ಮ ಗುಂಪನ್ನು ಅಥವಾ ಮರಿಗಳನ್ನು ಶತ್ರುಗಳಿಂದ ಕಾಪಾಡುತ್ತವೆ. ತಮ್ಮ ರೀತಿಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಅವು ನಾಶಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಾನವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಾಣಿಗಳು ತಮ್ಮ ಲೈಂಗಿಕ ಕ್ರಿಯೆಯ ನಂತರ ಹೆಣ್ಣು ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಮಾನವರು ಅತ್ಯಂತ ಕ್ರೂರವಾಗಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಾಯಿಗಳು ಸಹಾ ಹೆಣ್ಣು ನಾಯಿಮರಿಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಮಾನವರಂತು ಕೆಲ ತಿಂಗಳ ಹೆಣ್ಣು ಶಿಶುವಿಗೂ ಉಪದ್ರವ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು ಏನೆಂದರೆ

ನಾವು ನಿಜ ಮಾನವರೊಂದಿಗೆ ಜೀವಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾವು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಜೀವನದ ಹಾದಿಯಿಂದ ತುಂಬಾ ದೂರ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನಾವು ಹಲವಾರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ಪೀಡಿತರಾಗಿದ್ದೇವೆ, ಒಂಟಿತನವನ್ನು ಮತ್ತು ಅಸುರಕ್ಷತೆಯ ಭಾವವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

3.2 ಕುಟುಂಬದ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

ಪ್ರಚಂಡಗತಿಯ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಬದಲಾವಣೆಯುಳ್ಳ ಈ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬದಷ್ಟು ಬೇರಾವ ಮೂಲತತ್ವದ ಸಂಸ್ಥೆಯೂ ಬದಲಾಗಿಲ್ಲ. ವ್ಯವಸಾಯಿಕ ಸಮಾಜಗಳಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬವರು ನಗರಕ್ಕಿಂತ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಮಕ್ಕಳು ವ್ಯವಸಾಯ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಸುಲಭವಾಗಿ ಅಗ್ಗವಾಗಿ ಸಿಗುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ತಂದೆಯು ಕುಟುಂಬ ಪೋಷಣೆಗಾಗಿ ದುಡಿಯುವವನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ ಹಾಗೂ ಅವಿವಾದಿತನಾಗಿ ಮನೆಗೆ ಒಡೆಯನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲಿ ವಿಚ್ಛೇದನವು ತೀರ ಅಪರೂಪ. ಅಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆಯುಳ್ಳ ಆರ್ಥಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಎಲ್ಲವೂ ಸಿಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಸಮಾಜಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವನವು ನಿಧಾನಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಜನರು ಚಿಲಿಸಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಜಾಗ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಘರ್ಷಣೆಗೆ ಕಡಿಮೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಅಡ್ಡಾಡಲು ಅತಿ ಅವಕಾಶ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ನಿಸರ್ಗದೊಂದಿಗೆ ಸಂಭಾಷಿಸುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಕೋಪ ಮತ್ತು ಹತಾಶೆಯನ್ನು ಹಗುರಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅವರ ಸಂಸಾರಗಳು ಮಾರ್ಪಾಟಿಸದಂತೆ ಮುರಿಯುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಹೇಗೆ ಸಮಾಜಗಳು ಆಧುನಿಕತೆ ತಾಳುತ್ತಿರುವುದೋ ಹಾಗೆಯೇ ಕುಟುಂಬದ ಕ್ರಿಯೆಗಳು ಬೇರೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಆಗ ಕುಟುಂಬವು ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಘಟಕವಾಗಿ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಸಹಾ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಸಂತ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕಳೆಯುವರೇ ಹೊರತು ಆರ್ಥಿಕತೆ ಅಳತೆಗೋಲಲ್ಲಿ ಅಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಜನರು ಸಹಾ ಈಗೀಗ ವಿವಾಹವಾಗುತ್ತಿರುವುದು 'ಪ್ರೇಮಕ್ಕಾಗಿ', 'ಒಡನಾಟಕ್ಕಾಗಿ' ಮತ್ತು 'ಸುಖಕ್ಕಾಗಿ' ಎನ್ನುವಂತಾಗಿದೆ ಹೊರತು 'ಸಂತ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಉತ್ತಮ ಜೀವನಕ್ಕಲ್ಲ'. (ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಪ್ರೇಮಕ್ಕಾಗಿ ವಿವಾಹವಾದರೆ, ಪ್ರೇಮ ಕ್ಷೀಣವಾದಾಗ ಅಥವಾ ಮರೆಯಾದಾಗ ಏನಾಗಬಹುದು ಯೋಚಿಸಿ). ಟಿ.ವಿ. ಮತ್ತು ಹಾಲಿವುಡ್ ಸಿನಿಮಾಗಳಿಂದ ಪ್ರಚೋದಿತರಾದ ಯುವಕರು ಯೋಚಿಸುವುದೇನೆಂದರೆ "ಉತ್ತಮ ವಿವಾಹಕ್ಕೆ 'ಪ್ರೇಮ' ಒಂದು ಇದ್ದರೆ ಸಾಕು" ಆದರೆ ಭೌತಿಕ ಪ್ರೀತಿಗಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದ ಬಲಿಷ್ಠ ತಳಹದಿಯು ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಬೇಕೇ ಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅರಿವಾಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ವಿಚ್ಛೇದನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಪ್ರೇಮ ಬೇಕು, ಆದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತ್ಯಾಗಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗುವುದು, ಪರಸ್ಪರ ಅರಿವು ಮತ್ತು ಅಪಾರ ಸಹನೆಯ ಅಗತ್ಯವು ಅಷ್ಟೇ ಇದೆ.

3.3 ವಿಚ್ಛೇದನ

ಹಿಂದೆ ಮದುವೆಗಳು ಅಂತ್ಯವಾಗುತ್ತಿದ್ದುದು ಸಂಗಾತಿಯ ಮರಣದಲ್ಲೇ ಹೊರತು ವಿಚ್ಛೇದನದಲ್ಲಲ್ಲ. ವಿಚ್ಛೇದನವು ಸಮಾಜದ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲೂ ತಪ್ಪಾಗಿ ಕಾಣುವುದು. ಜೊತೆಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾದಂತಹ ಸಹಾ ಆಗಿದೆ. ಇಂದು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಮುನ್ನಡೆ ಮತ್ತು ಜೀವನದ ಶ್ರೇಣಿಯ ಉತ್ತುಂಗತೆಯಿಂದ ಜನರು ಹೆಚ್ಚುಕಾಲ ಜೀವಿಸಿದರೂ, ಒಂಟಿತನದಿಂದ ವೈವಾಹಿಕ ಜೀವನಕ್ಕೆ ನುಸುಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಸಮಾಜಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ವಿಚ್ಛೇದನಗಳು ಮದುವೆಯಾದ 8ನೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತವೆ. ಕಾಲುಭಾಗದಷ್ಟು ವಿಚ್ಛೇದನಗಳು ಮದುವೆಯಾದ 15ನೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತವೆ. ಹಲವಾರು ವಿಚ್ಛೇದನಗಳು ಪುನಃ ಮದುವೆಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಪ್ರೌಢ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆಯಲ್ಲ ಹಲವಾರುಬಾರಿ ವಿವಾಹವಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರದರ್ಶನದ ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿರುವವರು ಹೆಚ್ಚುಬಾರಿ ವಿಚ್ಛೇದಿತರು ಹಾಗೂ ಪುನಃ ಪುನಃ ವಿವಾಹವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಖ್ಯಾತ ನಾಟಕ ನಟಿಯು ಎಣಿಸಲಾರದಷ್ಟು ಬಾರಿ ವಿವಾಹವಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಆಕೆ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದು ಏನೆಂದರೆ ವಿವಾಹವು ಹಳತಾದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಪ್ರಜ್ಞೆಯುಳ್ಳ ಮನುಷ್ಯ ಅದರ ಹೊರತಾಗಿಯೂ ಪ್ರೀತಿಸಬಲ್ಲ ಮತ್ತು ಜೀವಿಸಬಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಖ್ಯಾತ ನಟಿಯೊಬ್ಬಳು ಒಮ್ಮೆ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಟಿ.ವಿ.ಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ತಾನು 15 ಪತಿಯರನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಳು.

ನಿಜಕ್ಕೂ ಮಾನವನ ಮಾನವತೆಯು ಅತ್ಯಂತ ಕ್ಷೀಣಿಸಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಯಾವ ಸ್ತ್ರೀಯು ತನ್ನ ವೈವಾಹಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗದೆ ಒಂದರ ನಂತರ ಇನ್ನೊರ್ವರನ್ನು 15 ಜನರನ್ನು ವಿವಾಹವಾದವಳನ್ನು ಜನರು ಪ್ರಶಂಸಿಸತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಜನರು ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬವು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ಹಲವಾರು ಜನರು ತಮ್ಮ ವೈವಾಹಿಕ ಜೀವನವು ಅಲ್ಪ ಅವಧಿಯದೆಂದು ತಿಳಿದು ವೈವಾಹಿಕ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಭೇಟಿ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರಂತೂ ತಮ್ಮ ಕಾರು (ವಾಹನಗಳನ್ನು)ಗಳನ್ನು ಬದಲಿಸುವಂತೆ ಸಂಗಾತಿಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅವರು ಸಾಮಾಜಿಕ ತಜ್ಞರು ಬಳಸುವ ಪದವಾದ 'ಸರಣಿ ವಿವಾಹ' ಅಥವಾ 'ಸರಣಿ ಪತಿ'(ಸತಿ)ತ್ವಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಹೀಗಾಗಿ ವಿಚ್ಛೇದನದ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಇತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಚ್ಛೇದನದಿಂದಾಗಿ ಮಕ್ಕಳು ತೀರ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಭಾವುಕವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿಯೂ ಕುಗ್ಗಿಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಪೋಷಕರಿಂದ ಬೇರ್ಪಟ್ಟ ಗಾಬರಿಯಿಂದಾಗಿ ಗಾಯದ ಅನುಭೂತಿ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಬಾಲ್ಯದ ಅನುಭವ, ಸುಖರಹಿತ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಜೀವನದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ

ತಾರುಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಜನರು ತಮ್ಮ ತೃಪ್ತಿಯ ಕೊರತೆ ನೀಗಿಸಲು ತಮಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಪರರಿಗೂ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಾರೆ.

3.4 ಗರ್ಭಪಾತ

ಮಾನವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ವೈಯುಕ್ತಿಕ ಬಯಕೆಗಳನ್ನು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಲು ಅವರಿಗೆ ಮಿತಿಯೇ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಗರ್ಭಪಾತದ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡುವ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ತಲುಪಿದೆ, ಗರ್ಭಪಾತವು ಕೊಲೆಯೇ ಆಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಬೇರೆರೀತಿ ಹೇಳಲಾರರು. ಒಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಗ್ರಾಫಿಕ್ಸ್ ಪದಗಳ ಸಹಿತ ಈ 'ಸರಳ ಸತ್ಯವನ್ನು' ವಿವರಿಸಿದ್ದರು. ಯಾವಾಗ ಗರ್ಭಪಾತದ ಸಾಧನವು ಮೊದಲು ಗರ್ಭದ ಗೋಡೆಗೆ ಸ್ಪರ್ಶಿಸುವುದೋ, ತಕ್ಷಣವೇ ಬ್ಲೂಣವು ಹೆದರಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹಾರುವುದು ಮತ್ತು ಹೃದಯದ ಬಡಿತವು ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದು. ಇನ್ನೂ ಹುಟ್ಟಿಲ್ಲದ ಆ ಜೀವಿಯು ಸಾಧನದ ವಿರುದ್ಧ ಪಾರಾಗಲು, ಉಳಿಯುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಹೀಗೆ (ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿ) ಮಾಡುತ್ತದೆ.

"ಗರ್ಭಪಾತ ಮಾಡುವವರು ಆ ಮುಗ್ಧ ಶಿಶುವಿನ ಕೈ ಅಥವಾ ಕಾಲನ್ನು ಹಿಡಿದೆಳೆದು ಅದನ್ನು ಶಿಶುವಿನಿಂದ ಕತ್ತರಿಸಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಆ ಶಿಶುವಿನಿಂದ ರಕ್ತ ಸೋರಲಾರಂಭಿಸುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಗರ್ಭಪಾತ ಮಾಡುವವರು ಇನ್ನೊಂದು ಕೈ ಅಥವಾ ಕಾಲನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಅದನ್ನು ಸೀಳಿ ಅಥವಾ ಹರಿದು ಹಾಕುವರು. ಇದೇರೀತಿ ಅವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬೇರ್ಪಡೆಯಾಗುವವರೆಗೂ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೊನೆಗೆ ಹಿಸುಕಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ, ನಂತರ ಆ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಹೊರಬರುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದೆಲ್ಲವೂ 15 ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲೇ ನಡೆದುಹೋಗುತ್ತದೆ. ನಿಜಕ್ಕೂ ಇದು ಪೃಥಾಚಿಕ ಕೃತ್ಯವಾಗಿದೆ."

ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಭೀಕರತೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇಲ್ಲ. ಇದೇನು ಯಾವುದೇ ಹೊರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಶರೀರದಿಂದ ಹೊರ ತೆಗೆಯುವಂತಹದಲ್ಲ. ಇದು ಪೂರ್ವ ಶಿಶುವಿನ ಸರಳ ಹಾಗೂ ಸ್ಪಷ್ಟ ಕೊಲೆಯೇ ಆಗಿದೆ.

ಬುದ್ಧ ಧಮ್ಮವು ಜನನ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ವಿರೋಧಿಯೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ವಿಧಾನವು ಗರ್ಭಧಾರಣೆಗೆ ತಡೆ ಒಡ್ಡುವಂತಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಜೀವನವು ಆರಂಭವಾಗಿರಬಾರದು. ಆದರೆ ಒಮ್ಮೆ ಭ್ರೂಣ ಅಥವಾ ಪಿಂಡ ರಚನೆಯಾದ ಮೇಲೆ, ಅದು ಚಿಕ್ಕ ಹಂತದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಸರಿಯೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಜೀವವಿರುತ್ತದೆ, ಮನಸ್ಸಿರುತ್ತದೆ, ಜೀವನ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅದನ್ನು ತೆಗೆಯುವ ಪ್ರಯತ್ನವು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಕೊಲೆಯೇ ಆಗಿದೆ. ಗರ್ಭಪಾತಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು ಅಪ್ರಧಾನ, ಕೊಲೆಯು ಕೊಲೆಯೇ ಆಗಿದೆ. ಯಾವ ಪ್ರೇರಣೆಯೇ ಆಗಿರಲಿ ಅದು ಹತ್ಯೆಯೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷರ ಸಂಗಮವು ಜನ್ಮ ನೀಡುವಂತಹ ಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ. ಅದು ಪರಸ್ಪರ ಆಸೆಗಳ ತೃಪ್ತಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅರ್ಥವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ, ಲೈಂಗಿಕ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಬೌದ್ಧ ಧಮ್ಮವು ನಿಂದಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅದು ಮಾನವನ ಸಹಜ ಕ್ರಿಯೆಯೆಂದು ಒಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನ್ಯಾಯಯುತ ಸ್ವ-ನಿಯಂತ್ರಣವಿಲ್ಲದೆ

ಕೇವಲ ಭಾವವೇಶಗಳ ತೃಪ್ತಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಹೊರಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿಲ್ಲವೋ ಆತನು ತಂದೆ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಕ್ಕು ಪಡೆದಿರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಮಗುವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದದ ಸ್ತ್ರೀಯು ಸಹಾ ಗರ್ಭಧರಿಸಬಾರದು.

ಇಂದು ಜನರು ತಮ್ಮ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿಲ್ಲದ ಶಿಶುಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಭೌತಿಕ ಸಾಮಾಗ್ರಿಗೋಸ್ಕರ ಮತ್ತು ಸುಖದ ಅನುಕೂಲತೆಗೋಸ್ಕರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ವಿನಿಮಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಇಂದು ಗರ್ಭಪಾತವು ಒಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಕೊನೇಪಕ್ಷ ನಾವಾದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಇಳಿಯದಿರೋಣ.

3.5 ಮಕ್ಕಳ ಶೋಷಣೆ

ಹಿಂದಿನ ಲೇಖಕರು ಮಾತೃತ್ವದ ಸಾಧುತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಉನ್ನತವಾಗಿ ಶ್ಲಾಘಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತಾಯಿಯಾಗುವುದು ಭಾಗ್ಯವೆಂದು ತಾಯಂದಿರು ಭಾವಿಸುತ್ತಿದ್ದರೇ ಹೊರತು ಭಾರವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಪ್ರಪಂಚದ ಸಾಹಿತ್ಯವೆಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ತಾಯಿಯ ಮಹಾತ್ಯಾವನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಕತೆಗಳಿಂದಲೇ ತುಂಬಿವೆ.

ಆದರೆ ಇಂದಿನ ಭೌತಿಕ ಜಗತ್ತು ಎಲ್ಲವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಅಂದರೆ ಮಕ್ಕಳ ದುರುಪಯೋಗ ಅಥವಾ ಮಕ್ಕಳ ತ್ಯಜಿಸಿದ ತಾಯಂದಿರ ಸುದ್ದಿಯು ಇಲ್ಲದ ದಿನಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಇಂದು ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಮಕ್ಕಳು ಸ್ವತಃ ತಮ್ಮ ಪೋಷಕರ ಹೊಡೆತಗಳಿಂದ ಅಂಗವಿಕಲತೆಗೆ ಮತ್ತು ಕ್ರೂರತೆಗಳಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಬೆಗಾಲಿಡುವ ಮಕ್ಕಳು ಸಹಾ ಇದರಿಂದಾಗಿ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವೊಂದು ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ತಾಯ್ತಂದೆಯರ ಕೋಪ, ಆಕ್ರೋಶಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗಿ ಸಾಯುವವರೆಗೆ ಹೊಡೆತ ತಿಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ತಾಯಿಯು ಸಹಾ ಹತಾಶೆಯಿಂದ ಮಗುವನ್ನು ಪ್ಲಾಟ್‌ನ ಕಿಟಕಿಯಿಂದ ಎಸೆದು ಅಥವಾ ಕೀಟನಾಶಕ ವಿಷವನ್ನು ಉಣಿಸಿ ನಂತರ ತಾನು ಸಹಾ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಳೆ. ಇದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ತಪ್ಪು ಕೃತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಯಾರಿಗೇ ಆಗಲಿ, ತಮ್ಮನ್ನು ಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಪರರನ್ನು ಅದು ತಮ್ಮ ಮಗುವೇ ಆಗಿರಲಿ, ಕೊಲ್ಲಲು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಅದು ಪ್ರೀತಿಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದವಾದರೂ ಸರಿ, ಕೊಲ್ಲಲು ಹಕ್ಕಿಲ್ಲ. ತಾವು ಬಹಳಸಾರಿ ರಸ್ತೆಯ ಬದಿ ಅಥವಾ ಕಸದ ರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹಾಕಿ, ತ್ಯಜಿಸಿರುವುದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ.

ಕೇವಲ ಮಾನವರು ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥದ ಕಾರ್ಯಗಳಿಂದಾಗಿ ತಮ್ಮ ಅಸಹಾಯಕ ಶಿಶುಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹದನ್ನು ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಸಹಾ ತಮ್ಮ ಮರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದಾಗಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ, ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಗೆ, ಶಾರೀರಿಕ ಕೌಶಲ್ಯಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಾಧನೆಗಳಿಗೆ ಹೆಮ್ಮೆಪಡುವ ನಾವು ಅದೇವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಕೀಳು ಎಂದು ತಲೆತಗ್ಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

3.6 ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

ಜೀವ್ಯೋಗಿಕ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಉನ್ನತಿಯಿಂದಾಗಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಾಮೂಹಿಕ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬಯಕೆಗಳ ಅತ್ಯಪ್ತಿಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಚೋದಿಸುತ್ತಿವೆ. ಇಂದು ಉನ್ನತ ಉತ್ಪಾದನಾ ತಂತ್ರಗಳಿಂದಾಗಿ ಒಮ್ಮೆ ಕೇವಲ ಶ್ರೀಮಂತರಿಗಾಗಿ ಮೀಸಲಾಗಿದ್ದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇಂದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಅನುಭವಿಸ ಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇಂದು ವಾರ್ಷಿಕ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ಡಾಲರ್‌ಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ಸಂಶೋಧನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಹಕ ಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ, ಅವರಿಗೆ ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡಲು ಜಾಹಿರಾತು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಹಾ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿವೆ. ಮತ್ತು ನಾನಾ ವಿಧಾನಗಳು ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ವ್ಯೂಹಗಳು ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ.

ಅವರು ಸಂಕೇತ ಮತ್ತು ಆಕಾರಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜನಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸಿ ಸುಪ್ತ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅದರ ಹೊರತು ನಷ್ಟವೆಂದು ಭಾವಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಗ್ರಾಹಕರು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಅದನ್ನು ಹೊಂದುವುದರಿಂದಲೇ ಸುಖ ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ಪೋಷಿಸುವುದರಿಂದಲೇ ಸುಖ. ಇದನ್ನೇ ನಾವು ಟಿ.ವಿ.ಗಳಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಿನಿಮಾ ತೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುವೆವು. ಅಲ್ಲಿ ಸುಂದರ ರೂಪದರ್ಶಿಗಳನ್ನು ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಬಳಸುವರು. ಸೌಂದರ್ಯವರ್ಧಕ ವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಹಾಲಿನಪುಡಿಯಿಂದ ಮನೆಯ ಪೈಂಟ್ ಹಾಗೂ ಟೈರ್‌ಗಳವರೆಗೂ ಅವರನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ.

ಮಾನವನ ಸುಂದರ ಮತ್ತು ಯೌವನ ಶರೀರವನ್ನು ವೈಭವೀಕರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಜಾಹಿರಾತುಗಳು ಹೇಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವೇ ಜಾರಿರುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಟೂತ್‌ಪೇಸ್ಟ್ ಬಳಸಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ಆಕರ್ಷಣೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು. ಆದರೆ ಅದು ಹಲ್ಲುಗಳ ಸದೃಢತೆಯಾಗಲಿ, ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವುದರ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲಿ ಏನೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಒಂದುಬಗೆಯ ಪಾನಿಯ ಸೇವಿಸತೊಡಗಿದರೆ ನೀವು ಯುವತಿಯರಿಂದ ಆಕರ್ಷಣೆಗೊಳಗಾಗುವಿರಿ ಎಂದು ಅಥವಾ ಈ ಏರ್‌ಲೈನ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಸಿದರೆ ನಿಮಗೆ ಪ್ರೇಮಿಸುವ ಅವಕಾಶ ಸಿಗಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುವರೇ ವಿನಃ ಆ ಪ್ಲೇನ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಸುವವರಿಗೆ ಸುರಕ್ಷತೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಎನ್ನುವ ಸತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾರರು.

ಈ ರೀತಿಯ ವಿಧಾನಗಳು ಆಧುನಿಕ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಬಯಕೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ನಿಮಗೆ ಬಾಧಿಸುವಂತಹ ಪ್ರಬಲ ಸಂದೇಶವೆಂದರೆ: “ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟಿದೆಯೋ ಎನ್ನುವುದಲ್ಲ ಮುಖ್ಯ, ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಸಾಕಷ್ಟಿಲ್ಲ, ನೀವು ತೃಪ್ತರಾಗಲಾರಿರಿ”. ಇಂತಹ ವಿಧಾನಗಳು ದುರ್ವರ್ತನೆಯ ಭಾವಾವೇಶವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು. ಬಡತನವೇ ರೋಗವೆನ್ನುವರ್ಥದಲ್ಲಿ ಅವನತಿ, ನಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವೆವೋ ಎಂಬ ಭಾವ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಅವರು ಹೇಳುವ ಧಾಟಿ ಹೀಗಿರುತ್ತದೆ: “ಈ ಬಗೆಯ ನಮೂನೆಯ ಗಡಿಯಾರ ಅಥವಾ ಸ್ಪೋರ್ಟ್ ಕಾರ್ ಹೊಂದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನೀವು ಸುಖಿಯಾಗಿರಲಾರಿರಿ. ಇವು ನಿಮಗೆ ಘನತೆ, ಪ್ರೇಮ ಎಲ್ಲವೂ ತಂದುಕೊಡುವುದು”. ಪೂರ್ಣ ಜಾಗೃತಿಯಿಲ್ಲದ ಸಾಧಾರಣ ಮನುಷ್ಯನು ಈ ಬಗೆಯ ಜಾಹಿರಾತುಗಳಿಂದ ಮೋಸ ಹೋಗುವನು. ಆತನು ಎಷ್ಟೇ ಸಂಪಾದಿಸಲಿ. ತಿಂಗಳಿಗೆ 600 ಡಾಲರ್, 6000 ಡಾಲರ್ ಅಥವಾ 60,000 ಡಾಲರ್ ಆದರೂ ಸಹಾ ಆತನ ಹೊಂದುವಿಕೆಯ ಅಂಶದಿಂದಾಗಿ ‘ಬಡವ’ನೆಂದೇ ಕಾಣಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾನೆ. ಇಂದು ಶ್ರೀಮಂತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಹಲವಾರು ಅಪರಾಧಗಳಿಗೆ ಈ ಅಂಶವು ಕಾರಣಕರ್ತವಾಗಿಲ್ಲವೇ?

3.7 ಸಾಮೂಹಿಕ ಪ್ರಚೋದನೆ

ಇದರ ಚೊತೆಗೆ ಸಾಮೂಹಿಕ ಮಾದ್ಯಮವು ವಾಚಕನಿಗೆ ಮತ್ತು ಆಲಿಸುವವನಿಗೆ ಪ್ರಸಾರಣ ಮತ್ತು ಸಂದೇಶಗಳಿಂದಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಜನಾಂಗದವರ ವಿರುದ್ಧ ದ್ವೇಷ ಮತ್ತು ಭಯವು ಉಂಟಾಗುವ ರೀತಿ ಪ್ರಚೋದನೆಯ ಸುರಿಮಳೆ ಮಾಡುವುದು. ಇದು ಬರೀ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಧರ್ಮ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧವು ಹೀಗೆ ಆಗುವುದು. ಇವೆಲ್ಲ ಅಸೂಯೆ, ದ್ವೇಷ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದ ಅಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವುದು ಅಲ್ಲವೇ? ಅಥವಾ ನೇರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಜ್ಞಾನ ದ್ವೇಷವನ್ನು ತೋರಿಸುವುದು ಅಲ್ಲವೇ? ಸಂಗೀತ, ನೃತ್ಯ ಮತ್ತು ಮನರಂಜನೆಗಳು ಮಾನವನ ಭಾವಾವೇಶಗಳನ್ನು ತೃಪ್ತಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿಯೇ ಇದೆ ಹಾಗೂ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ತರುವುದೆಂದರೆ ಇಂದು ಡ್ರಗ್‌ಗಳು ಉನ್ಮಾದತೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ, ಮಾನಸಿಕ ಅವಿಶ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿ ಮಾನವನಲ್ಲಿರುವ ಮೃಗೀಯತೆಯನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಇಂದಿನ ಆಧುನಿಕ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಾಮೂಹಿಕ ಪ್ರಚೋದನೆಯ ತೀವ್ರ ಬಯಕೆಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಭಾವಾವೇಶದ ಜ್ವರವು ಮಿತಿಮೀರಿ ಇಡೀ ಸಾಮಾಜಿಕ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಹರಿದು, ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಭೀಕರತೆ ಹೊಂದಿದೆ. ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ಸ್ವಾರ್ಥದ ಭಯಾನಕತೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಸುತ್ತವೊಂದರಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ:

“ನಿಜಕ್ಕೂ ಈ ಸ್ವಾರ್ಥದ ಬಯಕೆಗಳಿಂದಲೇ, ಸ್ವಾರ್ಥದ ದಾಹದ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದಲೇ, ಸ್ವಾರ್ಥದ ತೀವ್ರ ಬಯಕೆಯ ಪ್ರಚೋದನೆಯಿಂದಲೇ ಸ್ವಾರ್ಥದ ಪ್ರೇರಣೆ ಬಲದಿಂದಲೇ ರಾಜರು ರಾಜರೊಂದಿಗೆ, ರಾಜಕುಮಾರರು ರಾಜಕುಮಾರರೊಂದಿಗೆ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೊಂದಿಗೆ, ನಾಗರಿಕರು ನಾಗರಿಕರೊಂದಿಗೆ, ತಾಯಿಯು ಮಗನೊಂದಿಗೆ, ಮಗ ತಾಯಿಯೊಂದಿಗೆ, ತಂದೆ ಮಗನೊಡನೆ, ಮಗ ತಂದೆಯೊಡನೆ, ಸೋದರ ಸೋದರಿಯೊಂದಿಗೆ, ಸೋದರಿ ಸೋದರನೊಂದಿಗೆ, ಮಿತ್ರನು ಮಿತ್ರನೊಡನೆ ಜಗಳವಾಡುವರು, ಕಲಹವಾಡುವರು, ಯುದ್ಧ ಮಾಡುವರು. ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬರು ಬಿದ್ದು ಮುಷ್ಟಿಗಳಿಂದ, ದಂಡಗಳಿಂದ ಅಥವಾ ಶಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಕಾದಾಡುವರು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಮಾರಣಾಂತಿಕ ನೋವು ಅಥವಾ ಮರಣವಪ್ಪುವರು.”

ಮಾನಸಿಕ ಅವಿಶ್ರಾಂತಿಯ ತೀಕ್ಷ್ಣತೆ, ಲೋಭದ ಸುಳಿಗೆ ಸಿಲುಕಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಟ್ಟದ ದ್ವೇಷವು ಇದು ನಾನಾ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಇಂದು ಜಗತ್ತು ಇವುಗಳಿಂದಾಗಿ ವಾಸ್ತವಿಕ ಟೈಂಬಾಂಬ್‌ನಲ್ಲಿರುವಂತಾಗಿದೆ. ಇಂದು ಜಾಗತಿಕ ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯರ್ ನಾಶವು ನೈಜ್ಯ ಸಂಭವನೀಯವಾದುದು, ಹಾಗೇನಾದರೂ ಆದರೆ ಸೂರ್ಯನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಾನವನಿಗೂ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಶ್ರಯ ಸ್ಥಾನವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಂಥಹ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಂದು ಮಾನವ ಜನಾಂಗವು ತಾನಾಗಿಯೇ ಸಿಲುಕಿದೆ !

ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮುನ್ನಡೆಯಿಂದಾಗಿ ಅಣುವಿನಲ್ಲಿಯೇ ಮೆಲ್ಲನೆ ಬಡಿದು ಬೃಹತ್ ಪ್ರಚಂಡ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸುವ ತಂತ್ರವು ಮಾನವ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಅಪಾಯವನ್ನು ತಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮಾನವನು ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ, ಸ್ವಾರ್ಥದಿಂದ, ಅನ್ಯಾಯದಿಂದ ಮತ್ತಿತರ ನಾಶಕಾರಿ ಪಾಪದ ಬಲಗಳಿಂದ ಗುಲಾಮನಾಗಿರುವನೋ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಯಾರೂ ಆತನಿಂದ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿರಲಾರರು.

ಜಾಗತಿಕ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಅಣುಬಾಂಬ್‌ನ್ನು ಹಿರೋಷಿಮಾದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದರಿಂದಾಗಿ ಅಪಾರ ದುಃಖ, ಭಯ, ದ್ವೇಷ ಮತ್ತು ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ಜನರ ಜೀವನ ಅನಿಶ್ಚಿತವಾಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಘಟನೆಯನ್ನು “ಕುರುಡು ಮಾಡಿದಂತಹ ಮಿಂಚು” ಎಂದು ದಾಖಲು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿ 2500 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಬೋಧಿ ವೃಕ್ಷದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭವ್ಯವಾದ, ದಿವ್ಯವಾದ ಬೃಹತ್ ಹೊಂಬೆಳಕು ಪ್ರಕಾಶವಾಯಿತು ಮತ್ತು ಪ್ರಜ್ವಲಿಸಿತು. ಅದು ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರ ಬೋಧಿಯ ಜ್ಞಾನ ಪ್ರಕಾಶವಾಗಿತ್ತು. ಅದು ಮಾನವನ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಪರಮ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿತ್ತು. ಮಾನವತೆಗೆ ಅದು ಲೋಭ, ದ್ವೇಷ ಮತ್ತು ಮೋಹದ ಘನ ಕತ್ತಲಿನಿಂದ ಮೈತ್ರಿ, ಕರುಣೆ ಮತ್ತು ಸುಖದ ಹೊಂಬೆಳಕಿನತ್ತ ದಾಟಿಸುವ ಹಾದಿಯನ್ನು ಕಾಂತಿಯುತಗೊಳಿಸಿತು.

3.8 ಸಹನೆ ಮತ್ತು ತಾಳ್ಮೆ

ಯಾರು ಕಷ್ಟಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ, ಪ್ರಸನ್ನತೆಯಿಂದ ಹಾಗೂ ಶಾಂತತೆಯಿಂದ ಇರುವರೋ ಅವರು ಸದಾ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಪರರಿಗೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿದಾಯಕವಾಗುತ್ತಾರೆ, ಆದರ್ಶಪ್ರಾಯರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ವಿಷಯಗಳ ಬೆಳಕಿನ ಭಾಗವನ್ನು ಕಂಡು ಕಲಹಗಳನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಬುದ್ಧಿವಂತ ಮನುಷ್ಯ ಹಾಸ್ಯಗಳನ್ನು ಆಡುತ್ತಲೇ ಜಗಳಗಳನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಟೀಕೆ ಪ್ರಹಾರಗಳ ಮೇಲು ಒಂದು ಹಾಸ್ಯ ಹಾರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಯಾವಾಗ ಜನರು ನಮಗೆ ಅಪಮಾನ ಮಾಡುವರೋ ಅದನ್ನು ಆಗ ನಾವು ಸಭ್ಯತೆಯಿಂದ ಎದುರಿಸಲು ಕಲಿಯಬೇಕು, ಅಪಹಾಸ್ಯವನ್ನು ತಣ್ಣಗೆ ಮಾಡಿ ಹಾಸ್ಯಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ವರ್ತಿಸಬಹುದು. ನೀವು ಆಟದಲ್ಲಿ ಸೋತಾಗ ನೀವೇನು ಮಾಡುವಿರಿ? ನೀವು ಖಂಡಿತ ಆಗ ಕೋಪವನ್ನು ತೋರಿಸಬಾರದು. ಹಾಗೇನಾದರೂ ನೀವು ಮಾಡಿದರೆ ಆಟದ ಆನಂದ ಹಾಳು ಮಾಡುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಸ್ನೇಹಿತರು ನಿಮಗೆ ತೋರಿಸುವ ಗೌರವವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಿರಿ.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸಹಾ ಸಹನೆಯ, ಮೈತ್ರಿಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯ ಸಹೃದಯಗಳ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತಿ ಈ ಜಗತ್ತನ್ನು ಉತ್ತಮವಾಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಅಂತಹ ಹೊಸ ಯುಗವು ಆತನ ತಲೆಮಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ತಲೆಮಾರಿಗೆ ಲಾಭವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದು. ಯಾರು ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಅರಿವಿನಿಂದ ಎದುರಿಸಲು ಬಲ್ಲನೋ ಆತನು ಸುಸಂಸ್ಕೃತನೇ ಸರಿ, ದಿನನಿತ್ಯದ ಕೆರಳುವಿಕೆಯ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಸಮಚಿತ್ತತೆಯಿಂದ ಎದುರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಭ್ಯ ಮಾನವನ ಲಕ್ಷಣವು ಅಡಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಹನೆಯ ಅನುಭವ ಕಹಿ ಆದರೆ ಅದರ ಫಲಿತಾಂಶ ಮಧುಮಯವಾಗಿದೆ.

“ಸಹನೆಯ ಬದಲು ಸೋಮಾರಿತನವನ್ನೇ ಬಹಳಷ್ಟು ಬಾರಿ ತಪ್ಪಾಗಿ ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ” (ಫ್ರೆಂಚ್ ದೇಶದ ಉಕ್ತಿ).

ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲಿಯೂ ಸಹನೆಯಿಂದಿರಿ, ಕೋಪದಿಂದ ಒಬ್ಬನು ಕುರುಡು ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಅದು ಕೆರಳಿಸುವಂತೆ ಪರರನ್ನು ಪೀಡಿಸುತ್ತದೆ. ಅದು ತನ್ನನ್ನು ಹಾನಿಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಕೋಪವು ಶರೀರವನ್ನು ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕ್ಷೋಭೆಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಕಟುನಡಿಯು ಬಿಲ್ಲಿನಿಂದ ಹೊರಟ ಬಾಣದಂತೆಯೇ ಸಾವಿರ ಕ್ಷಮೆಯನ್ನು ಯಾಚಿಸಿದರೂ ಅದು ಹಿಂತಿರುಗದು ಅಥವಾ ಸರಿಪಡಿಸಲಾಗದು. ಕೆಲವು ಜೀವಿಗಳು ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಲಾರವು. ಹಾಗೆಯೇ ಕೆಲವು ಜೀವಿಗಳು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಲಾರವು. ಆದರೆ ಯಾವ ಮಾನವನು ದ್ವೇಷದ ಆಳಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿರುವನೋ ಅಂತಹವನು ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿಯಾಗಲಿ ಏನನ್ನೂ ನೋಡಲಾರನು.

ನೀವು ಕೋಪಗೊಂಡಿರುವಾಗ, ಯಾರ ಮೇಲೆ, ಯಾವುದರ ಮೇಲೆ ಹೋರಾಡುವಿರಿ? ನೀವು ನಿಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಹೋರಾಡಿ. ಏಕೆಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಪರಮಶತ್ರು ನೀವೇ ಆಗಿರುವಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ನಿಮ್ಮ ಪರಮ ಮಿತ್ರನಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಸುಲಭವಾಗಿ ಪರಮಶತ್ರುವು ಆಗಬಹುದು.

ಕೆಲವು ಬಗೆಯ ಹೃದಯ ರೋಗಗಳು, ಸಂಧಿವಾತದ ಹಲವು ವ್ಯಾಧಿಗಳು ಮತ್ತು ಚರ್ಮರೋಗಗಳು ಇವೆಲ್ಲ ದೀರ್ಘ ಕಾಲದ ದ್ವೇಷ, ಹಿಂಸೆ ಮತ್ತು ಅಸೂಯೆಗಳ ಪರಿಣಾಮಗಳಾಗಿವೆ. ಅಂತಹ ನಾಶಕಾರಿ ಭಾವವೇಶಗಳು ಹೃದಯಕ್ಕೆ ವಿಷಕಾರಿಯಾಗಿವೆ. ಅವು ಸುಪ್ತ ರೋಗಗಳನ್ನು ಪೋಷಿಸಿ ಬೆಳೆಸುತ್ತವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ದೇಹದ ರಕ್ಷಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಕ್ಷೀಣಿಸಿ, ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋರಾಡುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಗುತ್ತದೆ.

3.9 ಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯವರಾಗಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ

ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಯಿಂದೇ ನಮ್ಮ ಹಲವಾರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲಾರದು. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಬುದ್ಧಿವಂತನೇ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಬಲ್ಲನು. ಏಕೆಂದರೆ ಮಾನವ ಸಹಜ ಅಹಂಕಾರದ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿಂದಾಗಿ, ಹಾಗೇ ಮಾಡಬಲ್ಲನು. ಕರುಣೆ, ಸಹಾನುಭೂತಿ, ಸಹನೆ, ತಾಳ್ಮೆ, ಪ್ರಮಾಣಿಕತೆ ಮತ್ತು ದಾನದಂತಹ ಗುಣಗಳು ಸಹಾ ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಡೆಯಲಾರವು. ಏಕೆಂದರೆ ಮೋಸ ಮತ್ತು ವಿವೇಚನರಹಿತ ಜನರು ಅಂತಹ

ಸದ್ಗುಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಲಾಭ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದಾಗಿ ನಾವು ಅಂತಹ ಸದ್ಗುಣಗಳನ್ನು ಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಭಾಗ ಒಳ್ಳೆಯ ಜನರೇ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕುತ್ತಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹಲವು ಕ್ಷೇಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕರು ಮಾನವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕ್ಷೀಣಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಕಾಣಿಕೆಯಿಂದಾಗಿ ಕೆಲವೇ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬಗೆಹರಿದಿವೆ.

ಮಾನವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಒಂದು ಉತ್ತಮ ವಿಧಾನವಿದೆ. ಅದೆಂದರೆ ತಮ್ಮ ಆಸ್ತಿ ಮತ್ತು ಭೂಮಿಯನ್ನು ದೇಶದ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಸಮಾನವಾಗಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಆದರೆ ಈ ವಿಧಾನವು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಸ್ವಾರ್ಥ, ಮೋಸ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಲೋಪಗಳು ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಕೆಡಿಸುವುವು.

“ಮೂರ್ಖರು ತನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಲ್ಲಿ ಪಡೆದ ಲಾಭಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜ್ಞಾನಿಯು ತನ್ನ ಶತ್ರುಗಳಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ.” (ಬಾಲ್ಸರ್ ಗ್ರಾಸಿಯನ್)

3.10 ಪಳಗದ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಯ ಅಪಾಯ

ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಭೋಗಗಳಿಗೆ ವಶವಾಗಿ ನಾವಿಂದು ನಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನೇ ಯಾವರೀತಿ ಅಲಕ್ಷಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂದರೆ ನಾವು ಸಂತ್ರಸ್ತಿಗೆ ದಾಸರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಅತಿಕ್ರಮ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಯೇ ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ನಾವೆಲ್ಲಾ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದುದಿನ ಸಾಯಲೇಬೇಕೆಂದು ಈ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಚಿಂತನಾಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಬಲ್ಲ ಏಕೈಕ ಜೀವಿಯೆಂದರೆ ಅದು ಮಾನವನೇ ಆಗಿದ್ದಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಅನಗತ್ಯವಾಗಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತಿತನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ಮರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತಿತನಾದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಮರಣವು ದೂರಾಗುವುದೇ? ಹಾಗಿದ್ದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಶಾಂತವಾಗಿ ನಾವು ಏತಕ್ಕೆ ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ?

ಷೇಕ್ಸ್ಪಿಯರ್‌ನಿಂದ ರೂಪಿತವಾದ ಜುಲಿಯಸ್ ಸೀಜರ್ಸ್ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ “ನಾನು ಎಂತೆಂಥದೋ ಅದ್ಭುತಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೂ ನಾ ಕಂಡ ಅತಿಮೊದಲ ವಿಚಿತ್ರವೇನೆಂದರೆ ಮಾನವನು ಅಗತ್ಯ ಅಂತ್ಯವಾದ ಮರಣವನ್ನು ಕಂಡು ‘ಅದು ಎಂದು ಬರುವುದೋ’ ಎಂದು ಹೆದರುತ್ತಾನೆ”. ಅದೇರೀತಿ ಕೆಲವರು ಮತ್ತೊಂದು ಅತಿರೇಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುವರು ಹಾಗೂ ಜೀವನದ ಅಂತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ತಲೆಕೆಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳದವರು ಅಥವಾ ಸಾವಿನ ನಂತರ ಏನು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಅವರು ಚಿಂತಿತರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಬಹುಪಾಲು ಜನರು ಇರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತಿತರಾಗುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮದ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಆತಂಕಪಡುತ್ತಾರೆ.

ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಿಗಳು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮಗೇನು ಆಗುವುದು ಎಂದು ಭವಿಷ್ಯ ನುಡಿಯದಿದ್ದರೂ ಅನಗತ್ಯವಾಗಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತಿತರಾಗಬಾರದು. ಯಾವಾಗಲೇ ಆಗಲಿ ಕೆಲವು ಕಷ್ಟಗಳು ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

ಉಂಟಾದಾಗ ನಮ್ಮ ಮಾನಸಿಕ ಆತಂಕವನ್ನು ಮತ್ತು ಅಸುಖವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ದೃಢಮಾಡಲು ಹಲವಾರು ವಿಧಾನಗಳಿವೆ.

ಮೊಟ್ಟಮೊದಲಿಗೆ ನಾವು ಜೀವಿಸುವ ಜಗತ್ತಿನ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಅರಿಯಲು ಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ನಾವು ಎಂದಿಗೂ ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಮೃದುವಾಗಿಯೇ ಚಲಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಲೋಕವು ನಮ್ಮ ಇಷ್ಟದಂತೆಯೇ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ.

ನಮ್ಮ ಸುಖ ಮತ್ತು ಕ್ಷೇಮಕ್ಕಾಗಿ ನಾವಲ್ಲದೆ ಬೇರಾರೂ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅರಿತು ನಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು. ಜನರು ಸದಾ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ನಿಂದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ನಮ್ಮಲ್ಲೇ ಏನೋ ತಪ್ಪಾಗಿರುತ್ತದೆ.

3.11 ಭಯ ಮತ್ತು ಚಿಂತೆ

ಭಯ ಮತ್ತು ಚಿಂತೆಗಳು ಮನಸ್ಸಿನ ಕಲ್ಪನೆಯಿಂದ ಹುಟ್ಟಿರುವಂತಹವು. ಅವುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳ ಪ್ರಭಾವವಿರುತ್ತದೆ. ಅವು ತೀವ್ರ ಬಯಕೆ ಮತ್ತು ಅಂಟುವಿಕೆಯಿಂದ ಬೇರೂರಿತವೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಜೀವನವು ಚಲನಚಿತ್ರದಂತೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಚಲಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ನಿತ್ಯವಲ್ಲ ಅಥವಾ ಸ್ಥಿರವಲ್ಲ. ಯಾರೆಲ್ಲ ಯುವಕರಾಗಿದ್ದಾರೋ ಮತ್ತು ಬಲಿಷ್ಠರಾಗಿದ್ದಾರೋ ಅವರು ಯೌವ್ಯದಲ್ಲೇ ಮೃತರಾದರೆ ಗತಿಯೇನು ಎಂದು ಭಯಪಡುತ್ತಾರೆ. ಯಾರು ವೃದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೋ ಮತ್ತು ನೋವು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅವರು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಬದುಕಲು ಆತಂಕಪಡುತ್ತಾರೆ. ಇವೆರಡರ ಮಧ್ಯೆ ಸಿಲುಕಿರುವವರು ಸುಖಕ್ಕೆ ಹಾತೊರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಸುಖದ ಆನಂದಮಯ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳೆಲ್ಲ ಅತಿ ಕ್ಷಿಪ್ರವಾಗಿ ಹಾದು ಹೋಗಿಬಿಡುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಅಪ್ರಿಯವಾದ ಭಯಪೂರಿತ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳು ಚಿಂತೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಅವು ದೂರ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಬೇಗ ಮರೆಯಾಗುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಅನುಭವಗಳು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ, ಕಾಲ್ಪನಿಕ (ಆತ್ಮಗಳ) ಜೊತೆಗೂಡಿ ಜೀವನದ ನಾಟಕದ ಅಂತಹ ಏರಿಳಿತಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ, ತಂತಿಯ ಮೆಲಿನ ಸೂತ್ರದ ಗೊಂಬೆಯಂತೆ.

ಆದರೆ ಮನಸ್ಸು ತನಗೇನು ಪರಮಶ್ರೇಷ್ಠವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮನಸ್ಸಿನ ಸುಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಮಾನಸಿಕ ಕೃಷಿ ಎಂತಲೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ಮನಸ್ಸಿನ ಅವಿಶ್ರಾಂತತೆಯನ್ನು ಪಳಗಿಸುವ ಪ್ರಥಮ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಿದೆ.

ಬುದ್ಧರು ವಿವರಿಸುವುದು ಏನೆಂದರೆ :

“ತೀವ್ರ ಲಾಲಸೆಯಿಂದಲೇ ದುಃಖವು ಪುಟಿಯುವುದು, ತೀವ್ರ ಲಾಲಸೆಯಿಂದಲೇ ಭಯವು ಪುಟಿಯುವುದು. ಯಾರು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೀವ್ರ ಲಾಲಸೆಯಿಂದ ಮುಕ್ತರೋ, ಅವರಿಗೆ ದುಃಖವಿಲ್ಲ, ಭಯವೂ ಇಲ್ಲ.”

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಟುವಿಕೆಯು ದುಃಖದಲ್ಲಿ ಅಂತ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿ, ಅಥವಾ ದೀರ್ಘ ವಿದಾಯಗಳಾಗಲೀ, ಜೀವನದ ಕ್ಷಣಿಕತೆಗಳನ್ನು ಅಂತ್ಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಯುಕ್ತ ವಿಷಯಗಳು ಅನಿತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಯುವಕರಾಗಲಿ ಅಥವಾ ವೃದ್ಧರಾಗಲಿ ಈ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ದುಃಖಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಹೊರತಲ್ಲ. ಬಹಳಷ್ಟು ಯುವಕರು ಅಪಾರ ನೋವುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಯುವಕ-ಯುವತಿಯರು ಸ್ಥಿರವಾದ ಪ್ರೇಮ ಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಅನುಭವಿಗಳಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕೇವಲ ತಮ್ಮ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತ ಪರಸ್ಪರ ಆಕರ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮನ್ನು ಲೈಂಗಿಕ ವಸ್ತುಗಳಾಗಿ ನೋಡುತ್ತ ಅವರು ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಇರುವಂತೆ ಅವರು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಪ್ರೌಢರಂತೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಸಹಜವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿದರೆ ನಗೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಬಹುದೆಂದು ಭೀತಿಪಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಗೆಯ ವರ್ತನೆಯು ಶೋಷಣೆಯ ಪ್ರಚಿನ್ನತೆಯಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಅವರಿಗೆ ತಿರಸ್ಕಾರವಾಗುವ ಭಯವಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅಹಂವಿಗಿ ಎಲ್ಲಿ ಪೆಟ್ಟಾಗುವುದೋ ಎಂಬ ಆತಂಕವೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಪ್ರೇಮ ನೀಡದ ಆ ಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಮುರಿದು ಯುವಕರ ಹೃದಯವು ಭಗ್ನವಾಗುವುದು. ತಾವು ಮೂರ್ಖರಂತೆ ಆಗಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಅನಿಸುವುದು. ಕೆಲವರಂತೂ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗೂ ಬಲಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಜೀವನವನ್ನು ಅದು ಇರುವಂತೆಯೇ ಕಂಡಿದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಉದ್ವೇಗಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಡೆಯಬಹುದಿತ್ತು. ಯುವಕರಿಗೆ ಬೌದ್ಧರ ಜೀವನ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಕಲಿಸಲೇಬೇಕು. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಪಕ್ಷ ಹಾದಿಯು ವೃದ್ಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

“ಯಾವೆಲ್ಲಾ ಭಯಗಳೇ ಆಗಿರಲಿ, ಅವೆಲ್ಲಾ ಮೂರ್ಖರಲ್ಲೇ ಉದಯಿಸುವುದೇ ಹೊರತು ಜ್ಞಾನಿಗಳಲ್ಲ” ಎಂದು ಬುದ್ಧರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಭಯವೆಂದರೆ ಅದು ಮನಸ್ಸಿನ ಭೀತಿಯ ಸ್ಥಿತಿಯೇ ಹೊರತು ಬೇರಲ್ಲ. ಒಬ್ಬನು ಮನಸ್ಸಿನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಬೇಕು, ಯೋಗ್ಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿತ್ವದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಯೋಚನೆಯ ಬಳಕೆಯು ಭಯವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದರೆ, ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಯೋಚನೆಯ ಬಳಕೆಯು ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಆದರ್ಶವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆಯ್ಕೆಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನಮ್ಮದೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಾನವನಿಗೂ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯು ಮಾನವನಿಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಬಳುವಳಿ ನೀಡಿದೆ. ಅದೇ ಆತನ ಯೋಚನೆ ಅಥವಾ ಮನಸ್ಸೇ ಆಗಿದೆ. ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿಸುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನು ಆತನು ಯೋಚನೆಯ ರೂಪದಿಂದಲೇ ಆರಂಭಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಇದು ಭೀತಿಯನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವ ತತ್ವದ ಅರಿಯುವಿಕೆಗೆ ಕೀಲಿ ಕೈಯಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಖ್ಯಾತ ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಶರೀರ ರಚನಾಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನಿಗೆ ಭೀತಿ ಗೆಲ್ಲುವ ವಿಧಾನ ಕೇಳಿದಾಗ ಆತನು ಉತ್ತರಿಸಿದ್ದು ಹೀಗೆ: “ಪರರ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಏನನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸು.”

ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಈ ಉತ್ತರ ಕೇಳಿ ಆಶ್ಚರ್ಯಗೊಂಡನು. ಆಗ ಆತನು ಇದರ ವಿವರಣೆಗೆ ಕೋರಿಕೊಂಡಾಗ ಆ ಮೇಧಾವಿಯು ಹೀಗೆ ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಾನೆ. “ಒಂದೇ

ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಎರಡುರೀತಿಯ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಯೋಚನೆಗಳನ್ನು ನೀನು ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ.” ಹೀಗಾಗಿ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಯೋಚನೆಗಳು ಸದಾ ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ಹೊರಹಾಕಿರುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನೀವು ಪರರ ಹಿತವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಯೋಚನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಇದ್ದಾಗ ಅದೇವೇಳೆ ನೀವು ಭೀತಿಯ ಯೋಚನೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ.

“ಚಿಂತೆಗಳು ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಮುಂಚೆಯೇ ರಕ್ತವನ್ನು ಒಣಗಿಸಿಬಿಡುತ್ತವೆ.”

“ನಾನು ಎಂದಿಗೂ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ, ನನ್ನ ಹಾಸಿಗೆಯವರೆಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವುದಿಲ್ಲ” (ಹ್ಯಾರಿ ಎಸ್. ಟ್ರಮನ್)

ಭಯ ಮತ್ತು ಚಿಂತೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಮಿತವಾಗಿದ್ದರೆ ಸ್ವ-ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ನಿರಂತರ ಕಾಡುವ ಭಯ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಚಿಂತೆಗಳು ಮಾನವನ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಹಾನಿಕಾರಕ ಶತ್ರುಗಳಾಗಿವೆ. ಅವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಾರೀರಿಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. “ತನ್ನ ಮೂರ್ಖತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದವನೇ ನಿಜ ಮೂರ್ಖನಾಗಿದ್ದಾನೆ ಮತ್ತು ಯಾವ ಮೂರ್ಖನು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೇ ಮೂರ್ಖತ್ವವಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿರುವನೋ ಆತನು ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆ.” (ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು)

3.12 ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಿ

ಮಾನವನ ಮನಸ್ಸು ಆತನ ಶರೀರದ ಮೇಲೆ ಅತಿಯಾದ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಮನಸ್ಸೇ ಪರಮ ಔಷಧಿಯು ಹಾಗೆಯೇ ಮಹಾ ವಿಷಕಾರಿಯೂ ಆಗಿದೆ. ಯಾವಾಗ ಮನಸ್ಸು ಪ್ರದುಷ್ಟವಾಗುವುದೋ ಅದರ ಪರಿಣಾಮದಿಂದಾಗಿ ಒಬ್ಬನ ಕೊಲೆಯು ಆಗಬಹುದು. ಬದಲಾಗಿ ಮನಸ್ಸು ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಜಾಗರೂಕವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ಪರರಿಗೆ ಲಾಭವಾಗುವುದು. “ಭಾವೋದ್ರೇಕ (ಕೋಪಗೊಳ್ಳುವುದು) ಗಳೊಂದಿಗೆ ಹಾರಾಡುವುದು. ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಯೋಗ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ, ಯೋಗ್ಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ, ಯೋಗ್ಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಯೋಗ್ಯ ವಿಷಯದೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ಯೋಗ್ಯವಾದ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿಯೇ ಕೊಪಗೊಳ್ಳುವುದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾದ ಕಾರ್ಯವಲ್ಲ ಮತ್ತು ಈ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಕೋಪ ಮಾಡಲಾರರು” (ಅರಿಸ್ಟಾಟಲ್).

ಯಾವಾಗ ಮನಸ್ಸು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಯೋಚನೆಗಳಿಂದ ಏಕಾಗ್ರವಾಗುವುದೋ, ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕ್ರಮದಿಂದ ಪೋಷಿತವಾಗುವುದೋ ಮತ್ತು ಯೋಗ್ಯ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದೋ ಆಗ ಅದರ ಪರಿಣಾಮವು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಮನಸ್ಸು ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ಮತ್ತು ಕುಶಲ ಯೋಚನೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೋ ಆಗ ಅದು ಆರೋಗ್ಯಭರಿತ ವಿಶ್ರಾಂತ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುತ್ತದೆ.

“ಯಾರು ಪರರನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವನೋ ಆತನು ಬಲಿಷ್ಠ; ಆದರೆ ಯಾರು ತನ್ನನ್ನೇ ಜಯಿಸಿರುವನೋ ಆತನು ಮಹಾ ಪರಾಕ್ರಮಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆ.” (ಲಾವೋತ್ಸೆ)

ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: “ತನ್ನ ತೀವ್ರ ಲಾಲಸೆಯ, ದ್ವೇಷದ, ಅಸೂಯೆಯ ಯೋಚನೆಗಳು ಮಾಡುವ ಹಾನಿಯನ್ನು ಬೇರಾವ ಶತ್ರುವು ಮಾಡಲಾರನು.”

“ಯಾರು ತನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತನ್ನ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹೊಂದಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ತಿಳಿದಿಲ್ಲವೋ ಆತನು ನಿಜಕ್ಕೂ ಮಾನವನೇ ಅಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅಂತರ್ಮುಖಗೊಳಿಸಿ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮಲ್ಲೇ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸಿ. ಯಾವಾಗ ಒಬ್ಬನ ಮನಸ್ಸು ಯೋಗ್ಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿತವಾಗಿರುವುದೋ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಿತವಾಗಿರುವುದೋ ಆಗ ಮಾತ್ರ ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ ಮತ್ತು ಸಮಾಜಕ್ಕೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಅನಿಯಂತ್ರಿತ ಮನಸ್ಸೇ ತನ್ನ ಮತ್ತು ಪರರ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲಾ ಭಯಾನಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳೆಲ್ಲ ಮನಸ್ಸಿನ ನಿಯಂತ್ರಣ ಅರಿಯದವರ ಸೃಷ್ಟಿಯೇ ಆಗಿದೆ.

“ಮೃಗೀಯತೆಗೆ ಯಾವ ಧರ್ಮವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಸತ್ಯವಾಗಲಿ ಇಲ್ಲ”

(ಇಟಾಲಿಯನ್ ಉಕ್ತಿ).

ಶಾಂತತೆಯು ದೌರ್ಬಲ್ಯವಲ್ಲ, ಸದಾ ಕಾಲವು ಶಾಂತತೆಯಿಂದ ಇರುವುದು ಮಾನವನ ಸುಸಂಸ್ಕೃತೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಪ್ರಿಯವಾಗಿರುವಾಗ ಶಾಂತವಾಗಿರುವುದು ಕಷ್ಟಕರವಲ್ಲ, ಆದರೆ ಯಾವಾಗ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಅಪ್ರಿಯವಾಗಿ, ತಪ್ಪಾಗಿ ಸಂಭವಿಸುವುದೋ, ಆಗ ಶಾಂತವಾಗಿರುವುದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಕಡುಕಷ್ಟಕರವಾಗಿದೆ.

ಇಂತಹ ಕಡುಕಷ್ಟಕರವಾಗಿರುವ, ಆದರೆ ಪರಮ ಮೌಲ್ಯವಾಗಿರುವ ಸದ್ಗುಣವನ್ನು ಪ್ರಾಪ್ತಿಮಾಡುವುದು ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾಗಿದೆ. ಅರ್ಹವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿದೆ, ಇಂತಹ ಶಾಂತತೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸುತ್ತಾ ಮಾನವನು ತನ್ನ ಚಾರಿತ್ರ್ಯದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಲಿಷ್ಠಗೊಳಿಸುತ್ತಾನೆ. “ಕೋಪಿಯು ತನ್ನನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದಾಗ ಪುನಃ ತನ್ನ ಮೇಲೆಯೇ ಕೋಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ” (ಪಬ್ಲಿಯಸ್ ಸೈರಸ್).

“ಕೋಪಕ್ಕೆ ಪರಮ ಪರಿಹಾರವೆಂದರೆ ನಿಧಾನಿಸುವುದು.” (ಸೆನೆಕ).

3.13 ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುವುದು

ಆಧುನಿಕ ಮಾನವ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಆತನು ಭೌತಿಕತೆಯ ಲಾಭ ಮತ್ತು ಸುಖದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಆತನು ಶೀಲದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನೇ ಅಲಕ್ಷಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಸಮಕಾಲೀನ ಮಾನವನ ಈ ಅಸ್ವಾಭಾವಿಕ ವರ್ತನೆಯಿಂದಾಗಿ ಮಾನವ ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಅಂತಿಮ ಉದ್ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿ ರೂಪಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಮುಂದೆ ಎಲ್ಲಾ ಹತಾಶೆಗೆ, ನಿರಾಶೆಗೆ, ಭಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಇಂದಿನ ಅಸುರಕ್ಷತೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಮಾನವನು ಹೀಗೆಯೇ ಕ್ರೂರಿಯು, ಕಪಟ ಮತ್ತು ದುಷ್ಟನೂ ಆಗಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವದ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಜೀವಿಸಿದರೆ, ತನ್ನ ವರ್ತನೆಗಳಿಂದ, ಮಾತುಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಯೋಚನೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಇಡೀ ಪರಿಸರವನ್ನೇ ಕಲುಷಿತಗೊಳಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಪ್ರಕೃತಿಯು ಹಾಳಾದರೆ ಮಾನವನಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದುದನ್ನು ಅದು ನೀಡಲಾರದು. ಹೀಗಾಗಿ ಕೆಲವು ಘರ್ಷಣೆಗಳು, ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ದುರಂತಗಳು ಆತನಿಗಾಗಿ ಕಾದಿರುತ್ತವೆ.

ಮಾನವನು ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ನಿಯಮಗಳ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಜೀವಿಸಿದರೆ, ಸನ್ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸಿದರೆ, ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಗಳಿಂದ ಸದ್ಗುಣಗಳಿಂದ ಪರಿಸರವನ್ನು ಶುದ್ಧಗೊಳಿಸಿದರೆ, ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ದಯೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಿದರೆ ಆಗ ಆತನು ನಿಜಸುಖವನ್ನು ತರಬಲ್ಲ. ಯಾರು ನಿಜಕ್ಕೂ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಬಯಸುವನೋ ಆತನು ಇನ್ನೊಬ್ಬನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಲಾರ. ಪರರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ನೀಡುವುದು ಮತ್ತು ಮೋಸ ಮಾಡುವುದು ತಪ್ಪು.

ನೀವು ಅತ್ಯಂತ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಪ್ರತಿದಿನ ಕೊನೇಪಕ್ಷ ಕೆಲವು ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಧ್ಯಾನವನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದಿರಿ. ಈ ಬಗೆಯ ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಚಿಂತೆಗಳಿಂದ ಶಮನಹೊಂದುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ವಿಕಾಸವಾಗುವುದು. ಧರ್ಮವು ನಿಮ್ಮ ಲಾಭಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಏನೆಂದರೆ ನೀವು ಧರ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸುವುದು. ಧಾರ್ಮಿಕ ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಿಸಲು ಕೆಲವುಕಾಲ ಮೀಸಲಿಡಿ, ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿಹೊಂದಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಚೊತೆ ಕೆಲಕಾಲ ಕಳೆದರೆ ಅದು ಉತ್ತಮ ಫಲವನ್ನು ನೀಡುವುದು.

ಫೈಥಾಗೋರಸ್ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ: “ಈ ಜಗತ್ತು ಬದಲಾವಣೆಗಳ ಸರಣಿಯಾಗಿದೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಆಗಬಹುದು ಮತ್ತು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ನಿಮ್ಮ ವಿರುದ್ಧದಂತೆ ಆಗಬಹುದು. ನೀವು ಬದಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಒಳಿತನ್ನು ಮಾಡಿ, ನೀವು ಅಪ್ರಿಯ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಒಬ್ಬರು ಅಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅನ್ವಯಗೊಳಿಸಿ, ಯಾರು ಸಹಾ ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯಕರವಾಗಿ ಧರ್ಮ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತಿ ಹೊಂದಲಾರರು.

3.14 ಸುಖ ಮತ್ತು ಭೌತಿಕವಾದ

ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ಬೋಧಿಸಿರುವುದು ಏನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಅಸುಖ ಅಥವಾ ದುಃಖವು ಸ್ವಾರ್ಥದ ಬಯಕೆಯ ಪರಿಣಾಮದಿಂದಾಗಿದೆ. ಸ್ವಾರ್ಥದ ಬಯಕೆಯೆಂದರೆ ಬಹು ಸುಖಕ್ಕಾಗಿ ಹಣ, ಹಣದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸುಖವನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವ ಬಯಕೆ, ಪರಜನರ ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರದ ಬಯಕೆ, ಸದಾ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಜೀವಿಸುವ ಬಯಕೆ, ಸಾವಿನ ನಂತರವೂ ಜೀವಿಸುವ ಬಯಕೆ! ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳ ಬಯಕೆಗಳು ಜನರನ್ನು ಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಅವರು ಕೇವಲ ತಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆಯೇ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಾರೆ. ತಮಗಾಗಿಯೇ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಪರರಿಗೆ ಏನೇ ಆಗಲಿ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ತಲೆಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗ ಅವರ ಬಯಕೆಗಳು ಪೂರೈಸುವುದಿಲ್ಲವೋ ಆಗ ಅವರು ಅವಿಶ್ರಾಂತರಾಗುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅಸಂತೃಪ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ಅವಿಶ್ರಾಂತಿ,

ಚದುರುವಿಕೆ, ಕ್ಷೋಭೆ ತಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಇದನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕಾರಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಅತಿ ಕಷ್ಟಕರ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಸಾಧಿಸಿದಾಗ ನಾವೇ ಅಭಿನಂದಿಸುವೆವು.

ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರು ನಂಬುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಹಣವಿದ್ದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಬಲ್ಲರು ಎಂದು. ಆದರೆ ಅವರು ಹಣವೇ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಕ ಎಂದು ಅರಿಯುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹಣವೇ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲಾರದು. ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರು ಸರಿಯಾಗಿ ಯೋಚಿಸಲಾರರು. ಬೇಟೆ ನಾಯಿಯು ಮೊಲದ ಬಲೆಯ ಹಿಂದೆ ಓಡುತ್ತಲೇ ಇರುವಂತೆ ಅವರ ಜೀವನವಿರುತ್ತದೆ.

ಯಾವಾಗ ಎಲ್ಲಾ ಬೆನ್ನಟ್ಟುವಿಕೆ ಮುಗಿಯುವುದೋ ಆಗ ಎಲ್ಲಾ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಮರೆಯಾಗುವವು. ಇದೇ ಭೌತಿಕವಾದದ ಅದ್ಭುತ ಲೋಕದ ಇಂದ್ರಿಯ ಸುಖಗಳ ನೈಜ ಸ್ವರೂಪವಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟಪಟ್ಟ ವಿಷಯವು ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾದೊಡನೆಯೇ ಸುಖವು ಅಳಿದು ಹೋಗಿ ಆಸೆಗಳು, ಇಷ್ಟಗಳು ಉದಯಿಸುತ್ತವೆ. ಇಷ್ಟಪಟ್ಟು ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾದ ವಿಷಯವು ಸಹ ಬೆನ್ನಟ್ಟುವ ತರಹವೇ ತೃಪ್ತಿದಾಯಕವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ತಾವೇನಾದರೂ ಕಳೆದುಕೊಂಡರೆ ಈ ಮುಂದಿನ ಬುದ್ಧಿವಾದವನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ:

“ಅದು ನಿನ್ನದು ಮತ್ತು ಇದು ನನ್ನದು ಎನ್ನದಿರು, ಬದಲಾಗಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳು, ಇದು ನಿನಗೆ ಬಂದಿದೆ ಮತ್ತು ಅದು ನನಗೆ. ಹೀಗಾಗಿ ನಾವು ಮಂಕಾಗುವ ಪ್ರಕಾಶ ಕಂಡು ಕೊರಗಲಾರೆವು. ಏಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ದಿವ್ಯ ವಿಷಯಗಳೂ ಸಹಾ ಅಳಿಯುವವು.”

ತೀವ್ರ ಲಾಲಸೆಗೋಸ್ಕರ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಐಶ್ವರ್ಯವಿರುವುದು ನಿಮ್ಮ ಕ್ಷೇಮಕಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಪರರ ಕ್ಷೇಮಕ್ಕೂ ಹೌದು. ನಿಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಜಗತ್ತನ್ನು ಜೀವಿಸಲು ಉತ್ತಮವಾಗಿರುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ. ನಿಮ್ಮ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಜ್ಞಾನೋಚಿತವಾಗಿ ಬಳಸಿ. ಬಡವರ, ರೋಗಿಗಳ ಮತ್ತು ವೃದ್ಧರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿ. ಜನರ ಬಗೆಗಿನ ನಿಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಪೂರೈಸಿ, ನಿಮ್ಮ ದೇಶ ಮತ್ತು ಧರ್ಮದ ಬಗೆಗಿನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಪಾಲಿಸಿ.

ಈ ಜಗತ್ತಿನಿಂದ ತೆರಳುವ ಕಾಲ ಬಂದಿತೆಂದು ಕಲ್ಪಿಸಿ. ಆಗ ನಿಮಗೆ ಆನಂದ ಮತ್ತು ಶಾಂತಿ ನೀಡುವುದು ನಿಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಸುಕಾರ್ಯ ಮತ್ತು ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಸೇವೆಗಳ ನೆನಪೇ ಅಲ್ಲವೇ? ಜೂಜಿನಿಂದ ಐಶ್ವರ್ಯ ಹುಡುಕುವುದು ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಸೂರ್ಯನಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆಯಲು ಮೋಡದಿಂದ ನೆರಳಿನ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆದಂತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬದಲು ಉನ್ನತಿಗಾಗಿ ಪರಿಶ್ರಮವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು. ಸೂರ್ಯ ಮತ್ತು ಮಳೆಯಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಸುಭದ್ರವಾದ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿದಂತೆ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ.

“ನೀವು ಮೃತರಾದಾಗ ನಿಮ್ಮ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲೇ ಬಿಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಬಂಧು-ಮಿತ್ರರು ನಿಮ್ಮ ಸಮಾಧಿಯವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಬರುವರು. ನಿಮ್ಮ ಪುಣ್ಯ ಮತ್ತು ಪಾಪಕರ್ಮಗಳು ಮಾತ್ರ ಸಮಾಧಿಯ ಆಚೆಗೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತವೆ.”

ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆ ಕನಸುಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದು, ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅದ್ಭುತವಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಭಯ ಮತ್ತು ಚಿಂತೆಗಳು ಸದಾ ಆ ಅದ್ಭುತದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುತ್ತವೆ. ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯು ಮಾನಸಿಕ ಕ್ಷೋಭೆಯನ್ನು ಸಹಾ ಪಾಲು ಎಂಬಂತೆ ಜೊತೆಗೆ ತರುವುದು. ಕುಮಾರ್ಗದಿಂದ ಗಳಿಸಿದ ಅಪಾರ ಐಶ್ವರ್ಯವಿದ್ದರೂ ಜೀವನದ ಸರಳ ವಿಷಯಗಳಾದ ಮಿತ್ರತ್ವ, ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಗಳಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವಾಗ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯು ಅಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದೋ ಆಗ ಪುನಃ ಸರಿಹಾದಿಗೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಜ್ಞೆಯು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಗೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಲೋಪದೋಷಗಳಿವೆ. ಯಾವ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯಿಂದ ಸುಖವು ಉಂಟಾಯಿತೋ, ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವೆವೋ ಎಂಬಂತಹ ಭೀತಿ ಮತ್ತು ಚಿಂತೆಯಿಂದಲೇ ಆ ಸುಖವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವೆವು. ವೈಯುಕ್ತಿಕ ಸುಖಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ನ್ಯಾಯಯುತವಾಗಿ, ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. “ಪರರಿಗೆ ಹಾನಿ ಉಂಟುಮಾಡದೆ, ಸಂಪಾದಿಸುವವರೇ ಧನ್ಯರು” ಎಂದು ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯು ಶೋಕ ಮತ್ತು ದುಃಖವನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಾದರೆ ಅಂತಹ ಸುಖವು ದೀರ್ಘಕಾಲೀನವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಲಿ ಇರಲಾರದು. ಐಶ್ವರ್ಯದಿಂದಾಗಿ ಪರರಲ್ಲಿ ತುಚ್ಛಭಾವನೆ ಮತ್ತು ಅಸೂಯೆಯು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಬಳಸಿದರೆ ಗೌರವವು ಗಳಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

“ಐಶ್ವರ್ಯದಿಂದಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಬಹುದು, ನಿಮ್ಮನ್ನಲ್ಲ. ಕೇವಲ ನಿಮ್ಮ ಸದ್ಗುಣವೊಂದೇ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದು. ನಿಮ್ಮ ವಸ್ತುಗಳು ನಿಮ್ಮ ಶರೀರವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸುವುದೇ ವಿನಃ ನಿಮ್ಮನ್ನಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಚಾರಿತ್ರ್ಯವೊಂದೇ ಇವನ್ನು ನೀಡುವುದು.”

ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ‘ಸುಖ’ ಎನ್ನುವುದು ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯದಂತೆ ಅದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಬಿಂದುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡ ವಿನಃ ಪರರ ಮೇಲೆ ಸಿಂಪಡಿಸಲಾರಿರಿ. ನೀವು ಬಯಸಿದಂತೆ ಜಗತ್ತು ಇರಲಾರದು. ಆದರೆ ಆಂತರ್ಯದಲ್ಲೇ ಸುಖವನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸುವಂತೆ ನಿಮ್ಮ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ನೀವು ರಾಗ-ಸಂಯೋಜನೆ ಮಾಡಬಲ್ಲಿರಿ. ನೀವು ಪರರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಂದರೆ ಎನಿಸಿದರೂ ಪರರಲ್ಲಿ ಅರಿವಿನ ಮಟ್ಟ ಏರಿಸಬಲ್ಲಿರಿ ಮತ್ತು ವೈಯುಕ್ತಿಕ ಸುಖವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿರಿ.

“ನೀವು ಸುಖವನ್ನೇ ಅನ್ವೇಷಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸಿದರೆ ಮೊದಲು ಕೃತಜ್ಞತೆ ಮತ್ತು ಕೃತಘ್ನತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ. ದಾನದ ಆಂತರಿಕ ಆನಂದದ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಿ. ಕೃತಘ್ನತೆಯು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ, ಅದು ಕಳೆಯಂತೆ. ಆದರೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಯು ಗುಲಾಬಿಯಂತೆ, ಅದನ್ನು ಪೋಷಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ನೀರರೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಬೆಳೆಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಪ್ರೀತಿಸಿ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ” (ಡೇಲ್ ಕಾರ್ನಿಫಿ).

ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಲಾಭ-ನಷ್ಟದಂತಹ ಭಾವವೇಶದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅವರು ಮನಶ್ಶಾಂತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಆನಂದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಾನವನು ತನ್ನ ಯೌವನ, ಐಶ್ವರ್ಯ

ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಯೋಗ್ಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಯೋಗ್ಯ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ತನಗೆ ಮತ್ತು ಪರರಿಗೆ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗುವ ರೀತಿ ಆಗುವ ದಾರಿಯನ್ನು ತಿಳಿದಿರಬೇಕು. ಹಾಗಲ್ಲದೆ ಆತನು ದುರ್ಬಳಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಆತನ ಅವನತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

“ಮಾನವನು ದುರ್ಬಲನಾಗಿರುವಾಗ ದೃತಿಗೆಡದೆ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಸಬಲನಾಗಬೇಕು. ಭಯವನ್ನು ಎದುರಿಸುವಾಗ ಧೈರ್ಯಶಾಲಿಯಾಗಬೇಕು. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಸೋಲುವಾಗ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಇದ್ದು ಬಾಗಬಾರದು. ವಿಜಯಿಯಾದಾಗ ಸಭ್ಯನಾಗಿರಬೇಕು.”

ಆಧುನಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಜೀವನವು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿ ತೊಂದರೆಯಾಯಿತಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಜೀವನ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಮಾನವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸುಧಾರಿಸಿದೆ. ಇಂದಿಗೂ ಮಾನವನು ವರ್ತಮಾನ ದಿನದ ಜೀವನದ ಭಾರದಿಂದಾಗಿ ಅಪಾರವಾಗಿ ದುಃಖಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಹಿಂದೆಂದೂ ಈ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಮುಟ್ಟದ ಮಾರಣಾಂತಿಕ ರೋಗಗಳಾದ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್, ಹೃದಯಸ್ಥಗಿತ, ಮಧುಮೇಹ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಹೀಗೆ ಮಾನವನ ಭೌತಿಕ ಶರೀರವನ್ನು ಕರುಣಾಜನಕ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಇಳಿಸಿರಲಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಇಂದು ಇಳಿಸಿವೆ.

ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಆತನು ಎಷ್ಟು ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾನೆ ಎಂದರೆ ಆತನು ವಿಶ್ರಾಂತಿಯ ಕಲೆಯನ್ನು ಮರೆತುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ ಮತ್ತು ಆತನು ನಿದ್ರೆಗೆ ಜಾರಿಸುವ ಔಷಧಿಯ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಸುಖನಿದ್ರೆಯನ್ನು ಸಹಾ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಂತರ್ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಸಂಬಂಧಗಳು ಎಷ್ಟು ಪೆಡುಸಾಗಿ, ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ ಎಂದರೆ ವಿಚ್ಛೇದನಗಳ ಹೆಚ್ಚುವಿಕೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡುವಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಸರಣಿಯೇ ಸಡಿಲವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ, ತಾರುಣ್ಯ ಅಪರಾಧಗಳು, ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಜೀವನವು ಸಮಸ್ಯಾತ್ಮಕ ಹೊರೆಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಜೀವನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ತಾಳ್ಮೆಯುತವಾಗಿ ಮತ್ತು ಆನಂದಮಯವನ್ನಾಗಿಸುವುದೇ ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಪರಿಹಾರವಾಗಿದೆ.

“ನಾವು ಜೀವಿಸುವೆವು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವೆವು ಮತ್ತು ಕನಸು ಕಾಣುವೆವು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಲ್ಲೂ ಪುಟ್ಟ ಯೋಜನೆಗಳಿವೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ನಗುವೆವು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅಳುವೆವು ಮತ್ತು ಹೀಗೆಯೇ ದಿನಗಳು ಕಳೆಯುವುವು.”

ಹಲವು ಜನರಿಗೆ ಆಸ್ತಿಯು ಲಭಿಸುವ ಅವಕಾಶದಿಂದಾಗಿ ತಕ್ಷಣ ಐಶ್ವರ್ಯವಂತರಾಗುವ ಧನ್ಯತೆಯು ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಹಲವರಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಒಳಿತನ್ನು ಮಾಡುವ ಅಥವಾ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಬಳಸುವ ಕಲೆಯು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಗಳಿಸಿದ ಐಶ್ವರ್ಯವು ದುರ್ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. “ಬಡವನೊಬ್ಬನು ಸುಖಿಯಾಗಿರಬಲ್ಲ, ಆದರೆ ಸುಖ ಮಾನವ ಎಂದಿಗೂ ಬಡವನಲ್ಲ.”

ಈ ಭೌತಿಕ ಸುಖದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾನವನು ಪುನರ್ಜನ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೌದ್ಧರ ಪ್ರಮಾಣಿಕ ಸೂತ್ರವೇನೆಂದರೆ ಮಾನವ ತಾನು ಬಿತ್ತಿದ್ದವನ್ನು ಪಡೆದೇ ತೀರುತ್ತಾನೆ. ಒಬ್ಬನು ಶೀಲವಂತನಾಗಿ ಜೀವಿಸಿ, ಸಂತೃಪ್ತಿಯ ಪೂರೈಕೆಯ ಭಾವದೊಂದಿಗೆ ಮಧ್ಯ ವಯಸ್ಸು ತಲುಪಿದರೆ ಆತನಿಗೆ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಮಚಿತ್ತತೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಬೌದ್ಧರ

ಪ್ರಕಾರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಜೀವಿಸಿದ ದೋಷರಹಿತ ಜೀವನವು ಸಾವಿನ ನಂತರವೂ ಸುಖ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಮಾನವ ನಿಜಕ್ಕೂ ಬೆಳಕಿನಿಂದ ಪರಮ ಬೆಳಕಿನತ್ತ ಉನ್ನತವಾಗಿ ಪ್ರಯಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. (ಜೋತಿ ಜೋತಿ ಪರಯಣೋ ಅ-11-86)

3.15 ನಮ್ಮನ್ನೇ ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು

ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ನಮಗೆ ಶಾಂತಿಯುತ ಮರಣಕ್ಕಾಗಿ ಸಿದ್ಧತೆ ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬನು ಹೇಗೆ ತನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ರೂಪಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಯೋಗ್ಯವಾದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಹೇಗೆ ಬೆಳೆಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೀಗೆ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

1. ಒಬ್ಬನು ನಾನಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗುವಂತಹ ಅಖಿತ್ರಾಂತ ಕಾರ್ಯನಿರತ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಆನಂದಿಸದೆ ಇರುವುದು.
2. ವ್ಯರ್ಥ ಹರಟೆಯಲ್ಲಿ ಆನಂದ ತಾಳದೆ ಇರುವುದು.
3. ಅತಿ ನಿರ್ದಯಲ್ಲಿ ಆನಂದಿಸದೆ ಇರುವುದು.
4. ಬಹಳಷ್ಟು ಸ್ನೇಹಿತರು-ಸಂಗಾತಿಗಳಲ್ಲಿ ಆನಂದಿಸದೆ ಇರುವುದು.
5. ಬಹಳಷ್ಟು ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಬೆರೆಯದಿರುವುದು.
6. ಹಗಲುಗನಸುಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವುದು.

ರೂಢಿ ಮತ್ತು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಮಾನವನಿಗೆ ಕಲಿಯಲು ಮತ್ತು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಇರುವ ಪ್ರಮುಖ ಬಂಧನವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇಂದು ನಾವು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ದ್ವಂದ್ವ ಏನೆಂದರೆ ಹಿಂದಿನದನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಜೀವಿಸಬೇಕೆ ಅಥವಾ ಮುರಿಯಬೇಕೆ ಎಂಬುದೇ ಆಗಿದೆ. ಹಳೆಯ ಮತ್ತು ಇಂದಿನವರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸದಾ ತಲೆಮಾರಿನ ಅಂತರವಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ವೈವಿಧ್ಯ ಗ್ರಹಿಕೆಗಳು, ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು, ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಮೌಲ್ಯಗಳು, ಹಳಬರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ನಾಶವಾಗುತ್ತಿರುವ ಭಯವಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗಿನ ಯುವಪೀಳಿಗೆಗೆ ಹಿಂದಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೇ ಆಧುನಿಕ ಜೀವನಕ್ಕೆ ತಡೆಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಜನಪ್ರಿಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರತಿಮೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಿವೆ ಮತ್ತು ಜನಪದ ವೀರರ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಸಾಮೂಹಿಕ ಮಾಧ್ಯಮವು ತಾವು ನಿಂತಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನು ಯುವಜನರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುವಂತೆ, ಬೆಂಬಲಿಸುವಂತೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಅಥವಾ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂದೇಶಗಳಾಗಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಹಿಪ್ಪಿ ಅಥವಾ ಯುಪ್ಪಿ ಚಳವಳಿಯು ಆಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಯುವ ಜನರಿಗೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಕೆಟ್ಟದ್ದನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯದರಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸುವ ಪ್ರಜ್ಞಾಶೀಲತೆಯೇ ಆಗಿದೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಉತ್ತಮ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಹಳೆಯದಾಗಿದ್ದರೂ ಬದಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಲವು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಮಾಣವು ಆಗಿದೆ. ಮೌಲ್ಯಗಳಾದ ಮಿತವ್ಯಯ, ಪ್ರಮಾಣಿಕತೆ, ದಾನ, ಕರುಣೆ ಮತ್ತು ಉದಾತ್ತ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಪರಿಶ್ರಮ,

ಇವೆಲ್ಲಾ ಯಾವುದೇ ಕಾಲಕ್ಕೂ, ಯಾವುದೇ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೂ ಸದಾ ಚಿರನವೀನವಾಗಿಯೇ, ಉಲ್ಲಾಸವಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತವೆ.

ಇನ್ನು ಏಷಿಯಾ ಖಂಡದಲ್ಲಂತೂ ವಿವಾಹ ಮತ್ತು ತಿಥಿ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಅತಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಪಡೆದಿವೆ. ಆದರೆ ಈಗಿರುವ ಉತ್ತಮ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನೆಂದರೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಅಪಾರ ಹಣವನ್ನು ಮತ್ತು ಕಾಲವನ್ನು ಈಗಿನ ಆಧುನಿಕ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೂ ಬಳಸಬೇಕಾಗಿದೆಯೇ? ಇವು ನಿಜಕ್ಕೂ ಅಗತ್ಯವೇ? ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ಕಾಲಾಮ ಸುತ್ತದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

“ಯಾವಾಗ ನಿಮಗೆ ನೀವೇ ಈ ಭಾವನೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಅನರ್ಥವಾದುದು, ನಿಷೇಧಿಸಲು ಅರ್ಹವೂ, ಜ್ಞಾನಿಗಳಿಂದ ನಿಂದನೀಯವು, ಹೀಗೆಯೇ ಮುಂದುವರಿಸಿದರೆ ಅದರಿಂದಾಗಿ ಹಾನಿ ಮತ್ತು ದುಃಖವುಂಟಾಗುವುದೋ ಆಗ ನೀವು ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಖಂಡಿತ ತ್ಯಜಿಸಿ, ಹಾಗೆಯೇ ಯಾವಾಗ ನಿಮಗೆ ನೀವೇ ಈ ವಿಷಯಗಳು ಹಿತಕರವು ನಿಂದಾತೀತವೂ, ಜ್ಞಾನಿಗಳಿಂದ ಪ್ರಶಂಸಿತವೂ, ಅದರಂತೆ ನಡೆದಾಗ ಸುಖವು ಮತ್ತು ಹಿತವು ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎಂದರಿತಾಗ ನೀವು ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಖಂಡಿತ ಪಾಲಿಸಿ ಮತ್ತು ಅವುಗಳೊಂದಿಗೆಯೇ ಜೀವಿಸಿ.”

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಾನವನು ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದ ಜೀವಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮಾನವನು ಮಾನವತೆಯ ಸಮಾಜದ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಕಳಿ ತೋರುವನೋ ಮತ್ತು ಹಿತಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಜಗತ್ತಿನ ಪುನಃ ಕ್ರಮವಾಗುವುದೋ ಆಗ ಕಾಲವೇ ಹಿರಿಯ ಮತ್ತು ತರುಣರ ಮಧ್ಯೆ ಸೇತುವೆಯು ಸದಾ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುವುದು. ಅಂತಹ ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದಾಗಿ ಭಯದ ಮತ್ತು ಚಿಂತೆಯು ಹಿಡಿತವು ತಪ್ಪುವುದು.

ಹಿರಿಯರು ತಾವು ಯುವಕರಾಗಿದ್ದಾಗ ಹೇಗೆ ತಮ್ಮ ಪೋಷಕರು ಆಧುನಿಕತೆಗೆ ವಿರೋಧಿಸಿದ್ದರು ಎಂದು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ವಿವಾದತ್ಮಕತೆಯಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಸಹನೆಯಿಂದಿರುವುದೇ ಸದ್ಗುಣವಾಗಿದೆ. ತೆರೆದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವುಳ್ಳವನೇ ಸುಖಿ. “ನಿಮ್ಮ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ (ತೋರಿಸುವ) ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಿ” (ಬೆಂಜಮಿನ್ ಫ್ರಾಂಕ್ಲಿನ್).

ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನಿದ್ದನು. ಆತನಿಗೆ ಮುಂಗೋಪಿ ತಂದೆಯೂ ಸಹಾ ಇದ್ದನು. ಆ ತಂದೆಯು ಕೋಪಗೊಂಡು ತನ್ನ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಳೆದುಕೊಂಡಾಗ, ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಟು ಮಗನಿಗೆ ಬಯ್ಯಲು ಆರಂಭಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಆತನ ಕೋಪವು ಊರಿನವರಿಗೆ ಚಿರಪರಿಚಿತವೇ ಆಗಿದ್ದರೂ, ಪರರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಪೇಚಾಟ ಮತ್ತು ತೊಂದರೆ ತರುತ್ತಿತ್ತು.

ಒಂದುದಿನ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನು ಕಬ್ಬಿಣದ ಝಣತ್ಕಾರವನ್ನು ನೇತು ಹಾಕಿದನು. ಹಾಗೂ ತನ್ನ ತಂದೆ ಪ್ರತಿಸಾರಿ ಬಯ್ಯುವಾಗ ಅದನ್ನು ಬಾರಿಸುವಂತೆ ಕೆಲವು ಹುಡುಗರಿಗೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದನು. ಹೀಗೆಯೇ ಆಯಿತು, ಆ ಭಾರಿ ಗಂಟಾನಾದವು ಅಪಾರ ಗಮನವನ್ನು ತಂದಿತು ಮತ್ತು ತಕ್ಷಣ ಆ ಹಿರಿಯನಿಗೆ ತಾನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಮುರ್ಖತನ ಎಂದು ಅರಿವಾಗಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟನು.

3.16 ಕೆಡುಕಿನ ಬದಲು ಒಳಿತನ್ನು ಹಿಂತಿರುಗಿಸುವಿಕೆ

ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಶತ್ರುಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾಶತ್ರುವನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿ. ಅದೇ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಕೋಪ. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಶತ್ರುಗಳಿಂದ ವ್ಯಗ್ರರಾಗಿ, ವಿಚಲಿತರಾಗಿ ಕ್ಷೋಭೆಗೆ ಒಳಗಾದರೆ, ನೀವು ನಿಮಗೆ ಅರಿವಿಲ್ಲದಂತೆಯೇ ಶತ್ರುಗಳಿಗೆ ವಶರಾಗಿ ಅವರ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮಗೆ ಹೊಗಳುವವರಿಂದ, ನಿಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವವರಿಂದ ಮತ್ತು ನಿಮಗೆ ಅತಿ ಹತ್ತಿರದವರಿಂದ ಮಾತ್ರ ನೀವು ಕಲಿಯಬಲ್ಲೀರಿ ಎಂದು ಯೋಚಿಸಬೇಡಿ.

ನೀವು ಬಹಳಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಶತ್ರುಗಳಿಂದಲೂ ಕಲಿಯಬಲ್ಲೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ಶತ್ರುಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅವರು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಪ್ಪಿಸ್ಥರು ಅಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲಿಯೂ ಸಹಾ ಹಲವು ಉತ್ತಮಗುಣಗಳಿರುತ್ತವೆ. “ಶತ್ರುವಿಗೆ ಸಾಲ ನೀಡಿರಿ, ಆಗ ನೀವು ಆತನನ್ನು ಗಳಿಸುವಿರಿ, ಮಿತ್ರನಿಗೆ ಸಾಲ ನೀಡದಿದ್ದರೆ ಆತನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವಿರಿ.”

ನಿಮ್ಮ ಶತ್ರುವಿಗೆ ಕೆಡುಕಿನ ಬದಲು ಕೆಡಕು ಮಾಡಿ ನೀವು ಶತ್ರುಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಲಾರಿರಿ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ನೀವು ಇನ್ನಷ್ಟು ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಶತ್ರುಗಳೊಂದಿಗೆ ನೀವು ವ್ಯವಹರಿಸಬೇಕಾದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ವಿಧಾನವೆಂದರೆ ಮೈತ್ರಿಯನ್ನು ಅವರೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಸರಿಸುವುದು. ನೀವು ಇದು ಅಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಯೋಚಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ ನಿಮಗೆ ಇದು ಮೂರ್ಖತನದಂತೆ ಕಾಣಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದು ಪ್ರತಿ ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ಮಾನವನ ಪ್ರಮಾಣಿತ ಹಾದಿಯಾಗಿದೆ.

ಯಾರಾದರೂ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಕೋಪಗೊಂಡಾಗ ಮೊದಲು ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರಣವನ್ನು ಹುಡುಕಿ. ಅದು ನಿಮ್ಮ ತಪ್ಪಿನಿಂದ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಿ ಹಾಗೂ ಕ್ಷಮೆ ಯಾಚಿಸಲು ಹಿಂಜರಿಯಬೇಡಿ. ಇದು ನಿಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಮಧ್ಯೆಯ ತಪ್ಪು ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಂದಲೂ ಆಗಿರಬಹುದು. ಆತನೊಂದಿಗೆ ಹೃದಯದಿಂದ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ತಲುಪುವ ಹಾಗೆ ಜ್ಞಾನೋದಯಗೊಳಿಸಿ. ಅಥವಾ ಆತನ ಅಸೂಯೆಯಿಂದಾಗಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಮೈತ್ರಿಯನ್ನು ಪ್ರಸರಿಸಿ. ನಿಮ್ಮ ಮಾನಸಿಕ ಅಲೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಆತನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿ.

ಇದು ಹೇಗೆ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವುದು ಎಂದು ನಿಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿರುವ ಹಲವಾರು ಜನರು ಹೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಶಕ್ತಿಶಾಲಿ, ಪ್ರಜ್ಞಾವಂತ ಮತ್ತು ಮಿತ್ರರನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವ ಸರಳ ವಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತವಾಗಿ ಶ್ಲಾಘಿಸಿ ಸಲಹೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಇದರಿಂದಾಗಿ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆಯು ಹೆಚ್ಚಿ ಹಾಗೆಯೇ ತಾಳ್ಮೆಯು ಬಲಿಷ್ಠವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಶತ್ರುವಿಗೆ ಆತನೇ ತಪ್ಪಾಗಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಶತ್ರುತ್ವ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದಾಗಿ ನೀವು ಹಲವಾರು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಲಾಭ ಪಡೆಯುತ್ತೀರಿ.

“ನೀವೇ ಇಷ್ಟಪಡದದ್ದನ್ನು, ಪರರಿಗೂ ನೀಡದಿರಿ.”

3.17 ಪಕ್ಷಪಾತರಹಿತರಾಗಿ

ನೀವು ಕೆಟ್ಟ ಮನೋಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಅಥವಾ ಪ್ರಚೋದನೆಗೆ ವಶವಾಗಿರುವಾಗ ನೀವು ಯಾವುದೇ ಆತುರದ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಅಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ತೀರ್ಮಾನ ಅಥವಾ ತೀರ್ಪು ಮುಂದೆ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುತ್ತದೆ. ಮೊದಲು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಶಾಂತಗೊಳಿಸಿ ಮತ್ತು ಚಿಂತಿಸಿ. ಆಗ ಮಾತ್ರ ನಿಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯವು ಪಕ್ಷಪಾತರಹಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ತಾಳ್ಮೆಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸಿ, ಏಕೆಂದರೆ ನೀವು ತಾಳ್ಮೆಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಮಾತ್ರ ಪರರ ತೊಂದರೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ತೋರಿಸಬಲ್ಲೀರಿ. ಅನಗತ್ಯ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ತಡೆಯಿರಿ. ಅಧ್ಯೇಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ, ಅಪ್ಪಟ ಮಾನವನು ಸಹಾ ತಪ್ಪು ಮಾಡದವನೇನೂ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ನೆರೆಹೊರೆಯವರಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ದೌರ್ಬಲ್ಯವು ನಿಮ್ಮಲ್ಲೂ ಕಾಣಬಹುದು. ‘ಗಾಜಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವವರು ಪರರ ಮನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕಲ್ಲೆಸೆಯಬಾರದು’ ಎಂಬ ಹೇಳಿಕೆಯೇ ಇದೆ. ವಿನಮ್ರತೆಯು ಜ್ಞಾನಿಯ ಅಳತೆಗೋಲಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ನಾವು ಏನಿದೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಏನಿರಬೇಕು ಎಂಬುದರ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಅರಿಯಬಹುದು.

“ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ತಾವೇ ಸ್ವ-ವಿನಮ್ರ ಚರ್ಮಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ರಾಜಕುಮಾರರಾಗಿದ್ದ ಎಲ್ಲಾ ಅಹಂವನ್ನು ಪರಿತ್ಯಜಿಸಿದರು. ಹಾಗೂ ಹೀಗೆ ಪೂರ್ಣ ವಿನಯದಿಂದ ಅವರು ಆಡಳಿತವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಅವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಮ್ಯಕ್ ಸಂಬೋಧಿಯನ್ನು ಪ್ರಾಪ್ತಿಮಾಡಿದರು. ಆದರೂ ತಮ್ಮ ಸಹಜವಾದ ವಿನಮ್ರತೆಯನ್ನು ಎಂದೂ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಅವರ ಸಹಜತೆ ಆಗಿತ್ತು. ಎಂದಿಗೂ ಸಹಾ ತಾನೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಎಂಬ ಯೋಚನೆಯ ಅಹಂ ಒಮ್ಮೆಯು ಅವರಲ್ಲಿ ಸುಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಉಪಮೆಗಳೆಲ್ಲ ಶ್ರೇಷ್ಠತನದ ಪ್ರದರ್ಶನವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಸರ್ವಕಾಲಿಕ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವಿನಮ್ರರಾಗಿದ್ದರು. ಎಂದಿಗೂ ತಮ್ಮ ತಿಳಿಹಾಸ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ.”

ಮಾನವನ ಅಸ್ತಿತ್ವ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುವುದು ಹೇಗೆಂದರೆ ಭವಿಷ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತೆ ತಾಳುವುದರಿಂದ, ಹಿಂದಿನ ಬಗ್ಗೆ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ, ಶೋಕದಿಂದ ಅಥವಾ ಸೋಮಾರಿತನದಿಂದ ಅಥವಾ ಅಲಕ್ಷ್ಯದಿಂದಾಗಿಯೇ ಆಗುವುದು. ಹೀಗಿರುವುದರಿಂದಾಗಿ ಭೂಮಿಯ ಜೀವಿಗಳೆಲ್ಲ ಶ್ರೇಷ್ಠನೆಂಬ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಆತನು ಅನರ್ಹನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ಆತನು ಕೆಟ್ಟ ಮನೋಭಾವಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತ ಈ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಇರಲಿಕ್ಕೆ ಅನರ್ಹನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಇದನ್ನು ಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಜೀವನವಿಡೀ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನೇ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಕಾಲವನ್ನು ವ್ಯರ್ಥಮಾಡುತ್ತ ನೀವು ಕೇವಲ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಪರರಿಗೂ ನೋವುಂಟು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಿರಿ. ಸಮಯವು ನಿಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಮಹತ್ವದ್ದೋ ಹಾಗೆಯೇ ಪರರಿಗೂ ಸಹಾ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ.

ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಒಂದು ಜೀವಿಗೆ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ನುಡಿಗಳಿಂದ ಸಂತ್ಯಾನಗೊಳಿಸುವಿರೋ, ಜೀವ ನೀಡುವಿರೋ, ನಿಮ್ಮ ಇರುವಿಕೆಯಿಂದ ಉತ್ಸಾಹ, ಉಲ್ಲಾಸ ತುಂಬುವಿರೋ, ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಸ್ವತ್ತುಗಳಿಂದ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವಿರೋ, ಅದು ಚಿಕ್ಕ ದಾನವೇ ಆಗಿರಲಿ, ಆಗ ನೀವು ಈ ಮಾನವ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯ ಐಶ್ವರ್ಯವಾಗುವಿರಿ.

ನೀವು ಎಂದಿಗೂ ನಿರಾಶರಾಗದಿರಿ ಅಥವಾ ಕುಗ್ಗಿಹೋಗದಿರಿ. ಕೆಲವು ಸಮಯ ನೀವು ಪ್ರೀತಿಸುವಂತಹವರು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ತೋರದಿರಬಹುದು. ಆಗ ನೀವು ಬಾರ ಹೃದಯಿಯಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದೇ ನಿಮ್ಮ ಕುಗ್ಗುವಿಕೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಬಾರದು. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಸಹ ಮಾನವನ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕರುಣಾಭರಿತರಾಗಿರುವಿರಾ? ನಿಮ್ಮ ಸುಖಕ್ಕಾಗಿ ನೀವು ಎಂದಿಗೂ ಪರರಲ್ಲಿ ಅವಲಂಬಿತರಾಗಬಾರದು. ಇದು ನೀವು ಚಿಂತಿಸಲೇಬೇಕಾದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ.

3.18 ವೈವಾಹಿಕ ಜೀವನ

ನಿಜವಾದ ವಿವಾಹದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಪುರುಷ ಮತ್ತು ಒಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀಯು ಕೇವಲ ತಮ್ಮ ಸಂಗಾತಿ ಬಗ್ಗೆಯೇ ಹೆಚ್ಚಿನದಾಗಿ ಯೋಚಿಸುವರೇ ವಿನಃ ತಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲ. ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಭಾವವು ಮತ್ತು ಸಂತೃಪ್ತಿಯೂ ಪರಸ್ಪರ ಶ್ರಮದಿಂದಲೇ ಆಗುವುದು. ಅಸಹನೆ ಮತ್ತು ತಪ್ಪು ತಿಳುವಳಿಕೆಯೇ ಹಲವಷ್ಟು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

“ಒಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಪುರಾತನ ವಸ್ತುಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನೇ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪತಿಯಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಆಕೆ ವೃದ್ಧಳಾದಷ್ಟು (ಹಳೆಯದಾದಷ್ಟು) ಆತನು ಆಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿ ತಾಳುತ್ತಾನೆ.” (ಅಗಾಧ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್).

ಪತ್ನಿಯು ಪತಿಯ ದಾಸಿಯಲ್ಲ (ಸೇವಕಿಯಲ್ಲ), ಆಕೆಯ ಸಮಾನವಾದ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಅರ್ಹಳಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಪತಿಯು ಕುಟುಂಬದ ಪೋಷಣೆಗೆ ದುಡಿಯುವವನಾದರೋ, ಮನೆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಆತನ ಪುರುಷತ್ವಕ್ಕೆ ಗೌರವವೇನು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಮೂದಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಿಡುಕಿನ ಪತ್ನಿಯು ಸಹಾ ಕುಟುಂಬದ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲಾರಳು. ಹಾಗೆಯೇ ಪತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶಯವು ಆಕೆಯ ವಿವಾಹದ ಜೀವನದ ಸುಖಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಾರದು.

“ನಿಮ್ಮ ಪತ್ನಿಯು ನಿಮ್ಮ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀಯೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಿ” ಆಕೆಯ ಪತಿಯಲ್ಲಿ ಲೋಪಗಳಿದ್ದರೆ ಕೇವಲ ಸಹನೆ ಮತ್ತು ದಯೆಯುತ ಪ್ರಿಯ ನುಡಿಗಳಿಂದ ಆತನಲ್ಲಿ ಬೆಳಕನ್ನು ತರಿಸಬಹುದು. ಯೋಗ್ಯ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಶೀಲ ಇವೇ ಪ್ರಜ್ಞಾದ ಪ್ರಯೋಗಾತ್ಮಕ ಭಾಗವಾಗಿದೆ.

“ಸ್ತ್ರೀಯರು ಕಿವಿಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರೇಮಕ್ಕೆ ಬಿಳುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಪುರುಷರು ಕಣ್ಣುಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರೇಮಕ್ಕೆ ಜಾರುತ್ತಾರೆ” (ವೂಡ್‌ರೊ ವ್ಯಾಟ್)

ವಿವಾಹವು ಶುಭವಾದುದೇ ಆದರೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರು ತಮ್ಮ ವೈವಾಹಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ಶಾಪವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಡತನವೇ ದುಃಖ ವೈವಾಹಿಕ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವಲ್ಲ. ಪತಿ ಮತ್ತು ಪತ್ನಿ ಇಬ್ಬರೂ ಸಹಾ ದಿನನಿತ್ಯದ ಪ್ರತಿ ಸುಖ-ದುಃಖಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಬದುಕುವುದನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕು.

“ಸ್ತ್ರೀಯರು ತಮ್ಮ ದೌರ್ಬಲ್ಯಗಳತ್ತ ಕೈಚಾಚುವವರೆಗೂ ಅವರು ಎಂದಿಗೂ ಬಲಿಷ್ಠರಾಗುವುದಿಲ್ಲ” (ಮೇಡಮ್ ಡು ಡೆಫೆನ್ಸ್).

ಪರಸ್ಪರ ತಿಳುವಳಿಕೆಯೇ ಸುಖ ಸಂಸಾರದ ರಹಸ್ಯವಾಗಿದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಆಂತರ್ಯದ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೇವಲ ದೋಷಾರೋಪಣೆ ಅಥವಾ ನಿಂದನೆಯಿಂದ ಬದಲಾಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

“ಬಡ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಶ್ರೀಮಂತ ಸ್ತ್ರೀಯೊಡನೆ ವಿವಾಹವಾದರೆ ದೊರೆಗಾರ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ ಹೊರತು ಪತ್ನಿಯನ್ನಲ್ಲ”. ಯಾವ ಪತಿ ಮತ್ತು ಪತ್ನಿ ವಿಭಿನ್ನ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವವರೋ ಅವರು ಪರಸ್ಪರ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಪ್ರಜ್ಞಾಯುತವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವುದರಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಜೀವಿಸಬಹುದು.

“ವಿವಾಹವು ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ನರಕದಲ್ಲಿಯಾಗಲಿ ಇಲ್ಲ, ಅದು ಕೇವಲ ಪಾವನ (ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತದ) ಸ್ಥಳವಾಗಿದೆ” (ಅಬ್ರಾಹಂ ಲಿಂಕನ್).

3.19 ಕಾಲವೇ ನಮ್ಮ ಶೋಕ/ಗಾಯಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ

ತೊಂದರೆಗಳು ಮುಂದೆ ಸಾಗಿಬಿಡುತ್ತವೆ. ಯಾವುದೆಲ್ಲವೂ ನಮಗೆ ಕಣ್ಣೀರಿನ ಧಾರೆ ಹರಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿತೋ ಅವೆಲ್ಲ ಮರೆತುಬಿಡುತ್ತೇವೆ. ನೀವು ಅತ್ತಿದ್ದು ನೆನಪಿರುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಏಕೆ ಎನ್ನುವ ಕಾರಣಗಳೇ ನೆನಪಿರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಬೆಳೆದಂತೆ ಮತ್ತು ಜೀವನದೊಳಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದಂತೆಲ್ಲ ನಾವು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡುತ್ತೇವೆ. ಕಳೆದ ದಿನದ ಘಟನೆಯಿಂದಾಗಿ ಇಡೀ ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲಾ ನಿದ್ರೆ ಹೋಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಯಾರೊಬ್ಬರ ಬಗ್ಗೆ ಕೋಪಕ್ಕೆ ಆರೈಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅಂತಹುದೇ ಯೋಚನೆಗಳೇ ಮನದಲ್ಲಿ ಓಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ “ಹೇಗೆ ನಾವು ಮುಂಚಿನಂತಾಗುವುದು?”

ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ನಾವು ಯಾವುದರ ಬಗ್ಗೆಯೋ ಕೋಪದಿಂದ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತೇವೆ. ನಂತರ ಇಂಥದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕೋಪಗೊಂಡೆನೆ ಎಂದು ಚಕಿತರಾಗುತ್ತೇವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಎಷ್ಟೋ ಕಾಲ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿಯು ಹಾಳಾಯಿತು ಎಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಇಚ್ಛಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ದುಃಸ್ಥಿತಿಯುಂಟುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ನಂತರ ನಾವು ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಮತ್ತೇನನ್ನೋ ಕುಶಲ ಯೋಚಿಸಲು ಆರಂಭಿಸುತ್ತೇವೆ. ಎಂತಹುದೇ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿರಲಿ ಮತ್ತು ಅವು ನಮಗೆ ಎಷ್ಟೇ ದುಃಖಿತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಿ. ಆದರೆ ಕಾಲವು ಆ ಎಲ್ಲಾ ಶೋಕ-ಗಾಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಮತ್ತೆ ಈ ನೋವು-ನರಳುವಿಕೆಗಳನ್ನು ತಡೆಯಲು ಖಂಡಿತ ಬಹಳಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬಹುದು ನಾವು ಏಕೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿ ಖಾಲಿ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ದುಃಖಿತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಬೇಕು? ಹೀಗಾಗಿ ನಮಗೆ ನಾವೇ ದುಃಖಿತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಹೊರತು, ಪರರಲ್ಲ.

ನೀವು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನೀವು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಆ ಕೆಟ್ಟ ಹವಾಮಾನವನ್ನು, ಜಾಡ್ಯವನ್ನು, ನಿಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಹರಡದಿರಿ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಅಂತ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಇದಕ್ಕಿರುವ ಪರಿಹಾರವೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಅಹಂ ಮತ್ತು ಅಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅಳಿಸಿ, ಸ್ವಾರ್ಥದ ಆಸೆಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತಿ ಹೊಂದುವುದೇ ಆಗಿದೆ.

ಯಾವಾಗಲೇ ಆಗಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರ ಹುಡುಕುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲರಾದರೆ, ಆಗ ನಾವು ನಮ್ಮ ಹತಾಶೆಗೆ ಬಲಿಪಶುವಾಗಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿಬಿಡುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಲೋಪ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಲು ಇನ್ನೂ ಸಿದ್ಧರಾಗಿಲ್ಲ. ಪರರ ಮೇಲೆ ನಿಂದೆ ಹಾಕುವುದು ಸುಲಭ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಆನಂದಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇದು ಅನುಸರಿಸಲು ಅಯೋಗ್ಯವಾದ ಪೂರ್ಣ ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿಯಾಗಿದೆ. ಪರರ ಮೇಲೆ ಕೋಪ ತೋರಿಸಬಾರದು. ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಕಟ್ಟಕಡೆಯವರೆಗೂ ನೋವುಗಳನ್ನು ಸಹಿಸುತ್ತಾ, ಶಾಂತವಾಗಿ ದೃಢತೆಯಿಂದ ಕಾರ್ಯವಹಿಸಬೇಕು. ನಾವು ಎದುರಿಸಲಿರುವ ಎಂತಹ ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ನಾವು ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸುಖ-ಉನ್ನತಮಯ ಜೀವನದ ರಹಸ್ಯವೇನೆಂದರೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವುದೆಲ್ಲಾ ಈಗಲೇ ಮಾಡಬೇಕು. ಭೂತಕಾಲದ ಬಗ್ಗೆ ಅಥವಾ ಭವಿಷ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತಿಸಬಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ಭೂತಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನಾವು ಪುನಃ ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪುನರ್‌ರಚಿಸಲಾರೆವು. ಹಾಗೆಯೇ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುವುದೆಲ್ಲಾ ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗಿರುವ ಈ ಕ್ಷಣ ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಇಚ್ಛಿತ, ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿದೆ. ಅದೇ ವರ್ತಮಾನವಾಗಿದೆ.

ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರು ಕೇವಲ ಭವಿಷ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತಿತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಸನ್ನಿವೇಶಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವುದೆಲ್ಲಾ ಕೋಟೆಗಳನ್ನು ಅವರು ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬಹುದು, ಯಾವುದೇ ಸ್ವಪ್ನಗಳನ್ನು ಅವರು ಹೊಂದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವರು ಸಹಾ ನೆನಪಿಡಬೇಕಾದ ಸಂಗತಿ ಏನೆಂದರೆ ಅವರು ಜೀವಿಸುತ್ತಿರುವ ಈ ಜಗತ್ತು ನಿರಂತರ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸಂಘರ್ಷಮಯದಿಂದಲೇ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದು.

“ನಾವು ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕಾದ ಯಾವ ನಕ್ಷತ್ರಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ಯಾವ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಬೆಳಕೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾವು ತಿಳಿದಿರಬೇಕಾದ್ದು ಏನೆಂದರೆ ಒಳ್ಳೆಯವರಾಗುವುದು, ನ್ಯಾಯಪರರಾಗಿರುವುದು ಮತ್ತು ಯೋಗ್ಯರಾಗುವುದು.”

3.20 ಆರೋಗ್ಯಕರ ವಾತಾವರಣ

ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬ ತಪ್ಪಾಗಿರುವಾಗ ಆತನನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಹಲವಾರು ವಿಧಾನಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಕೆಲವರು ಟೀಕೆ ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ನಿಂದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಅಪಮಾನಗೊಳಿಸುವಿರೇ ಹೊರತು ಅವರನ್ನು ತಿದ್ದಲಾರಿರಿ. ಟೀಕೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಭವಿಷ್ಯದ ಹಿತವನ್ನು, ಒಳಿತನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ದಯಾನುಡಿಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದಾಗ, ಆತನು ಎಂದಾದರೂ ನಿಮಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾನೆ.

ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳನ್ನು ನುಡಿಯುವಾಗ ಎಂದಿಗೂ ಕಟು ಅಥವಾ ಅಪ್ರಿಯ ಪದಗಳನ್ನು ನುಡಿಯದಿರಿ. ವ್ಯವಹಾರ ಚಾತುರ್ಯತೆ, ಸಭ್ಯತೆ ಮತ್ತು

ವಿನಮ್ರತೆಯು ಎಂದಿಗೂ ಯಾರನ್ನೂ ನೋವುಂಟು ಮಾಡಲಾರದು. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಅದಷ್ಟೋ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇವು ಹಲವು ದ್ವಾರಗಳನ್ನು ತೆರೆಸುತ್ತವೆ.

ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರುವ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವಾಗ, ನೀವು ರಕ್ಷಣಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಸಮರ್ಥಿಸಿರಿ. ಏಕೆಂದರೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಂಡು ಪೂರ್ಣತೆಯೆಡೆಗೆ, ಸಾಗಲು ಇವು ಲಾಂಛನಗಂಬ ಗಳಾಗಿವೆ. ಕೋಪವು ನ್ಯೂನತೆಗಳಿಗೆ ಕಪಟರೂಪಧಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಯಾವಾಗ ಒಬ್ಬನು ತನ್ನ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೋ, ಆಗ ಹೇಳಬಾರದ ಬಹಳ ವಿಷಯಗಳನ್ನು, ವಿಚಾರಹೀನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಎಂದಿಗೂ ನಿಮಗೆ ಹಿಂದೆ ಮಿತ್ರನಾಗಿದ್ದವನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ರಹಸ್ಯಗಳನ್ನು ಈಗ ನೀವು ಆತನ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟೇ ಕೋಪಗೊಂಡಿದ್ದರೂ ನುಡಿಯಬೇಡಿ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವಾಗ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೀವೇ ಕೆಳದರ್ಜೆಗೆ ಇಳಿಸುವಿರಿ. ಹಾಗೂ ಪರರೂ ಸಹಾ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನಿಷ್ಠಮಿತ್ರನೆಂದು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ನೀವೂ ಸಹ ನಿಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಮಿತ್ರನಿಗೆ ಹಾನಿಗೊಳಿಸಿರಬಹುದೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ, ಯಾರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ.

‘ಸಿಹಿಯು ವ್ಯಾಧಿಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದರೆ, ಕಹಿಯು ಕಾಯಿಲೆಯನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುವುದು. ಹೊಗಳಿಕೆಯು ಸಿಹಿಯಂತೆ ಅತಿಯಾದರೆ ತೊಂದರೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಟೀಕೆಯು ಕಹಿ ಮಾತ್ರೆಯಂತೆ ರೋಗ ಗುಣಪಡಿಸುವಂತೆ ಬಳಸಿಕೊಂಡರೆ ಒಳಿತೇ ಆಗುವುದು. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಟೀಕೆಯನ್ನು ಸಹಿಸುವ ತಾಳ್ಮೆ ಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹೆದರದಿರಿ.

“ಯಾವ ಕುರೂಪವನ್ನು ನಾವು ಪರರಲ್ಲಿ ಕಾಣುವೆವೋ ಅದು ನಮ್ಮ ಸ್ವರೂಪದ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವೇ ಆಗಿದೆ.”

ಒಬ್ಬನ ಜೀವನ, ಸನ್ನಿವೇಶ ಮತ್ತು ಜಗತ್ತು ಆತನ ಯೋಚನೆ ಮತ್ತು ನಂಬಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಜನರು ತಮಗೆ ತಾವೇ ದರ್ಪಣ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಹುಣ್ಣುಗಳಿಗೆ, ಕೆಟ್ಟದ್ದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ. ಭೌತಿಕ ಕುರೂಪತೆಯು ಮನೋಹರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ತಾರದು. ಕುರೂಪ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಮೈತ್ರಿಯಂತಹ ಸದ್ಗುಣವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿದರೆ, ಆ ಪ್ರೀತಿಯು ಹಲವಾರು ಜಯದ ಹಾದಿಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಿಷ್ಠೆ, ಶಾಂತಿ, ದಯೆ ಮತ್ತು ಸಭ್ಯತೆಯಂತಹ ಆಕರ್ಷಣೀಯ ಗುಣವು ಎಂತಹುದೇ ನ್ಯೂನತೆಯನ್ನು ಸರಿತೂಗಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಇದನ್ನು ಸಹಾ ಯೋಚಿಸಿರಿ. ಒಬ್ಬ ಸುಂದರ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಹಂಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಕ್ರೂರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಅಂತಹವನ ದರ್ಶನವು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಆಕರ್ಷಣೀಯವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ವಿಕರ್ಷಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಾಗಿ ಅಂತರ್ದೇಶದ ಆಕರ್ಷಣೀಯ ಮನೋಹರತೆಯೇ ನಿಜವಾದ ಸೌಂದರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅದು ವಿಶೇಷ ಗುಣವು ಮತ್ತು ಆಕರ್ಷಣೀಯವು ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

3.21 ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಪ್ರಜ್ಞಾ

ಪ್ರಜ್ಞಾಫೇ ಜ್ಞಾನವಲ್ಲ. ನಾವು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕೇಳಿದ ನಂತರ, ಓದಿದ ನಂತರ ಮತ್ತು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿರುವ ಬಹಳಷ್ಟು ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ನಂತರ ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ

ಅವು ನಿಜ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜ್ಞಾವಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮಾನಸಿಕ ತಡೆಗಳು, ಕ್ಷೋಭೆಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಕಲ್ಮಶಗಳು ಇಲ್ಲದಿದ್ದ ಹಾಗೆ ನಿಂತುಹೋದ ನಂತರವೇ ಪ್ರಜ್ಞಾವು ಉದಯಿಸುವುದು.

ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ವಿದ್ವಾಂಸರಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಲ್ಲಿ ಅದ್ಭುತ ಜ್ಞಾನವಿದೆ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಅವರಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞಾದ ಕೊರತೆಯಿದೆ. ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರು ಬುದ್ಧಿವಂತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರ ವರ್ತನೆಯಂತೂ ಸಮಂಜಸವಾಗಿಲ್ಲ, ಕೆಲವರು ಕೋಪಿಷ್ಟರು, ಅಹಂಕಾರಿಗಳು, ಭಾವೋದ್ರೇಕವುಳ್ಳವರು, ಅಸೂಯೆಪರರು, ಲೋಭಿಗಳು ಮತ್ತು ವಿಚಿತ್ರ ಸ್ವಭಾವಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಹೆಚ್ಚು ಮೋಸಗಾರರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಜ್ಞಾವಂತರು ಹಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಕೆಲವರು ಅಪಾರ ದಯಾವಂತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ತಾಳ್ಮೆ, ಸಹನೆ ಮತ್ತಿತರ ಸದ್ಗುಣಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿಯು ಅತಿ ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದು ಅವರನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಪರರು ವಂಚಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಯೋಗ್ಯ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಲ್ಲದೆ ದಾನಗುಣವನ್ನು ಬಳಸಿದರೆ, ಕೆಲವರು ಅದರ ದುರ್ಲಾಭ ಪಡೆಯುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಜ್ಞಾ ಮತ್ತು ಕುಶಲ ಸದ್ಗುಣಗಳು ಜೊತೆ ಜೊತೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕು.

“ಕಲಿತಿರುವ ಮೂರ್ಖನು ಅಜ್ಞಾನಿ ಮೂರ್ಖನಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೂರ್ಖನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ” (ಮೋಲೀರ್).

3.22 ಆಧುನಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ

ಆಧುನಿಕ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ಜ್ಞಾನ, ಶಾಂತಿ, ಸುಖ ಮತ್ತು ಸುಭದ್ರತೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರವು ದೇಶದ ಕಾನೂನನ್ನು ಪಾಲಿಸದವರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸಿ, ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕೆಟ್ಟ ಮತ್ತು ಅನೈತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಕ್ಷಿಪ್ರವಾಗಿ ಹಬ್ಬುತ್ತಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾವು ಭಯವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ಕೆಟ್ಟ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೆಗೆಯಲಾರೆವು.

ಸರ್ಕಾರವೇನಾದರೂ ಕಾನೂನನ್ನು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಪೋಷಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ 24 ಗಂಟೆಯೊಳಗೆ ಜನರು ಇಡೀ ದೇಶವನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿಬಿಡುವರು. ಪಾಪಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು, ಅಗತ್ಯವಾದುದನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಹಿಂಸೆ ಮತ್ತು ರಕ್ತಪಾತದಿಂದ ಕಾರ್ಯಗೈಯುವರು. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ನಾಯಕರು ಸಹಾ ನಿಂದೆಗೆ ಹೊರತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಕೆಲವು ಹಾದಿ ಬಳಸಿ ತಮ್ಮನ್ನು ನಂಬಿದವರನ್ನು ಮೂರ್ಖನನ್ನಾಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಅವರು ಜನರು ದುಃಖಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಸ್ವರ್ಗದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ಪ್ರಲೋಭವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ನರಕಾಗ್ನಿಯ ಭಯವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ಪುಣ್ಯವನ್ನೇ ಮಾಡುವಂತೆ ಹಾಗು ಪಾಪವನ್ನು ಮಾಡದಂತೆ ಬೋಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಡೆಯಲು ಜನರು ಯಾವುದೆಲ್ಲ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿದರೂ

ಅವರು ಹೊಸ ಹೊಸ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದರೂ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಏಕೆ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವೇನೆಂದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ನ್ಯೂನತೆಗಳಿಗೆ ಮೂಲ ಕಾರಣವನ್ನೇ ಅರಿತಿಲ್ಲ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸುಶಿಕ್ಷಣಗೊಳಿಸಿಲ್ಲ. ಅದಿನ್ನೂ ಅಸಂಸ್ಕೃತವಾಗಿಯೇ ಇದೆ.

ನಾವು ಅಲ್ಪ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ಜನರನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಿದಾಗ ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಿದ್ದು ಏನೆಂದರೆ ಅವರು ಸಾಪೇಕ್ಷವಾಗಿ ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕಡೆಪಕ್ಷ ಮನಶಾಸ್ತ್ರಿಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಕೇವಲ ಉಳಿವಿಗಾಗಿ ಅಗತ್ಯತೆಗಳು ಮತ್ತು ಭೌತಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಾದ ಹಸಿವು ಮತ್ತು ರೋಗ. ಆದರೆ ಯಾವುದು ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜವೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಆ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಉಳಿವಿಗಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಹಾರ ಹಾಗು ವಸತಿಯೂ ಇದೆ, ಆದರೂ ಸಹಾ ದುಃಖಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಗಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ದುಃಖವು ಇವರಿಗಿದೆ.

ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಎಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ ಎಂದರೆ ಅವರು ಅತಿಯಾದ ಸುಖಭೋಗಗಳನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಸಂತೃಪ್ತಿಯ ಅರ್ಥವೇ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಅವರು ನಂಬಿರುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಕೇವಲ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಸುಖಪಡಿಸಿ ಈ ರೀತಿಯ ಭೋಗವೇ ಜೀವನದ ಉದ್ದೇಶವೆಂದು ನಂಬುತ್ತಾರೆ. ಆಧುನಿಕ ವೃತ್ತಿಪರ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲು ಕೇವಲ ವಾಸ್ತವಾಂಶಗಳ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ನೀಡಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಈ ಬಗೆಯ ಶಿಕ್ಷಣವು ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನೇ ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದೆ. ಹೇಗೆಂದರೆ ಅವರು ಬೋಧಿಸುವ ಪ್ರಕಾರ ಭೌತಿಕ ಯಶಸ್ಸಿನ ಅರ್ಥವೆಂದರೆ ಪರರಿಗಿಂತ ಮುನ್ನಡೆಯಲ್ಲಿರುವುದು. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ನೈತಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಿಲ್ಲದ ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಉತ್ಪಾದಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ಲಾಭ ಮತ್ತು ಕೀರ್ತಿಗಳು ಭೌತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅವರು ಪರರ ಕುರಿತು ಲಕ್ಷಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಪರರಿಗೆ ಏನೇ ಆಗಲಿ, ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದಂತೆ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥದ ಉದ್ದೇಶ ಪ್ರಾಪ್ತಿಮಾಡಲು, ಮೋಸದಿಂದ ಅಥವಾ ಕ್ರೌರ್ಯದಿಂದ ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಗಳಿಂದ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಹೀಗೆ ಗುರಿ ಸಾಧಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಹೂವಾಗಿ ಅರಳುವ ಸಮಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬರುವುದು ಯಾವಾಗೆಂದರೆ ಮಗುವು ಪ್ರೌಢವಾಗುವ ಬದಲಾವಣೆಯ ಸಮಯ. ಅಂತಹ ರಚನಾತ್ಮಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಯುವಕರು ಪುರುಷತ್ವದ ಗುಣಗಳೆಲ್ಲ ವೃದ್ಧಿಸುವ ಕಾಲವದು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯುವಕರು ತಮ್ಮ ವಿಕಾಸದ ಹಲವು ವಲಯಗಳ ಅನುಭವವನ್ನು ಶಾರೀರಿಕವಾಗಿಯು ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕವಾಗಿಯೂ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಅವಧಿಯ ಕಾಲವು ಅತಿ ಅಲ್ಪದಾದರೂ ಅಪಾರ ಫಲಿತಾಂಶ ನೀಡುವಂತಹ ಮಹತ್ವದ ಕಾಲವಾಗಿದೆ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮನೆ, ರಾಜ್ಯ, ಧರ್ಮ ಎಲ್ಲವೂ ಬೆರೆತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಫಲಿತಾಂಶ ನೀಡುತ್ತವೆ.

3.23 ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ?

ಯಾರು ತಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋರಾಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಚಿಂತೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಾರೆ. ಯಾವಾಗ ಅವರ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಉಂಟಾಗುವುದೋ ಆಗ ಅವರ ಜೀವನವು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕುತ್ತದೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಹಿಂಸೆ, ರಕ್ತಪಾತ ಮತ್ತು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಂತೃಪ್ತಿ ಎಲ್ಲಿದೆ?

ಇಂದು ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು ದಿನನಿತ್ಯದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಾದ ಆಹಾರ, ವಸ್ತ್ರ, ಔಷಧಿ, ವಸತಿ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಋಣ ಪೂರೈಕೆಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಂದ್ರಿಯ ಸುಖಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವನ್ನಾಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಂತೆ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ.

ಜನರು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಮತ್ತು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗೆ ಬದಲು ಇಂದ್ರಿಯ ಸುಖಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಏಕಾಗ್ರತೆ ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಜನರು ವರ್ತಮಾನದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟಿದ್ದರೂ ಭವಿಷ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಾ ಅಸಂತೃಪ್ತಿಯನ್ನೇ ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ರೋಗ, ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ ಮತ್ತು ಮರಣ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಾ ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮದ ಸ್ವರ್ಗ ಅಥವಾ ನರಕದ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಆತಂಕಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿದಿನ ಅತ್ಯಪ್ತಿಯನ್ನೇ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತ ಜೀವನವಿಡೀ ಇಲ್ಲಿಂದಲ್ಲಿದ್ದು ಓಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಸುಖಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಯುವವರೆಗೂ ಅನ್ವೇಷಣೆ ಮಾಡಿಯೂ ಅವರು ಎಂದಿಗೂ ನಿಜ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಪಡೆಯದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ವೃದ್ಧರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದಾಗ ಅವರು ಚಿಂತಿತರಾಗುತ್ತಾರೆ, ಅವರು ಪ್ರೀತಿಸುವ ವಸ್ತುಗಳು ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಾಗ ಅವರು ಖಿನ್ನತೆ ತಾಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹತಾಶೆ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ತೀವ್ರ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹದಗೆಟ್ಟರೆ ಮಾನಸಿಕ ವಿಕಲತೆಗೂ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ನಮಗೆ ನಮ್ಮ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ನಿಜಸ್ವರೂಪ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆಗಳು ಮತ್ತು ಬದಲಾವಣೆಗಳಾದಂತೆ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು.

ಜೀವನವು ಬದಲಾಗುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಅದು ಧಾತುಗಳ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿಗಳ ಕಂತೆಯಾಗಿದೆ. ಅವು ಸದಾ ಬದಲಾಗುತ್ತಲೇ ಇವೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಸನ್ನಿವೇಶವು ನಮ್ಮ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಂತೆ ಸದಾ ನಡೆಯಲಾರದು. ಆಗ ನಾವು ಜೀವನವು ನಮ್ಮ ಇಷ್ಟದಂತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವೆವು. ಯಾವಾಗ ಧಾತುಗಳು ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿಗಳು ಅಸಮತೋಲನ ವಾಗುವವೋ ಆಗ ನಾವು ಅಹಿತವನ್ನು, ರೋಗವನ್ನು, ನೋವನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವೆವು. ಯಾವಾಗ ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿಯು ಕ್ಷೋಭೆಗೆ ಒಳಗಾಗುವುದೋ. ಆಗ ನಾವು ಮಾನಸಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವೆವು. ಈ ಮಾನಸಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟಾಗ ಶಾರೀರಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಾಗಿ

ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಅಂಗಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಂಥಿಗಳು ಸಹಾ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ತಡೆಯಾಗಿ, ರಕ್ತಪರಿಚಲನೆ, ಹೃದಯಬಡಿತ ಮತ್ತು ಮೆದುಳಿನ ಜೀವಕೋಶಗಳಿಗೆ ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತವೆ.

ಇಂದು ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರು ಅಪಾಯವನ್ನು ಅರಿಯದೆ ಕೃತಕ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳಷ್ಟು ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ತಮ್ಮ ಅಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ಸುಖದ ಅತಿಯಾದ ಹುಚ್ಚು ಆಸೆಯಿಂದಾಗಿದೆ. ಬಹಳಷ್ಟು ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಹೊರೆಗಳು ಮಧ್ಯವಯಸ್ಸಿನ ನಂತರ ಬರುವುದು. ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ವಯಸ್ಸಿನೊಂದಿಗೆ ಹೇಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ದೃಷ್ಟಾಂತ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. 100 ಅಡಿ ಆಳದ ಒಂದು ಹಳ್ಳವೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ನಾವು ಜನರಿಗೆ ಏನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಾಗಿ ಇಳಿಯಿರಿ ಎಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಆ ಹಳ್ಳದ ತಳದಲ್ಲಿ ಉರಿಯುವ ಕೆಂಡದ ರಾಶಿಯಿರುತ್ತದೆ. ಜನರು 40 ರಿಂದ 50 ಅಡಿ ಇಳಿಯುವವರೆಗೂ ಅವರಿಗೆ ತಾಪದ ಅನುಭವ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಂತರ ಅವರಿಗೆ ತಾಪದ ಅನುಭವ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ನಂತರ 70 ರಿಂದ 80 ಅಡಿ ಆಳದಲ್ಲಿ ಹೋಗುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ದೇಹವೇ ಸುಡುವಂತಹ ವೇದನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಅವರು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಇನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಇಳಿಯದಂತೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೂ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಯಾರೂ ಲೆಕ್ಕಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೇರೀತಿಯಾಗಿ ಯುವಕರು ಸಹಾ ದುಃಖವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ಅಂತಹ ನೋವುಗಳು ಸಿಕ್ಕಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ವೃದ್ಧರಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ ರೋಗ ಮತ್ತು ಮರಣದ ಸುಡುವ ಅನುಭವ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಬುದ್ಧರು ಜೀವನವು ದುಃಖ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಯುವಜನರಿಗೆ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಅರಿಯಲು ಇದು ಉತ್ತಮವಾದ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ, ವೃದ್ಧರಿಗೆ ಈ ಪ್ರಜ್ಞೆಯು ಸ್ವಲ್ಪ ಇರುತ್ತದೆ. ಯುವಜನರು ಹಿರಿಯರ ನುಡಿಗಳನ್ನು ಆಲಿಸಿದರೆ ಅವರು ಬಹಳಷ್ಟು ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ತಡೆಯಬಹುದು. ನಾವೇಕೆ ಹಿರಿಯರ ನುಡಿಗಳನ್ನು ಆಲಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಉದಾಹರಣೆಯು ಇಲ್ಲಿದೆ. ಮೀನುಗಳ ಗುಂಪೊಂದು ನೀರಿನೊಳಗೆ ಚಿಕ್ಕ ಅಸಮಾನ್ಯ ಕಲುಕುವಿಕೆ ಕಂಡವು. ಅದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಮೀನುಗಾರನ ಬಲೆಯ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ಕೆಲವು ಚಿಕ್ಕ ಮೀನುಗಳು ಅದರೊಳಗೆ ಹೋಗಲು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟವು ಮತ್ತು ಸಂಚಾರ ಮಾಡಲು ಬಯಸಿದವು. ಆದರೆ ಹಿರಿಯ ಮೀನು ಅವರಿಗೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡದಂತೆ ಬುದ್ಧಿವಾದ ನುಡಿಯಿತು. ಅದು ಭಯಾನಕ ಬಲೆಯೆಂದು ಬುದ್ಧಿವಾದ ನುಡಿಯಿತು. ಆದರೆ ಆ ಯುವ ಮೀನುಗಳು ಹೀಗೆ ಅಡ್ಡಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದವು. “ಅದು ಭಯಾನಕವೂ ಅಥವಾ ಅಲ್ಲವೋ ಎಂದು ನಮಗೆ ತಿಳಿಯುವುದು ಹೇಗೆ? ನಾವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅನ್ವೇಷಣೆ ಮಾಡಿದರಲ್ಲವೇ ತಿಳಿಯುವುದು” ಎಂದು ವಿತಂಡವಾದ ಮಾಡಿ, ಬಲೆಯೊಳಗೆ ಹೋಗಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು ನಂತರ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪಪಟ್ಟವು.

ಈ ಸರಳ ಉದಾಹರಣೆಯಿಂದ ನಮಗೆ ತಿಳಿಯುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಕೆಲವೊಂದು ಸರಿಯೋ ಅಥವಾ ತಪ್ಪೋ; ಒಳ್ಳೆಯದು ಅಥವಾ ಕೆಟ್ಟದೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯಲು

ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅನುಭವಗಳು ಬೇಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದಾಗಿ ಬುದ್ಧರಂತಹ ಜ್ಞಾನಿಗಳ ಬುದ್ಧಿವಾದವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರ ಜ್ಞಾನವು ನಮಗೆ ನಿಲುಕದಷ್ಟು ಅನಂತವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಾಗಿ ನಾವು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಅರಿತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬಾರದು ಮತ್ತು ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಯಾರೂ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಡೆಯುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳಬೇಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಯಾವಾಗ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಮತ್ತು ಪೋಷಕರು ಕೆಲವೊಂದು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೀಗೆ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದಾಗ ನಾವು ಅವನ್ನು ಆಲಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಅನುಭವವು ನಮ್ಮ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಜ್ಞಾನಕ್ಕಿಂತಲೂ ಉನ್ನತವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಪೋಷಕರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿ ಮತ್ತು ಹೀಗೆ ಮಾಡದಿರಿ ಎಂದು ಬುದ್ಧಿವಾದ ನುಡಿಯುತ್ತಾರೆ.

“ಚಿಕ್ಕ ತಪ್ಪಿನೊಂದಿಗೆ ಎಚ್ಚರವಾಗಿರಿ; ಸಣ್ಣ ತೂತು, ಬೃಹತ್ ಹಡಗನ್ನು ಮುಳುಗಿಸಬಲ್ಲದು” (ಬೆಂಜಮಿನ್ ಫ್ರಾಂಕ್ಲಿನ್).

ಯಾವಾಗ ಯುವಕರು ಹಿರಿಯರ ಬುದ್ಧಿವಾದವನ್ನು ಅಲಕ್ಷಿಸುವರೋ ಆಗ ತಮ್ಮದೇ ರೀತಿ ಯೋಚಿಸಿ ನಾನಾ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವರು.

ಒಮ್ಮೆ ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ಮತ್ತು ಅವರ ಶಿಷ್ಯರು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋದರು. ಆ ಹಳ್ಳಿಯ ಕೆಲವರು ಬುದ್ಧರ ಮೇಲೆ ಕೋಪಗೊಂಡರು. ಯಾವಾಗ ಹೀಗೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಕೆಲವರು ಬಯ್ಯತೊಡಗಿದಾಗ ಅವರ ಶಿಷ್ಯರು ಈ ಕಟುವಾಕ್ಯಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಬೇರೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಲು ಸಲಹೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಭಗವಾನರು ಅವರಿಗೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು. “ಆ ಹೊಸ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೂ ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆಗಳು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಖಚಿತತೆ ಇದೆಯೇ?” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪುನಃ ಹೀಗೆ ಮುಂದುವರಿಸಿದರು “ತೊಂದರೆಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಲು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಓಡಿಹೋಗುವುದೇ ಪರಿಹಾರವಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧಿ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಯಾವ ದೋಷಣೆಯು, ಕಟುವಾಕ್ಯವು ನಮ್ಮನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ತಲುಪದು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಸಹನೆಯಿಂದಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ದಣಿವಾಗುವವರೆಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವವರೆಗೆ ದೋಷಿಸಲು ಬಿಡಿ” ಎಂದರು. ಆಗ ಭಿಕ್ಷುಗಳು ಸಹಾ ತಟಸ್ಥರಾದರು. ಹೀಗೆ ಬುದ್ಧರಿಂದ ಮತ್ತು ಭಿಕ್ಷುಗಳಿಂದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಬಾರದಿದ್ದರಿಂದಾಗಿ, ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ನಂತರ ಆ ಜನರೇ ದೂಷಿಸುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು.

ಈ ದೃಷ್ಟಾಂತವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ನಡೆದ ಕೆಲವೊಂದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಅಥವಾ ಕೇಳಿ ಕೆಲವರು ಅದನ್ನು ಸಮಸ್ಯೆಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಅದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಅಲಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಅಸಮಂಜಸ ಭಯ ಮತ್ತು ಚಿಂತೆಯನ್ನು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಅದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಚಿಂತನೆಮಾಡಿ ಉತ್ತಮ ನೀತಿಪಾಠವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಇದನ್ನು ಹಾಸ್ಯ ತುಣುಕು ಎಂದು

ಭಾವಿಸಿ ತಳ್ಳಿಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ಇದನ್ನು ಟೀಕಾ ವಿಷಯವನ್ನಾಗಿಸಿ ದೂಷಣೆ ಮಾಡಲು ಆರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಹೀಗೆ ಜನರು ತಮ್ಮ ಮನೋವೃತ್ತಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಒಂದೇ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಿಜಕ್ಕೂ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುವುದೇ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸಹನೆಗೆ, ತಾಳ್ಮೆಗೆ ಮತ್ತು ಅರಿವಿಗೆ ಸ್ಥಳವಿತ್ತು ವೃದ್ಧಿಸಿದರೆ ಆಗ ನಾವು ಯಾವುದೇ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾರೆವು ಹಾಗೂ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲಾರೆವು. ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ನಮ್ಮ ಸೃಷ್ಟಿಯೇ ಆಗಿವೆ, ಇದು ಬೇರೊಬ್ಬರ ಕಾರ್ಯವಲ್ಲ.

- 0 - 0 - 0 -

ಅಧ್ಯಾಯ - 4

ಮಾನವ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ

4.1 ಮಾನವನ ಅದ್ವಿತೀಯ ಸ್ಥಾನಮಾನ

ಹಿಂದಿನ ಪುಟವನ್ನು ಕೆಲವರು ಅದು ಮಾನವತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಕಾರಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಎಂದು ವಾದಿಸಬಹುದು. ಆತನನ್ನು ಕೆಳಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತಂದಿದೆ ಎಂದು ವಾದಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಆತನು ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ, ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ, ಮನಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ, ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ, ಕಲೆಯಲ್ಲಿ, ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪದಲ್ಲಿ, ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತಿತರ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಆತನು ಮಾಡಿರುವ ಸಾಧನೆ ಕಡಿಮೆಯೇನು ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ದೂರವೆಂಬಂತೆ ಈ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಮಾನವರು ತಮಗೆ ಅದ್ವಿತೀಯ ಸ್ಥಾನವಿದೆ ಎಂದು ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅಪೂರ್ವವಾದ ವಿಶೇಷ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿದೆ. ಅವರು ಬೇರೆ ಜೀವಿಗಳಿಗಿಂತ ಸುಲಭವಾಗಿ ಮುಕ್ತಿ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಮೂರು ಕಾರಣಗಳಿವೆ.

ಮಾನವ ಜಗತ್ತು ಸುಖ ಮತ್ತು ದುಃಖಗಳ ಸಮತೋಲಿತ ಮಿಶ್ರಿತ ಲೋಕವಾಗಿದೆ. ಯಾವಾಗ ಸುಗತಿಯ ಲೋಕದ ಜೀವಿಗಳಂತೆ ಸುಖವು ತೀವ್ರವಾಗಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ದುರ್ಗತಿಯ ಜೀವಿಗಳ ತರಹ ದುಃಖವೇ ಅಪಾರವಾಗಿದ್ದರೆ ಒಬ್ಬನ ಮನಸ್ಸು ಪರಮಾರ್ಥದಡೆಗೆ ಬಾಗದು. ಬೌದ್ಧರು ದೇಹದಂಡನೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಅತಿಬೋಗವನ್ನು ಪ್ರಜ್ಞಾವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಅವೆರಡನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅತಿಬೋಗ ಮತ್ತು ಅತಿ ದೇಹದಂಡನೆಗೆ ಮೀರಿದ ಮಧ್ಯಮ ಮಾರ್ಗವು ಸಮರ್ಥನೀಯವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಮಾನವನಿಗೆ ಮಾನವ ಲೋಕವು ಮಧ್ಯಮ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕ್ರಮಿಸಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಎರಡನೆಯ ಕಾರಣವು ಏನೆಂದರೆ ಮಾನವನು ಅಲ್ಪಾಯು ಆಗಿದ್ದಾನೆ ಮತ್ತು ಹೀಗಾಗಿ ಸಾವಿನಕಾಲ ಅನಿಶ್ಚಿತತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ.

ಸಾವನ್ನು ಅತಿ ಸನಿಹದಿಂದ, ಬೇಗನೆ ಬರುವುದನ್ನು ಕಂಡವರು ಧರ್ಮದಕಡೆ ವಾಲುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಮೂರನೆಯ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಬೇರೆ ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜೀವಿಗಳು ಕೇವಲ ತಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಕರ್ಮಗಳ ಫಲವನ್ನು ಪಡೆದು ಅನುಭವಿಸುವುದರಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಮಾನವ ಮಾತ್ರ ನೂತನ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೀಗೆ ಆತನು ತನ್ನ ಅದೃಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸುರೂಪ ರಚಿಸಲು ಸಮರ್ಥನಾಗಿದ್ದಾನೆ.

ಇವೆಲ್ಲವೂ ಮಾನವನಿಗೆ ಮಾನವ ಲೋಕದಲ್ಲಿಯೇ, ತನ್ನ ವಿಮುಕ್ತಿಗೆ ಶ್ರಮಿಸಲು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ನೀಡಿದ ಆತನು ತನಗೆ ತಾನೆ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಕನಾಗಿದ್ದಾನೆ.

ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರು ಧರ್ಮವು ಸ್ವರ್ಗದಿಂದ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಬೌದ್ಧರು ಅರಿತಿರುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಬುದ್ಧಧರ್ಮವು ಭೂಮಿಯಿಂದ ಆರಂಭವಾಗಿ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ತಲುಪಿದೆ.

ಇದರಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಾನವನಲ್ಲೂ ಬುದ್ಧ ಬೀಜವಿರುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಬುದ್ಧರ ಪ್ರಚಿನ್ನತೆ ಅಥವಾ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯ ಪ್ರಚಿನ್ನತೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಆತನು ಯಾವುದೇ ಬಾಹ್ಯ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಬುದ್ಧರಾಗಲು ಮಾನವರಾಗಿಯೇ ಹುಟ್ಟಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಆತನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾನೆ. ಮಾನವನ ಕುರಿತ ವಿಪರ್ಯಾಸದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದ ಬಗ್ಗೆ ಷೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್‌ನ ಈ ನಿಲುವನ್ನು ಬೌದ್ಧರು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ.

“ಮಾನವ ಎಂತಹ ಕಲಾಕೃತಿಯ ಮಾದರಿ, ಆತನ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಯು ಅದೆಷ್ಟು ಉದಾತ್ತ, ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ಹಾಗು ಚಲನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಆತನ ಅಂಗಾಂಗಗಳು ಅದೆಷ್ಟು ಅನಂತ, ಆತನ ವ್ಯಕ್ತತೆಯು ಹಾಗು ಕ್ರಿಯೆಯು ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾದುದು. ಗ್ರಹಣಾಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಆತನು ದೇವತೆಯೇ ಸರಿ. ಜಗತ್ತಿನ ಸುಂದರತೆಯಲ್ಲಿ ಆತನು ದೇವರೇ ಆಗಿದ್ದಾನೆ. ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಆದರ್ಶ ತಿರೋಮಣಿಯಾಗಿರುವನು; ಆದರೂ ನನಗೆ ಏನಿದು ಧೂಳಿನ ಶುದ್ಧಸಾರತತ್ವವೇ?”

— ಹಾಮ್ಲೆಟ್

ಬಹಳಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನವನು ಅಜ್ಞಾನಿಯೇ, ಆದರೂ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಉನ್ನತನಾಗುವ ಪ್ರಚಿನ್ನತೆಯು (ಸಮಾಸಂಬುದ್ಧ) ಆತನಲ್ಲಿದೆ. ಕೆಲವರು ಮಾನವ ಜೀವಿತವನ್ನು ಸ್ವರ್ಗ ಮತ್ತು ನರಕಗಳ ನಡುವಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಮಾನವನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಸ್ವರ್ಗದ ಆನಂದ ಅನುಭೂತಿ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಹಾಗೆಯೇ ಹಾದಿ ತಪ್ಪಿದರೆ ನಕರದಂತಹ ದುಃಖವನ್ನು ಸಹಾ ಇಲ್ಲೇ ಆತನು ಕಾಣಬಹುದು. ಮಾನವತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಇದ್ದರೆ ಅ ಮಾನವನು ಮಾನವನೇ, ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಮಾನವತೆಯ ದ್ವೇಷಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ.

“ಅಹಂಕಾರಿಗೆ ಸ್ವರ್ಗವಿಲ್ಲ, ಅಸೂಯೆಪರನಿಗೆ ನೆರೆಹೊರೆಯವರು ಇಲ್ಲ, ಕೋಪಿಷ್ಠನು ತನಗೆ ತಾನೇ ಇಲ್ಲ”. ಚೀನಾ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ.

“ತಾನೇ ಒಂಟಿಯಾಗಿರುವುದು ಅಸಹಾಯತನ, ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನವು ಮಾನವನಿಗೆ ಸಹಕಾರದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಿದೆ, ಸಮಾಜವಿಲ್ಲದೆ ಮಾನವ, ಮಾನವನೆ ಅಲ್ಲ. ಮಾನವ ಪ್ರಕೃತಿಯೊಡನೆ ಒಂದು” (ಗ್ರೀಕ್ ತತ್ವಜ್ಞಾನಿ).

ಬುದ್ಧರ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಐದು ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ವಿಷಯಗಳು ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಇಷ್ಟಕರವಾಗಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸಂತ್ಯೆಸುವಂತಿದ್ದರೆ ಆತನು ಸ್ವರ್ಗೀಯ ಸುಖ ಅನುಭವಿಸಿದಂತೆ, ಹಾಗಲ್ಲದೆ ವಿಷಯಗಳು ಕಿರುಕುಳಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ, ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಕ್ಷೋಭೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವವಾಗಿದ್ದರೆ ಆ ದುಃಖವು ನರಕದಂತೆಯೇ ಸರಿ.

4.2 ಪರರೊಂದಿಗೆ ಸೌಹಾರ್ದತೆಯಿಂದ ಜೀವಿಸುವಿಕೆ

ಸುಖಯುತ ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಧಾನವಾದ ಸೂತ್ರವೇನೆಂದರೆ ಪರರೊಂದಿಗೆ ಸೌಹಾರ್ದತೆಯಿಂದ ಜೀವಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೇ ಆಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ನಾವು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಇದೇ ಗುರಿ ಸಾಧಿಸಲು ಜನರು ಹಲವಾರು ದಾರಿಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೇರೆ ಜನರಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿದ್ದರೂ ವಿಭಿನ್ನ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಿದ್ದರೂ ಸಹ ನಾವು ಅನುಚಿತವಾಗಿ ತಲೆಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು.

ನಾವು ಸದಾ ಪರಿವರ್ತನಾಶೀಲ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದಾಗಿ ನಾವು ಕುರುಡುತನದಿಂದಾಗಿ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಿಗೆ, ರೂಢಿಗಳಿಗೆ, ವರ್ತನೆಗಳಿಗೆ, ವಿಧಿ ಸಂಸ್ಕಾರ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ನಾವು ಅಂಟಬಾರದು. ಅವೆಲ್ಲ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರು ಅವರ ಅರಿವಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಂತೆ ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ರೂಢಿ ಮತ್ತು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿವೆ. ಅಥವಾ ಅವುಗಳಿಂದ ಯಾವುದೇ ಹಾನಿಯಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಡಿಮೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ನಾವು ತೆರೆದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದಾಗಿ ಆ ವಿಧಿ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಹಿತಸುಖವಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಜಗತ್ತಿಗೂ ಹೊಂದುವಂತಿದ್ದರೆ, ಯಾರಿಗೂ ಯಾವುದೇ ಹಾನಿಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಕೆಲವು ಹಿರಿಯರಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಆಧುನಿಕ ಭಾವನೆಗಳಿಗಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಜೀವನ ಹಾದಿಗಳಿಗಾಗಲಿ ಸಹಿಸಲಾರರು. ಅವರು ಇಷ್ಟಪಡುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಅದೇ ಪುರಾತನ ವಿಭಿನ್ನ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಸಹಾ ಪಾಲಿಸಲೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅಂತಹ ಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಹಾನಿಗಳಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತಮ್ಮ ಯುವ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಅನುಮತಿಸಬೇಕು. ಹೇಗಾದರೂ “ಯಾರು ತಮಗೆ ತಾವೇ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾರರೋ, ಅಂತಹವರಿಗೆ ಯಾವರೀತಿಯ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದಲೂ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬನು ಹತ್ತಲು ತಾನೇ ಇಷ್ಟಪಡದಿದ್ದರೆ, ನೀವು ಮೇಲಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಿ ಆತನನ್ನು ಹತ್ತಿಸಲಾರಿರಿ” (ಆಂಡ್ರೆ ಕಾರ್ನೆಗೀ).

“ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯತೆಯಿದ್ದರೆ, ಚಾರಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಸುಂದರತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಚಾರಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಸುಂದರತೆಯಿದ್ದರೆ, ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸೌಹಾರ್ದತೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸೌಹಾರ್ದತೆಯಿದ್ದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತೆ ಇದ್ದಾಗ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಯು ಇರುತ್ತದೆ.”

4.3 ಭಿನ್ನತೆಯ ಹಕ್ಕಿಗಾಗಿ ಪರರಿಗೆ ಅನುಮತಿಸುವಿಕೆ

ನಾವಿಂದು ಜೀವಿಸುತ್ತಿರುವ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ “ಬಲಿಷ್ಠತೆಯೇ ಸತ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಬಲಯುತವಾದುದು” ಎಂಬುದು ಚಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಬಲಿಷ್ಠನು ದುರ್ಬಲರಿಂದ ಲಾಭ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಶ್ರೀಮಂತನು ಬಡವನನ್ನು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವುದನ್ನು ನಾವು ತಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವುದೇ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳಿಗೆ

ಒಪ್ಪದಿದ್ದರೆ ಕಡೆಪಕ್ಷ ಒಪ್ಪದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಬೇಕು. ನಾವು ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳನ್ನು ಸಭ್ಯವಾಗಿ ಮತ್ತು ವಿನಮ್ರವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕು ಹೊರತು ಪರರ ಮೇಲೆ ಬಲಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಹೊರಿಸಬಾರದು.

ಯಾರು ತಮ್ಮ ವಿರೋಧಿಗಳನ್ನು ಭೌತಿಕ ಬಲಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ಗೆಲ್ಲುವುದರಿಂದಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಸೂಚಿಸುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಅವರು ವಿರೋಧಿಗಳು ಸಹ ಉದಾತ್ತ ಮಾನವರೇ ಎಂದು ಮರೆತುಹೋಗಿರುವುದು ಹಾಗೂ ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅವರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಯಾರು ನಮ್ಮನ್ನು ಒಪ್ಪುವರೋ ಅವರಲ್ಲಿ ಹಿತವನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಆದರೂ ಎಲ್ಲಿ ವಿಭಿನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿರುವವೋ ಅಲ್ಲಿ ವೈಯುಕ್ತಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಪರರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಅಥವಾ ಕ್ರಿಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ನಾವು ಕೇಳಲು ಇಚ್ಛಿಸಲಾರೆವು. ಆದರೂ ನಾವು ಅವುಗಳನ್ನು ಎಚ್ಚರದಿಂದ ಆಲಿಸಿದರೆ, ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಹಾದಿಯನ್ನು ಬದಲಿಸಲು ಸಿದ್ಧವಿದ್ದರೆ ಇದರಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸ್ವ-ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅವಕಾಶವು ಸಿಗುತ್ತದೆ.

“ಈ ಜಗತ್ತು ವಿವಿಧ ಪುಷ್ಪಗಳ ಉದ್ಯಾನವನದಂತೆ, ಹೇಗೆ ದುಂಬಿಯು ಜೇನನ್ನು ಹೂವಿನಿಂದ ಹೂವಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತದೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ನಾವು ಸಹಾ ಯಾವುದು ಒಳಿತೋ ಅದನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಯಾವುದು ಅನುಪಯುಕ್ತವೋ ಅದನ್ನು ಹಿಂದೆಯೇ ಬಿಟ್ಟಿಬಿಡಬೇಕು. ನಾವೇನಾದರೂ ಮಾಡಲು ಮುಂದಾದಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರನ್ನೂ ಸಂಸತಪಡಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯಾಗಲಿ ವಿಭಿನ್ನ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ವಿಭಿನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ನೀವೇನಾದರೂ ಮುಖ್ಯರೊಂದಿಗೆ ವಾದಿಸಲು ತೊಡಗಿದರೆ ನಿಮ್ಮನ್ನೇ ಮುಖ್ಯರನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿರಿ.

ಜಗತ್ತಿನ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರನ್ನು ನೀವು ತಿದ್ದಲಾರಿರಿ. ಅಂತಹ ಭರವಸೆಯಿಂದ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ನೀವು ಪಡೆಯಲಾರಿರಿ. ಅದೇರೀತಿಯಾಗಿ ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲಾ ಕಲ್ಲು ಮುಳ್ಳುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಮೃದುವಾದ ನಡೆಯುವ ಹಾದಿಯನ್ನು ಮಾಡಲಾರಿರಿ.

ಅದೇರೀತಿಯಾಗಿ ನಾವು ಇಂದ್ರೀಯಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ಇಂದ್ರೀಯ ದ್ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಇರಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯುಂಟುಮಾಡುವ ಕ್ಷೋಭೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ನೀವು ತೆಗೆಯಲಾರಿರಿ. ಆದರೆ ಇಂದ್ರೀಯಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಗರೂಕರಾಗಿ ಮನಶ್ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಜನರು ತಪ್ಪಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಸರಿಹಾಡಿಗೆ ತರಲು ಹಲವು ಹಾದಿಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಟೀಕಿಸುವುದರಿಂದ, ದೋಷಿಸುವುದರಿಂದಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಕೂಗುವುದರಿಂದಾಗಿ ನೀವು ಅವರನ್ನು ತಿದ್ದಲಾರಿರಿ. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಮೊಂಡರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವಿರಿ.

ಹಾಗಲ್ಲದೆ ನೀವು ಚಾತುರ್ಯದಿಂದ ಅವರ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದಾಗ, ಅವರು ನಿಮ್ಮ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಲು ಇನ್ನೂ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗು ನಿಮ್ಮ ಅನುಕಂಪ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನೆಗೆ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದುದಿನ ಧನ್ಯವಾದವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುವರು.

“ದೀರ್ಘವಾದ ವಾದ-ವಿವಾದದ ಅರ್ಥವೇನೆಂದರೆ ಎರಡು ಪಕ್ಷದವರು (ಕಡೆಯವರು) ತಪ್ಪಿನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಎಂದೆ” (ವಾಲ್ಡಿಯರ್).

4.4 ನಿಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಕಡೆ ಮಾತ್ರ ಗಮನಹರಿಸಿ

ಪರರಲ್ಲಿ ಅಸೂಯೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸದೆ ಕೇವಲ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಗಳತ್ತಲೇ ಗಮನಹರಿಸುವುದು ಆನಂದದಾಯಕ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ.

“ಒಬ್ಬನು ಪರರ ತಪ್ಪುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ದೋಷಿಸದಿರಲಿ, ಅವರು ಮಾಡಿರುವ ಹಾಗು ಮಾಡದಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಬೇಡ. ಬದಲಾಗಿ ತನ್ನ ಕುಶಲ ಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪದ ಬಗ್ಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಿ.”

“ಯಾರು ಸದಾ ಪರರ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಾನೋ ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಆತನು ಕೋಪಗೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಆತನ ಕಶ್ಮಲಗಳೇ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತವೆ. ಆತನು ತನ್ನ ಕಲ್ಮಶಗಳ ನಾಶದಿಂದ ದೂರವೇ ಉಳಿಯುತ್ತಾನೆ.”

“ಪರರ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಕಾಣುವುದು ಸುಲಭ. ಆದರೆ ತನ್ನ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಕಾಣುವುದು ಅತಿ ಕಷ್ಟಕರ. ಪರರ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಕಾಣುವುದು ಹೊಟ್ಟನ್ನು ತೂರುವಂತೆ ಸುಲಭವಾದುದು. ಅಂದರೆ ಕಪಟಿ ಪಕ್ಷಿ ಬೇಟೆಗಾರನು ತನ್ನನ್ನು ಅಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ತನ್ನ ತಪ್ಪನ್ನು ದೋಷಿಯು ಅಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ” (ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು).

ನಿಂದೆ ಮತ್ತು ಟೀಕೆಗಳಿಂದ ಯಾರೊಬ್ಬರು ಸಹಾ ಹೊರತಾಗಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: “ಜನರು ಮೌನಿಯನ್ನು ನಿಂದಿಸುವರು, ಅತಿ ವಾಚಾಳಿಯನ್ನು ನಿಂದಿಸುವರು ಹಾಗೆಯೇ ಮಿತಿಭಾಷಿಯನ್ನೂ ನಿಂದಿಸುವರು. ಅನಿಂದಿತರು ಈ ಜಗದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ.”

ಹಾಗೆಯೇ ಅವರು ಹೀಗೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ: “ಪೂರ್ಣ ನಿಂದಿತನು ಅಥವಾ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಶಂಸಿತನು ಈ ಹಿಂದೆಯು ಯಾರು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಯಾರೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ಸಹಾ ಅಂತಹವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ.”

ನಿಮ್ಮನ್ನು ಟೀಕಿಸುವವರೆಲ್ಲಾ ನಿಮ್ಮ ಶತ್ರುಗಳಲ್ಲ. ಅವರ ಟೀಕೆಯಿಂದ ನಿಮಗೆ ಗೋಚರಿಸದ ಎಷ್ಟು ತಪ್ಪುಗಳು ನಿಮಗೆ ಗೋಚರಿಸಿ ಅದನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಪೂರ್ವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಅವರು ನಿಮಗೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮಗೆ ಟೀಕೆ, ಕುಹಕವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಉತ್ತಮ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಡಿ. ನಿಮ್ಮ ದೌರ್ಬಲ್ಯಗಳನ್ನು ನೀವು ಒಪ್ಪಿರುವುದಾದರೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವಂತಹ ಪ್ರಜ್ಞಾಶಕ್ತಿಯು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂದೇ ಅರ್ಥ.

4.5 ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಮಾನವರೇ

ಎಲ್ಲಾ ಮಾನವರಲ್ಲೂ ದೌರ್ಬಲ್ಯಗಳಿರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಹೀಗಾಗಿ ಅವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತ ಎಡವುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿ ಮಾನವನಲ್ಲೂ ಲೋಭ, ಕೋಪ ಮತ್ತು ಅಜ್ಞಾನವು ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ದೌರ್ಬಲ್ಯಗಳು ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ ವಿವಿಧ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ (ಅಂಶದಲ್ಲಿ) ಇರುತ್ತದೆ. ನೀವು ಅರಹಂತರಂತಹ ಪರಿಶುದ್ಧರು ಅಥವಾ ಪರಿಪೂರ್ಣರು ಆಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ ನೀವು ಸಹಾ ಇದಕ್ಕೆ ಹೊರತಲ್ಲ. ಮಾನವನ ಮನಸ್ಸಿನ ಸ್ವಭಾವವೇ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ. “ಮಾನವನು ತನ್ನ ಜೀವನದಿಂದ ಸಂತೃಪ್ತನಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಆತನು ಇಡೀ ವಿಶ್ವವನ್ನು ಗಳಿಸಿದರೂ, ಜೀವನದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಹುಡುಕಲಾರ.”

ಈಗ ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಆವರಿಸಿರುವ ಮಾನವನನ್ನು ಹತ್ತಿರದಿಂದ ನೋಡೋಣ. ಆತನ ಮನಸ್ಸು ಕ್ಷೋಭೆಗಳಿಂದ ಆವರಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಗೊಂದಲ ಹಾಗು ಕತ್ತಲೆಯಿಂದ ತುಂಬಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಅಜ್ಞಾನದಿಂದಾಗಿ ಆತನು ದೌರ್ಭಾಗ್ಯಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅದನ್ನು ತನ್ನ ಸಹಚರರೊಂದಿಗೂ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ನಮಗೆ ಬರುವ ಬಹಳಷ್ಟು ಚಿಂತೆ ಮತ್ತು ದುಃಖಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ಹಾಗು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಭೋಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗಿರುವ ತೀವ್ರ ಲಾಲಸೆಯೇ ಆಗಿದೆ. ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥಯುತ ಮನಸ್ಸು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಮುಂದುವರೆಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ನಿರಾಶೆ ಮತ್ತು ಫಲಿಸದ ಬಯಕೆಗಳು, ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗಿದ್ದು ಚಿಂತೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಚಿಂತೆಗಾಗಿ ನೀವೇ ಕಾರಣಕರ್ತರಾಗಿರುವಿರಿ. ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಪರಿಪೂರ್ಣರಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ತಾವು ಮಾಡಿದ ಕೆಲವು ತಪ್ಪುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಪಾಪಗಳಿಗೆ ಅವರೇ ಕಾರಣಕರ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಅದರಿಂದಾಗುವ ಫಲಿತಾಂಶಗಳಿಂದ ನೀವು ಹೇಗೆ ಪಾರಾಗುತ್ತೀರಿ. ಚಿಂತೆಯನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ತೀವ್ರ ಲಾಲಸೆಗೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವು ಮತ್ತು ಪೋಷಕವು ಅಜ್ಞಾನವೇ ಆಗಿದೆ.

“ಯಾವಾಗ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಅಜ್ಞಾನವು ದೂರವಾಗುವುದೋ ಆಗ ಭಯ ಮತ್ತು ಚಿಂತೆಯು ಅದೃಶ್ಯವಾಗುವುದು.”

ನೀವು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾನವನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಆಗ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗೋಣಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಧೈರ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಮಾನವನ ಮನಸ್ಸೇ ಆತನ ಸುಖಕ್ಕೋ ಮತ್ತು ದುಃಖಗಳೆರಡಕ್ಕೂ ಕಾರಣಕರ್ತವಾಗಿದೆ.

“ಮಾನವನಿಗೆ (ಕೆಟ್ಟದೇನೂ) ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅಂತಹುದಾವುದೂ ಆತನಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿಲ್ಲ” (ಜಂಗ್, ಸೈಕೋಲಾಜಿಸ್ಟ್)

4.6 ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಸಮನಾಗಿಯೇ ಒಳ್ಳೆಯವರಲ್ಲ

ಕೆಲವು ಜನರು ಎಂದಿಗೂ ಕೆಟ್ಟದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಕರ್ತರಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೆಲ ವಂಚಕರ ಜಾಲಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕುವ ಮುಗ್ಧ

ಶೋಷಿತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ದೂರುಗಳನ್ನು ನಾವು ಸಾಂದರ್ಭಿಕವಾಗಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಕೇಳುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅವರು ತಾವು ಜೀವಿಸಿದ ಉತ್ತಮ ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ಹತಾಶರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಮಾಡಿರದ ತಪ್ಪಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಯಿತು ಎಂದು ನೋವುಪಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಶೋಷಿತರು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ ಒಳ್ಳೆಯವರು, ಅಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯವರಲ್ಲದವರು, ಕೆಟ್ಟವರು, ಅಷ್ಟು ಕೆಟ್ಟವರಲ್ಲದವರು, ಅಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಅಸಾಧಾರಣ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಗಳು ಸೇರಿಯೇ ನಮ್ಮದೆನ್ನುವ ಈ ಜಗತ್ತು ರಚಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಮುಗ್ಧ ಶೋಷಿತರು ಇದ್ದಾರೋ ಅವರು ತಮ್ಮನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯವರು ಎಂದು ತಮಗೆ ತಾವೇ ಸಮಾಧಾನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುವವರು ಕೆಟ್ಟವರೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವೊಂದು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಹಾ ತಮ್ಮ ಪಾಪದ ಫಲವನ್ನು ಸಹನೆಯಿಂದ ಸಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ ಎಂಬಂತೆ “ಒಬ್ಬ ಒಳ್ಳೆಯವ ಹಾಗು ಜಾಗೃತ ಡ್ರೈವರ್” ಮತ್ತು “ಕೆಟ್ಟ ಹಾಗು ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಅಜಾಗರೂಕ ಡ್ರೈವರ್”. ಇಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಜಾಗರೂಕ ಡ್ರೈವರ್ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಅಪಘಾತಗಳಾಗದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಆದರೂ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ತನ್ನ ತಪ್ಪಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಕೆಟ್ಟ ಅಜಾಗರೂಕ ಡ್ರೈವರನ ತಪ್ಪಿನಿಂದಾಗಿ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಅಪಘಾತಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ.

ಹೀಗಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯತನವಿದ್ದರೂ ಸಹಾ ಒಳ್ಳೆಯವನು ದುಃಖಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಲು ಕೆಟ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಇರುವುದರಿಂದಾಗಿ. ಈ ಜಗತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯದು ಅಲ್ಲ, ಹಾಗೆಯೇ ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಅಲ್ಲ. ಅದು ಸಂತರನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಪಾಪಿಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮೂರ್ಖರು ಇರುವಂತೆ ಜ್ಞಾನೋದಯ ಪಡೆದವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಒಂದೇ ಜೇಡಿ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಸುಂದರವಾದ ಹಾಗೇ ಕುರೂಪವಾದ, ಉಪಯುಕ್ತ ಹಾಗು ನಿರುಪಯುಕ್ತ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬಹುದು. ಕುಂಬಾರಿಕೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟವು ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿರುವುದು ಕುಂಬಾರನಿಗೆ ಹೊರತು ಜೇಡಿಮಣ್ಣಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಕುಂಬಾರನೊಂದರೆ ನೀವೇ ಆಗಿರುವಿರಿ. ನೀವು ಸುಖದ ಅಚ್ಚನ್ನು ಅಥವಾ ದುಃಖದ ಅಚ್ಚನ್ನು ರೂಪಿಸುವಿರೋ ಅದು ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ ಹೊರತು, ನಿಮ್ಮ ಸುತ್ತಲಿನ ಸನ್ನಿವೇಶಕ್ಕಿಲ್ಲ.

4.7 ಮಾನವರ ವರ್ಗೀಕರಣ

ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ಮಾನವರ ವರ್ಗೀಕರಣವನ್ನು ಹಲವು ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಇದು ಒಂದು ವರ್ಗೀಕರಣವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮಾನವರನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

1. ಇಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ತನ್ನ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವನು. ಆದರೆ ಪರರ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ಇಲ್ಲ.

2. ಇಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಪರರ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವನು. ಆದರೆ ತನ್ನ ಒಳಿತನ್ನೇ ಮರೆಯುವನು.

3. ಇಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ತನ್ನ ಒಳಿತಿಗಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಪರರ ಒಳಿತಿಗಾಗಲಿ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

4. ಇಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ತನ್ನ ಒಳಿತಿಗಾಗಿಯು ಹಾಗು ಪರರ ಒಳಿತಿಗಾಗಿಯು ಕಾರ್ಯಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

ಯಾರು ತನ್ನ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ಕಾರ್ಯಮಾಡಿ, ಪರರ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಆತನು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಕೆಟ್ಟ ಯೋಚನೆಗಳನ್ನು ಕೆಟ್ಟ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕೆಟ್ಟ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತೊಡೆದುಹಾಕುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಪರರಿಗೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು, ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲಿನ ಲೋಭ, ದ್ವೇಷ ಮತ್ತು ಮೋಹಗಳನ್ನು ತೊಡೆಯಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಯಾರು ಪರರ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ಕಾರ್ಯಮಾಡಿ, ತನ್ನ ಒಳಿತನ್ನೇ ಮರೆಯುವನೋ ಆತನು ಪರರ ಪಾಪಯುತ ಯೋಚನೆಗಳನ್ನು, ಪಾಪಯುತ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪಾಪಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತೊರೆಯಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ತನ್ನಲ್ಲಿನ ಲೋಭ, ದ್ವೇಷ ಮತ್ತು ಮೋಹಗಳನ್ನು ತೊಡೆದುಹಾಕಲು ಶ್ರಮಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಯಾರು ತನ್ನ ಮತ್ತು ಪರರ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುವುದಿಲ್ಲವೋ ಆತನು ತನ್ನಲ್ಲಿನ ಪಾಪಯುತ ಯೋಚನೆಗಳನ್ನು, ಪಾಪಯುತ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹಾಗು ಪಾಪಯುತ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಪರರಲ್ಲಿನ ಲೋಭ, ದ್ವೇಷ ಮತ್ತು ಮೋಹಗಳನ್ನು ತೊಡೆದುಹಾಕಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಮತ್ತು ಯಾರು ತನ್ನ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಪರರ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿರುವನೋ, ಆತನು ತನ್ನಲ್ಲಿನ ಪಾಪಯುತವಾದ ಯೋಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತೊಡೆದುಹಾಕಲು ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಾನೆ ಹಾಗೆಯೇ ಪರರಲ್ಲಿನ ಲೋಭ, ದ್ವೇಷ ಮತ್ತು ಮೋಹಗಳನ್ನು ತೊರೆಯಲು ಅವರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತಾನೆ (ಅಂಗುತ್ತರ ನಿಕಾಯ)

4.8 ಶಿಷ್ಟಾಚಾರಗಳು ಮತ್ತು ವಾಡಿಕೆಗಳು

ಉತ್ತಮ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರದ ಅಳತೆ ಸಮಾಜಗಳಿಂದ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿಥಿಗಳು ಊಟವನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಶಬ್ದವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಶಿಷ್ಟಾಚಾರ ಎನ್ನಿಸಿ ಅದನ್ನೇ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಭೋಜನದ ನಂತರ ತೇಗುವುದನ್ನು ಸಹಾ ಅವಿಧೇಯತೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಅವರು ಭೋಜನವನ್ನು ನಿಜವಾಗಿ ಆನಂದಿಸಿ ಸೇವಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅಂತಹ ಭೋಜನ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರಗಳನ್ನು ಒರಟುತನ, ಕೆಟ್ಟ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರ ಅಥವಾ ಅನಾಗರಿಕತೆ ಎಂದು ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಒಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆರಳನ್ನು ಬಾಯಿಗೆ ಅಥವಾ ಮೂಗಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅತ್ಯಂತ ತಪ್ಪು ಕೃತ್ಯವಾಗಿದ್ದರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅಪಾರ್ಥವೇ ಇಲ್ಲ. ತಪ್ಪು ಅಲ್ಲ, ಕೆಲವು ಜನರು ಶೂನಿಂದ ಹೊಡೆಯುವುದು ಅಪಮಾನವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದರೆ ಕೆಲವೆಡೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೊಡೆಯಲು ಚಪ್ಪಲಿಯನ್ನೇ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ.

ನಾವು ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳೆಸುವಾಗ ಇಂಥಹುದೇ ಅನೇಕ ವಿಶಿಷ್ಟ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರಗಳನ್ನು, ವಾಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಆತುರದಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಪೂರ್ವಾಗ್ರಹ ಪೀಡಿತರಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸಬಾರದು. ಒಂದುರೀತಿ ಚಿಂತಿಸಿದರೆ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರಗಳು ಒಳ್ಳೆಯದು ಅಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಅಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯಾವಾಗ ಅದು ಹಾನಿವುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ ಅಥವಾ ಪರರಿಗೆ ನೋವುಂಟು ಮಾಡುವುದೋ ಆಗ ನಾವು ಅವುಗಳನ್ನು ಒಳಿತೋ ಅಥವಾ ಕೆಡಕೋ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಬಹುದು.

ನಾವು ಸದಾ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಅಂಧರಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕಾಗಲಿ, ವಿಧಿಗಾಗಲಿ, ಶಿಷ್ಟಾಚಾರಕ್ಕಾಗಲಿ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕಾರಗಳಿಗಾಗಲಿ ಅಂಟಬಾರದು. ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ತಮ್ಮ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಪಾಲಿಸುತ್ತ ಬಂದರು. ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರ ಕೆಲವು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಒಳಿತೇ ಆಗಿವೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಅಂತಹ ಉಪಯುಕ್ತವೇನಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಲವೊಂದು ಆಧುನಿಕ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅಸಂಬಂಧವಾಗಿವೆ. ನಾವು ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇವು ಹಿತಕಾರಿಯೇ? ಸುಖಕಾರಿಯೇ? ಆಧುನಿಕ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸರಿಹೊಂದುವುದೇ? ಎಂದು ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ನಂತರ ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ.

ಕಾಲಾಮ ಸುತ್ತದಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ವಾಡಿಕೆಗಳ, ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ, ನಂಬಿಕೆಗಳ, ಆಚರಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. “ಯಾವಾಗ ನಿಮಗೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳು ಅಕುಶಲವಾದವು, ತಪ್ಪಾದವು ಮತ್ತು ಪಾಪಯುತವಾದವು, ನಿಮಗೂ ಹಾಗೂ ಪರರಿಗೂ ದುಃಖವನ್ನು, ಕೆಟ್ಟದನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ ಎಂದು ಅರಿತಾಗ ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತ್ಯಜಿಸಿರಿ. ಮತ್ತು ಯಾವಾಗ ನಿಮಗೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳು ಕುಶಲವಾದವು, ನಿಮಗೂ ಹಾಗೂ ಪರರಿಗೂ ಒಳಿತನ್ನಂಟು ಮಾಡುತ್ತವೆ ಎಂದು ಅರಿತಾಗ ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪಾಲಿಸಿರಿ.

ಇಂದು ಕೆಲವು ಹಿರಿಯರು ಆಧುನಿಕ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಯುವ ಜನಾಂಗದ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಸಹಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಸಹಾ ಅದೇ ಹಳೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಅಜ್ಜಂದಿರ ಪುರಾತನ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಪಾಲಿಸುವಂತೆ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅಂತಹ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಹಾನಿಕಾರಕವಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಾಲದ ಚೂತೆಗೆ ನಡೆಯಲು ಬಿಡಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ವೃದ್ಧರು ತಾವು ಯುವಕರಾಗಿದ್ದಾಗ ತಮ್ಮ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳು ಕೆಲವು ಜನಪ್ರಿಯ ರೀತಿನೀತಿಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದ್ದುದನ್ನು ನೆನೆಯಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುವುದು ಸಂಪ್ರದಾಯಶೀಲ ಪಾಲಕರ ಮತ್ತು ನವಪೀಳಿಗೆಯ ಯುವಕರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಇದರ ಅರ್ಥ ಮಕ್ಕಳು ತಪ್ಪು ಮೌಲ್ಯಗಳತ್ತ ಹೋದಾಗ ಅವರನ್ನು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ, ಸಲಹೆ ನೀಡಲು ಹಿಂದು ಮುಂದು ನೋಡಿ ಎಂದಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಅವರನ್ನು ತಿದ್ದುವಾಗ, ಕೆಲವಿಷಯಗಳಿಗೆ ತಡೆಯುವುದು ಶಿಕ್ಷೆಗಿಂತ ಉತ್ತಮ ಎನ್ನುವುದು ಪೋಷಕರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಆಚರಣೆಗಳು ತಪ್ಪು

ಎಂದು ವಿವರಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆಗ ಮಾತ್ರ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಕಾರಣ, ಉದ್ದೇಶ ಅರ್ಥವಾಗಿ ಅವರು ಹಾದಿ ತಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಿಳಿ ಹೇಳಲೇಬೇಕು. ಅವರು ತಮಗೆ ತಾವೇ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳು ತಪ್ಪು ಹಾಗೆಯೇ ಕೆಲವು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ತಿಳಿಯಲಾರರು.

4.9 ಸ್ತ್ರೀ ವಿರುದ್ಧ ಪಕ್ಷಪಾತ

ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ “ನಾವು ಏನನ್ನಾದರೂ ಅರಿಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅವು ಇರುವಂತೆಯೇ ಅರಿಯುವಂತಹ (ನೋಡುವಂತಹ) ಕೌಶಲ್ಯ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪುರುಷನ ಸಂಬಂಧದಂತೆಯೇ ಸ್ತ್ರೀಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ನಂತರ ಭಗವಾನರು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದು ಏನೆಂದರೆ ಧಮ್ಮ ಆಚರಿಸಲು, ಅರಿಯಲು ಸ್ತ್ರೀಗೂ ಯಾವುದೇ ತಡೆಯಿಲ್ಲ ಎಂದೂ, ಅವರೂ ಸಹ ಅರಹಂತತ್ವದಂತಹ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪುರುಷರಂತೆಯೇ ಸಾಧಿಸಬಲ್ಲರು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅರಹಂತ ಸ್ಥಿತಿಯು ಚಿತ್ತಪರಿಶುದ್ಧತೆಯ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿದೆ. ಧಮ್ಮವನ್ನು ಆಚರಿಸಲು ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಪೂರ್ಣ ಸ್ವತಂತ್ರವನ್ನು ಭಗವಾನರು ನೀಡಿದ್ದರಿಂದಾಗಿ ಭಗವಾನರು ಬಲಯುತವಾದ ವಿರೋಧವನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಯಿತು.

ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಅವರು ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ವಿಮುಕ್ತಗೊಳಿಸುವ ಮುನ್ನ, ಆಗಿನ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಮತ್ತು ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳು ಹೇಗಿತ್ತೆಂದರೆ ಪುರುಷರಿಗೆ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಚಲಿಸುವ ಭೋಗ ವಸ್ತುವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ಸನಾತನ ಸ್ಮೃತಿಕಾರರಾದಂತಹ, ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಕಾರರಂತಹ ಮನುವು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಪುರುಷರಿಗಿಂತ ಹೀನ ಎಂದು ತೀರ್ಪನ್ನು ನೀಡಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರಿಂದಾಗಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಅತಿಹೀನವಾಯಿತು. ಮತ್ತು ಅಡುಗೆಮನೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಯಿತು. ಅವರು ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೂ ಸಹಾ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಲಿಲ್ಲ.

ಜನನ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ, ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅವರು ಹುಟ್ಟುವ ಮುನ್ನವೇ ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ಪಕ್ಷಪಾತವು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂದು ಸಹಾ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಭ್ರೂಣ ಹತ್ಯೆಯು ಜಗತ್ತಿನ ಹಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಭಯಾನಕ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. “ಸ್ತ್ರೀಯ ವಿಮೋಚನಾ ಚಳವಳಿ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದ ಮೇಲೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮ” ಈ ರೀತಿಯ ತಲೆಬರಹದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ಸಂಪತ್ತರಿತ ಸಮಾಜಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಉನ್ನತ ನಿರ್ವಹಣ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಶೋಷಣೆಯಿದೆ. ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮುಂದೆ ಗಮನಿಸೋಣ.

ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಸ್ಥಿತಿಯು ಅತ್ಯಂತ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಭಾರತದಲ್ಲೂ ಸಂಪ್ರದಾಯಸ್ಥ ಸಮಾಜವು

ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ಸಮಾಜವಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯು ವಿಧವೆಯಾದರೆ ಆಕೆಗೆ ಭಯಾನಕವಾಗಿತ್ತು. ಈಗಲೂ ಈ ದುಃಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪಾರಾಗಿಲ್ಲ. ವಿಧವೆಯರು ಅತಿಕಡಿಮೆ ವಯಸ್ಸಿನವರಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹಾ ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದಿಂದ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಹಾಕಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಮೂಢನಂಬಿಕೆಯ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶೋಷಣೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು. ವಿಧವೆಯು ತನ್ನ ಮಾವನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂದನೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾಳೆ. 'ಆಕೆಯ ಕಾಲುಗುಣದಿಂದಲೇ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅನಿಷ್ಟ' ಎಂದು ನಿಂದನೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಪತಿಯ ಸಾವಿಗೂ ಆಕೆಯನ್ನೇ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಆಕೆಗೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರವೂ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಅತಿಅಲ್ಪ ಆಯ್ಕೆಗಳಿರುತ್ತದೆ. ಸ್ತ್ರೀಯು ವಿಧವೆಯಾದರೆ ಆಕೆಯ ಮರು ಮದುವೆಗೂ ಹುಬ್ಬುಗಂಟಿಕ್ಕುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಪುರುಷನಿಗಾದರೆ ಅಂತಹ ಯಾವುದೇ ತಡೆಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆಧುನಿಕ ಯುಗ ಆರಂಭವಾಗುವವರೆಗೂ ಸ್ತ್ರೀಯು ಸತ್ತ ಪತಿಯ ಶವದೊಡನೆ ಸುಟ್ಟು ಸಾಯಬೇಕಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ 'ಸತಿ ಪದ್ಧತಿ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ರಾಜರಾಮ್ ಮೋಹನ್‌ರಾಯ್ ಮತ್ತು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಅಧಿಕಾರ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದಾಗಿ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಯಿತು. ಆದರೂ 1996ರಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಪ್ರಕರಣವೊಂದು ಮತ್ತೆ ಪುನರಾವರ್ತಿತವಾಯಿತು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯು ವಿಧವೆಯಾದರೆ ಮುಂದೆ ಸಾಗಲು ಕೆಲವು ಸ್ತ್ರೀಯರೇ ಮುಂದೆಬರುತ್ತಾರೆ.

ಇನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಬಾಲ್ಯ ವಿವಾಹವಾದರೆ ಅವರ ಸ್ಥಿತಿಯು ಇನ್ನೂ ಕರುಣಾಜನಕವಾಗಿತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಹಲವರು ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ವಿಧವೆಯರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಾಲ್ಯ ವಿವಾಹವು ಗ್ರಾಮೀಣ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಇನ್ನೊಂದು ಅನಿಷ್ಟ ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬಾಕೆ ಹೀಗೆ ಪ್ರಲಾಪಿಸುತ್ತಾಳೆ: "ನನಗೆ ಐದನೆಯ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ವಿವಾಹ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ನನ್ನ ಗಂಡನನ್ನು ನಾನು ಇಂದಿಗೂ ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಆತನಿಗೆ 13 ವರ್ಷವಾಗಿತ್ತು. ಆತನು ವಿವಾಹವಾದ ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಸತ್ತುಹೋದನು. ಈಗ ನಾನು ವಿಧವೆಯಾಗಿದ್ದೇನೆ". ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಪ್ರಕಾರ ಭಾರತದ 65%ರಷ್ಟು ಸ್ತ್ರೀಯರು 60ನೇ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ವಿಧವೆಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಸ್ತ್ರೀಯು 70 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಹೋಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ 50%ರಷ್ಟು ವಿಧವೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 'All India democratic women's association' ಸುದ್ದಿ ನೀಡಿದ್ದು ಏನೆಂದರೆ ಸ್ತ್ರೀಯ ಗುರುತು ಈಗಲೂ ಸಹಾ ಪುರುಷನ ಅನುಬಂಧದಿಂದಲೇ ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಧವೆತನವು 'ಗಂಡನಿಗೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡವಳು' ಎಂಬುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೊಡಕುಗಳನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಈ ರೀತಿಯ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ನೆರೆಹೊರೆಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಇವೆ. ಅಲ್ಲೂ ಸಹಾ ಸ್ಥಿತಿಯು ಉತ್ತಮವೇನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ದೀರ್ಘಕಾಲದಿಂದಲೂ ಅಲ್ಲಿನ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಿಗಿಂತ ಕೀಳಾಗಿಯೇ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ನಾವು ಕೇವಲ ಮನೆಗೆಲಸದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಸ್ತ್ರೀಯು ಸಮಾಜದ ನಾನಾ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಜೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಅವು ಆಕೆಯ ವಿರುದ್ಧವೇ ಪಕ್ಷಪಾತವನ್ನು

ಉಂಟುಮಾಡಿ ಬಲಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಆಕೆಯು ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಅರಿತು ಜೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಆದರೂ ಆರೋಗ್ಯದಲ್ಲಿ, ಪರಿಶ್ರಮದಲ್ಲಿ, ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ತಾಯಿಯಾಗುವಲ್ಲಿ ಆಕೆಗೆ ಅಪಾರ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ. ಬಹಳಷ್ಟು ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗರು ತಮ್ಮನ್ನು ತಮ್ಮ ಸೋದರಿಯರಿಗಿಂತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸಾಕುವುದನ್ನು ಕಂಡು ತಮ್ಮ ಸೋದರಿಯರನ್ನು ತಮಗಿಂತ ಕೆಳಮಟ್ಟದವರು ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ನಂಬಿಕೆಗಳು ಹಲವಾರು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲೂ ಮನೆಮಾಡಿವೆ.

ಬಹುಶಃ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಹೀಗಾಗಲು ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಬೆಂಬಲದ ಕೊರತೆ ಮತ್ತು ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಇರುವ ನಿರ್ಬಂಧಗಳೇ ಆಗಿವೆ. ಅವರು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಲು ಹೊರಟರೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ದೊರೆಯದೆ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಮನೆಗೆಲಸದ, ಮಕ್ಕಳ, ಅಡುಗೆಯ, ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವ ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತ ಉತ್ತಮ ಗೃಹಿಣಿಯರಾಗುವ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ರಾವಲ್‌ಪಿಂಡಿಯ 16ರ ಹುಡುಗಿಯು ಹೇಳಿದ್ದು ಹೀಗೆ: "ನಮ್ಮ ಸಮಾಜವು ಹುಡುಗಿಯರನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಹುಡುಗಿಯರು ಮಾವನ ಮನೆಗೆ ಸೇರುವವಳು, ನಮ್ಮವರಲ್ಲ ಎಂಬ ಭಾವನೆ. ಅವರಿಗೆ ಮಾಡುವ ಖರ್ಚು ವ್ಯರ್ಥ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ". ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಕಿರಿಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಗಂಡನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಸೇರುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಕೆಲವು ಮಕ್ಕಳು 13ರ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಗಂಡನ ಮನೆ ಸೇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಉಳಿದ ಜೀವನವೆಲ್ಲಾ ಮಾವನ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಕಳೆಯುತ್ತಾ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೆರುತ್ತಾ, ಬೆಳೆಸುತ್ತಾ ಗಂಡನ ಕುಟುಂಬ ರೇಖೆಯನ್ನು ಬಲಿಷ್ಠಗೊಳಿಸುತ್ತಾಳೆ.

ನಾವು ಈ ಬಗೆಯ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಅಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅದು ವಿವಾದವಾಗಬಾರದು. ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ "ಹುಡುಗಿಯರು ಸಹ ಉದ್ಯೋಗ ಮಾಡಲು ಸಮರ್ಥರು. ಇದನ್ನು ಯಾರೂ ಅಲ್ಲಗಳೆಯಲಾರರು. ಬೇರೆ ಹುಡುಗಿಯರೊಂದಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕರು ವಿರೋಧಪಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ನಾನು ಹುಡುಗಿಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪಪಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ನನಗೆ ಏನು ಮಾಡಲು ಬಿಡದಿದ್ದಾಗ ನಾನು ರೂಮಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಳುತ್ತ ದೇವರಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಹುಡುಗನನ್ನಾಗಿಸು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದೆ."

ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಭಾರತದ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದರೂ ಇದೇಬಗೆಯ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಚೀನಾದಲ್ಲಿ, ಮಧ್ಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ, ಆಫ್ರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಯೂರೋಪ್, ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲೂ ಕಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗೀಗ ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವಿನ ಯೋಜನೆಯು ಹಲವು ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಹುಡುಗಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಅವರು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಪಕ್ಷಪಾತವನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಸರ್ವರಿಗೂ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಭಿಯಾನ ಆರಂಭವಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಇಂದು ಬಹುತೇಕ ಕಡೆ ಅವರು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ

ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥ ತಾಯಿಯ ಪೋಷಣೆಯ ಪಾಲು ಇದೆ. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅವರ ಬದುಕು ನಾಳೆ ನಮಗಿಂತ ಉತ್ತಮವಾದೀತು ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಅವರಲ್ಲಿದೆ.

ಹಲವಾರು ಸಮಾಜಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯ ಸ್ಥಾನವು ಮನೆಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ. ವಿವಾಹಿತ ಸ್ತ್ರೀಯು ಉತ್ತಮ ಪತ್ನಿಯಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ತಾಯಿಯಾಗುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. 'ಸ್ತ್ರೀಯ ಸ್ವೇಚ್ಛಾಚಾರ' ಎಂಬಂತಹ ವಿಷಯವೇನಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಮುಂದುವರೆದ ಸಮಾಜದಲ್ಲೂ ಸ್ತ್ರೀಯು ಅಪಮಾನಿತಳಾಗುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲೇ ಅವರು ಪುರುಷರೊಂದಿಗೆ ಕೂರುವುದು ಇರಲಿ, ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ದೂರವಿರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಥವಾ ಹಿಂದೆ ಕುಳಿರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಯಾವಾಗ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅದು ಅವರು 'ಹಿಂಬದಿಯಲ್ಲೇ' ತಮ್ಮ ಪಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಿಸಲಿ 'ಜೊತೆಯಲ್ಲಲ್ಲ' ಎಂದು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸೂಚನೆಯಾಗಿದೆಯೇ? ಕೆಲವರು ನಂಬುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಪಾಪಕ್ಕೆ ಬಾಗುವವರು ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಮನೆಗೆಲಸದಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿದಾಗ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಪಾಪ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಮರೆಯುತ್ತಾರೆ.

4.10 ಪರರಿಗೆ ದೂಷಿಸಬೇಡಿ

ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ರಕ್ಷಿಸಿದರೆ, ಬಾಹ್ಯ ಆಗುಹೋಗುಗಳು ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗ ವಿಷಯಗಳು ನಿಮಗೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದಾಗ ನೀವು ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ದೂರಬೇಡಿ. ನೀವು ದುರಾದೃಷ್ಟವಂತರೆಂದು ಯೋಚಿಸಲೇಬೇಡಿ. ಅಥವಾ ವಿಧಿಯ ಶೋಷಿತ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬೇಡಿ. ಅಥವಾ ಯಾರೋ ನೀಡಿದ ಶಾಪದ ಫಲ ಎಂದು ಕೊರಗಬೇಡಿ. ಯಾವ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ನೀವು ನೀಡುವಿರೋ ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಗಳ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ನೀವು ದೂರ ಸರಿಯದಿರಿ. ಸಿಡುಕುಗೊಳ್ಳದೆ, ಕುಗ್ಗದೆ, ನಿಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ. ಕಡುಕಷ್ಟಕರ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಉತ್ತಮದಿಂದ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿರಿ.

ಎಂಥಹ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನೇ ಎದುರಿಸಲು ಧೈರ್ಯತಾಳಿರಿ. ಆ ಬದಲಾವಣೆಯು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವೇ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಅಗತ್ಯವೇ ಆಗಲಿ ಎದುರಿಸಿರಿ. ಯಾವುದನ್ನು ನೀವು ತಡೆಯಲಾರಿರೋ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುವ ಧೈರ್ಯವಂತರಾಗಿ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರನ್ನೂ ಅಪ್ಪಳಿಸುವ, ಅನಿಶ್ಚಿತ ಲೋಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ಜ್ಞಾನಿಗಳಾಗಿ. ಆದ್ದರಿಂದಾಗಿ ಹತಾಶೆ ನಿರಾಶೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕುಗ್ಗದೆ ಎದುರಿಸುವಂತಹ ನಿರ್ಭೀತಿಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸಿ, ಕಷ್ಟಗಳು ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿವೆ. ನಾವು ಅವುಗಳನ್ನು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವಾಗ ನೀವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಸಮಸ್ಯೆ ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡದೆ ದಾಟುವುದನ್ನು ತಿಳಿಯುವಿರೋ ಆಗ ನೀವು ನಿಜಕ್ಕೂ ಪ್ರಜ್ಞಾವಂತರೇ ಸರಿ.

ಯಾರು ಪರರಿಗೆ ಸೇವೆ ಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸುವರೋ ಅವರು ಸಹಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಸೇವೆ ಮಾಡದವರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ನಿಂದೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವು ಧೈರ್ಯಗಡದಿರಿ. ಬದಲಾಗಿ ನಿರ್ವಿಧ್ಯ ಸೇವೆಯಿಂದಾಗಿ ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿಯೂ ಸುಖದ ಪರಿಣಾಮ ತಂದೇ ತರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ನೀವು ಪರರಿಗೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುವಾಗ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಿಳುವಳಿಕೆಗೆ ಇರುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

ಬ್ರಿಟಿಷ್‌ನ ತತ್ವಜ್ಞಾನಿಯಾದ ಬರ್ಟಾಂಡ್ ರಸೆಲ್ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: "ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದ ಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರೀತಿಯಿಲ್ಲದ ಜ್ಞಾನ ಎಂದಿಗೂ ಉತ್ತಮ ಜೀವನವನ್ನು ನೀಡದು."

4.11 ಮಾನವನ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆ

ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಿಗಳ ನಡುವೆ ಮಾನವನು ಅದ್ವಿತೀಯ ಜೀವಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾನೆ. ಅದೇವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಆತನ ಲಕ್ಷಣಗಳು, ಕ್ರಿಯೆಗಳು ಮತ್ತು ವರ್ತನೆಗಳು ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಲೋಕದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಮಾನವನಾಗಿ ಮಿಕ್ಕ ಜೀವಿಗಳಿಗಿಂತ ಬೇರೆಯಾಗಿಯೇ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾನೆ. ನಿಜ, ವಿಕಾಸವಾದದ ವರ್ಗೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಆತನು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆಯೇ ಎಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗಾಗ್ಗೆ ಮಾನವನು ಸಹಾ ಪ್ರಾಣಿಯಂತೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾನೆಂಬುದೂ ಸಹ ನಿಜವೇ ಅಲ್ಲವೇ?

ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಮಾನವನು ಪ್ರಾಣಿಗಿಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠವೇ ಆಗಿದ್ದಾನೆ. ಆತನು ಮಾನವ ಆಗಿದ್ದಾನೆ, ಅಂದರೆ ದಯೆಯುಳ್ಳವ ಆಗಬಲ್ಲ, ಕೋಮಲವಾಗಬಲ್ಲ, ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿರಬಲ್ಲ ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿವಂತನಾಗಿರಬಲ್ಲನು. ಮಾನವನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸ್ವ-ಅರಿವುಳ್ಳಂತಹ ಮನಸ್ಸು ಉನ್ನತಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಯಾವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಹಾಗು ಯಾವುದು ಕೆಟ್ಟದ್ದು, ಸರಿ ಮತ್ತು ತಪ್ಪು ಯಾವುದು? ನಿರ್ಣಯಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಯೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯತನದ ಆಯ್ಕೆ, ತಪ್ಪನ್ನು ಹಾಗು ಪಾಪವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವಿಕೆ. ಇವೆಲ್ಲ ಮಾನವನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗೆಯ ಒಳಿತನ್ನು ಮತ್ತು ಸರಿಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವಿಕೆ, ಅದರಂತೆ ನಡೆಯುವಿಕೆ ಕೇವಲ ಮಾನವನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಾಣಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಧರ್ಮದ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಎನ್ನುವೆವು, ಶೀಲದ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಎನ್ನುವೆವು. ಅದನ್ನು ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲಾ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಧರ್ಮಗಳು ಉನ್ನತವಾಗಿ ಹೇಳಿವೆ.

ಈ ಧರ್ಮದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆಯೇ ಧರ್ಮವು ಹಾಗೆಯೇ ಶೀಲದ ಜೀವನವು ರಚಿತವಾಗಿದೆ. ಯಾವಾಗ ಅದರ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ವೈಯುಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಹಾಗು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತೇವೆಯೋ ಆಗ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನವೂ ಸಹಾ ಉದಾತ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಧರ್ಮವೇ ಸಮಾಜವನ್ನು ಜೊತೆಗೆ ಹಿಡಿದಿರುತ್ತದೆ. ಅದರ ಹೊರತಾಗಿ ಯಾವ ಸಮಾಜವೂ ಜೀವಿಸಲಾರದು ಮತ್ತು ಒಂದು ದಿನವೂ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸದು. ಧರ್ಮ, ಪ್ರಜ್ಞೆ ಇರುವುದರಿಂದಲೇ ಆತನಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಪರಮಾರ್ಥದ ಎಲ್ಲಾ ಉನ್ನತಿಯು ಆತನಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸದ್ಗುಣವೇ ಆತನನ್ನು ಮಿಕ್ಕಿಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗಿಂತ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿಸಿದೆ.

ಆಹಾರದ, ನಿದ್ರೆಯ, ಮತ್ತಿತರ ಭೌತಿಕ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಸರಿಸಮಾನವಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ಧಮ್ಮ ಪ್ರಜ್ಞೆಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ಹಾಗೆಯೇ ಉದಾತ್ತ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ಆತನು ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗಿಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠನೇ ಆಗಿದ್ದಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದಾಗಿ ಧಮ್ಮವೇ ಆತನನ್ನು ಮಾನವನನ್ನಾಗಿಸಿವೆ. ಧಮ್ಮದ ಹೊರತು ಕೇವಲ ಪ್ರಾಣಿ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಣಿಗಿಂತ ನೀಚನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂತಹ ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯಕರ ಮಾನವ ಜನ್ಮವು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಬಾರದು. ಈ ಜೀವನವನ್ನು ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಗೂ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸೇವೆಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿಡಬೇಕು. ಅಂತಹದಲ್ಲವನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಕೆನ್ನುವ ತುಡಿತದಿಂದಲೇ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು. ಇಂತಹ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಹಾಗೂ ನಿಜ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಮರೆತು ಮಾನವ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಸುಖಗಳತ್ತ ಓಡುವುದು ನಿಜಕ್ಕೂ ವಿಷಾದನೀಯವಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಹಿಂದು ತತ್ವಜ್ಞಾನಿ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಹೀಗೆ ಟೀಕಿಸಿದ್ದಾನೆ: “ಮಾನವನಿಗಿಂತ ದೊಡ್ಡ ಮುಖ್ಯವಾದ ಬೇರೆ ಯಾರಿದ್ದಾರೆ, ಆತನು ಮಾನವ ಶರೀರ ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ಸಹಾ ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲೇ ನಿಜ ವಿಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಅಲಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ?” ಮಾನವನು ಪರಿಪೂರ್ಣನಾಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಆತನು ಉದಾತ್ತತೆಯನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು. ಇದೇ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ, ಎಲ್ಲಾ ಪರಮಾರ್ಥ ಸಾಧನೆಯ ಗುರಿಯೂ ಆಗಿದೆ.

4.12 ಮಾನವನ ಸ್ವರೂಪ

ಶಾರೀರಿಕ ಆನಂದಗಳಾಗಲಿ ಮತ್ತು ಭೌತಿಕ ಸುಖಗಳಾಗಲಿ ಅವು ಇರುವಂತಹುದಲ್ಲ, ಓಡಿಹೋಗುವಂತಹುದು. ಅವು ಬರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಆನಂದ ಮತ್ತು ದುಃಖವನ್ನು ತರುತ್ತವೆ. ಯಾವಾಗ ಆನಂದವು ಬರುವುದೋ, ಮಾನವ ಹಿಗ್ಗುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಯಾವಾಗ ದುಃಖವು ಬರುವುದೋ ಆತನು ಕುಗ್ಗುತ್ತಾನೆ. ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲಾ ಭರವಸೆಗಳು ಮತ್ತು ಆನಂದಗಳು ಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿವೆ. ಅದ್ಯಾವುದೂ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಶಾಂತಿಯನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಸುಖವನ್ನಾಗಲಿ ಮಾನವನಿಗೆ ನೀಡಲಾರವು. ಅನಿಶ್ಚಿತತೆಯು ಈ ಜಗತ್ತಿನ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ. ಇಡೀ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸೃಷ್ಟಿಯೇ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆ ಹೊಂದುತ್ತಿದೆ. ಪರಿವರ್ತನೆಯಲ್ಲೇ ಸ್ಥಿರವಾಗಿದೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜನ್ಮಕ್ಕೆ, ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ, ಕೊಳಯುವಿಕೆಗೆ, ಕರಗುವಿಕೆಗೆ ಮತ್ತು ಮರಣಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ನಿಷ್ಕೂರ ಪರಿವರ್ತನೆಗಳಿಂದ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಪಾರಾಗಲಾರದು.

ಸತ್ಯವನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸಲು ಯಾವುದು ಸ್ವ-ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರವೋ ಮತ್ತು ಅಮರವೋ ಅದನ್ನು ಅರಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನವನು ವಾಸ್ತವವಲ್ಲದ ವಿಷಯಗಳಿಂದ ದೂರ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆನ್ನನ್ನು ತಿರುಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವಾಗ ಆತನು ಪ್ರಪಂಚದ ಮತ್ತು ಅದರ ವಿಷಯಗಳತ್ತ ಓಡುವುದು ವ್ಯರ್ಥವೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಾನೋ ಆಗ ಆತನು ಅವುಗಳಿಂದ ವಿಮುಖನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಆತನು ತ್ಯಾಗಕ್ಕೆ ಶರಣಾಗತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ತ್ಯಾಗಕ್ಕೆ ಆಶ್ರಯ ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ಆತನು ಪ್ರಪಂಚದಿಂದ ವಿಮುಖನಾಗಿ ಆಂತರ್ಯದಲ್ಲಿ

ಅನ್ವೇಷಣೆ ಸಾಗಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆತನು 'ಸತ್ಯದ ಸತ್ಯತೆ' ಮತ್ತು 'ಬೆಳಕಿನ ಬೆಳಕಿನೆಡೆಗೆ' ತಲುಪಿದಾಗ ಆತನ ಯಾನವು ಅಂತ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಪ್ರಮುಖ ತಿರುವು ಅಷ್ಟು ಪರಮಾರ್ಥ ಪರಿಶ್ರಮದ ಆರಂಭವೆಂದು ಗುರುತು ಹಾಕುತ್ತದೆ. ಇದರ ಹೊರತಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಹಾ ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮಗುವಿನ ಆಟವಾಗಿದೆ. ಆಟದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಮಗುವಿಗಂತೂ ಬೇಕೇ ಬೇಕು. ಆದರೆ ಅದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ, ನಂತರದ ಹಂತ ತಲುಪಿದ ಬಳಿಕ ಅವೆಲ್ಲ ಬೇಕಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಧಮ್ಮ ಜೀವನವು ಒಂದು ಅದ್ಭುತ ಸಾಹಸದಂತೆ, ಸಂಶಯ ಇದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದು ಉತ್ಸಾಹಯುತ ಪರಿಶ್ರಮವನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತದೆ. ಮಾನವನಿಗೆ ಸಂಶಯಪಡಲು ಹಕ್ಕಿದೆ ಮತ್ತು ಸಮಂಜಸವು ಸಹಾ. ದುರ್ಬಲರು ಮತ್ತು ಬಲಹೀನ ಮನಸ್ಕರು ಎಂದಿಗೂ ಧಮ್ಮಪಥದಲ್ಲಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಲಾರರು. ದುರ್ಬಲರಿಂದ ಎಂದಿಗೂ 'ಸ್ವಯಂ'ವನ್ನು ಅರಿಯಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಧಮ್ಮವು ಮಾನವನಿಗೆ ಉನ್ನತವಾದ ಸವಾಲನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಅದು ಆತನಿಗೆ ಅತಿಯಾದ ಅಂಟುವಿಕೆಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಲು ಸವಾಲು ಹಾಕುತ್ತಿದೆ.

ಬೇರೆ ಯಾವ ವಿಚಾರವು ಮಾನವನನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಎಳೆದುಹಿಡಿಯಲಾರದು. ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳು ಮಾನವನಿಗೆ ಧಮ್ಮದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವಾಗ ಎದುರಿಸಬೇಕಾದ ಅಪಾಯಗಳು ಮತ್ತು ಸೋಗಿನ ಮುಚ್ಚಿದ ಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಿವೆ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಆತನು ಗುಂಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೀಳದಂತೆ ಮತ್ತು ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ದಾಟುವ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ನೀಡಿರುತ್ತವೆ. ಧಮ್ಮದ ಸಮರ್ಥತೆವುಳ್ಳ ವಿವಿಧಬಗೆಯ ಆಕಾಂಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಅವರ ಮನೋಧರ್ಮಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹಲವು ವಿಧದ ವಿಧಾನಗಳಿವೆ.

ಇಂದು ನೀವು ಕೋಟ್ಯಾಧೀಶರು ಆಗಿರಬಹುದು, ನಾಳೆಗೆ ನೀವು ದಿವಾಳಿ ಆಗಬಹುದು. ಇಂದು ನೀವು ಆರೋಗ್ಯಕರವಾಗಿ ಸುಂದರವಾಗಿರಬಹುದು, ನಾಳೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಸೌಂದರ್ಯ ಮತ್ತು ಯೌವನ ಅದೃಶ್ಯವಾಗಬಹುದು. ಅದೇರೀತಿ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನೀವು ಬಡತನವನ್ನು ಅಂತ್ಯಗೊಳಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಅನಾರೋಗ್ಯವನ್ನು ಸಹಾ ಈಗಿನ ಕರ್ಮದಿಂದ ದೂರೀಕರಿಸಬಹುದು. ಈ ಬುದ್ಧಿವಾದವು ನಿಜವಾದ ಮ್ಯಾಜಿಕ್‌ನಂತೆ ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಖಿನ್ನತೆಯ ಮನೋವೃತ್ತಿಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ವಾಸಿಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದು ದುರ್ಬಲರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕದಂತೆ.

“ಶಕ್ತಿಯು ಶಾರೀರಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಅದಮ್ಯ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ, ದೃಢತೆಯಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ” (ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿ).

ಮಾನವ ತನ್ನ ಸುಖಗಳನ್ನು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಗಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅದನ್ನೇ ಹುಡುಕುತ್ತಾನೆ. ಆಸೆಯು ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತದೆ, ಐಶ್ವರ್ಯವು ಈ ತೃಪ್ತಿ ಪಡೆಯುವಂತಾಗಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆ ಮನುಷ್ಯ ಈ ಸುಖಗಳಿಗಾಗಿ ನೈತಿಕತೆ, ಧರ್ಮ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಸ್ತನ್ನು ಬಲಿಪೀಠದಂತೆ ಆತ ಪಾಪಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಜೊತೆಗೆ

ಆತನ ಬಯಕೆಗಳು ಅಂತ್ಯವಿಲ್ಲದ ಬಯಕೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಪ್ರತಿ ತೃಪ್ತಿಯು 10 ಬಯಕೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡುತ್ತದೆ.

“ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ನಿಮ್ಮ ಮಾತುಗಳನ್ನು ದೀರ್ಘಕಾಲ ಕೇಳಬೇಕಾದರೆ ಆತನ ಬಗ್ಗೆಯೇ ಮಾತನಾಡಿ, ಆತನು ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಾನೆ.”

ಆಸೆಗಳು ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ತೃಪ್ತಿಯು ಆಸೆಗಳನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತದೆ. ಅವು ಮಾನವನನ್ನು ಅನೈತಿಕತೆಯೆಡೆಗೆ ಬಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಪೂರ್ಣ ಮನುಷ್ಯನ ಆದರ್ಶ, ಅಖಂಡತೆ, ಪೂರೈಕೆ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನದಿಂದ ದೂರ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟುವಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆತನ ಮನಸ್ಸು ಬಯಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಹಂಬಲಿಸುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಒತ್ತಡಕ್ಕೀಡಾಗುತ್ತಾನೆ. ದೇಹವು ಮುಟ್ಟಿಗೆ ಈಡಾಗುತ್ತದೆ. ಸುಖಕ್ಕೆ ಅನರ್ಹವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಹೃದಯ ಮಾತ್ರ ಸುಖಕ್ಕಾಗಿ ಚಿರ ಯೌವನದಿಂದಲೇ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಕಾಶಮಯವಾದ ಸತ್ಯ ಆತನಿಗೆ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆತನು ತನ್ನ ಗತಜೀವಿತವನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದಾಗ ತಾನು ತಪ್ಪು ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಮೂರ್ಖನಾಗಿ ಅಲೆದಾಡಿದೆ, ಕ್ಷಣಿಕ, ನಿಸ್ಸಾರ, ಅನರ್ಥ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಹಂಬಲಿಸಿದೆ ಎಂದು ಅರಿಯುತ್ತಾನೆ.

“ನೀವು ಒಳ್ಳೆಯವರಾಗಲು ಬಯಸಿದರೆ, ತಾನು ಕೆಟ್ಟವನಾಗಲು ಶಕ್ತ ಎಂಬುದನ್ನು ಮೊದಲು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಆಗ ಮಾತ್ರ ಜಾಗೃತೆಯಿಂದ ಆತನು ಅದಕ್ಕೆ ಬೀಳಲಾರ. ಚಿಂತನೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಿದ್ದಾಗಲೇ ಪರಮಾರ್ಥದ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧ್ಯ. ಎಲ್ಲಿ ಮೂಢನಂಬಿಕೆ, ಅಂಧಾನುಕರಣೆ ಆಳುತ್ತಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಮಾನಸಿಕ ವಿಕಾಸ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಚಿಂತನೆಯ ಸ್ವತಂತ್ರದಿಂದಲೇ ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಉನ್ನತಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವ-ಮತಾಂಧತೆಯು ಜಡತ್ವಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತದೆ. ಮತಾಂಧತೆಯು, ಅಸಹನೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಹೋಗುವುದು ಎಂದು ಅನುಭವವು ಹೇಳುವುದು, ಒಂದು ಇದ್ದಲ್ಲಿ, ಮತ್ತೊಂದು ದೂರವಿರುವುದಿಲ್ಲ.”

ಭೌತಿಕ ಸುಖಗಳಿಗಿಂತ ಮಾನವನಿಗೆ ಪರಮಾರ್ಥ ವಿಕಾಸ ಅತಿ ಪ್ರಧಾನಕರ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಮಾನವನಿಗೆ ಶಾಂತಿ ಸಮಾಧಾನ ಹಾಗೂ ಸುಖಗಳನ್ನು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾರೆವು ಎಂದು ಇತಿಹಾಸ ಹೇಳುವುದು. ಜನರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಪರಮಾರ್ಥದ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ತತ್ವಗಳು ಪರಿಣಾತೃಕವಾಗಿ ಧಮ್ಮವು ಮಾತ್ರ ನೀಡಬಲ್ಲದು.

ಮಾನವನು ಎಲ್ಲ ಜೀವಿಗಳಿಗಿಂತ ಪರಮ ಮಹತ್ವಮಯವಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮದ ಪ್ರಕಾರ ಮಾನವ ದೇವತೆಗಳಿಗಿಂತ ಮಹತ್ವಮಯ, ಏಕೆ ಹೀಗೆ? ಏಕೆಂದರೆ ದೇವತೆಗಳು ತಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮಗಳ ಪುಣ್ಯಫಲದಿಂದಾಗಿ ಸುಖದಲ್ಲೇ ಆನಂದಿತವಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಮಾನವ ತನ್ನಲ್ಲಿ ತಾನು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಪ್ರಚಿನ್ನತೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದಾನೆ. ಮಾನವ ತನ್ನ ಅದೃಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಪ್ರಭುವಾಗಿದ್ದಾನೆ. ತನ್ನ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಹೊಣೆಗಾರನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ತನ್ನ

ಮನಸ್ಸಿನ ರಣಗಂಗದಲ್ಲಿ ಆತನು ಇಡೀ ವಿಶ್ವವನ್ನು ಗೆಲ್ಲಬಲ್ಲವನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ಹೀಗಾಗಲು ಆತನು ಕಮ್ಮದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಅರಿಯಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಕರ್ಮ ತತ್ವವೇ ಆತನ ಆಂತರ್ಯ ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯ ಜಗತ್ತನ್ನು ಆಳ್ವಿಕೆ ನಡೆಸುತ್ತದೆ.

4.13 ಪೋಷಕರ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ

ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಪಾಲನೆ ಮತ್ತು ಕ್ಷೇಮಕ್ಕೆ ನೀವು ಹೊಣೆಗಾರರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಮಗುವು ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿ, ಬಲಿಷ್ಠವಾಗಿ ಮತ್ತು ಉಪಯುಕ್ತ ನಾಗರಿಕನಾದರೆ ಅದು ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಫಲವಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಮಗುವು ಅಪರಾಧಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆದರೂ ಅದಕ್ಕೂ ನೀವೇ ಹೊಣೆಗಾರರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಬೇರೆಯವರನ್ನು ದೂಷಿಸಬೇಡಿ. ಪೋಷಕರಾಗಿ ಮಗುವಿಗೆ ಯೋಗ್ಯ ದಾರಿಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದು ನಿಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೂ ಕೆಲವು ತಿದ್ದಲಾಗದ ತಾರುಣ್ಯ ಅಪರಾಧದ ಘಟನೆ ನಡೆದಿವೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗಲೂ ಪೋಷಕರಾಗಿ ನೀವೇ ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ವರ್ತನೆಗೆ ಹೊಣೆಗಾರರಾಗಿರುವಿರಿ.

ಮಗುವು ತನ್ನ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುವ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅಪಾರ ಪ್ರೀತಿ, ಜಾಗರೂಕತೆ, ವಾತ್ಸಲ್ಯ ಮತ್ತು ಗಮನವನ್ನು ಪೋಷಕರು ನೀಡಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪೋಷಕರ ಪ್ರೀತಿ, ವಾತ್ಸಲ್ಯ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮಗುವು ಭಾವನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಅಂಕವೈಕಲ್ಯತೆ ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ವಾಸಿಸಲು ಜಗತ್ತು ದಿಗ್ಭ್ರಮೆಕಾರಕ ಸ್ಥಳವೆಂದು ಭಾವಿಸಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಪೋಷಕರ ವಾತ್ಸಲ್ಯ ತೋರುವಿಕೆ ಅಂದರೆ ಮಗುವಿನ ಎಲ್ಲಾ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದು ಎಂದು ಅರ್ಥವಲ್ಲ. ಅತಿಯಾದ ಮುದ್ದಿನಿಂದ ಸಹ ಮಗುವು ಹಾಳಾಗುವುದು. ತಾಯಿಯ ವಾತ್ಸಲ್ಯ ಮತ್ತು ಪಾಲನೆಯ ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ ದೃಢತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರಬೇಕೆ ಹೊರತು ಒರಟುತನದಿಂದಾಗಲಿ, ಕೋಪ-ದ್ವೇಷದಿಂದ ಅಲ್ಲ. ಮಗುವಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ವಾತ್ಸಲ್ಯದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದ್ದಂತೆ ಶಿಸ್ತು ಅಷ್ಟೇ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಮಗುವು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ವರ್ತಿಸಿ. ದುರಾದುಷ್ಟಕರ ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ಇಂದಿನ ಸಮಾಜವು ಮಗುವಿಗೆ ವಾತ್ಸಲ್ಯವನ್ನು ನೀಡುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಗಿದೆ. ಇಂದು ಭೌತಿಕತೆಯ ಉನ್ನತಿಯಲ್ಲಿ, ಲಿಂಗಗಳ ಸಮಾನತೆಯ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಏರುಗತಿಯ ಪ್ರಮಾಣದಿಂದಾಗಿ, ಪತಿಯಂತೆ ದುಡಿಯಬೇಕು ಎಂಬ ಸತಿಯರ ಛಲದಿಂದಾಗಿ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಿಂದಾಗಿ ಮಗುವು ಬಡವಾಗಿದೆ.

ಇಂದು ತಾಯಂದಿರು ತಮ್ಮ ಮಗುವಿನ ಲಾಲನೆ, ವಾತ್ಸಲ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬ, ಗೌರವ, ಘನತೆಗಾಗಿ ಉದ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ, ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ, ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ವಾತ್ಸಲ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಸ್ವಾರ್ಥವೇ ಹೆಚ್ಚು ಒಳಿತು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಂಬಂಧಿಕರ ಬಳಿ ಅಥವಾ ದಾದಿಯರ ಬಳಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಒಮ್ಮೆ ಸರ್ವಸ್ವದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಡುವುದರಿಂದಾಗಿ, ಮಗುವಿಗೆ ವಾತ್ಸಲ್ಯ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ, ಯೋಗ್ಯ ಪ್ರಭಾವಿ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಿಂದ ಮಗುವು ವಂಚಿತವಾಗುತ್ತಿದೆ. ತಾಯಿಗೂ ಸಹಾ ಈ ಅಪರಾಧಿ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಕಾಡುವುದು, ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಮಗುವಿನ

ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಈಡೇರಿಸಲು ಸಿದ್ಧಳಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಅದರ ಫಲಿತಾಂಶದಿಂದಾಗಿ ಮಗುವು (ಕೆಟ್ಟ ಹರ, ಸ್ವಾರ್ಥ, ಲೋಭ, ಕೋಪ, ಕರ್ತವ್ಯಹೀನತೆಯ ಗುಣಗಳನ್ನು ಕಲಿತು) ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಗುವಿಗೆ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಚಾರಿತ್ರ್ಯವುಂಟು ಮಾಡುವ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಆಟಿಕೆಗಳನ್ನು, ಅಂದರೆ ಟ್ಯಾಂಕರ್, ಮಿಷನ್‌ಗನ್, ಪಿಸ್ತೋಲ್, ಖಡ್ಗಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಮನಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಪರಿಣಾಮವು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಮಗುವಿಗೆ ದಯೆ, ಮುದಿತಾ, ಮೈತ್ರಿ, ಸೇವೆ ಸಹಾಯಗಳನ್ನು ಕಲಿಸುವ ಬದಲು ಧ್ವಂಸಕಾರಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಂತಹ ಮಗುವು ಹಿಂಸಾ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿಂದಲೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಆಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು ಪ್ರಜ್ಞಾವಂತ ವಾತ್ಸಲ್ಯಮಯಿ ಪೋಷಕರ ಕಾರ್ಯವಲ್ಲ.

ಇಂದು ಪೋಷಕರು ಧ್ವಂದ್ವದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ದಿನನಿತ್ಯದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ, ದಣಿದಿರುತ್ತಾರೆ. ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಊಟ, ಟಿ.ವಿ. ಹೀಗೆ ಕಾಲ ಕಳೆದುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಮಗುವಿಗಾಗಿ ಯೋಗ್ಯಕಾಲ ಮೀಸಲಿರಿಸುವುದು ತೀರಾ ಅತ್ಯಲ್ಪವಾಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ.

ಸ್ತ್ರೀ ವಿಮೋಚನೆಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಇಂದು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಗೃಹದ ಹೊರಗೆ ಪುರುಷರೊಂದಿಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸುವುದೇ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಮಗುವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಥವಾ ಬೇಡವೇ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಿರ್ಣಯಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಮಗುವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ನಂತರ ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಲಾಲಿಸದೆ ತ್ಯಜಿಸುವುದು ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿತನವಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದುದಕ್ಕೆ ನೀವೇ ಹೊಣೆಗಾರರು. ಒಂದು ಮಗುವಿಗೆ ಭೌತಿಕವಾಗಿ ಸಲಹಲ್ಪಡುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಅಗತ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ವಾತ್ಸಲ್ಯಭರಿತ ಮತ್ತು ಜಾಗರೂತನದ ಸಲಹುವಿಕೆಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಭೌತಿಕ ಹಿತದ ಹಂಚಿಕೆ ಎರಡನೆಯ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಬಡತನದ ಮನೆಗಳಿದ್ದರೂ, ಅತಿ ಅಲ್ಪ ಆದಾಯವಿದ್ದರೂ ಸಹಾ ಹಲವಾರು ಜನರು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಪಾರ ವಾತ್ಸಲ್ಯ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಹಲವಾರು ಶ್ರೀಮಂತರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಭೌತಿಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅಪಾರವಾಗಿ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ವಾತ್ಸಲ್ಯವನ್ನು ಆ ಮಕ್ಕಳು ಅತಿ ಅಲ್ಪವಾಗಿ ಅನುಭವಿಸಿ ಬೆಳೆದ ಮೇಲೆ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ನೈತಿಕವಾಗಿ ಅಂಗವಿಕಲರಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಕುಟುಂಬದ ಪಾಲನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಹರಿಸಲು ಹೇಳಿದಾಗ ಕೆಲವು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಅದು ಅಪಮಾನದಂತೆ ಮತ್ತು ಸಂಪ್ರದಾಯದಂತೆ, ಹಳೆಯದಂತೆ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಸ್ತ್ರೀಯರೊಂದಿಗೆ ಕೆಟ್ಟದಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಆಕೆ ಹಾಗೆ ಆಗಲು ಸ್ತ್ರೀಯ ದೌರ್ಬಲ್ಯಕ್ಕಿಂತ, ಪುರುಷನ ಅಜ್ಞಾನವೇ ಕಾರಣವಾಗಿತ್ತು. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ 'ಗೃಹಿಣಿ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ 'ಗೃಹದ ನಾಯಕಿ' ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಈ ಪದವು ಸ್ತ್ರೀಯು ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ಸೂಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀ ಮತ್ತು ಪುರುಷರ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ವಿಭಾಗಿಸಿದೆ ಅಷ್ಟೇ.

ಕೆಲವು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಡಂದಿರು ತಮ್ಮ ದುಡಿಮೆಯ ಹಣವನ್ನು ತಮ್ಮ ಪತ್ನಿಯರಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಅವರು ಮನೆಗೆಲಸಗಳಿಗೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಫಲವಾಗಿ ಮಾನವ ತನ್ನ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಸಂಗಾತಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತನ್ನ ಬಾಧ್ಯತೆಗಳು ತಿಳಿದಿದ್ದಾಗ ಆಗ ಯಾವುದೇ ತಿಕ್ಕಾಟಗಳು ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗ ಮನೆಯ ವಾತಾವರಣವು ಸುಖ ಶಾಂತಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು, ಮಕ್ಕಳು ಸಹಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವರು.

ಸಂಗಾತಿಯು ಕ್ಷೇಮವಾಗಿ ಇರುವಳೆ ಮತ್ತು ಆಕೆಯು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವಳೇ ಎಂದು ಗಂಡನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ನೋಡಬಹುದು. ಕುಟುಂಬದ ಪ್ರತಿ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೂ ಆಕೆಯ ಸಲಹೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಾಗೂ ಆಕೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಆಕೆಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ನೀಡಬೇಕು. ಆಕೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಅಭಿರುಚಿಗಳಿಗೆ ಸಮಯ ನೀಡಬೇಕು. ಕುಟುಂಬದ ಕ್ಷೇಮಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪತಿ ಮತ್ತು ಪತಿಯರು ಸಮವಾಗಿ ಹೊಣೆಗಾರರು. ಆದರೆ ಅವರು ಪರಸ್ಪರ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಬಾರದು.

ತಾಯಿಯು ತಾನು ಮನೆ ಹೊರಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವಳಾಗಿ ತನ್ನ ಮಗುವಿನ ಸೇವೆಯನ್ನು ತೊರೆಯಬೇಕೋ ಅಥವಾ ಗೃಹಿಣಿಯಾಗಿ, ತನ್ನೆಲ್ಲ ವಾತ್ಸಲ್ಯವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾ ತನ್ನ ಮಗುವನ್ನು ಸಲಹಬೇಕೋ ಇದು ಆಕೆಯು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಯೋಚಿಸಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ನಿರ್ಣಯವಾಗಿದೆ. ವಿಚಿತ್ರವೆಂದರೆ ಕೆಲವು ಆಧುನಿಕ ತಾಯಿಯರು ಕೆಲವು ಮಿಲಿಟರಿ ಆಡಳಿತದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಹಾ ಗನ್‌ಗಳನ್ನು ಮತ್ತಿತರ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಮಾರಣಾಂತಿಕ ಆಯುಧಗಳ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಯಾವಾಗ ತಮ್ಮ ಮಗುವನ್ನು ಮುದ್ದಾಡುವರೋ ಹಾಗೂ ಯಾವಾಗ ಉತ್ತಮ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವರೋ ತಿಳಿಯದು.

ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಇಂದಿನ ಉದ್ಯಮಶೀಲ ತಾಯಂದಿರ ಮನೋವೃತ್ತಿಯು ಕ್ಷಯಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗಿದೆ. ಯಾವುದನ್ನು ಮಕ್ಕಳು ಧರ್ಮೋಚಿತವಾಗಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರೋ ಈಗ ಅವೆಲ್ಲ ಸವೆದುಹೋಗಿವೆ. ತಾಯಿಯ ಹಾಲಿನ ಬದಲು ಬಾಟಲಿ ಹಾಲು ಬಂದಿರುವುದು ಸಹಾ ಚಿಂತಾಜನಕ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಈವರೆಗೆ ತಾಯಂದಿರು ಮಗುವನ್ನು ತಮ್ಮ ತೋಳಿನಲ್ಲಿ ಮುದ್ದಾಡುತ್ತ ವಾತ್ಸಲ್ಯ ತೋರುತ್ತಾ ಹಾಲುಣಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ತಾಯಿ ಮಗುವಿನ ಬಾಂಧವ್ಯ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿತ್ತು.

ಎದೆಹಾಲು ಉಣಿಸುವ ತಾಯಿಯು ತನ್ನ ಮಾತೃ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿಂದಾಗಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಅದ್ಭುತ ಸಂತ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ತಾಳುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಬಯಸುವಂತಹುದು ಮಗುವಿಗಾಗಿ ತನ್ನ ಅಂಗವನ್ನು ನೀಡಿದಂತಹ ಧನ್ಯತಾಭಾವ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಸಂತ್ಯಾಪ್ತಭಾವ ಬೇರೆಲ್ಲೂ ಸಿಗದು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ತಾಯಿಯ ಪ್ರಭಾವ ಮಗುವಿನ ಮೇಲೆ ಹೇಳಲಾಗದಷ್ಟು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಗುವಿನ ಮೇಲೆ ಧರ್ಮೋಚಿತವಾದ ವಾತ್ಸಲ್ಯ, ಕೌಟುಂಬಿಕ ಸ್ನೇಹ ಮತ್ತು ವಿಧೇಯತೆಗಳು ಸಹಾ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಇರುತ್ತವೆ.

ಈ ಸಂಪ್ರದಾಯಸ್ಥ ಆಚರಣೆಗಳು ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯದು ಮತ್ತು ಹಿತವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವವೇ ಆಗಿವೆ. ಪೋಷಕರಿಗಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತಾಯಿಗಂತೂ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ವಾತ್ಸಲ್ಯ, ಆರೈಕೆ, ಅಕ್ಕರೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾದ ಹಕ್ಕುಗಳೇ ಆಗಿವೆ. ಮಗುವೂ ಉತ್ತಮವಾಗಲು ಅಥವಾ ಮೊಂಡ ಮೂರ್ಖನಾಗಲು ತಾಯಿಯು ಸಹಾ ಹೊಣೆಗಾರ ಳಾಗಿರುತ್ತಾಳೆ. ತಾಯಿಯು ತಾರುಣ್ಯ ಲೋಪಗಳನ್ನು ಹೀಗೆ ಕಡಿಮೆಯೂ ಮಾಡಬಲ್ಲಳು. ಉನ್ನತಮಟ್ಟದ ಯೋಚನೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ವಸ್ತು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅವು ಇರುವಂತೆಯೇ ಕಾಣಿರಿ, ಹೊರತು ನಿಮ್ಮಂತೆ ಕಾಣಬೇಡಿರಿ. ಆಗ ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಯುವುದು ಏನೆಂದರೆ “ನೀವೇ ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಹೊಣೆಗಾರರು” ಎಂದು.

ತಮ್ಮ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳ ದಯೆಯನ್ನು ಅದೆಷ್ಟು ಯುವಕರು ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾರೆ? ತಾವು ತಂದೆ-ತಾಯಿಯಾಗುವವರೆಗೂ ಅಥವಾ ತಮ್ಮ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವವರೆಗೂ ಇದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಕರ್ತವ್ಯಪರರಾಗಿ, ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿ, ವಿಧೇಯರಾಗಿ, ವಿವೇಚನೆಯುಳ್ಳವರಾಗಿ, ಈ ರೀತಿ ತಮ್ಮ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

4.14 ಮಾನವ ಮತ್ತು ಅವನ ಮಧು (ಜೇನು)

ಈ ಸಣ್ಣ ಉಪಮೆಯಿಂದಾಗಿ ನಾವು ಜೀವನದ ಸಾರ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಸುಖಗಳನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬನು ಬಂಡೆಗಳಿಂದ, ಮುಳ್ಳುಗಳಿಂದ ಆವೃತವಾದ ದಟ್ಟವಾದ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿರಬೇಕಾದರೆ ದಾರಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡನು. ಅದೇವೇಳೆ ಬೃಹತ್ತಾದ ಆನೆಯೊಂದು ಆತನನ್ನು ಅಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿತು, ಆತನು ಜೀವ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಓಡಿದನು. ಆತನು ಓಡುತ್ತಿರಬೇಕಾದರೆ ಹಳೆಯ ಬಾವಿಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಾನೆ. ಅದು ಆನೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸುರಕ್ಷಿತ ಸ್ಥಳವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ದುರಾದೃಷ್ಟಕರವಾದ ಸಂಗತಿ ಏನೆಂದರೆ ಬಾವಿಯ ತಳದಲ್ಲಿ ಭೀಕರ ವಿಷಸರ್ಪವನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಆನೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವೂ ಕಾಣದೆ ಆತನು ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಧುಮುಕುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಅಲ್ಲಿ ಬಾವಿಯ ಗೋಡೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮುಳ್ಳಿನ ಬಳ್ಳಿಯೊಂದನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಸಫಲನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಆ ಬಳ್ಳಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ನೇತಾಡುವಾಗ ಆತನು 2 ಇಲಿಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಾನೆ. ಒಂದು ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣದ್ದು ಮತ್ತು ಒಂದು ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದ್ದು ಆಗಿದ್ದು, ಅವು ಆತನು ಹಿಡಿದಿರುವ ಬಳ್ಳಿಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಲು ತೊಡಗುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲೇ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಜೇನುಗೂಡೊಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಜೇನು ತೊಟ್ಟಿಕ್ಕುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಅಪಾಯಕಾರಿ ದುಃಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ಮರಣವನ್ನು ಮೂರು ವಿಭಿನ್ನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಆತನು ಲೋಭಕ್ಕೆ ವಶನಾಗಿ ಮಧುವನ್ನು ಆಸ್ವಾದಿಸಲು ತೊಡಗುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಅದೇವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಸತ್ತಿರುವನೊಬ್ಬನು ಈತನ ದುಃಸ್ಥಿತಿ ಕಂಡು ಕೈಯನ್ನು ನೀಡಿ ಆತನ ಜೀವವನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಮುಂದಾಗುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಈ ಲೋಭಿ ಮತ್ತು ಮೂರ್ಖನು ಆತನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಆತನು ಜೇನಿನ ರುಚಿಯ ಆಸ್ವಾದನೆಯಲ್ಲಿ

ತೊಡಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಆ ಮಧುವಿನ ಸ್ವಾದದಿಂದಾಗಿ ಆತನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಪಾಯಕರ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನೇ ಅಲಕ್ಷಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಈ ಉಪಮೆಯು ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದಾಗಿದೆ, ಇಲ್ಲಿ ದಟ್ಟ ಕಾಡು ಎಂದರೆ ಸಂಸಾರವಾಗಿದೆ. ಮುಳ್ಳುಗಳು ಸಂಸಾರದ ಮಾರ್ಗವು ಅನಿಶ್ಚಿತ ಮತ್ತು ತೊಂದರೆಯಾಯಕ ವಾಗಿದೆ. ಕಲ್ಲು-ಮುಳ್ಳುಗಳಂತಹ ಕಠಿಣವಾದ ಸಂಸಾರದ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವುದು ಸುಲಭವೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಆನೆಯೆಂದರೆ ಮರಣ ಎಂದರ್ಥ. ಮರಣವು ಸದಾ ಹಿಂಬಾಲಿಸುವುದರಿಂದಾಗಿ ನಾವು ಸದಾ ಅಸುಖಿಯಾಗಿರುವೆವು. ಮುಪ್ಪು ಸಹಾ ದುಃಖ ಮತ್ತು ಅಸುರಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ಬಳ್ಳಿಯು ಈಗಿನ ಜನ್ಮವಾಗಿದೆ, ಹೇಗೆ ಬಳ್ಳಿಯು ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಸುತ್ತುತ್ತ ಬೇರೆ ಮರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸುತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವುದೋ ಹಾಗೆಯೇ ಜನ್ಮವು ಸಹಾ ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತ, ಹಿಡಿಯುತ್ತ, ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ.

ಬಿಳಿ ಮತ್ತು ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದ ಇಲಿಗಳು ಹಗಲು ಮತ್ತು ರಾತ್ರಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ನಾವು ಹುಟ್ಟಿದ ದಿನದಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ಆಯಸ್ಸು ಕಡಿತಕ್ಕೇ ಒಳಗಾಗಿ ಮೃತ್ಯುವಿನತ್ತ ಸಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಜೇನಿನ ಹನಿಗಳು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಸುಖಗಳಾಗಿದ್ದು, ಅವು ಮಾನವನನ್ನು ಪ್ರಲೋಭಗೊಳಿಸಿ ಮಾನವನನ್ನು ಈ ಅನಿತ್ಯದ ಮತ್ತು ಅನಿಶ್ಚಿತತೆಯ ಲೋಕದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಮುಂದಾದ ಸತ್ತಿರುವವರು ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಂದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿತರಾಗಿ ನಾವು ಸಂಸಾರದಿಂದ ಪಾರಾಗಬಹುದು.

ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನು ಈ ಜಗತ್ತೇ ಇರಲು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾನೋ, ಆತನು ವಿಮುಕ್ತಿಗಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸದೆ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಸುಖ ಭೋಗದಲ್ಲಿ ತಲ್ಲೀನನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಹೇಗೆಂದರೆ ಪ್ರಾಣಾಂತಿಕ ಅಪಾಯದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಜೇನಿನ ಸವಿಗಾಗಿ ರಕ್ಷಣೆಗೆ, ಆಶ್ರಯಕ್ಕೆ ಮುಂದಾಗದ ಮೂರ್ಖನಂತೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯು ಸಮತೋಲನದಲ್ಲಿದೆ, ಆದರೆ ಸಮತೋಲನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಭಂಗ ತರಬಾರದು.

ನಿಸರ್ಗದ ನಿಯಮಗಳು ತಪ್ಪಿಲ್ಲದೇ ಕಾರ್ಯಮಾಡುತ್ತವೆ. ಆ ನಿಯಮಗಳು ಕನಿಕರವಿಲ್ಲದೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಶಂಸೆ, ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಅಥವಾ ಯಾಗ ಯಜ್ಞಗಳಿಗೆ ತೋಡದೆ ನ್ಯಾಯಯುತವಾಗಿ ಕ್ರಿಯೆ ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಆ ನಿಯಮಗಳು ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯ ನೀಡುವ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತ-ನ್ಯಾಯಕರ್ತ-ಶಿಕ್ಷಾಕರ್ತನಿಂದ ಪರಿಪಾಲನೆಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ನಂಬಿಕೆಯೇ ಬಾಲಿಷವಾದುದು. ಅಂತಹ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಯ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆಯೇ ಶಾರೀರಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅವು ಕಾರ್ಯವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಅಂತಹ ಒಂದು ನಿಯಮವು ಮಾನವನ ಜೀವಿತದ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ವರ್ಧಿಸುತ್ತದೆ. ಅದೇ ‘ಕಮ್ಮನಿಯಮ’ವಾಗಿದೆ. ಈ ನಿಯಮವು ನೈತಿಕ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಅದೆಂದರೆ ಯೋಚನೆಗಳಿಂದ, ಮಾತುಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯೆಗಳಿಂದ ಕುಶಲ ಮತ್ತು ಅಕುಶಲ (ಪುಣ್ಯ ಮತ್ತು ಪಾಪ ಕರ್ಮ) ಕಮ್ಮಿಗಳು ಮಾಡಿದಾಗ ಆ ಕರ್ಮಾನುಸಾರವಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಮತ್ತು ಕೆಟ್ಟ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು (ಕಮ್ಮವಿಪಾಕ) ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.

ಮಾನವನೋರ್ವನು ಕ್ರೂರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ, ನೀಚ ಕೃತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದರೆ, ನಿಸರ್ಗದ ನಿಯಮಗಳಂತೆ (ಕಮ್ಮ ನಿಯಮ) ನಡೆಯದಿದ್ದರೆ ಆತನು ತನ್ನ ಅಕುಶಲ (ಪಾಪ) ಕೃತ್ಯಗಳಿಂದ ಇಡೀ ಪರಿಸರವನ್ನೇ ಕಲುಶಿತಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಅಹಿತಕರ ಫಲಿತಾಂಶವು ಲಭಿಸಿ ಸುಖವಾಗಿ ಜೀವಿಸಲು ಅತಿಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಸಂತೃಪ್ತವಾಗಿ, ಶಾಂತಯುತವಾಗಿ ಜೀವಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆತನು ತನ್ನ ಕಶ್ಮಲಯುತ ಚಿತ್ತದಿಂದಾಗಿ ತನಗೆ ಮತ್ತು ಪರರಿಗೆ ದುಃಖವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಾನೆ. ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ಆತನು ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದ ನಿಸರ್ಗದ ನಿಯಮಗಳಂತೆ ನಡೆದಾಗ, ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಮತ್ತು ನಿಂದಾತೀತವಾಗಿ ಜೀವನ ನಡೆಸಿದಾಗ, ಆತನು ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಶುದ್ಧಗೊಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ತನ್ನ ಸದ್ಗುಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಹೇರಳ ಪುಣ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಗೊಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ಆತನು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಸುತ್ತಲಿನ ಸರ್ವರಲ್ಲಿಯೂ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಮಾನಸಿಕ ಅಲೆಗಳನ್ನು, ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರುತ್ತಾನೆ. 'ಯಾರು ನಿಸರ್ಗದ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಜೀವಿಸುತ್ತಾರೋ, ಅವರು ಅದರ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಭೌತಿಕವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಮಾನಸಿಕವಾಗಲಿ ತಪ್ಪದೆ ಎದುರಿಸುತ್ತಾರೆ.

- 0 - 0 - 0 -

ಅಧ್ಯಾಯ - 5

ಸಮಾಧ್ಯಷ್ಟಿಕೋನ (ಯೋಗ್ಯ ಮನೋಭಾವ)

5.1 ಔಷಧಗಳ ದುರುಪಯೋಗದ ಅಪಾಯ ಮತ್ತು ಮದ್ಯಪಾನತಪ್ಪ

ಮಾನವನ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ಅವನತಿಗೆ ಮದ್ಯಪಾನವು ಪ್ರಧಾನ ಕಾರಣಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ವರ್ತಮಾನದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಅಪಾಯಕಾರಿ ದುರುಪಯೋಗ ಚಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಅವೇ ಡ್ರಗ್ಸ್‌ಗಳು. ಉದಾಹರಿಸುವುದಾದರೆ: ಹೆರೋಯಿನ್, ಇದು ಮಾನವನಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಗಂಭೀರವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಇಂದು ವಿಶ್ವಾದ್ಯಂತ ಹರಡಿದೆ. ಔಷಧಗಳ ದುರುಪಯೋಗದ ಪ್ರತಿಫಲವು ಮದ್ಯಪಾನಕ್ಕಿಂತ ಗಂಭೀರ ಮತ್ತು ಮಾರಣಾಂತಿಕವಾಗಿದೆ. ಕಳ್ಳತನ, ದರೋಡೆ, ಲೈಂಗಿಕ ಅಪರಾಧಗಳು ಮತ್ತು ಅಪಾರ ಮೊತ್ತದ ಹಣವನ್ನು ವಂಚಿಸುವುದು ಇವೆಲ್ಲ ಡ್ರಗ್ಸ್‌ನ ದುರುಪಯೋಗದಿಂದ ಆಗಿದೆ.

ಡ್ರಗ್ಸ್ ಡಾನ್‌ಗಳು ಮುಗ್ಧ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಮರಣ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಾಗುವಷ್ಟರಲ್ಲೇ ತೃಪ್ತಿ ತಾಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ದುರ್ಬಲ ಸರ್ಕಾರಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಷ್ಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಲಂಚ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಗಳ ಬುಡಮೇಲಿಗೂ ಕೈಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಬಾಂಬ್ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲೂ ಮಧ್ಯೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾಗರಿಕ ನೀತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರಗಳು ನಾಗರಿಕರನ್ನು ಈ ಡ್ರಗ್ಸ್‌ನ ದುರುಪಯೋಗದಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಡ್ರಗ್ಸ್ ಡಾನ್‌ಗಳು ತಮ್ಮ ಪೈಶಾಚಿಕ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ, ಸಮಾಜ ಹಾಗೂ ಮಾನವನ ಘನತೆಯ ತಳಹದಿಗೆ ಬೆದರಿಕೆ ತಂದಿವೆ. ಮನಸಾಕ್ಷಿಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಮತ್ತು ಅವರ ಕುಟುಂಬಗಳು ಸದಾ ಗಂಡಾಂತರಗಳಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗಬೇಕಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಡ್ರಗ್ಸ್ ಡಾನ್‌ಗಳ ಅನೀತಿಯುತವಾದ ದಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಲು ಧೈರ್ಯ ತಾಳಿದ್ದರಿಂದಾಗಿ ಹೀಗಾಗಿದೆ.

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಹಕಾರವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಕೆಟ್ಟ ಪಿಡುಗನ್ನು ಮಟ್ಟಹಾಕಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಲವಾರು ದೇಶಗಳ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯವು ನಿಜಕ್ಕೂ ಕರಾಳವಾಗಲಿದೆ. ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಅಸಂಖ್ಯಾ ಕೋಟಿಗಳು ಹಣ ಕೆಟ್ಟಾಚಾಳಿಗಳಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಲಿಕ್ಕಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಈ ಉನ್ನತತೆಯ ಉತ್ಸಾಹವು ಜೀವಂತವಾಗಿಯೇ ಇದೆ.

ಈ ಭಯಾನಕ ಚಟಗಳನ್ನು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಅಳಿಸಿಹಾಕುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗದಂತೆ ತಡೆಯುವುದು ನಮ್ಮ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಮದ್ಯ ವ್ಯಸನಿಯ ಅಥವಾ ಡ್ರಗ್ಸ್ ವ್ಯಸನಿಯ ಜೀವನವಂತೂ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ನರಕದಂತೆ. ಆತನನ್ನು ಬಹುಬೇಗನೆ ಗೋರಿಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತದೆ. ಮಹಾನ್ ಧರ್ಮಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಕೆಲವು ದೇಶಗಳು ಅಫೀಮನ್ನು ಅಪಾರವಾಗಿ ಉತ್ಪಾದಿಸಿ ವಿಶ್ವದೆಲ್ಲೆಡೆ ಹಂಚುತ್ತಿರುವುದು ಅತ್ಯಂತ ವಿಷಾದನೀಯ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ.

5.2 ಕುಡುಕತನ

ಕುಡಿತವು ವಿಚಾರಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊರದಬ್ಬುತ್ತದೆ,
ನನಪನ್ನು ಮುಳುಗಿಸುತ್ತದೆ,
ಮೆದುಳನ್ನು ವಿಕೃತವನ್ನಾಗಿಸುತ್ತದೆ,
ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕುಂದಿಸುತ್ತದೆ,
ರಕ್ತವನ್ನು ಕೆರಳಿಸುತ್ತದೆ,
ವಾಸಿಯಾಗದ ಅಂತರ್ ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯ ಗಾಯಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ,
ದೇಹಕ್ಕೆ ಮಾಟಗಾತಿಯಂತೆ,
ಮನಕ್ಕೆ ಪಿಶಾಚಿಯಂತೆ
ದುಡ್ಡುಚೀಲಕ್ಕೆ ಕಳ್ಳನಂತೆ
ಭಿಕ್ಷುಕರಿಗೆ ಶಾಪದಂತೆ,
ಪತ್ನಿಗೆ ಪ್ರಲಾಪ,
ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶೋಕ,
ಮೃಗೀಯತೆಯ ಚಿತ್ರ,
ಮತ್ತು ಸ್ವ-ಕೊಲೆಪಾತಕ,

ಕುಡುಕನು ಪರರ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಹೀರಿಕೊಂಡು, ತನ್ನನ್ನೇ ದೋಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

ಮಾನವರಾದ ನಮಗೆ ಸರಿ ಮತ್ತು ತಪ್ಪಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಸ್ವ-ನಿಯಂತ್ರಣವಿರಬೇಕು. ದಯವಿಟ್ಟು ಡ್ರಗ್ಸ್‌ನ ದುರುಪಯೋಗದಿಂದ ದೂರವಿರಿ ಮತ್ತು ಪರರಿಗೂ ದೂರವಿರಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ, ಇದರಿಂದಲೂ ಮಾನವತೆಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸೇವೆಯಾಗುವುದು.

“ಸೋಲುಗಳು ವಿಜಯಗಳ ಸ್ತಂಭಗಳಲ್ಲದೆ ಬೇರೆಯಲ್ಲ”. ಸೋಲಿನಿಂದ ಪಾಠ ಕಲಿತೇ ಯಶಸ್ವಿನತ್ತ ಸಾಗಲು ಸಾಧ್ಯ”. “ಎಂದಿಗೂ ಸೋಲದವನು, ಎಂದಿಗೂ ಜಯಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.” ಸೋಲಿನ ಕಹಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸದೆಯೇ ಎಂದಿಗೂ ವಿಜಯದ ಸಿಹಿಯನ್ನು ಪ್ರಶಂಶಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಕೇವಲ ಸನ್ನಿವೇಶದ ತಿರುವು ಆಗಿದೆ.

ಸೋಲು ನಮಗೆ ಯಶಸ್ವಿಗಳಾಗಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ನಮಗೆ ಸದಾ ಜಾಗರೂಕರಾಗಲು, ಉತ್ಸಾಹಿಗಳಾಗಲು, ಯತ್ನಶೀಲರಾಗಲು ಮತ್ತು ಅನುಭೂತಿಯ ಸಿರಿವಂತರಾಗಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು.

“ಎಲ್ಲ ಜನರು ಒಕ್ಕಣ್ಣರಾಗಿ ಮದ್ಯದಂಗಡಿಗೆ ಹೋಗುವರು, ಆದರೆ ಪೂರ್ಣ ಕುರುಡರಾಗಿ ಹೊರಬರುವರು.”

5.3 ಪರರೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಕೆ ಬೇಡ

ನೀವು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಪರರೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಅನಗತ್ಯ ಚಿಂತೆ ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಬಲ್ಲೀರಿ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನೀವು ನಿಮ್ಮನ್ನು ‘ಸಮ’ನಾಗಿಯೋ,

‘ಹಿರಿ’ದಾಗಿಯೋ ಅಥವಾ ‘ಕೀಳಾ’ಗಿಯೋ ಭಾವಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿರೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನೀವು ಅಸಹನೆ ಮತ್ತು ಅವಿಶ್ರಾಂತತೆ ಹೊಂದುವಿರಿ. ನೀವು ಅಂತಹ ಮನೋವೃತ್ತಿ ಹೊಂದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಚಿಂತಿಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ನೀವು ಪರರಿಗಿಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದರೆ ನೀವು ಅಹಂಕಾರಿಗಳಾಗುವಿರಿ. ನೀವು ಯಾರಿಗೂ ಎರಡನೆಯವರಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದರೆ ಪರರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಬಹುದು. ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೀವು ಕೀಳಾಗಿ ಭಾವಿಸಿದರೆ, ನೀವು ಸ್ವ-ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನೇ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಅಹಂಕಾರವನ್ನು ದಮಿಸುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿದೆ. ಅಹಂಕಾರವನ್ನು ಕ್ಷೀಣಿಸುವುದು ಹೇಗೆಂದು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಮುಚಿತವಾದುದು ಎಂದು ನಿಮ್ಮ ಅಹಂಕಾರವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನೀವು ಸಮರ್ಥರಾಗಿರುವಿರೋ ಆಗಲೇ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಆಂತರ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಗಳಿಸುವಿರಿ. ನೀವು ಪರರೊಂದಿಗೆ ಸೌಹಾರ್ದತೆಯೊಂದಿಗೆ ಇದ್ದಾಗಲೇ ನೀವು ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವಿರಿ, ಯಾವುದು ಪ್ರಧಾನಕರ ನಿಮ್ಮ ಅಹಂಕಾರವೋ ಅಥವಾ ಮನಶ್ಶಾಂತಿಯೋ? ಅರಿಯಲು ಯತ್ನಿಸಿ. ಈ ಸಮಾನತೆ, ಕೀಳರಿಮೆ ಮತ್ತು ಶ್ರೇಷ್ಠತೆ ಇವೆಲ್ಲಾ ಸದಾ ಬದಲಾಗುವ ಸಾಪೇಕ್ಷ ಸ್ಥಿತಿಗಳಾಗಿವೆ. ನೀವು ಬಡವರಾಗಿರಬಹುದು, ಆದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನೀವೂ ಶ್ರೀಮಂತರಾಗಬಹುದು. ಇಂದು ನೀವು ಅಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿರಬಹುದು, ಮುಂದೆ ನೀವೂ ಜ್ಞಾನಿಗಳಾಗಬಹುದು. ಇಂದು ನೀವು ರೋಗಿ ಮತ್ತು ದುಃಖಿಗಳಾಗಿರಬಹುದು, ಆದರೆ ನಾಳೆ ನೀವು ಆರೋಗ್ಯವಂತ ರಾಗಬಹುದು. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಮಾನವರ ಹಲವಾರು ಸ್ವರ್ಶಾತೀತ ಆಸ್ತಿಗಳಿವೆ ಅವೆಂದರೆ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳು. ಮಾನವ ಘನತೆ, ಮಾನವ ಅಂತಸ್ತು ಇತ್ಯಾದಿ. ಇವುಗಳನ್ನು ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಕ್ಕು ಯಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲ.

“ನೀವು ನಿಮಗೆ ಒಳ್ಳೆಯವರಾದರೆ, ನೀವು ಪರರಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯವರಾಗುವಿರಿ. ನೀವು ಪರರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯವರಾದರೆ, ನಿಮಗೂ ನೀವು ಒಳ್ಳೆಯವರಾಗುವಿರಿ.”

5.4 ತೊಂದರೆಕಾರರನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಹೇಗೆ?

ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವ ತೊಂದರೆ ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದಾಗಿ ನೀವು ಕಾಣಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಬಹುದು ಎಂದು ನೀವು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ತೊಂದರೆಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ನೀವು ಹಲವಾರು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಂದ ಹಾದು ಬಂದಿರುತ್ತೀರಿ. ಈ ತೊಂದರೆಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಳದ ಜ್ಞಾನ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಮಾತ್ರ ನೀವು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಹೊರಬರಲು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಹೊಂದುವಿರಿ.

ಆಗ ಮಾತ್ರ ನೀವು ತೊಂದರೆಕಾರರನ್ನು ಮತ್ತು ವಿರೋಧಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸಮರ್ಥರಾಗುವಿರಿ. ಯಾರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವರೋ ಅವರಲ್ಲೂ ಸಹಾ ಮಾನವ ಹೃದಯವಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟವೇನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸುವುದರ ಬದಲಾಗಿ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಸ್ನೇಹದಿಂದಿರಿ.

ಅವರ ತಪ್ಪು ಮನೋವೃತ್ತಿಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವಷ್ಟು ಬಲಿಷ್ಠರಾಗಿದ್ದರೆ, ಅವರೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಯುವುದನ್ನು ತಡೆಯಲು ಅರ್ಥವೇ ಇಲ್ಲ. ಅವರೊಂದಿಗೆ ನೀವು ಇದ್ದಾಗ, ಅವರ ಉನ್ನತಿಗಾಗಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಬಹುದು, ನೆನಪಿಡಿ. ನಿಮ್ಮ ಅರಿವೇ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಶತ್ರುಗಳಿಂದ ಕಾಪಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯವರಾಗಲು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವುದು.

ಒಬ್ಬನು ತನ್ನ ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಮತ್ತು ಮಿಥ್ಯ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ತಪ್ಪು ಎಸಗಿದರೆ ಆಗ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಜ್ಞಾ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಧರ್ಮ ಜ್ಞಾನದಿಂದಾಗಿ ಆತನನ್ನು ತಿದ್ದಲು ಮಹತ್ಪೂರ್ಣ ಅವಕಾಶ ಕಾಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಪರೀಕ್ಷಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನೀವು ನಿಜ ಸಭ್ಯವ್ಯಕ್ತಿಯೆಂದು ವರ್ತಿಸಲು ಕಲಿಯದಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಉಪಯೋಗವಾದರೂ ಏನು? ಯಾವಾಗ ಪರರು ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ತಪ್ಪು ಎಸಗಲು ಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ನೀವು ನಿಮ್ಮ ತಾಳ್ಮೆ, ಸಹನೆ, ಕ್ಷಮೆ ಮತ್ತು ಸಹಾನುಭೂತಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸದಾವಕಾಶವೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ಸಹನೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಧಾನ ಸದ್ಗುಣವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಪಾಲಿಸಬೇಕು. ನೀವು ಅಂತಹ ಸದ್ಗುಣವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದಷ್ಟೂ ನಿಮ್ಮ ಘನತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಸಮರ್ಥರಾಗುವಿರಿ. ದ್ವೇಷಿಸುವ ಜನರೊಂದಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತತ್ವಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಹೇಗೆ ಸದ್ಭಳಕೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನೀವು ಅರಿಯಲೇಬೇಕು.

ಬೇಗನೆಯೋ ಅಥವಾ ನಿಧಾನವಾಗಿಯೋ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮೂರ್ಖತ್ವವನ್ನು ಅರಿತು ತಮ್ಮ ದ್ವೇಷದ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಬದಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಜನರು ನಿಮ್ಮ ತಾಳ್ಮೆ ಮತ್ತು ಸಹನೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಅಂತಹ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಪ್ರಜ್ಞಾರಂತೆ ವರ್ತಿಸಿ ಅಂತಹುದಕ್ಕೆ ಬಲಿಪಶುವಾಗದಂತೆ ವರ್ತಿಸಬೇಕು. ದಯೆ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಮತ್ತು ಸಹನೆಯು ವಂಚಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಲು ಫಲವತ್ತಾದ ಭೂಮಿಯಾಗಿದೆ.

5.5 ಪ್ರಗತಿ ಮತ್ತು ಮಾಲಿನ್ಯ

ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಮಾನವನಿಗೆ ಅಪಾರ ಲಾಭವಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಸಂದೇಹವಾದಿಯಾಗಿ ತನ್ನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಆಸ್ತಿಯಿಂದಲೇ ಪರಕೀಯನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಿಂದ ಆತನ ಸೃಜನಶೀಲತೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ದೋಚಿಹೋಗಿದೆ. ಯಂತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಅಪಾರ ಶಕ್ತಿಗಳು ಮಾನವನಿಗೆ ಕೇವಲ ಬಟನ್‌ನ್ನು ಒತ್ತುವವನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದೆ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರಿಗೆ ನಿರುದ್ಯೋಗವುಂಟುಮಾಡಿದೆ. ಅವರ ಶಾರೀರಿಕ ಮತ್ತು ಸೃಜನಶೀಲತೆಯ ಬಲಗಳು ನಷ್ಟಗೊಂಡಿವೆ. ವಿಘ್ನಗಳಿಗೆ ವಶವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಹತಾಶೆಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಫಲವಾಗಿ ಸ್ವದೇಶಿ ಜಾನಪದ ಕಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳ ಕುಸರಿ ಕಲೆಗಳು ನಿರ್ಮೂಲವಾಗಿವೆ. ಅವೆಲ್ಲ ಉದಾತ್ತ ಭಾವವೇಶಗಳ ವಾಸ್ತವಿಕ ವ್ಯಕ್ತತೆಗಳಾಗಿತ್ತು. ಯಾವ ಸೃಜನಶೀಲತೆಗಾಗಿ, ಸ್ವ-ವ್ಯಕ್ತತೆಗಾಗಿ ದುರ್ಬಲ ಹೋರಾಟ

ವಾಗುತ್ತಿತ್ತೋ, ಯಾವುದೆಲ್ಲ ಆತನ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಸಂಕೇತವಾಗಿತ್ತೋ ಅವೆಲ್ಲ ಈಗ ಪ್ರಾಚೀನ ವಸ್ತುಗಳ ಸಂಗ್ರಹಕಾರವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಹೀಗೆ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು, ರೂಪರೇಖೆ ಮಾಡಿದವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವು ಆಧುನಿಕ ಸಮಾಜಕ್ಕಿರುವ ಬಲವೇ ಆಗಿದೆ. ಅವುಗಳ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. HIV & AIDS ಗಳು ಅನಿಗ್ರಹಿತವಾಗಿವೆ. ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಶಕಕ್ಕೆ 300% ಪಟ್ಟು ಇವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ. ಮನೋರೋಗ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಕೇಂದ್ರಗಳೂ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯಗಳು, ಕ್ಷಿಪ್ರವಾಗಿ ಕ್ಷೀಣಿಸಿವೆ ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ಮದ್ಯಪಾನ ಮತ್ತು ಡ್ರಗ್ಸ್ ಸೇವನೆ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಾಗಿವೆ.

ಅಪರಾಧಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಎಂದಿಗಿಂತಲೂ ಅತಿ ಏರುತ್ತಿದೆ. ವೈವಾಹಿಕ ಬಂಧನವೂ ವಿಷಾಧನೀಯವಾಗಿ ಮುರಿಯುತ್ತಿವೆ ಮತ್ತು ವಿಚ್ಛೇದನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡುವಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಬದುಕಬೇಕಾದ ಸಂಸ್ಥೆಯಾದ ಕುಟುಂಬವು ಈಗ ಅಪಾಯಕ್ಕೊಳಗಾಗಿದೆ. ಹಲವು ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರ ಪ್ರಕಾರ ಕುಟುಂಬ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಅತಿ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲೇ ನಾಶವಾಗುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಕೌಟುಂಬಿಕ ಒಡಕು ಮಗುವಿನ ಜೀವನವನ್ನು ಅತಿ ಕರುಣಾಜನಕವಾಗಿ ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತದೆ.

ಬ್ರಿಟನ್‌ನ ಆರೋಗ್ಯ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದ ಸುದ್ದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಬ್ರಿಟನ್‌ನಲ್ಲಿ ಶಿಶುಹತ್ಯೆಗಳು ಅಧಿಕವಾಗಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಶಿಶುಗಳು ಅಪಾರವಾಗಿ ಬಲಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೌಟುಂಬಿಕ ಕಲಹಗಳು ಇದ್ದಾಗ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಾಯುವವರೆಗೆ ಹೊಡೆಯುವ ಪೋಷಕರು ಇದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಾಯದ ಹುಡುಗರು ಡ್ರಗ್ಸ್ ಸೇವನೆ ಮತ್ತು ಯೌವನದ ತಪ್ಪುಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿರುವುದು ಇಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಭಯಾನಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ನೇರವಾಗಿ ಮಾನವನ ಇಂದ್ರಿಯ ಭೋಗದ ಮನೋವೃತ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಾಗಿ ಗಂಭೀರವಾದ ಪುನರ್‌ಚಿಂತನೆ ಮತ್ತು ಪುನರ್‌ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಇಂದಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂದ್ರಿಯ ಭೋಗದಿಂದಾಗಿ ಮಾನವನು ಸ್ವ-ನಾಶವಾಗುವಿಕೆಯನ್ನು ಈಗ ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಆಧುನಿಕ ಮಾನವನ ದಾಂಪತ್ಯ ಬಾಂಧವ್ಯವು ಸುಲಭವಾಗಿ ಒಡೆದು ಹೋಗು ವಂತಹುದು ಮತ್ತು ನಾಜೂಕಾಗಿರುವಂತಹದಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಸ್ನೇಹದ ಬಾಂಧವ್ಯವು ಕಾಮದಲ್ಲೇ ಕಳೆದುಹೋಗುತ್ತವೆ. ದೈಹಿಕ ಪ್ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ಬಹಳ ಒತ್ತು ನೀಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮತ್ತು ಭಾವವೇಶಗಳು ಯಾವುದನ್ನು ನಾವು ತ್ಯಾಗ ಮತ್ತು ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಎನ್ನುವೆವು ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯಗೊಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಮದುವೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಮವು ಮೂಲಭೂತ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಕಾಮವೇ ವೈವಾಹಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ಪೂರ್ಣವಲ್ಲ. ಕಾಮ ಸುಖವು ಎಂದಿಗೂ ಸಂತೃಪ್ತಿ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಸಫಲತೆ ಇನ್ನೆಲ್ಲಿ? ಅತ್ಯಂತ ಕಾಮವನ್ನು ಬೌದ್ಧ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಲಕ್ಷಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಸಿದ ನಾಯಿಗೆ ಮಾಂಸರಹಿತ ಮೂಳೆಯು ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿಸುವುದೇ? ಆದರೂ

ಕಾಮವು ದಾಂಪತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಭಾವಾವೇಶದ ಅನುಭವವನ್ನು ನೀಡುವುದರಿಂದ ಅದು ದಂಪತಿಗಳ ಪ್ರೀತಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದೆ.

ವಿವಾಹದ ಗುರಿಯು ಕಾಮವೇ ಆಗಿದ್ದರೆ ಕೌಟುಂಬಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲೂ ಸಹಾ ಕಾಮ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇಡೀ ಪ್ರಾಣಿ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸರಿಸಾಟಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಕುಟುಂಬದ ಜೀವನದ ಪ್ರಮುಖ ಕ್ರಿಯೆ ಏನೆಂದರೆ ಮಾನವನಿಗೆ ಅಹಂ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಸ್ವಭಾವದಿಂದ ಹೊರಬರುವ ನೈತಿಕತೆ ಕಲಿಕೆಯೇ ಆಗಿದೆ.

ಮಾನವನ ಜೀವನವು ತಾಯಿಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಆ ಮಗುವು ಅತ್ಯಂತ ಸ್ವಾರ್ಥಪೂರ್ಣ ಪರಾವಲಂಬಿ ಜೀವಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಂತರ ದೇಹದ ವಿಕಾಸದಂತೆಯೇ ಭಾವಾವೇಶದ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಅವೆಂದರೆ ಸ್ವ-ಪ್ರೀತಿ, (ವಾತ್ಸಲ್ಯಧಾರೆ) ಪಕ್ಷ ಪೋಷಕರಾಗಿ ಅವರು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಸೇವೆಗಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಮರ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ತ್ಯಾಗವು ಈ ರೀತಿ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಇಡೀ ಜೀವನವೆಲ್ಲಾ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯ ವಧು/ವರರನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಮದುವೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಸಿಗುವಂತೆಯೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮಕ್ಕಳ ಉನ್ನತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿ ಹಂತದಲ್ಲೂ ಅವರು ಆನಂದಿಸುತ್ತಾರೆ. ವೃದ್ಧಾಪ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂತೃಪ್ತಿ ಹೊಂದಿ ಸಮಚಿತ್ತತೆಯಿಂದ ನೆಲೆಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಗೆಯ ಸುಭಾವವೇಶದ ಪಕ್ಷ ಪೂರ್ಣತೆಯು, ಕಾಮವೇ ವಿವಾಹದ ಗುರಿ ಎಂಬ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಿಗೆ ಸಿಗದು. ಅದು ಅವರಿಗೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.

5.6 ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ

ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಅಥವಾ ಸ್ವ-ಹತ್ಯೆಯೆಂದರೆ ಸ್ವ-ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ ತನ್ನ ಜೀವನ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗಳು ಎರಡು ವಿಧವಾಗಿವೆ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಗತ. ಮೊದಲನೆಯದ್ದು ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಫಲಿತಾಂಶದಿಂದಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಬಲಪ್ರಯೋಗದಿಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಿಸುವುದಾದರೆ 'ಹರ-ಕಿರಿ' ಇದು ಜಪಾನಿನ ಮೇಲಂಸಿನವರು ಅಪಮಾನಿತರಾದರೆ ಕತ್ತಿಯಿಂದ ಕಿಬ್ಬೊಟ್ಟೆಗೆ ಚುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಸ್ವ-ಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗಳು ಆಧುನಿಕ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಂತಹವೇ ಆಗಿವೆ. ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಪ್ರಕಾರ ಒಬ್ಬನು ಜೀವನದ ಒತ್ತಡಗಳ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸೋತಾಗ ಆಗುವ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿದೆ. ಅವರು ಸ್ವ-ಹತ್ಯೆಯನ್ನು ಹಲವಾರು ವಿಧದ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಾದ ಒಂಟಿತನ, ತಿರಸ್ಕಾರ, ದ್ವೇಷ, ಸೇಡು, ಭಯ, ಶಾರೀರಿಕ ನೋವು, ಅಪರಾಧಿ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಇದೇ ಪರಿಹಾರವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗಿಂತ ಪುರುಷರೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಇದು ಎಲ್ಲಾ ವಯಸ್ಸಿನವರ ಗುಂಪಿಗೂ

ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಪುರುಷರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಯ ವಿಫಲಯತ್ನ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಭಾವವೇಶದ ವಿಭಿನ್ನತೆಯೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರು ಹತಾಶರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಚಿಂತೆ ಹಾಗೂ ಆಶಾರಹಿತತೆ (ಭರವಸೆ ಇಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ), ನಿರಾಸಕ್ತಿ, ಸುಖಹೀನತೆ ಎದ್ದುಕಾಣುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಯಾರು ವೃದ್ಧರೋ, ಒಂಟಿತನವುಳ್ಳವರೋ ವಿಚ್ಛೇದಿತರೋ ಅಥವಾ ವಿಧುರರೋ, ಮದ್ಯವ್ಯಸನಿಗಳೋ, ಡ್ರಗ್ಸ್ ವ್ಯಸನಿಗಳೋ ಅವರಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಯ ಗಂಡಾಂತರ ಹೆಚ್ಚಿರುತ್ತದೆ. ಯಾರು ಮನೆಯಿಲ್ಲದವರೋ ಅವರು ಬೇರೆಯವರಿಗಿಂತ ಬೇಗ ಇದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಾಯದವರ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಯು ನಿಜಕ್ಕೂ ಭಯಾನಕ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಈ ದರವು ದುಪ್ಪಟ್ಟಾಗಿದೆ. ಇದು ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಆಗಿದ್ದರೂ ಇಲ್ಲಿ ಯುವತಿಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ದರವು ಕಡಿಮೆ ಇದೆ.

ಹಲವು ನಿಪುಣರ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಾಯದ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಯು ಸಂಕೀರ್ಣ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಜೀವನದ ಒತ್ತಡದಿಂದ ಆಗಿದೆ. ಟಿ.ವಿ.ಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವ ಧಾರಾವಾಹಿಗಳು ಮತ್ತು ಸುದ್ದಿಗಳೇ ಇದನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಭಗ್ನ ಹೃದಯ ಮತ್ತು ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಇರುವ ಒತ್ತಡವೂ ಕಾರಣಗಳಾಗಿವೆ.

ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಡೆಯಲು ನಾವೇನು ಮಾಡಬೇಕು?

ಹಲವಾರು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಮುನ್ನೂಚನೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಕಾಣಿಸುವುದೇವೆಂದರೆ ಸ್ನೇಹಿತರ ಜೊತೆಯಿಂದ ದೂರವಿರುವುದು, ದಿನನಿತ್ಯದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಹಾದಿ ತಪ್ಪುವುದು, ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಬಾಹ್ಯಚಹರೆಯ ಅಲಕ್ಷಿಸುವಿಕೆ, ತಿನ್ನುವುದರ ಮತ್ತು ನಿದ್ರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಬಾರಿ ಬದಲಾವಣೆ, ಡ್ರಗ್ಸ್ ಮತ್ತು ಮದ್ಯಪಾನದ ಮೊರೆ ಹೋಗುವಿಕೆ, ಪ್ರಾಯದವರು ತಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಿಯವಾದ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಹೀಗೂ ಹೇಳುವುದುಂಟು. "ನಾನು ನಿಮಗೆ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುಕಾಲ ಇರುವುದಿಲ್ಲ" ಎಂದು. ಹಲವುಬಾರಿ ಈ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಯು ಭಾವನಾತ್ಮಕ ನಷ್ಟ ಅಂದರೆ ಭಗ್ನಪ್ರೇಮದಿಂದಾಗಿ ಅಥವಾ ವಿಚ್ಛೇದನದಿಂದಾಗಿಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದಾಗಿ, ಈ ರೀತಿಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ವರ್ತನೆಗಳು ಕಂಡುಬಂದರೆ ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿ, ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಅವರ ದುಃಖದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ. ಉದಾಹರಿಸುವುದಾದರೆ: ಈಗ ಆತನು ಏನನ್ನು ಮಾಡಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದಾನೆ, ಇತ್ಯಾದಿ. ಹೀಗೆ ಆತನ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲವೂ ಹೊರಹಾಕಲು ತೊಡಗಿದರೆ ಆತನ ಚಿಂತೆಯು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆತನು ನಿಮ್ಮ ಸಹಾಯ ಬಯಸುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ನೀವು ಆತನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ. ಅಗತ್ಯವಾದರೆ ವೃತ್ತಿಪರರ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಆಧುನಿಕ ಸಮಾಜದ ಅವಕಾಶ ನೀಡುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಅಡ್ಡದಾರಿಗಳಿಗೆ ಅತಿಯಾಗಿ ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಈ ನಿಜಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಸಹಾ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗಳ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿವೆ. ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗಳ ವರ್ತನೆಗೆ ಸಮಾಜದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಅಲ್ಲ ನೈತಿಕತೆ ಹೊಂದಿದ್ದು, ದ್ವಂದ್ವಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವ ಹೊಂದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಿಂದನೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅವರನ್ನೂ ಹಾಗೂ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೆಚ್ಚು ಸಿದ್ಧರಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಹಾಕುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯು ಈಗಲೂ ಜೀವಂತವಾಗಿದೆ. ಅಪಾಯಕರ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಯು ಅಪಾರ ಶೋಕಗಳ ಸರಣಿಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ತಾವು ಇನ್ನೂ ಪ್ರೀತಿಸಬೇಕಿತ್ತು, ಇನ್ನಷ್ಟು ಸಲಹಬೇಕಿತ್ತು. ತಾವೇ ಕಾರಣರೇ ಎಂಬ ಅಪರಾಧ ಮನೋವೃತ್ತಿಯು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅತ್ಯಪ್ತ ಬಯಕೆ ಅಥವಾ ಬಯಸಿದುದು ಪಡೆಯದೆ ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗೆ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಕ್ರೂರವಾದ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಯಾವ ಧರ್ಮವು ಕ್ಷಮಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗೆ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರುವ ಒಂಟಿ ಹಾಗೂ ದುಃಖಪರಿತಪ್ರತಿಗೆ ಟೆಲಿಫೋನ್ ಸಂಪರ್ಕವಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಬುದ್ಧಿವಾದ ಮತ್ತು ಸಹಾಯ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. 'ಮದ್ಯಪಾನಿಗರ ಅನಾಮಿಕ' ಎಂಬಂತಹ ಇನ್ನಿತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸ್ವ-ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಬುದ್ಧಿ ಬೋಧಕರಾಗಿ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಗೆಯ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಯನ್ನು ಬಹಳಷ್ಟು ತಡೆಯುವವು.

5.7 ಪರಸ್ಪರ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ

ಏನೆಲ್ಲಾ ಜರುಗಿವೆಯೋ ಅದಲ್ಲವನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ನೀವು ಸಮಚಿತ್ತತೆಯ ಶಾಂತ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದನ್ನು ತಿಳಿದಿದ್ದರೆ, ಕಲಿತಿದ್ದರೆ, ನೀವು ಒಂದು ಚೂರು ನೋವಿಗೂ ಒಳಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ನೋವಿಗೆ ಒಳಗಾಗುವುದು ಕೇವಲ ಮನೋಭಾವದಿಂದಲೇ. ನೀವು ನಿಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ಪರರೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಕಲಿಯಿರಿ, ನೀವು ಪರರಿಗೆ ಪ್ರೀತಿ ತೋರಿಸಿದರೆ, ಪರರು ಸಹಾ ಪ್ರೀತಿ ತೋರಿಸುವರು. ನೀವು ಪರರೊಂದಿಗೆ ದ್ವೇಷಕಾರಿದರೆ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲದೆ ಪರರು ಸಹಾ ಅದನ್ನೇ ಹಿಂತಿರುಗಿಸುವರು.

ಕೋಪಿಯು ವಿಷವನ್ನೇ ನಿಶ್ಚಾಸಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಆತನು ಪರರಿಗೆ ಮಾಡುವ ಹಾನಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತನ್ನನ್ನೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನೋಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಹೇಗೆ ಹೋಗೆ ಇರುವೆಡೆ ದೃಶ್ಯ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲವೋ ಹಾಗೆಯೇ ಕೋಪಿಯು ವಾಸ್ತವವನ್ನು ಯಥಾರ್ಥವಾಗಿ ಅರಿಯಲಾರನು. ಜ್ಞಾನಿಯು ಮಾತ್ರ ಕೋಪಗೊಳ್ಳನು, ಹಾಗೆಯೇ ನೋವುಗೊಳ್ಳನು. ನೆನಪಿಡಿ, ನೀವು ದಾರಿಬಿಡದ ಹೊರತು ಪರರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋವುಗೊಳಿಸರು. ಧರ್ಮವನ್ನು (ಅಂದರೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಜೀವನ ಪಥವನ್ನು) ನೀವು ಪಾಲಿಸಿದರೆ ಧರ್ಮವು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು. ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿರುವರು:

“ಪರಿಶುದ್ಧನು ಮತ್ತು ನಿರಪರಾಧಿಯು ಆದ ಮುಗ್ಧ ಮಾನವನಿಗೆ ಯಾರು ಹಾನಿವುಂಟುಮಾಡುವರೋ, ಅಂತಹ ಮೂರ್ಖನಿಗೆ, ಬೀಸುವ ಗಾಳಿಗೆ ಎಸೆದ ದೂಳಿನಂತೆ, ಪಾಪವು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹಾರುವುದು, ಆತನಿಗೇ ಹಾನಿಯಾಗುವುದು”-ಧರ್ಮಪದ.

ನೀವು ಪರರ ಮೇಲೆ ಕೋಪಗೊಂಡರೆ ಅದರಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗೆ ನೀವು ಹೊಣೆಗಾರರಾಗುತ್ತೀರಿ. ಅಂತಹ ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ತೋರಿಸಿ, ನಿಮ್ಮ ಶತ್ರುವಿನ ಬಯಕೆಯನ್ನು ನೀವೇ ಪೂರೈಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಐಕ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಸೌಹಾರ್ದತೆಯು ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶಗಳಾಗಿವೆ. “ಜೀಡಗಳು ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗಿ ಜಾಲವನ್ನು ಹೆಣೆದರೆ ಅವು ಸಿಂಹವನ್ನು ಸಹಾ ಕಟ್ಟಿಹಾಕಬಲ್ಲವು.”

5.8 ನಿಮ್ಮ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ

ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಯಾದ ಆಂತರಿಕ ಶಾಂತತೆಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದನ್ನು ನೀವು ಕಲಿಯಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವಾಗ ನಿಮ್ಮ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯ ಭಾವವನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಯಾವಾಗ ನಿಮ್ಮ ಅಹಂಕಾರವನ್ನು ಅಲಕ್ಷಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಯಾವಾಗ ನಿಮ್ಮ ಮಿಥ್ಯಾ ಅಹಂಕಾರವನ್ನು ಧರಿಸಬೇಕು, ಯಾವಾಗ ನಿಮ್ಮ ಮೊಂಡುತನವನ್ನು ತೊರೆಯಬೇಕು ಹಾಗೂ ಯಾವಾಗ ಸಹನೆಯನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದೆಲ್ಲವನ್ನು ನೀವು ಅರಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ನೀವು ಪರರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಆಂತರಿಕ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕದಡಲು ಸ್ವಾಗತಿಸಬೇಡಿ, ಬಿಡಬೇಡಿ, ನೀವು ಪ್ರಜ್ಞಾರಂತೆ ವರ್ತಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ನಿಮ್ಮ ಆಂತರ್ಯದ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬಲ್ಲೀರಿ.

ಪ್ರಾಜ್ಞಾವು ಅರಿಯುವುದರ ಮೂಲಕವೇ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. “ಮಾನವನು ವಿಕಾಸ ಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಾಣಿ” ಎಂದು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಮಾನವರಾಗಿ ನಿಲ್ಲಲು ಮಿಲಿಯನ್‌ಗಳಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕಾದವು. ನಿಮ್ಮ ತತ್ವಗಳ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ದೃಢವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಲು ಸಭ್ಯರಾಗಲು ನಿಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಶ್ರದ್ಧೆಯ ಸಹಿತ ಬಳಸಿ. ಅದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿನಮ್ರರಾಗಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಶಾಂತಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಹನೆವುಳ್ಳವರಾಗಿ ಏಕೆಂದರೆ ಕಲಹ ಮತ್ತು ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದಾಗ ನೀವು ಏನನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀವೇ ಲಾಭ ಪಡೆಯುವಿರಿ.

ನೀವು ಈ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ತರಲು ಇಚ್ಛಿಸುವಿರಾ, ಹಾಗಾದರೆ ಮೊದಲು ನಿಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳನ್ನು ಬದಲಿಸಿ ಸಮಾಧ್ಯಷ್ಟಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿ ಮತ್ತು ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ. ವಿಶ್ವಶಾಂತಿಯ ಕಾಂಡವು ಆಂತರಿಕ ಶಾಂತಿಯಿಂದಲೇ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ನಮ್ಮನ್ನು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲದ ಟೀಕೆಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಲಿಯಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಟೀಕೆಯ ಸದ್ಭಳಕೆಯನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಟೀಕೆಗೆ ಸದಾ ವಿಷಯಾತ್ಮಕವಾಗಿ ದಿಟ್ಟಿಸಬೇಕು. ಟೀಕೆಯು ಸುಳ್ಳಾಗಿದ್ದರೆ, ಅನ್ಯಾಯದಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದರೆ, ಪಾಪದಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿದ್ದರೆ, ದುಷ್ಪ ಇಚ್ಛೆಗಳಿಂದ ನೀಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೆ ನಾವು ಹೇಡಿತನದಿಂದ ನಮ್ಮ ಘನತೆಯನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಒಪ್ಪಿಸಬಾರದು, ಶರಣಾಗಬಾರದು.

ನಾವು ಜ್ಞಾನಪೂರ್ವಕವಾಗಿ, ಇಚ್ಛಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ತಪ್ಪನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ, ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವು ಸರಿಯಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನಿಗಳಿಂದ ಪ್ರಶಂಸಿತವಾಗಿದ್ದರೆ ಆಗ ನಾವು ಕೆಟ್ಟದ್ದರಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ಟೀಕೆಗೆ ಚಿಂತೆಪಡುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಟೀಕೆಯೇ ಆಗಲಿ, ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಟೀಕೆಯೇ ಆಗಲಿ, ಅವನ್ನು ಅರಿತು ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ನಡೆದರೆ ನಾವು ಯಾವುದೇ ಸಮಾಜದಲ್ಲೂ ಜೀವಿಸಬಹುದು. ನಮ್ಮ ನ್ಯೂನತೆ ಮತ್ತು ದೌರ್ಭಾಗ್ಯಗಳಿಂದಾಗಿ ನಾವು ಸದಾ ಪರರನ್ನು ದೂಷಿಸುವುದರಲ್ಲೇ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿರುತ್ತೇವೆ. ನೀವು ಎಂದಾದರೂ ನಿಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ನೀವು ಸಹಾ ಭಾರಿ ಹೊಣೆಗಾರರು ಎಂದು ಅರಿತಿರುವಿರಾ?

ನಿಮ್ಮ ದುಃಖಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದ ಶಾಪವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರ ಪಾಪವಾಗಲಿ ಕಾರಣವಲ್ಲ, ಹಾಗೆಯೇ ಇದು ದೇವರ ಕಾರ್ಯವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಸೈತಾನ ಕೃತ್ಯವೂ ಅಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ದುಃಖ ನಿಮ್ಮಿಂದಲೇ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿರುವಂತಹದು. ಆದ್ದರಿಂದಾಗಿ ನಿಮಗೆ ನೀವೇ ಬಂಧಿಯು ಹಾಗೆಯೇ ನಿಮಗೆ ನೀವೇ ವಿಮೋಚಕರು ಸಹಾ ಆಗಿದ್ದೀರಿ. ನೀವೇ ನಿಮ್ಮ ನರಕವನ್ನು ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವವರೂ ಆಗಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲೇ ಪಾಪಿಯಾಗುವ ಅಥವಾ ಸಂತನಾಗುವ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಚಿನ್ನತೆಯು ಇದೆ. ಯಾರು ಸಹಾ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಪಾಪಿಯನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಸಂತನನ್ನಾಗಲಿ ಮಾಡಲಾರರು.

ನಿಮ್ಮ ಜೀವನದ ಆಗು-ಹೋಗುಗಳಿಗೆ ನೀವೇ ಹೊಣೆಗಾರರು ಎಂದು ಒಪ್ಪಲು ನೀವು ಕಲಿಯಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ದೌರ್ಬಲ್ಯಗಳನ್ನು ಇತರರನ್ನು ದೂಷಿಸದೇ ಅಥವಾ ತೊಂದರೆ ನೀಡದೇ ನೀವೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಳೆಯ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ:

“ಅನಾಗರಿಕ ಮನುಷ್ಯನು ದುಃಖಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿ ಪರರನ್ನು ದೂಷಿಸುತ್ತಾನೆ; ಅರೆನಾಗರಿಕ ಮನುಷ್ಯನು ದುಃಖಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿ ಕೇವಲ ತನ್ನನ್ನೇ ನಿಂದಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಪೂರ್ಣ ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ಮಾನವ ಯಾರಿಗೂ ನಿಂದಿಸನು.”

ಯಾವಾಗಲೇ ಆಗಲಿ, ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಉಂಟಾದಾಗ, ನಾವು ಪರರನ್ನು ನಿಂದಿಸುವ ಮೊದಲು, ತಪ್ಪು ಎಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದೆ ಎಂದು ಹುಡುಕಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ತನಗೆ ತಾನೇ ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಾಗ ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಸಂಘರ್ಷವಾಗಲಿ ಇರಲಾರದು. ಆದರೆ ಜನರು ಪಕ್ಷಪಾತಕ್ಕೆ ಅತೀತರಾಗಿ ತಮ್ಮ ಅರಿವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಬಲಿಪಶುಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಲು ಆಯ್ಕೆಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ತೊಂದರೆಗಳ ಮೂಲವನ್ನು ಹುಡುಕುವ ಬದಲು ತಮ್ಮಿಂದ ಹೊರಗೆ ಕಾರಣ ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ದೌರ್ಬಲ್ಯಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಲು ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದವ ರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಮಾನವನ ಮನಸ್ಸು ಎಷ್ಟೊಂದು ಸ್ವ-ಮೋಸ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೆಂದರೆ ಆತನು ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಪಾರ ನೆಪಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ತಾನು ನಿಂದಾತೀತ ಎಂಬ ಭ್ರಮೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬುದ್ಧ

ಭಗವಾನರು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: “ಪರರ ತಪ್ಪುಗಳು ಸುಲಭವಾಗಿ ಕಾಣುವುದು; ಆದರೆ ತನ್ನ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಕಾಣುವುದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿದೆ” – ಧರ್ಮಪದ.

ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ದೌರ್ಬಲ್ಯಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಹಾಕಲು ಅಡಗಿಸಲು ತಾವು ತಪ್ಪೇ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತಲೇ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅದೇರೀತಿಯ ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ದೋಷಿಯಾಗುವ ಲಚ್ಚೆಗೇಡಿ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ತಡೆಯಲು, ತಾವು ಆರೋಪದಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅಂತಹ ಮನೋವೃತ್ತಿಯಿಂದಾಗಿ ಅವರು ಇನ್ನಷ್ಟು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಮಗಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಅನಾರೋಗ್ಯಕರ ಪರಿಸರವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ನೀವು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿರುವಾಗ, ನೀವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಪರರನ್ನು ನಿಂದಿಸುವ ಅವರನ್ನೇ ಕಾರಣಕರ್ತರನ್ನಾಗಿಸುವ ಅನಾಗರಿಕ ಹಾದಿಗಳನ್ನು ತುಳಿಯಬೇಡಿ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

“ತನ್ನನ್ನು ಮೂರ್ಖನೆಂದು ಒಪ್ಪದವನೇ ಮೂರ್ಖನು. ಆತನೇ ನಿಜ ಮೂರ್ಖನು ಮತ್ತು ತನ್ನ ಮೂರ್ಖತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿದವನು ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಜ್ಞಾನಿಯೇ ಸರಿ” – ಧರ್ಮಪದ.

ನಿಮಗೆ ಬರುವ ದುಃಖಗಳಿಗೆ ನೀವೇ ಕಾರಣಕರ್ತರು. ಯಾವಾಗ ನೀವು ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಪ್ರಸಂಗಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಘಾಸಿಯಾಗಲು ಸ್ವಾಗತಿಸುವಿರೋ ಅದೇ ನಿಮಗೆ ದುಃಖವನ್ನು ತರುತ್ತದೆ. ಜಗತ್ತಿನಿಂದ ಏನೂ ತಪ್ಪಾಗಿಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಾಗಿವೆ ಎಂದು ನಾವು ದುಃಖಿಸುವಾಗ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

5.9 ಏನನ್ನೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬೇಡಿ ಮತ್ತು ಯಾವುದೂ ನಿಮಗೆ ನಿರಾಶೆಯ ದುಃಖ ತರಲಾರದು

ನಿಮ್ಮ ಘನತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ಆಗ ಮಾತ್ರ ನಿರಾಶೆಗಳನ್ನು ನೀವು ತಡೆಯಬಹುದು. ಯಾವುದೇ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆಗ ಯಾವುದೂ ಸಹಾ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನಿರಾಶೆಗೊಳಿಸಲಾರದು ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮಿಂದ ಯಾವುದೂ ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳಲಾಗದು. ಪರರು ದುಃಖದಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ನೀವು ಏನಾದರೂ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಆ ಹುತಾಶ್ಚರಕ್ಕಾಗಿ ನೀವು ಕೀರ್ತಿ ಅಥವಾ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸದಿದ್ದರೆ ನಿಮಗೆ ಯಾವುದೇ ಆಶಾಭಂಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗ ನೀವು ಸಂತ್ರಸ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗುತ್ತೀರಿ! ಪರರಿಗೆ ನೀವು ಒಳಿತನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ, ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಆನಂದವೇ ನಿಮಗೆ ಸಿಕ್ಕ ದೊಡ್ಡ ಬಹುಮಾನವಲ್ಲವೇ?

ಆ ಆನಂದವು ನಿಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಪಾರವಾದ ಸಂತ್ರಸ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ನೀವು ಬಹುಮಾನವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದರೆ ನೀವು ಆ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಆನಂದವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಆಶಾಭಂಗದ ಕಹಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವಿರಿ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹಾನಿ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶವಿರುವವರಿಂದ ನೀವು ರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆಯಬೇಕಿದ್ದರೆ ಏನನ್ನೂ ಬಯಸದಿರುವಿಕೆಯೇ

ನೀವು ಹೊಂದಬೇಕಾದ ಅಸ್ತವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯಿದೆ, ಅದಂದರೆ “ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಏನನ್ನೂ ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂತಹವನಿಂದ ಎಚ್ಚರದಿಂದಿರಿ.”

ನೀವು ಉತ್ತಮ ವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ಆಗಿರಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವು ಪರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಹಾನಿಯನ್ನು ಮಾಡದೆ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಸಹಾ ನೀವು ನಿಂದೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವಿರಿ. ಆಗ ನೀವು ಹೀಗೂ ಪ್ರಶ್ನಿಸಬಹುದು, “ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆತೇ ಆಗುವುದು ಮತ್ತು ಕೆಟ್ಟದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಕೆಟ್ಟದೇ ಆಗುವುದಿದ್ದರೆ, ಪೂರ್ಣ ಮುಗ್ಧ ನಿರಾಪರಾಧಿಯಾದ ನಾನು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ದುಃಖಿಸಬೇಕು? ನನಗೆ ಏಕೆ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಕಷ್ಟಗಳಿವೆ? ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಸಂಕಷ್ಟಗಳಿಂದ ತೊಂದರೆಗಳಿಂದ ನಾನೇಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ? ನಾನು ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಿಯೂ ಸಹಾ ನಿಂದನೆಗೆ ಏಕೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದೇನೆ? ಇದಕ್ಕಿರುವ ಸರಳ ಉತ್ತರವೆಂದರೆ ಯಾವಾಗ ನೀವು ಕೆಲವು ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಲು ಹೋಗುತ್ತಿರುವಿರೋ ಆಗ ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಯದೆ ನೀವು ಕೆಟ್ಟ ಬಲಗಳೊಂದಿಗೆ (ವ್ಯಕ್ತಿ) ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಿರಿ.

ಆ ಕೆಟ್ಟ ಬಲಗಳು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ತಡೆಯೊಡ್ಡುತ್ತವೆ. ಅದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದ ಪಾಪಕೃತ್ಯದ ಫಲವು ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಫಲ ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಜ್ಞಾಯುತವಾಗಿ ನೀವು ಸುಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದಾಗ ನೀವು ಅಂತಹ ತೊಂದರೆಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ನೀವೇ ಪ್ರಾರಂಭಿಕವಾಗಿ ನಿರಾಶೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದರಿಂದಾಗಿ ನೀವೇ ಈಗ ನಿಜ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇದರಿಂದ ಪಾರಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಬಹಳಷ್ಟು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ನಮ್ಮ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಎಲ್ಲೆಯನ್ನು ಮೀರಿವೆ. ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಬದಲಾವಣೆಗಳು, ವಿವಿಧ ಪ್ರಭಾವಗಳು ಮತ್ತು ಅನಿಶ್ಚಿತತೆಗಳು ನಮಗೆ ನಿರಾಶೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಅಂತಹ ಬದಲಾವಣೆಗಳ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟಕರವಾಗುತ್ತದೆ. ಬುದ್ಧರ ಈ ಬುದ್ಧಿವಾದವನ್ನು ಜನರು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಯೋಚಿಸಿದರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಪರಸ್ಪರ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಏನಾದರೂ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಡವನಾಗಿಯೂ, ಸಂತ್ಯಪ್ತನಾಗಿದ್ದರೆ, ಸುಖಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಅಂತಹವನು ಶ್ರೀಮಂತನಾಗಿದ್ದರೂ ಚಿಂತಿತ ಲೋಭಗ್ರಸ್ತನಾಗಿದ್ದವನಿಗಿಂತ ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾನೆ, ಶ್ರೇಷ್ಠನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ.

ಹಲವು ಜನರು ಈ ರೀತಿ ಗೋಣಗುತ್ತಾರೆ, ಅದು ಏನೆಂದರೆ “ನಾವು ಬಹಳಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಅವರಿಗಾಗಿ ಮಾಡಿದೆವು. ಆದರೆ ಅವರು ‘ಧನ್ಯವಾದ’ ಎಂದು ಸಹಾ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ”. ನಾವು ಪರರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವಾಗ ಸಿಗುವ ಆನಂದವೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾಗಿರುವಾಗ ಈ ಕೃತಜ್ಞತೆಗೆ ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ?

ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸದ್ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೂ ಸಹಾ ಈ ಸದ್ಗುಣವು ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅತಿವಿರಳ. ನೀವು ಪರರಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಒಳ್ಳೆಯತನಕ್ಕಾಗಿ ಜನರನ್ನು ಸದಾ ನಿಮಗೆ ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ನೀವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾರಿರಿ.

ಹಿಂದಿನ ಉಪಕಾರಗಳನ್ನು ನೆನೆಯುವಾಗ ಜನರು ಮರೆತು ಹೋಗುವುದರಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಜನರು ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸೋತಾಗ, ಆಗ ನೀವು ಅದನ್ನು ಶಾಂತವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ನೀವು ನಿರಾಶೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದು. ನೀವು ಮಾಡಿದ ಉಪಕಾರ ಮತ್ತು ದಯೆಗೆ ಜನರು ಕೃತಜ್ಞತೆ ತೋರಿದರೂ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ನೀವು ಮಾತ್ರ ಸುಖಿಯಾಗಿ ಇರಬಹುದು. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಉದಾತ್ತವಾದ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾನವನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಪರರಿಗೆ ಹಿತವನ್ನೇ ಮಾಡಿರುವಿರಿ ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿ, ನೀವು ಸಂತೃಪ್ತಿ ತಾಳಬಹುದು.

5.10 ಕ್ಷಮಿಸಿ ಮತ್ತು ಮರೆತುಬಿಡಿ

ತೊಂದರೆಕಾರರೊಂದಿಗೆ ಸೇಡು ತೀರಿಸುವಿಕೆಯು ಇನ್ನಷ್ಟು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ನಕಾರಾತ್ಮಕ ವೇದನೆಗಳು ಮತ್ತು ದ್ವೇಷಯುಕ್ತ ಕ್ರಿಯೆಗಳು ನಿಮಗೂ ಮತ್ತು ತೊಂದರೆಕಾರರಿಗೂ ಹಾನಿ ಮತ್ತು ದುಃಖವನ್ನು ತರುವುದು ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಸೇಡಿನ ಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಪಾರವಾದ ದ್ವೇಷವು ನೆಲೆಸುವುದು. ಈ ದ್ವೇಷವು ವಿಷದಂತೆ, ವಿಷವು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಪರರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಮಾಡುವ ಮುನ್ನ ನಿಮಗೆಯೇ ಮೊದಲು ಹಾನಿ ಎಸಗುತ್ತದೆ. ಪರರತ್ತ ಉರಿಯುವ ಕಬ್ಬಿಣ ಎಸೆಯುವ ಮುನ್ನ ನಿಮ್ಮ ಕೈಯನ್ನು ಸುಡುವುದು, ನಿಮ್ಮ ಈ ಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ನಿಮಗೂ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ವಿರೋಧಿಗೂ ಅಂತಹ ಮೂಲಭೂತ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇನು ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಪರರಿಗೆ ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತಾ, ನೀವು ಅವರಿಗೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಆಳುವ ಅವಕಾಶ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಿರಿ, ಇದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನೀವು ಬಗೆಹರಿಸಲಾರಿರಿ. ನೀವು ಒಬ್ಬನ ಮೇಲೆ ಕೋಪಗೊಂಡಾಗ ಆತನು ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಮುಗುಳ್ಳಿಗೆ ಬೀರಿದಾಗ, ಆಗ ನೀವು ಸೋತಂತೆ ದುಃಖ ಅನುಭವಿಸುವಿರಿ. ಏಕೆಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ ಆತನು ಸಹಕರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಆತನೇ ವಿಜಯಶಾಲಿಯಾದನು. ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ನಮಗೆ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವಾಗ ಹೇಗೆ ಸುಖವಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ಹೀಗೆ ಬೋಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. “ಓಹ್ ದ್ವೇಷಗಳ ನಡುವೆ ದ್ವೇಷವಿಲ್ಲದೆ ಸುಖವಾಗಿರೋಣ, ದ್ವೇಷಗಳ ಮಧ್ಯೆ ದ್ವೇಷವಿಲ್ಲದೆ ಜೀವಿಸೋಣ” – ಧಮ್ಮಪದ.

ನಾವು ದ್ವೇಷಿಗಾಗಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಗಾಳಿಯನ್ನು ಬೀಸದೇ ಅದನ್ನು ಆರಿಸಿ ಸುಖವಾಗಿ ಜೀವಿಸಬಹುದು ಬಹುಶಃ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಶತ್ರುಗಳ ಮೇಲೆ ದಯೆರಹಿತ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಸಮರ್ಥರಿಲ್ಲದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಸುಖ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿಯೂ ನೀವು ಹೇಗೆ ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಮರೆಯಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಕಲಿಯಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ.

ನೀವು ತೊಂದರೆಕಾರರನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸದೇ ಅಥವಾ ಹಿಂಸಿಸದೇ ಸಭ್ಯ ಮಾನವರಾಗ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸಬೇಕಾದರೆ ಆ ಬೇರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸಹಾ ಕೋಪದಿಂದ,

ಅಸೂಯೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಹಾದಿ ತಪ್ಪಿರುವನು ಎಂದು ನೀವು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಆತನು ಸಹಾ ಬೇರೆ ಮಾನವರಂತೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿಲ್ಲ. ನಾವು ಅಂತಹುದೇ ಭಾವಾವೇಶಕ್ಕೆ ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ಬಲಿಯಾಗಿ ದಾರಿ ತಪ್ಪಿದ್ದೆವು ಎಂದೂ ಅರಿಯಬೇಕು.

ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ಹೀಗೆ ಹೇಳುವರು: “ಪಾಪಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ವಭಾವದಿಂದ ಹಾಗಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಜ್ಞಾನದಿಂದಾಗಿ ಹಾಗೆ ಆಗಿದ್ದಾರೆ”. ಆದ್ದರಿಂದಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಶುಭಸಂಭವವಾದ. ಅವರನ್ನು ನಿತ್ಯ ನರಕದಂತಹ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಬೀಳಲಿ ಎನ್ನುವುದು ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ತಿದ್ದುವುದು ತೀರಾ ನಿಧಾನವಾಗಿದರಂತೆ, ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಅವರು ತಪ್ಪಾದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿರುವರು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರಿಗೆ ಮನದಟ್ಟಾಗುವಂತೆ ಸತ್ಯದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿಸೋಣ. ಈ ರೀತಿಯ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಂದ ನೀವು ಪಾಪಿಯನ್ನು ರೋಗಿಯಂತೆ ಆರೈಕೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಇಲ್ಲಿ ರೋಗಿಗೆ ಮಾನಸಿಕ ಕಷ್ಟಗಳ ಮತ್ತು ದುಃಖದ ರೋಗವಿದೆ. ಆತನಿಗೆ ಆರೈಕೆಯ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಆತನ ರೋಗವು ಗುಣಮುಖವಾದ ಮೇಲೆ ಆತನು ಮುಂದೆ ರೋಗಿಯಾಗಿಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಸುಖವಾಗಿ ಮತ್ತು ಕ್ಷೇಮವಾಗಿ ಇರುವರು. ಅಜ್ಞಾನಿಗೆ ಜ್ಞಾನಿಗಳ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. “ಯಾವಾಗಲೇ ಆಗಲಿ, ಉತ್ತಮ ಜೀವನವು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಸ್ಪೂರ್ತಿಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.”

ಯಾವುದೇ ಮಾನವನು ನಿಮ್ಮೊಡನೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತಪ್ಪು ಎಸಗಿದ್ದರೆ ಅದು ಅಜ್ಞಾನದಿಂದಾಗಿ ಮತ್ತು ಮಿಥ್ಯಾಧ್ಯಕ್ಷಿಯಿಂದಾಗಿ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪಾಪಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ದಯೆಭರಿತ ಪ್ರೀತಿಯ ಅಗತ್ಯತೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದುದಿನ ಆತನಿಗೆ ತನ್ನ ಮೂರ್ಖತ್ವದ ಅರಿವು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆತನು ತನ್ನ ಕೆಟ್ಟ ಚಟಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಆತನಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯವನಾಗಿ ಬದುಕಲು ಒಂದು ಅವಕಾಶ ನೀಡಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ದುಷ್ಟತ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪವೇ ಮಾನವನನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕೊನೆಗೆ ಆತನು ನಿಮ್ಮ ದಯಾಭರಿತ ಯೋಚನೆಗಳಿಗೆ ಮೆಚ್ಚುತ್ತಾನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಲೋಕಾನುಕಂಪೆ ಯುಳ್ಳ ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ಹೀಗೆ ಬುದ್ಧಿವಾದ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ:

ದ್ವೇಷದಿಂದ ದ್ವೇಷವು ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ, ಅದ್ವೇಷದಿಂದಲೇ (ಪ್ರೀತಿ) ದ್ವೇಷವು ನಿಲ್ಲುವುದು ಇದೇ ಸನಾತನ ನಿಯಮವಾಗಿದೆ” – ಧಮ್ಮಪದ.

ನೀವು ಮೈತ್ರಿಯನ್ನು ಪ್ರಶಂಸಿಸಿದರೆ ಯಾವ ಹಾನಿಯೂ ನಿಮಗೆ ತಟ್ಟದು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಸ್ವಸ್ಥಗಳೆರಡನ್ನೂ ನೀವು ಪ್ರಾಪ್ತಿಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು. ಜೀವನಕ್ಕೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಲಯಬದ್ಧ ಚಲನೆಯಿದೆ, ಯಾವಾಗ ನೀವು ಓಲಾಡುವುದನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವಿರೋ, ನೀವು ಆಗ ಸುತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಗಳಿಕೆ ಮಾಡುವಿರಿ, (when you lose on the swing, you gain on the round about) ಯಾರೂ ಈ ತತ್ವವನ್ನು

ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅವರು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಸಮಸ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಬೀಳುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಯಾರಾದರೂ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ, ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ತಪ್ಪನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ನೀವು ಸಹಾ ಪ್ರತಿಬಾರಿಯೂ ಆತನ ತಪ್ಪನ್ನು ತಿದ್ದಿರಿ, ಇದು ಮಾಡಲು ಸುಲಭವಾದ ಕಾರ್ಯವಲ್ಲ. ಆದರೂ ಬುದ್ಧರ ಆಧರ್ಶದಂತೆ ನಿಮ್ಮ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಪರಿಶ್ರಮವನ್ನು ನೀವು ಮಾಡಲೇ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಗ ನಿಮಗೆ ಇದು ಅಸಾಧ್ಯ ಎನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬುದ್ಧರ ಮನೋಭಾವ ಹೀಗೆ ಸಂಕ್ಷೇಪಿಸಲಾಗಿದೆ “ಹೆಚ್ಚು ಕೆಟ್ಟದ್ದನ್ನು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದಷ್ಟೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಒಳ್ಳೆಯತನವು ನನ್ನಿಂದ ಪ್ರಸರಿಸುತ್ತದೆ.”

ಹಲವು ಜನರ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಟ್ಟದ್ದರ ಬದಲು ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಹಿಂತಿರುಗಿಸುವುದು ಅಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಯೋಗಾತ್ಮಕವಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ, ನಂತರ ನೋಡಿ. ನಿಮಗೆ ಕೆಟ್ಟದ್ದರ ಬದಲು ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಲು ಅತಿಕಷ್ಟಕರವೆನಿಸಿದರೆ, ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಒಳತಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಪರರ ಒಳತಿಗಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಶ್ರಮಪಡಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಕೊನೆಪಕ್ಷ ಕೆಟ್ಟವರ ಬದಲಿಗೆ ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅಷ್ಟೇ ಸಾಕಾಗಿದೆ.

“ತಪ್ಪು ಮಾಡುವ ಅಲ್ಪ ಅರಿವುಳ್ಳವರ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯ ಪರಿಶೀಲನೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ.”

5.11 ನಿಮ್ಮ ಮಾನಸಿಕ ವ್ಯಥೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ?

ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೆಟ್ಟದ್ದಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಯಾವ ವಿಷಯಗಳು ಒಂದು ಗುಂಪಿಗೆ ಸ್ವಾಗತವೋ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಾರೋ, ಅದೇ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಗುಂಪು ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನಾವು ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಅಥವಾ ಕೆಟ್ಟದ್ದನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುತ್ತೇವೆ. ವಿಷಯಗಳು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯದು ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಕೆಟ್ಟದ್ದೂ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಬುದ್ಧ ಧರ್ಮದ ಪ್ರಕಾರ ಜಗತ್ತು ಸಂಘರ್ಷದೊಂದಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ನಾವೊಂದು ಭಾಗವಷ್ಟೇ ಆಗಿದ್ದೇವೆ. “ನನ್ನನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದಲೂ ಎಂದಿಗೂ ನಾನು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಕಲಿತಲ್ಲ” (ಡುಡ್ಲೇ ಪೀಲ್ಡ್ ಮಲೋನೆ).

ನಾವು ಇರುವಿಕೆಯ ತೀವ್ರ ಸ್ವಾರ್ಥಲಾಲಸೆ ಮತ್ತು ಇಂದ್ರೀಯ ಬಯಕೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಜಗತ್ತಿನ ಬಗ್ಗೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ಮಿಥ್ಯಾಧ್ಯಕ್ಷಿಣಿಗಳಿಗಾಗಿ ಬೆಲೆಯನ್ನು ತೆರಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾರೈಕೆಯ ಯೋಚನೆ ಅಮರತ್ವದ ಬಯಕೆ, ನಾನು ಮತ್ತು ನನ್ನದು ಎಂಬ ಭಾವವೇಶಗಳಿಗೆ ಅಂಟಿರುವುದು. ಇವೆಲ್ಲಾ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಮತ್ತು ಸಮಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ನೇಯುತ್ತದೆ. ಪೂರೈಕೆಯಾಗದ ಆಸೆಗಳು ಈ ಬಗೆಯ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತವೆ. ಅವೆಂದರೆ ಜಗಳಗಳು, ಸಂಘರ್ಷ, ಸಂಪರ್ಕತೆಯ ಸೋಲುಗಳು ಭಯ, ಚಿಂತೆ, ಏಕಾಂತತೆ ಮತ್ತು ಖಿನ್ನತೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತ ಸವಾರಿ ಎಂಬುದೇ ಇಲ್ಲ.

ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿನ ಮಾನಸಿಕ ವ್ಯಥೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನೀವು ಇಚ್ಛಿಸಿದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥಯುತ ಲಾಲಸೆಗಳನ್ನು ಧರ್ಮಿಸಲೇಬೇಕು. ಜೀವನದ ಪಥವು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ನೀವು ಯೋಗ್ಯಪಥವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವಿರಾ ಮತ್ತು ನೀವು ಪರಮಾರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಏಕಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಜೀವನದ ಒತ್ತಡಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೀವು ಸುತ್ತಿಸಿದಿರಿ. ಹಾಗೇ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೆ ನೀವು ಮಾಡುವುದೇನೆಂದರೆ ಇಂದ್ರಿಯ ಸುಖಗಳಲ್ಲಿ ಆನಂದಿಸುವುದು ಜೊತೆಗೆ ಹಲವಾರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ನಿಮ್ಮ ಮಾನಸಿಕ ವ್ಯಥೆಯು ಕ್ಷೀಣಿಸುವಿಕೆಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ದಾರಿಯಿದೆ. ಅದೆಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ದುಃಖಗಳ ಮತ್ತು ಕಷ್ಟಗಳ ಅಳತೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಪರರ ದುಃಖಗಳ ಮತ್ತು ಕಷ್ಟಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡುವುದು. ಯಾವಾಗ ನೀವು ದುಃಖಿತರಾಗುವಿರೋ ಆಗ ನೀವು ಯೋಚಿಸುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಇಡೀ ವಿಶ್ವವೇ ನಿಮಗೆ ಎದುರಾಳಿಯಂತೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಹೊರತು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಪ್ಪಾಗಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವಿರಿ. ಹೇಗೆ ಇರಲಿ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಸುತ್ತಲಿನ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಾ ನಿಮಗಿರುವ ಧನ್ಯತೆಗಳನ್ನು (ಧನಾತ್ಮಕತೆಗಳನ್ನು) ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾಗಿ ನೀವು ಇತರರಿಗಿಂತ ಅದೆಷ್ಟು ಪಟ್ಟು ಉತ್ತಮವಾಗಿರುವಿರಿ ಎಂದು ನಿಮಗೆ ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ.

ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಅತಿಯಾಗಿ, ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನಿಜ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಪರರ ಸ್ಥಿತಿಯು ನಿಜಕ್ಕೂ ಭಯಾನಕವಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಚಿಂತೆಪಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನೀವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿರುವಾಗ, ಅವನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಪರಿಹರಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಬೇಕೇ ಹೊರತು ಚಿಂತೆಪಡುತ್ತಾ ಮಾನಸಿಕ ಖಿನ್ನತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಡಿ. ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪರಿಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಚೀನಾದ ಈ ಹೇಳಿಕೆ ಹೀಗಿದೆ:

“ನಿಮಗೆ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಸಣ್ಣದಾಗಿಸಿ. ಸಣ್ಣ ಸಮಸ್ಯೆಯಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲವಾಗಿಸಿ.”

ನಿಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಇನ್ನೊಂದು ಹಾದಿಯಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ನೀವು ಹಿಂದೆ ಸಹಾ ಇಂತಹುದೇ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಮೂಲಕ ಹಾದುಹೋಗಿರುವಿರಿ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕಿಂತ ಕೆಟ್ಟ ಸನ್ನಿವೇಶದ ಮೂಲಕ ಹಾದು ಹೋಗಿರುವಿರಿ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಸಹನೆಯಿಂದ ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ದೃಢ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ತಡೆಯಲಾರದಂಥ ಕಷ್ಟಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನೀವು ದಾಟಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ನಿಮಗೆ ಇದ್ದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ನೀವೂ ಮುಳುಗಿ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ನೀವು ಜೀವನವನ್ನು ಹೊಸ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದೊಂದಿಗೆ ನೋಡಿದಿರಿ ಮತ್ತು ಹಾಗೆಯೇ ಈಗಲೂ ವರ್ತಿಸಿದರೆ ನಿಮಗೆ ಎದುರಾಗುವ ಎಂಥಹುದೇ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿರಲಿ ನೀವು ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಎದುರಿಸುವಿರಿ.

ನೀವು ಇದಕ್ಕಿಂತ ನಿಕ್ಕಷ್ಟ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನೂ ದಾಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ನೀವು ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೇರವಾಗಿ ಎದುರಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿ. ಏನೇಬರಲಿ, ಎದುರಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿ, ಈ ರೀತಿಯ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಸಿದ್ಧರಾಗಿ. ಆಗ ನೀವು ಮರಳಿ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ತಾಳುತ್ತಿರಿ ಎಂತಹುದೇ ಸಮಸ್ಯೆಯಿರಲಿ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಹರಿಸುತ್ತೀರಿ.

ನೀವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವಾಗ ಹೀಗೆ ಚಿಂತಿಸಿ, ಪ್ರತಿ ಸಮಸ್ಯೆಗೂ ಪರಿಹಾರ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಚಿಂತೆ ಏಕೆ? ಒಂದುವೇಳೆ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರವೇ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆಗಲೂ ಚಿಂತೆಯೇಕೆ? ಏಕೆಂದರೆ ಚಿಂತೆ ಪಡುವುದರಿಂದಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಯೇನು ಪರಿಹಾರವಾಗುವುದೇ? ನಿಮ್ಮ ಚಿಂತೆಯಿಂದ ಸಮಸ್ಯೆಯು ಪರಿಹಾರವಾದಂತೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ!

ಆಧುನಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ಅಪಾಯದ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡುವ ಮಾನಸಿಕ ಕಾಯಿಲೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾನಸಿಕ ಕಾಯಿಲೆಯ ರೋಗಿಗಳನ್ನೇ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಹಾಗೆಯೇ ಮಾನಸಿಕ ಕಾಯಿಲೆಯಂತೆಯೇ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧದ ಧಾತುವು ಕಾಣಿಸಿಗುತ್ತದೆ. ಸಿಗ್ಮಂಡ್ ಫ್ರಾಯ್ಡ್ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಮಾನಸಿಕ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆ ಹೊರತು ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಚಿಂತನೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಸಮಸ್ಯೆಯ ಪರಿಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಮೋಚನೆಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವಾಗಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವು ಪ್ರಗತಿಗಾಮಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ತಳಹದಿಯಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಶಿಕ್ಷೆಯ ಬದಲಾಗಿ ಯೋಗ್ಯಸ್ಥಿತಿಗೆ ಮರಳಿಸುವುದು.

ಯಾವಾಗ ನಾವು ಬೇರೆ ಜನರು ಹೇಗೆ ಜೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯದೆ ಹೋದರೆ ನಾವು ಜೀವನದ ವಿವಿಧ ಹಾದಿಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜನರೊಂದಿಗೆ ವೈಯುಕ್ತಿಕ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯು ಸ್ಥಳದಿಂದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಅರಿತಾಗ ನಾವು ಇನ್ನಷ್ಟು ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತೇವೆ. ಸಹಮಾನವನ ಅಗತ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಅಸಹನೆಯು ಅಜ್ಞಾನದಿಂದಲೇ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

5.12 ನಿಮ್ಮನ್ನೇ ಬದಲಾಯಿಸಿ

ಜಗತ್ತನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದರಿಂದ ನೀವೇನು ಸಾಧಿಸುವಿರಿ? ನೀವು ಪರಿಪೂರ್ಣತೆ ಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವಿರಾ? ನೀವು ಕೇವಲ ಒಣಹೆಮ್ಮೆಯನ್ನು ಪೋಷಿಸುತ್ತಿರುವಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಅಹಂಕಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಆಹಾರವನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತಿರುವಿರಿ. ನೀವು ಜೀವನದ ಚಕ್ರಕ್ಕೆ ಬಂಧಿಯಾಗಿರುವಿರಿ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮನ್ನೇ ಬದಲಾಯಿಸಿದಾಗ, ನಿಮ್ಮ 'ಸ್ವಯಂ'ವನ್ನೇ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಾಗ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವ-ಶಿಸ್ತಿನ, ಸ್ವ-ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದಾಗಿ ನೀವು ಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಹೊಂದುವಿರಿ.

ಅಂತಹ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ನೀವು ಸಾಧಿಸಿದಾಗ ಜೀವನವು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಮಾತ್ರ ನೀವು ಪರರಿಗೆ ಮಹಾನ್ ಸೇವೆ ಮಾಡುವಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ

ಜನರು ಸಹಾ ನಿಮ್ಮ ಆದರ್ಶದೊಂದಿಗೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ತಾಳುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪರರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ಅಂಥಹುದೇ ಗುರಿಯನ್ನು ಪ್ರಾಪ್ತಿಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಒಬ್ಬರೇ ಮಹಾನ್ ಪುರುಷರಾದ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥರು ಬುದ್ಧರಾಗಲು ತಮ್ಮ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನೇ ತೊರೆದು ಭಿಕ್ಷುವಾದರು. ರಾಜನಾಗುವುದರಿಂದಾಗಿ ಕೇವಲ ಸ್ವ-ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅನುಭವಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಸ್ವ-ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾದರೆ ಆತನು ಜಗತ್ತನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಸಮರ್ಥನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಮಾನವ ಇಂದು ಏನಾಗಿರುವನೋ ಅವೆಲ್ಲಾ ಮಿಲಿಯನ್ ಗಟ್ಟಲೆ ಹಿಂದಿನ ಯೋಜನೆಗಳ ಮತ್ತು ಕೃತಿಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಆತನು ತಕ್ಷಣ ಬದಲಾಗಲು ಸಿದ್ಧ ವಸ್ತುವೇನಲ್ಲ. ಆತನ ಚಾರಿತ್ರವು ದೃಢವಾಗುವುದು ಆತನ ಸ್ವಯಂ ಚಿಂತನೆಯಿಂದಲೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೆನಪಿಡಿ. ಮಾನವ ಸ್ವಭಾವದಿಂದಲೇ ಪರಿಪೂರ್ಣನಲ್ಲ; ಅಭ್ಯಸಿಸಿ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಜೀವನವು ಮಾನವರಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಇಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ಈ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಜೀವನದ ನಮೂನೆಗಳು ಸಹಾ ಇರುತ್ತವೆ. (ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜೀವಿಗಳಿರುತ್ತವೆ). ಹಾಗಿರುವಾಗಲೂ ಮಾನವರು ಮಾತ್ರ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಚಿಂತನಾಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ತರ್ಕಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಧದಿಂದಾಗಿಯೇ ಅವರು ಪರ ಜೀವಿಗಳಿಗಿಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಗುಣದಿಂದಲೇ ಅವರು ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಟಿಸಿ ದುಃಖಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಜೀವನದ ಉದ್ದೇಶವು ಕೇವಲ ದುಃಖದಿಂದ ವಿಮುಕ್ತರಾಗುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಮಾನವರು ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದಲೇ ಸಾಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಜೀವನವನ್ನು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಬಳಸದಿದ್ದರೆ ಜೀವನವೇ ಸೋಲಾಗುವುದು. ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ಮಾನವರ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ, ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮಾನವನ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಸ್ವ-ಸಂಪೂರ್ಣತೆಗಾಗಿ ಅಂತಹ ಅನ್ವೇಷಣೆಗಾಗಿ ಜೀವನದಿಂದ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುವ, ಸಂಘರ್ಷಿಸುವ ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಚಿತ್ತವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ನಿಜಕ್ಕೂ ಜೀವನವು ಒಂದು ಅದ್ವಿತೀಯ ಅನುಭವವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಾವು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಹೋಲಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಯಾವುದರಿಂದಲೂ ಅಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಹಣದಿಂದಾಗಿ ಜೀವನವನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಹಲವರು ಈ ಅಮೂಲ್ಯ ಮುಕ್ತಿನಿಂದೇನಾದರೂ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಅರಿತಿದ್ದಾರೆ. ಜೀವನವೆಂದರೆ ಕೇವಲ ಭೌತಿಕ ಶರೀರವಲ್ಲ ಅಥವಾ ಇಂದ್ರಿಯಗಳೂ ಅಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುವ ಮಾನವ ಮನಸ್ಸಾಗಿದೆ.

5.13 ಜೀವನದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿ

ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ಮಹತ್ವದ ಸಂಗತಿ ಏನೆಂದರೆ ನಾವು ಅದನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ನಾವು ಅದರ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಬಳಕೆ ಮಾಡೋಣ. ಇದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಜೀವನದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಮೌಲ್ಯವಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶದ ಬಳಕೆ

ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರು ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಲವನ್ನು ಚಿಂತೆಪಡುತ್ತ ಮತ್ತು ಇರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಲೇ ಕಾಲಕಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಗುಲಾಮರಂತೆ ಕಾರ್ಯಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಪಾರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ತಡೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ನಾವು ನಮ್ಮ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಭಾವಾವೇಶದ ಯುದ್ಧರಂಗದಲ್ಲಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ, ಕೀರ್ತಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಟ, ಸುಖಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ, ಅಪಾಯದಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಹೋರಾಟ, ಸಾಂದರ್ಭಿಕವಾಗಿ ಕ್ಷಣಿಕ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಇದರಿಂದ ನಾವು ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಪ್ರತಿಸುಖವು ದುಃಖದಿಂದಲೇ ಅಂತ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಜಗತ್ತಿನೆಡೆಗೆ ನೋಡಿ ಮತ್ತು ಹೇಗೆ ಜನರು ಪರಸ್ಪರ ಕಾದಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ನೋಡಿರಿ. ಬಾಂಬ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕುವಿಕೆ, ಅಪಹರಣ ಮತ್ತು ಪರರಿಗೆ ಹಿಂಸೆ ಮಾಡುವಿಕೆ, ಇಡೀ ಜಗತ್ತೇ ಹುಚ್ಚರ ಮನೆಯಂತಾಗಿದೆ. ಜನರು ತಮ್ಮ ಉತ್ತಮ ಮಾನವ ಗುಣಗಳನ್ನು ಮರೆತುಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ವಂಚನೆಗೆ, ಕ್ರೂರತ್ವಕ್ಕೆ, ಮೋಸಕ್ಕೆ, ಡಕಾಯಿತಿಗೆ, ಕ್ರೋಧಕ್ಕೆ, ಅಸೂಯೆಗೆ, ಲೋಭಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಆಳಿಕೆ ಆಗುವಂತೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಮಾನವನಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಯೋಚನೆಗಳು ಬೆಳೆಸಲು ಸ್ಥಳವೇ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಆಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾನವ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಗಳಿಕೆಗೆ ಹೋರಾಡುತ್ತಾ ಮತ್ತು ಅಪಾಯದಿಂದ ಪಾರಾಗಲೂ ಹೋರಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇಂತಹ ರಣರಂಗದಲ್ಲಿ ಆತನಿಗೆ ಶಾಂತಿ, ಸುಖ ಮತ್ತು ಸಂತೃಪ್ತಿ ಹೇಗೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ? ಮಾನವನ ಮೇಲೆ ಮಾನವನ ಅಮಾನವೀಯತೆಯು ಅಸಂಖ್ಯ ಜನರು ಶೋಕಿಸುವಂತೆ ಆಗಿದೆ.

ನೀವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಜೀವನದ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಜಗತ್ತಿನ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೇ ಆಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ವಿಮುಕ್ತಿಯ ಪೂರ್ಣ ಅಗತ್ಯವು ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗ ನೀವು ಈ ಪರಮಸುಖವನ್ನು ಪ್ರಾಪ್ತಿಮಾಡಲು ನಿಧಾನ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಂದು ನೀವು ದುಃಖದಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವಿರಿ. ಆದರೆ ಅದು ಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ದುಃಖ ಮುಕ್ತರಾಗಲು ನೀವು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪರಮಾರ್ಥದ ಪಥವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದರೆ ಆಗ ನೀವು ನಿಜ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಿರಿ.

5.14 ಯಾವಾಗ ನೀವು ನಿಮ್ಮನ್ನೇ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿರೋ ಆಗ ಪರರನ್ನು ಕಾಪಾಡುವಿರಿ

ಜನರು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ, ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದನ್ನು ಕಲಿಯಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಂತರವೇ ಅವರು ಕುಟುಂಬದ, ಸಮಾಜದ, ವಿಶ್ವಮಟ್ಟದ ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಸೌಹಾರ್ದತೆಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಿ. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಹಂತದಲ್ಲೇ ನಾವು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡು ಪರರನ್ನು ಅದೇವೇಳೆ ಕಾಪಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರು ಧಮ್ಮಪದದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

“ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೀವು ಪ್ರಿಯರೆಂದು ಭಾವಿಸಿದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಿ”.

ಸ್ಮೃತಿಯನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸುತ್ತ, ನಮ್ಮನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ಭಗವಾನರು ಈ ಉಪಮೆಯನ್ನು ಹೀಗೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಮ್ಮೆ ಒಬ್ಬ ದೊಂಬರಾಟದವ ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯನ ಸಹಿತ ಅಪಾಯದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಗರೂಕತೆ ತಪ್ಪಿದರೂ ಅವನಿಗೆ ಅಥವಾ ಅವನ ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಅಪಾಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಒಂದು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಆತನು ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದನು. “ಓಹ್ ಹುಡುಗನೇ, ಈಗ ನೀನು ಕಂಬವನ್ನು ಏರಿ ನನ್ನ ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ನಿಂತುಕೋ” ಎಂದು. ಆಗ ಆ ಹುಡುಗ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದನು. ನಂತರ ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದನು: “ಈಗ ಹುಡುಗನೇ ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡು ಮತ್ತು ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವೆನು, ಹೀಗೆ ಇಬ್ಬರೂ ಪರಸ್ಪರ ನೋಡಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಮಾಡೋಣ. ಹಣವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ ನಂತರ ಕೆಳಗಿಳಿಯೋಣ”. ಆದರೆ ಪ್ರಜ್ಞಾವಂತನಾಗಿದ್ದ ಆ ಯುವಶಿಷ್ಯನು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚಿಸಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದನು. “ಬೇಡ ಗುರುಗಳೇ, ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಡಿ. ನೀವು ಸ್ವಯಂ ನಿಮ್ಮನ್ನೇ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ, ನಾನು ನನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವೆನು. ಹೀಗೆ ಸ್ವಯಂ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಾ, ಸ್ವಯಂ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ, ಸ್ವಯಂ ಕಾವಲು ಕಾಯುತ್ತಾ, ನಮ್ಮ ನೈಪುಣ್ಯತೆ, ಕಲೆ ಪ್ರದರ್ಶಿಸೋಣ, ಹಣವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸೋಣ. ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಕೆಳಗೆ ಇಳಿಯೋಣ. ಇದೇ ಯೋಗ್ಯ ವಿಧಾನವಾಗಿದೆ.”

ಬುದ್ಧರ ಪ್ರಕಾರವು ಮೇಲಿನ ಶಿಷ್ಯನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ “ನನ್ನನ್ನು ನಾನೇ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವೆ” ಎಂಬುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ನಾವು ಹೀಗೆಯೇ ಸ್ಮೃತಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ, ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಒಬ್ಬನು ತನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಾ, ಪರರನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಪರರನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತಾ ತನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ನಿರಂತರ ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಸಾಧಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆತನು ಸಹನೆಯನ್ನು, ಅಹಿಂಸೆಯನ್ನು, ಮೈತ್ರಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಅನುಕಂಪವನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದಾಗಿ ಈ ಸದ್ಗುಣಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸುತ್ತ ಒಬ್ಬನು ಸ್ವರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಪರರನ್ನೂ ಕಾಪಾಡುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಯೋಗ್ಯ ಸ್ಮೃತಿಯಿಂದ ಬೆಳೆಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಆದರೆ ತನ್ನ ಹಿತವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ‘ಅಹಂ’ವಾದವೆಂದು ಅಥವಾ ಸ್ವಾರ್ಥವೆಂದು ತಪ್ಪಾಗಿ ಭಾವಿಸಬಾರದು. ತನ್ನ ಹಿತವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಂದರೆ ಸ್ವಾರ್ಥವಲ್ಲ. ಅದು ಸ್ವ-ಹಿತ ಅಂದರೆ ಅದು ಲೋಭದಿಂದ ಪ್ರೇರೇಪಿತವಾದುದಲ್ಲ. (ಸ್ವ-ಹಿತದಿಂದ ಪರರಿಗೆ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಹಾನಿಯಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಸ್ವಾರ್ಥದಿಂದ ಪರರಿಗೆ ಅಪಾರ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ). ಲೋಭ ಪ್ರೇರಿತ ಕಾರ್ಯದಿಂದ, ಸ್ವಾರ್ಥದಿಂದ ಸ್ವಹಿತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸೇವೆಗೆ ತನ್ನ ಸಮರ್ಪಿಸುವುದು ಎಂದರೆ ಶಿಸ್ತನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದು. ನೈತಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಸುಶಿಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ. ಈ ಸದ್ಗುಣಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವಾಗ ಒಬ್ಬನು ಪರರಿಗೂ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಉನ್ನತವಾದ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಒಬ್ಬನು ನೈತಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ದುರ್ಬಲನಾಗಿರುವಾಗ ಹೇಗೆ ತಾನೆ ಪರರಿಗೆ ನೈಜ ಸೇವೆ ಮಾಡುವನು?

ಯಾವುದೇ ಪಾಪಮಾಡದೆ, ಕುಶಲ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ, ದಾನ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಚಿತ್ತವನ್ನು ಪರಿಶುದ್ಧಗೊಳಿಸುತ್ತ ನಾವು ನಮಗೂ ಮತ್ತು ಪರರಿಗೂ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುವೆವು. ಇದೇ ಬುದ್ಧರ ಬೋಧನೆಯ ಸಾರವಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಪಾಪವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಇರುವುದೆಂದರೆ, ಅಕುಶಲ ಮೂಲಗಳಾದ ಲೋಭ, ದ್ವೇಷ ಮತ್ತು ಮೋಹಗಳಿಂದ ಪ್ರೇರೇಪಿತರಾಗಿ ಕಾಯಾ ವಾಚಾ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಪಾಪವನ್ನು ಮಾಡಿದಿರುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ನಾವು ಕರುಣೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಜ್ಞಾಧ ವಿಕಾಸಕ್ಕಾಗಿ ನಿರಂತರ ಯೋಗ್ಯ ಶ್ರಮಪಡುತ್ತಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಕುಶಲವನ್ನು ಆಚರಿಸುವುದರ ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಅಕುಶಲ ಪಾಪದ ಯೋಚನೆಗಳನ್ನು, ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಕ್ಷೀಣಿಸಿ ಕೊನೆಗೆ ಪೂರ್ಣ ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡುವುದೇ ಚಿತ್ತ ಪರಿಶುದ್ಧತೆ ಆಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ನಾವು ಮೈತ್ರಿಯ ಮತ್ತು ಕರುಣೆಯ ಉದಾತ್ತ ಮನೋಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷಪಾತಗಳಿಲ್ಲದೆ ಸರ್ವರಲ್ಲೂ ಪ್ರಸರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಈ ರೀತಿ ಮೆತ್ತಾವನ್ನು ಸರ್ವಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸರಿಸುತ್ತ ಅವರೆಲ್ಲರ ಸುಖ ಮತ್ತು ಕ್ಷೇಮ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಆಶಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಿಗಳೂ ಎಲ್ಲಾಬಗೆಯ ಹಿಂಸೆಯಿಂದ, ಅಪಾಯಗಳಿಂದ, ನೋವುಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ದುಃಖಗಳಿಲ್ಲದರಿಂದ ಪಾರಾಗಲಿ, ಮುಕ್ತಿ ಹೊಂದಲಿ.

ನೀವು ಸಹಾ ಸುಖಿಯಾಗಿರಿ ಮತ್ತು ಕ್ಷೇಮವಾಗಿರಿ.

ನಿಮ್ಮ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಅಂತ್ಯವಾಗಲಿ.

- 0 - 0 - 0 -

ಅಧ್ಯಾಯ - 6 ಪಂಚಶೀಲಗಳು

“ದುಶ್ಶೀಲನಾಗಿ, ಸಂಯಮಹೀನನಾಗಿ
ನೂರು ವರ್ಷ ಬದುಕುವುದಕ್ಕಿಂತ
ಒಂದೇ ಒಂದು ದಿನ ಶೀಲವಂತನಾಗಿ
ಧ್ಯಾನಿಯಾಗಿ ಬದುಕುವುದು ಮೇಲು” (110)

ಶೀಲವೆಂದರೆ ಪಾಪಗಳಿಂದ ದೂರವಾಗುವುದು, ವಿರತನಾಗುವುದು. ಇಚ್ಛಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಶರೀರದಿಂದ, ಮಾತಿನಿಂದ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಪಾಪಮಾಡದಿರುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಶೀಲವೆಂದರೆ ಪುಣ್ಯವನ್ನು ಆಚರಿಸುವುದು. ಇಚ್ಛಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಒಳಿತನ್ನು ಶರೀರದಿಂದ, ಮಾತಿನಿಂದ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಮಾಡುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಸುಕರ್ಮಗಳು ಶೀಲವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಶೀಲವು ಅಗೌರವವನ್ನು ತೆಗೆದು ಶಾಂತತೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಪಾಪವಿರತೆಯ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಪರಿಶುದ್ಧತೆಯಿಂದ ಶೀಲವು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶೀಲದ ಅಭ್ಯಸಿಸುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಶೀಲಗಳನ್ನು ಅಚರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಶೀಲದ ವೃದ್ಧಿಗೆ ಪಾಪಲಜ್ಜೆ ಹಾಗೂ ಪಾಪಭಯವು ತುಂಬಾ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ತಪ್ಪು ಸಹಾ ನಡೆಯಲಾರದು, ಶೀಲದ ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಮಧ್ಯಮಮಾರ್ಗ ಪಾಲನೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಂತೃಪ್ತಿಯಿರುತ್ತದೆ.

ಶೀಲದ ಆಚರಣೆಯಿಂದಾಗಿ ವಿಸ್ಮೃತಿ, ಗೊಂದಲ, ಒತ್ತಡ, ಹತಾಶೆ, ಮಾನಸಿಕ ಅಸಮತೋಲನ, ಪಾಪ ಯೋಚನೆಗಳು, ಅಥವಾ ಮಾನಸಿಕ ಕಶ್ಮಲಗಳಿಗೆ ತಡೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ, ಶೀಲದಿಂದ ಸಮಾಧಿಗಳಾದ ಮೆತ್ತ, ಕರುಣ, ಮುದಿತ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಸಹನೆ, ತಾಳ್ಮೆ, ಸಮಚಿತ್ತತೆ ದೊರೆತು ಜೀವನಕ್ಕೆ ನಿಜ ಉದ್ದೇಶ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಶಿಲೆಗಳು ಭವನಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾಗಿರುವಂತೆ, ಶೀಲವು ನಿಜವಾದ ಉನ್ನತಿಗೆ ಆಧಾರವಾಗಿದೆ.

ಶೀಲದ ಲಾಭಗಳು;

1. ಶೀಲವಂತನು ತನ್ನ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದಾಗಿ ಮಹಾ ಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ.
2. ಆತನ ಸುಖ್ಯಾತಿಯು ಎಲ್ಲೆಡೆ ಹರಡುತ್ತದೆ.
3. ಆತನು ಯಾವುದೇ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಅಥವಾ ಅಲ್ಲಿರಲಿ, ಆತನು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಭಯರಹಿತತೆಯಿಂದ ಇರುತ್ತಾನೆ.
4. ಶೀಲವಂತನು ದ್ವಂದ್ವಗಳಿಲ್ಲದೆ, ಕಳವಳವಿಲ್ಲದೆ, ಶಾಂತನಾಗಿ ಮೃತ್ಯುವನ್ನಪ್ಪುತ್ತಾನೆ.
5. ಸಾವಿನ ನಂತರ ಆತನು ಸುಗತಿ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

ಪಂಚಶೀಲಗಳ ವಿವರಣೆ ಹೀಗಿದೆ:

ಅದ್ಭುತವಾದ ಪಂಚಶೀಲಗಳು

-ಮೊದಲ ಶೀಲ-

{ಜೀವಕ್ಕಾಗಿ ಗೌರವ: ಕೊಲ್ಲದಿರುವುದು; ರಕ್ಷಿಸುವುದು}

“ನಾನು ಜೀವಹತ್ಯೆ ಮಾಡುವ ನೀಚಕೃತ್ಯದಿಂದ ದೂರವಿರುವ ಸುಶಿಕ್ಷಣದ ನಿಯಮವನ್ನು ಇಚ್ಛಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪಾಲಿಸುತ್ತೇನೆ.”

[ಅದರಿಂದಾಗಿ ನಾನು ಕರುಣೆಯನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸುತ್ತಾ, ಸರ್ವಜೀವಿಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಾ, ಹಿತ ಲಾಭಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ]

‘ಜೀವನಾಶದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ದುಃಖದ ಅರಿವಿನಿಂದಾಗಿ, ನಾನು ಈ ಶೀಲವನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತಾ, ಕರುಣೆಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುತ್ತಾ, ಮಾನವ, ಪ್ರಾಣಿ ಮತ್ತು ಸಸ್ಯಗಳ ರಕ್ಷಿಸಲು ನಾನು ಕೊಲ್ಲದಿರುವ, ಹಿಂಸಿಸದಿರುವ, ಪರರಿಗೂ ಹಾಗೇ ಪ್ರಚೋದಿಸದಿರುವ, ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ದೈಹಿಕ ಅಥವಾ ಮಾನಸಿಕ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸದಿರುವ ಹಾಗೆ ಇರುವಂತಹ, ಶೀಲಕ್ಕೆ ಬದ್ಧನಾಗಿರುವಂತೆ ನಾನು ಧೃಢಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.’

-ಎರಡನೆಯ ಶೀಲ-

{ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಆಸ್ತಿಗೆ ಗೌರವ: ಕದಿಯದಿರುವಿಕೆ; ದಾನಿಯಾಗಿರುವಿಕೆ}

“ನಾನು ಕೊಡದೆ ಇರುವುದನ್ನು, ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿರುವ ಸುಶಿಕ್ಷಣದ ನಿಯಮವನ್ನು ಇಚ್ಛಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪಾಲಿಸುತ್ತೇನೆ.”

[ಅದರಿಂದಾಗಿ ನಾನು ದಾನವನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸುತ್ತಾ, ನನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಭೌತಿಕ & ಪರಮಾರ್ಥ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಹಂಚುತ್ತಾ ದಾನಮಾಡುವೆನು.]

‘ಕಳವುನಿಂದ, ಸುಲಿಗೆಯಿಂದ, ಅನ್ಯಾಯದಿಂದ, ದರೋಡೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ದುಃಖದ ಅರಿವಿನಿಂದಾಗಿ ನಾನು ಈ ಶೀಲವನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತಾ, ಸರ್ವಮಾನವರ & ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮೇಲೆ ಮೈತ್ರಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತಾ, ನಾನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ, & ದಾನವನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸುತ್ತ, ನನ್ನ ಐಶ್ವರ್ಯಕಾಲ, ಶಕ್ತಿ, ಅನುಭೂತಿ, ಸ್ವಾರ್ಥ ಮತ್ತಿತರ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ನಾನು ಪರಹಿತಕ್ಕೆ ಬಳಸುತ್ತೇನೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅಗತ್ಯವುಳ್ಳವರಿಗೆ ಧರ್ಮದಾನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಪರರಿಗೆ ಸೇರಿದ ಯಾವುದನ್ನು ಹೊಂದದಿರುವ ಅಥವಾ ಕದಿಯದಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಧೃಢಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. (ಸಮಯವನ್ನು ಸಹಾ ಕಳುವುಮಾಡದೆ-ನಿಧಾನ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೇಜಾವ್ದಾರಿ ಇಲ್ಲದಂತೆ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತೇನೆ). ನಾನು ಪರರಿಗೆ ಸೇರಿದ ವ್ಯಯಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಸ್ತಿಗೆ ಗೌರವಿಸುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಜೀವಿಯ ದುಃಖದಿಂದ ಪರರೂ ಲಾಭಗಳಿಸದಂತೆ ತಡೆಯುತ್ತೇನೆ.’

—ಮೂರನೆಯ ಶೀಲ—

{ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಭಾಂಧವ್ಯಗಳಿಗೆ ಗೌರವ; ಇಂದ್ರಿಯಭೋಗಗಳಲ್ಲಿ ತಲ್ಲಿನನಾಗದಿರುವಿಕೆ; ಸಂತೃಪ್ತನಾಗಿರುವಿಕೆ}

“ನಾನು ಕಾಮುಕತೆಯ ಮಿಥ್ಯಾಚಾರಗಳಿಂದ & ಇಂದ್ರಿಯಸುಖಗಳ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ದೂರವಿರುವ ಸುಶಿಕ್ಷಣದ ನಿಯಮವನ್ನು ಇಚ್ಛಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪಾಲಿಸುತ್ತೇನೆ”

[ನಾನು ಅನೈತಿಕ ಕಾಮುಕತೆಯಿಂದ ದೂರವಿದ್ದು, ನಾನು ಸಂತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸುತ್ತೇನೆ (ಭಿಕ್ಷುವಾಗಿದ್ದರೆ ಪೂರ್ಣ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರ್ಯೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತೆ) ಮತ್ತು ನನ್ನ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರೀಕರಣವನ್ನು ಪರಮಾರ್ಥದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹರಿಸುತ್ತೇನೆ]

ಅನೈತಿಕತೆಯ ಕಾಮುಕತೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ದುಃಖದ ಅರಿವಿನಿಂದಾಗಿ, ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯ ವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ, ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಐಕ್ಯತೆಗಾಗಿ, ಜೋಡಿಯ, ಕುಟುಂಬದ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದ ಋಜುತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತೆಗಾಗಿ ಈ ಶೀಲವನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪತಿ ಅಥವಾ ಸತಿಯ ಪ್ರೇಮದ ವಿನಃ ಬೇರಾರಲ್ಲೂ ಕಾಮುಕ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಹೊಂದದೆ ಇರುವಂತಹ ಧೃಢಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಅರಿತು ಜೀವಿಸುತ್ತೇನೆ, ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಕಾಲ ಇದೇ ರೀತಿಯ ಪವಿತ್ರತೆಯ ನಿಷ್ಠೆ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತೇನೆ.

ನನ್ನ ಮತ್ತು ಪರರ ಸುಖದ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ, ನಾನು ಪರರ ವಚನಬದ್ಧತೆಗೆ ಗೌರವಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಅನೈತಿಕತೆಯ ಕಾಮುಕತೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ ನಾಶವಾಗುತ್ತಿರುವ ಮಕ್ಕಳು, ದಂಪತಿಗಳು, ಮತ್ತು ಒಡಕಾಗುತ್ತಿರುವ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಶಕ್ತಿಮೀರಿ ಶ್ರಮಿಸಿ ಕಾಪಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇಂದ್ರಿಯ ಭೋಗಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಈ ಎಲ್ಲಾ ದುಃಖಗಳ ಅರಿವಿನಿಂದಾಗಿ ನಾನು ನೋಟದಿಂದಾಗಲಿ, ಶಬ್ದದಿಂದಾಗಲಿ, ಸುವಾಸನೆಯಿಂದಾಗಲಿ, ರಸದಿಂದಾಗಲಿ, ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದಾಗಲಿ ಮತ್ತು ಮನೋಚಿಂತನೆಯಿಂದಾಗಲಿ ನಾನು ಉದ್ವೇಗತಾಳದೆ, ನಾನು ಇಂದ್ರಿಯಗಳಲ್ಲಿ ಆನಂದಿಸದೆ ಸಂಯಮದಿಂದ ಇರುತ್ತೇನೆ, (ಅಂತಹ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ, ಸಂಗೀತಗಳಲ್ಲಿ, ಇತ್ಯಾದಿ). ಹೀಗಿದ್ದು ನಾನು ಸ್ವ-ಅಭಿರುದ್ಧಿಯ ಪಥದಿಂದ ಚದುರಿ ಹೋಗುವಂತಹ ಅಂತಹದರಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವುದಿಲ್ಲ.

—ನಾಲ್ಕನೆಯ ಶೀಲ—

{ಸತ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಗೌರವ; ಸುಳ್ಳು ಹೇಳದಿರುವುದು; ಸತ್ಯಸಂಧನಾಗಿರುವುದು}

“ನಾನು ಸುಳ್ಳುನುಡಿ & ಮಿಥ್ಯ ಸಂಭಾಷಣೆಯಿಂದ ದೂರವಿರುವ ಸುಶಿಕ್ಷಣದ ನಿಯಮವನ್ನು ಇಚ್ಛಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪಾಲಿಸುತ್ತೇನೆ”

[ಮತ್ತು ಅಕುಶಲತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಮಾತುಕತೆಯಿಂದ ದೂರವಿದ್ದು ಸಕಾರಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಸಂಭಾಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ]

ಸ್ಮೃತಿಹೀನ ಮಾತುಗಳ & ಪರರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಲಿಸದ ಈ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಆಗುವ ದುಃಖಗಳ ಅರಿವಿನಿಂದಾಗಿ ನಾನು ಈ ಶೀಲವನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತಾ, ಮೈತ್ರಿಯುತವಾಗಿ

ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಪರರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಲಿಸುತ್ತಾ, ಪರರಿಗೆ ನನ್ನ ದ್ವನಿ ಹಾಗೂ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಆನಂದ & ಸುಖ ನೀಡಿ ಅವರ ದುಃಖವನ್ನು ಶಮನಗೊಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಸತ್ಯವನ್ನೇ ಆಡುತ್ತೇನೆ, ಸ್ಫೂರ್ತಿತುಂಬಿದ ಪದಗಳಿಂದ ಅವರ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ವಿಕಸಿಸುತ್ತೇನೆ, ಅವರಲ್ಲಿ ಆನಂದ & ಭರವಸೆ ಮೂಡಿಸುತ್ತೇನೆ, ಹಾಗೆಯೇ ನಾನು ಪರರಿಗೆ ಅಹಿತವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವಂತಹ ಸುದ್ಧಿಯನ್ನಾಗಲಿ, ಟೀಕೆಯನ್ನಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ದೋಷಾರೋಪಣೆಯಾಗಲಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಿರುವುದನ್ನು ತಿಳಿದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ, ಮಿತ್ರತ್ವಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ವಿಭಜನೆಯಾಗುವಂತಹ ಅಥವಾ ವೈಷಮ್ಯವುಂಟಾಗುವಂತಹ ಯಾವುದೇ ಪದಗಳನ್ನು ಸಹಾ ಆಡುವುದಿಲ್ಲ, ನಾನು ಪರರ ಚಿಕ್ಕ ಅಥವಾ ದೊಡ್ಡ ಘರ್ಷಣೆಗಳನ್ನು ಅಂತ್ಯಮಾಡಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯತೆ ಮೂಡಿಸಿ ಬೇಸುಗೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

—ಐದನೆಯ ಶೀಲ—

{ದೈಹಿಕ & ಮಾನಸಿಕ ಸುಕ್ಷೇಮಕ್ಕೆ ಗೌರವ; ಯಾವುದೇ ಮಾದಕವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿರುವಿಕೆ; ಸದಾ ಸ್ಮೃತಿಯಿಂದ ಇರುವಿಕೆ}

“ನಾನು ಮತ್ತನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಮಾದಕ ಪಾನೀಯ ಅಥವಾ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ದೂರವಿರುವ ಸುಶಿಕ್ಷಣದ ನಿಯಮವನ್ನು ಇಚ್ಛಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪಾಲಿಸುತ್ತೇನೆ”

[ಹೀಗಾಗಿ ನಾನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವಸ್ತಿವುಳ್ಳವನಾಗಿರುತ್ತೇನೆ & ಅದರ ಫಲವಾಗಿ ಸ್ಮೃತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಯಾವುದೇ ಶೀಲಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ]

ಸ್ಮೃತಿಹೀನತೆಯಿಂದ ಆಗುವ ನಾಶವನ್ನು, ದುಃಖವನ್ನು ಅರಿವಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಾನು ಈ ಶೀಲವನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತಾ, ನನಗಾಗಿ, ನನ್ನ ಕುಟುಂಬಕ್ಕಾಗಿ, ಸಮಾಜದ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ, ಸ್ಮೃತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿ ತಿನ್ನುತ್ತಾ, ಸೇವಿಸುತ್ತಾ, ಇತರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ಮೃತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿ, ಉತ್ತಮವಾದ ಮಾನಸಿಕ & ದೈಹಿಕ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುತ್ತೇನೆ, ನಾನು ದೇಹದ & ಮನಸ್ಸಿನ ಆರೋಗ್ಯ, ಆನಂದ, ಶಾಂತಿಕಾರಕವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವಂತಹ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೇ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತೇನೆ, ಮತ್ತು ನನ್ನ ಹಿತ, ನನ್ನ ಕುಟುಂಬದ ಗೌರವ ಹಾಗೂ ಹಿತ, ಮತ್ತು ಸಮಾಜದ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಮದ್ಯಪಾನ, ಮಾದಕವಸ್ತು, ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ಮತ್ತನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ಯಾವುದೇ ನಕಾರಾತ್ಮಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಇದರಿಂದಾಗಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಸ್ಮೃತಿ, ಯೋಗ್ಯತೆ, ಯೋಗ್ಯತೆ, & ಸ್ವಲ್ಪ ಗ್ರಹಿಕೆವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ, ಈ ವಿಷಗಳಿಂದ ನನ್ನ ದೇಹ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸು ವಿಕೃತವಾಗಿ, ರೋಗಗ್ರಸ್ತವಾಗಿ, ನನ್ನ ಕುಟುಂಬ & ಸಮಾಜವು ಅವನತಿಗೀಡಾಗುತ್ತದೆ, ನಾನು ಯೋಗ್ಯ ಆಹಾರ & ಯೋಗ್ಯ ಯೋಚನೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಸಮತೋಲನಗೈಯುತ್ತಾ, ನನ್ನಲ್ಲಿರುವ & ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರುವ, ಹಿಂಸೆ, ಭಯ, ಕೋಪ, & ಗೋಂದಲಗಳನ್ನು ಇನ್ನಿಲ್ಲದಂತೆ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡುವೆನು. ಯೋಗ್ಯವಾದ ಆಹಾರದಿಂದಲೇ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಸ್ವ-ನಿರ್ಮಾಣ & ಸಮಾಜಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಅಭಿರುದ್ಧಿಯ ಏಳಿಗೆಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಎಂದು ನಾನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಲೇಖಕರ ಪರಿಚಯ

ಡಾ|| ಕೆ. ತ್ರೀ ಧಮ್‌ಮಾನಂದ ಮಹಾಥೇರ

“ಯಾವ ಭಿಕ್ಷು ಧಮ್ಮದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸುತ್ತಾರೋ, ಧಮ್ಮದಲ್ಲೇ ಆನಂದಿಸುತ್ತಾರೋ, ಧಮ್ಮವನ್ನೇ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಾರೋ, ಧಮ್ಮವನ್ನೇ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹವರು ಉದಾತ್ತ ಧಮ್ಮದಿಂದ ಎಂದಿಗೂ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ.” - ಧಮ್ಮಪದ.

ಇದು ಅಕ್ಷರಶಃ ಸಹ ಪೂಜ್ಯ ಧಮ್ಮಾನಂದರಿಗೆ ಒಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಪರಮಪೂಜ್ಯ ಲೇಖಕರು 1919ರ ಮಾರ್ಚ್ 18ರಂದು ತ್ರೀಲಂಕದ ಮಾರ್ಟಿನ್ ಜರ್ಮನಿ ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದರು. ಅವರು 12ನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಸಮಣೀರರಾದರು. 1940ರಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷುವಾದರು. 1952ರಲ್ಲಿ ಮಲೇಶಿಯಾಗೆ ಆಗಮಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ವಿಶ್ವದೆಲ್ಲೆಡೆ ಭೇರವಾದ ಬುದ್ಧ ಧಮ್ಮವನ್ನು ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಹರಡಿಸಿದರು.

ಅವರ ಗುರುಗಳ ಹೆಸರು ಕೋಟಿವಿಲ ದೀಪಾನಂದ ನಾಯಕಥೇರ. ಧಮ್ಮಾನಂದರು ತಮ್ಮ 26ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಘನಜ್ಞಾನಿಗಳಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದರು. 1945ರಲ್ಲಿ ಅವರು ಭಾರತದಲ್ಲಿಯೂ ಬನಾರಸ್ ಹಿಂದೂ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ, ಹಿಂದಿ, ಭಾರತೀಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಸುರಿತರಾಗಿ ಪದಕ ವಿಭೂಷಿತರಾದರು. ಡಾ|| ರಾಧಾಕೃಷ್ಣರವರಲ್ಲಿಯೂ ಅವರು ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಅಭ್ಯಾಸ ನಡೆಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ನಂತರ ಅವರು ತ್ರೀಲಂಕಾಗೆ ತೆರಳಿ ‘ಸುಧಮ್ಮ’ ಎಂಬ ಬೌದ್ಧ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು.

1952ರಲ್ಲಿ ಆಹ್ವಾನದ ಮೇರೆಗೆ ಮಲೇಶಿಯಾಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ‘ಶಾಸನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪರ್ಧನ’ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿ ಅದನ್ನು ನಿಜಕ್ಕೂ ವೃದ್ಧಿಸಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿದರು. ನಂತರ 1962ರಲ್ಲಿ ‘Buddhist Missionary Society’ ಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿಂದಾಚೆಗೆ ಅವರು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಬರಹ, ಲೇಖನ, ಕೃತಿ, ಸಂಭಾಷಣೆ, ಭಾಷಣ ಮತ್ತು ಧರ್ಮೋಪದೇಶಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಲೇ ಬೆಳೆದರು. ಅವರು ಇದುವರೆಗೆ 60 ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವೊಂದು 700 ಪುಟಗಳವರೆಗೆ ಇದೆ.

ಬ್ಯಾಂಕಾಕ್, ಥಾಯ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್, ತ್ರೀಲಂಕಾ, ಅಮೆರಿಕಾ, ಮಲೇಶಿಯಾ ಮೊದಲಾದ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಉನ್ನತವಾದ ಪದವಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಬಹಳಷ್ಟು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಾಪಕರೂ, ನಿರ್ದೇಶಕರೂ, ಸಲಹೆಗಾರರೂ, ಧಾರ್ಮಿಕ ನಿರ್ದೇಶಕ ನಾಯಕರೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ.

ಅವರು ಆಗಸ್ಟ್ 31, 2006 ರಂದು ನಿಧನರಾದರು. ಅವರ ಶವಸಂಸ್ಕಾರ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಶರೀರದಿಂದ ದಿವ್ಯ ಬೆಳಕು ಮತ್ತು ಪ್ರಭೆಗಳಂತಹ ಶುಭ ಚಿಹ್ನೆಗಳು ಕಂಡಿವೆ. ಈ ಕೃತಿಯು ಅವರ ಜನಪ್ರಿಯ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.

ಅನೀಶ್ ಬೋಧ್‌ರವರ ಇತರ ಕೃತಿಗಳು

1. ಆರಂಭಿಕರಿಗೆ ಬೌದ್ಧ ಧ್ಯಾನಗಳು
2. ಬೌದ್ಧರ ಅದ್ವಿತೀಯ ಧ್ಯಾನಗಳ ಮಾರ್ಗ ಭಾಗ-1
3. ಬೌದ್ಧರ ಅದ್ವಿತೀಯ ಧ್ಯಾನಗಳ ಮಾರ್ಗ ಭಾಗ-2
4. ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನರ ಸುಭಾಷಿತ ರತ್ನಗಳು
5. ಧಮ್ಮಪದ ಗಾಥಾ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಭಾಗ-1
6. ಮಿಥ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯ ಕತ್ತಲೆಯಿಂದ ಸಮ್ಯಕ್ ದೃಷ್ಟಿಯ ಬೆಳಕಿನೆಡೆಗೆ

ಅನೀಶ್ ಬೋಧ್‌ರವರಿಂದ ಅನುವಾದವಾಗಿರುವಂತಹ ಕೆಲವು ಕೃತಿಗಳು

1. ಮಿಲಿಂದ ಪನ್ನ
2. ಸಾಧನಾತ್ಮಕ ಬೌದ್ಧ ಧಮ್ಮ
3. ನಿಮ್ಮ ನೋವುಗಳನ್ನು ದಾಟುವುದು ಹೇಗೆ?
4. ಪೋಷಕರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು
5. ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮ ಇಂದು ಪ್ರಸ್ತುತವೆ ?
6. ನಿಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಹೋಣೆ ಯಾರು ?
7. ಬುದ್ಧ ಮತ್ತು ಧಮ್ಮದ ಪವಿತ್ರ ಗುಣಗಳು.
8. ಬುದ್ಧರ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಪ್ರೀತಿ (ಮೆತ್ಸಾ)
9. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಧರ್ಮವು ಶಾಂತಿಯನ್ನು ನೀಡಿತೆ?
10. ಜೀವನದ ಉದ್ದೇಶ
11. ಬೌದ್ಧರು ಮೂರ್ತಿ ಪೂಜಕರೇ ?
12. ಬೌದ್ಧರ ಸೌಹಾರ್ದ ಮನೋಭಾವ
13. ಜೀವನದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮಂಗಳಗಳು ಭಾಗ-6
14. ಜೀವನದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮಂಗಳಗಳು ಭಾಗ-10